

Zpravodaj Univerzity Pardubice

číslo 76 / červenec – prosinec 2013

Slavnostní zahájení akademického roku 2013/2014 českých vysokých škol Rektor udělil dva čestné doktoráty

V pondělí 30. září v 10 hodin proběhlo na univerzitě v Aule Arnošta z Pardubic slavnostní zahájení akademického roku 2013/2014 vysokých škol České republiky.

V Pardubicích se setkala téměř padesátka představitelů českých vysokoškolských institucí – rektorů veřejných, státních i soukromých vysokých škol, aby společně s akademickou obcí Univerzity Pardubice zahájili nový akademický rok.

Akademickou slavnost a nový vysokoškolský rok zahájili svými projevy:

- rektor Univerzity Pardubice profesor Miroslav Ludwig,
- předseda České konference rektorů – profesor Václav Hampl, rektor Univerzity Karlovy,
- předseda Rady vysokých škol ČR – docent Jakub Fischer
- a shromáždění pozdravil i zástupce studentské obce – předseda Studentské komory Rady vysokých škol Miroslav Jašurek.

Akademický obřad byl zároveň spojený se slavnostním zasedáním vědeckých rad univerzity a fakult chemicko-technologické a filozofické univerzity, při němž byl udělen dvěma významným, mezinárodně uznávaným osobnostem vědy titul „doctor honoris causa“ Univerzity Pardubice:

- **Dr. Jean-Luc Adamovi**, z Institutu chemických věd Centra národního vědeckého výzkumu Univerzity v Rennes I (Francie) – za mimořádné zásluhy o rozvoj vědy a výzkumu v oblasti chemie pevných látek a za rozvoj vědecko-výzkumné spolupráce mezi Francií a Českou republikou
- **Prof. Dr. S. N. Bálagangádhara Ráo**, z Výzkumného centra pro komparativní studia kultur Univerzity v Gentu (Belgie) – za mimořádné zásluhy o rozvoj komparatistiky kultur a náboženství, za rozvoj spolupráce mezi evropskými a indickými univerzitami a za přínos pro rozvoj oboru religionistika na Fakultě filozofické Univerzity Pardubice.

Rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc., udělil oběma kandidátům tuto čestnou, nejvyšší akademicko-vědeckou hodnost na návrh vědeckých rad Fakulty filozofické a Fakulty chemicko-technologické.

Univerzita Pardubice takto v duchu akademických tradic oceňuje významné osobnosti vědy za jejich zásluhy o rozvoj vzdělanosti, vědy a vědeckého poznání a dlouholetou tvůrčí spolupráci s pracovišti fakult univerzity a vazby s univerzitou. Dr. Jean-Luc Adam

a Prof. Bálagangádhara Ráo jsou v pořadí 15. a 16. osobností vědeckého světa, kterým titul „doctor honoris causa“ Univerzity Pardubice náleží a který byl udělen od roku 1994, kdy byla vysoká škola v Pardubicích přejmenována na Univerzitu Pardubice.

Dr. Jean-Luc Adam a Prof. Dr. S. N. Bálagangádhara Ráo

Podrobnosti o čestných doktorech Univerzity Pardubice:

Dr. JEAN-LUC ADAM

působil od roku 1985 ve francouzském Národním centru vědeckého výzkumu – Centre National de la Recherche Scientifique, CNRS. V roce 1989 pracoval ve výzkumu společnosti IBM-Almaden Research Center v San Jose, kde prováděl výzkum v oblasti skelných materiálů pro optické paměti. Od roku 1999 působí ve funkci ředitele výzkumu CNRS. V letech 2001 až 2005 zastával pozici „Chargé de Mission“ pro oblast chemie. V letech 2002 – 2005 vedl laboratoř skla a keramiky při CNRS a Univerzitě Rennes I. V letech 2006 až 2011 zastával funkci zástupce ředitele Institutu chemických věd Univerzity v Rennes a CNRS. Od roku 2012 působí jako ředitel zmíněného institutu, který zahrnuje cca 270 zaměstnanců, 200 Ph.D. studentů a postdoků. Jean-Luc Adam se též podílí na vedení mezinárodní laboratoře materiálů a optiky při Univerzitě v Tucsonu.

Doktor Jean-Luc Adam je významným vědcem v oblasti materiálového výzkumu zaměřeného na chemii a fyziku pevných látek, specializuje se zejména na oblast nekonvenčních skelných materiálů pro optiku na bázi halogenidů a chalkogenidů. Zabývá se též spektroskopii opticky aktivních iontů včetně výzkumu optických vláken a vlnovodů.

Honorand je mezinárodně uznávaným odborníkem, který spolupracuje s celou řadou institucí nejen ve Francii, ale i v USA, Číně, Německu, Itálii, Rusku a České republice. Doktor Adam byl a je nositelem či spolunositelem řady národních i mezinárodních vědeckých projektů. Je autorem či spoluautorem více než 190 vědeckých publikací v renomovaných periodikách v oboru a knižních kapitol, proslavil 70 zvaných přednášek na mezinárodních konferencích. Vědecké publikace jsou hojně citovány; Web of Science uvádí jeho h-index 29.

Doktor Adam spolupracuje více než 10 let se skupinou pracovníků z Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice, která se věnuje přípravě a charakterizaci chalkogenidových skel a tenkých vrstev. Jedná se o skupinu pracovníků z katedry polygrafie a foto-fyziky a katedry obecné a anorganické chemie. Díky této spolupráci se významně rozšířily experimentální možnosti charakterizace studované skupiny materiálů.

Výsledkem této spolupráce, která představuje účelnou kooperaci francouzských a českých chemiků zabývajících se přípravou nových materiálů, je řada společných publikací v mezinárodních odborných časopisech a příspěvků na mezinárodních konferencích.

Spolupráce vyústila i v řešení několika společných vědecko-výzkumných projektů.

Prof. Dr. S. N. BÁLAGANGÁDHARA RÁO

studoval v letech 1978 až 1982 na filozofické fakultě gentské univerzity v Belgii a v roce 1991 zde obhájil kandidátskou disertační práci v oboru filozofie. Od roku 1988 působil nejprve ve funkci asistenta, odborného asistenta a poté docenta, v roce 1996 byl komisí ustavenou při vlámské vládě jmenován profesorem v oboru komparativního studia kultur. V roce 2003 založil na gentské univerzitě Výzkumné centrum pro komparativní studia kultur, které již deset let vede. Je rovněž iniciátorem Centra pro studium místních kultur na Kuvempově univerzitě v Indii (od roku 2006) a zakladatelem i ředitelem Indické platformy (od roku 2008). Indická platforma je rostoucí sítí rozmanitých spoluprací mezi více než třiceti univerzitami v Evropě a Indii.

Prof. Bálagangádhara působil několik let jako spolu-řídící sekce pro studium hinduismu v rámci Americké akademie pro studium náboženství a je členem dalších významných odborných organizací, například Americké společnosti asijských studií. Od roku 2007 působí na Fakultě filozofické Univerzity Pardubice jako hostující profesor a v letech 2010 – 2011 se podílel na zrodu a rozvoji doktorského studia religionistiky.

Honorand se významně etabloval v mezinárodní vědecké komunitě v oblasti komparativního studia kultur a náboženství. Jeho kniha „Pohan v jeho zaslepenosti. Asie, Západ a dynamika náboženství“ (první vydání 1994) je považována za průlomovou práci v oblasti studia náboženství a kultur. Na základě svých analýz rozvinul indo-belgický zádatel originální teorii a metody vedoucí k lepšímu pochopení zásadních kulturních odlišností.

Prof. Bálagangádhara je autorem sedmi knih, patnácti kapitol v monografiích a desítek článků v renomovaných mezinárodních časopisech. Díla jmenovaného byla citována nejméně stokrát v mezinárodních odborných publikacích. Byl hlavním řešitelem jak velkých evropských projektů, například Asia-Links či Erasmus Mundus, tak i belgických výzkumných grantů (VLIR).

V roce 2008 založil iniciativu Indická platforma, která se rozrostla do sítě více než třiceti partnerských univerzit. Z evropských se jedná především o univerzity v Gentu, Groningen, Antverpách, Aveiro a Univerzitu Pardubice, z indických jmenujme alespoň Gokula Education Foundation, Amrita University, IIT Jodhpur, Institute of Finance and International Management či Alva's Education Trust. Univerzita Pardubice se tak stala členem Indické platformy, podílí se na řešení projektu Erasmus Mundus 2 se zaměřením na Indii a byla navázána nová spolupráce s indickými i evropskými partnery. Spolupráce s Fakultou filozofickou Univerzity Pardubice v oblasti vědecko-výzkumné i pedagogické začala roku 2007. Měl výrazný podíl na úspěšném rozběhu doktorského studia religionistiky, včetně vedení a výuky doktorandů. Učil rovněž magisterské studenty. Mimoto inspiroval několik projektů a publikací.

Mimořádný podíl na rozvoji vědeckého poznání oceňuje Univerzita Pardubice udělením čestných doktorátů – od pondělí 30. září 2013 ponese tento titul 16 významných osobností vědy:

V roce 1994 byl udělen první titul „doctor honoris causa“ Univerzity Pardubice profesoru **Rudolfu Zahradníkovi**, průkopníku české kvantové chemie, dlouholetému předsedovi Akademie věd ČR a zakladateli Učené společnosti ČR – za mimořádný přínos pro rozvoj oborů chemie, vědy a vědeckého poznání a významný podíl na rozvoji vědecké spolupráce s pracovišti Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice;

- v roce 1996 profesoru **Josefu Michlovi**, významnému světovému vědci v oblasti teoretické organické chemie;
- v roce 1998 prvnímu zahraničnímu profesoru **G. A. Guiochonovi**, z University of Tennessee, USA, přednímu světovému odborníku v oblasti analytické chemie a chromatografie;

- v roce 1999 profesoru **Jaroslavu Němcovi**, vynikajícímu odborníkovi v oblasti dopravy a strojírenství, zakladateli celé řady studijních oborů;

při příležitosti vyvrcholení oslav padesátileté historie vysokého školství v Pardubicích v roce 2000 byly uděleny další tři tituly mezinárodně uznávaným odborníkům ve svých oborech a dlouholetým spolupracovníkům Fakulty chemicko-technologické:

- profesoru **Otto Exnerovi** za přínos v rozvoji organické chemie zejména oboru korelační analýzy,
- profesoru **Jacques Lucasovi** z Francie za přínos ve výzkumu chemie a technologie speciálních skel,
- profesoru **Pavlu Kratochvílovi** za přínos v rozvoji oboru makromolekulární chemie v oblasti fyzikální chemie polymerů;
- v roce 2002 profesoru **Ctiradu Uhrovi**, Ph.D., D.Sc., z University of Michigan, USA. za mimořádný přínos v materiálovém výzkumu v oblasti fyziky a chemie pevných látek;
- v roce 2004 profesoru **Ladislavu Frýbovi**, přednímu odborníkovi v oboru dynamiky železničních dopravních staveb a jejich životnosti;
- desátým oceněným se stal v roce 2007 profesor **František Šmahel**, který patří mezi nejvýznamnější představitele české,

evropské a světové historiografie, zejména svým zaměřením na české dějiny pozdního středověku a počátku novověku,

- jedenáctým a dvanáctým oceněným se stali v roce 2008 profesor **Radim Palouš** za mimořádný přínos v rozvoji oboru filosofie a výchovy a inženýrka doktorka **Blanka Wichterlová** za mimořádný přínos v rozvoji oboru fyzikální chemie se zaměřením na heterogenní katalýzu,
- v roce 2010 se stali čestnými doktory Univerzity Pardubice profesor **Jaroslav Pánek**, za mimořádné zásluhy o rozvoj vědy a výzkumu v oboru raně novověkých dějin, za rozvoj slavistických studií a za výrazný podíl na prosazování váhy humanitních věd v systému vědních oborů a profesor **Jaroslav Šesták** za mimořádné zásluhy o rozvoj vědy a výzkumu v oblasti fyziky a chemie pevných látek.

64. akademický rok 2013/2014 zahájilo na pardubické vysoké škole 10,5 tisíce vysokoškoláků. Do 1. ročníků bakalářských studijních programů na všech sedmi fakultách Univerzity Pardubice nastupilo téměř 3 300 nováčků (tj. obdobný počet jako vloni). Studenti jsou zapsáni v 67 studijních programech se 131 studijními obory – v bakalářském, navazujícím magisterském a doktorském studiu.

Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka – mluvčí Univerzity Pardubice

Univerzita si připomněla odkaz 17. listopadu

Univerzita Pardubice si v pátek 15. listopadu při příležitosti listopadového státního svátku České republiky připomněla historické události, které mají vazby na vysokoškolskou půdu.

STŘEDA 13. LISTOPADU 2013

17:00 hodin – Katedra tělovýchovy a sportu a Univerzitní sportovní klub

- vyhlášení výsledků 55. ročníku sportovních soutěží o Standartu rektora a nejlepších sportovců univerzity v akademickém roce 2012/2013

PÁTEK 15. LISTOPADU 2013 ● rektorský den

od 9:00 hodin – tělovýchovný areál univerzity

- sportovní den

14:00 hodin – Aula Arnošta z Pardubic

- slavnostní akademický obřad promoce doktorů představení nových docentů a profesorů univerzity

17:00 hodin – Galerie Univerzity Pardubice – Univerzitní knihovna

- vernisáž výstav – Jiří Nekovář – obrazy, kresby

18:30 hodin – u pamětní desky před Univerzitní knihovnou

- vzpomínkový akt na události 17. listopadu

19:00 hodin – Aula Arnošta z Pardubic

- slavnostní koncert Komorní filharmonie Pardubice
Wolfgang Amadeus Mozart: Serenáda G dur Malá noční hudba
Johann Georg Albrechtsberger: Koncert pro trombon a orchestr B dur
Ludwig van Beethoven: Symfonie č. 2 D dur
Pavel Čermák – trombon, Gil Raveh – dirigent

Projev rektora Univerzity Pardubice

Spectabiles, honorabiles, cives academici, doctorandi carissimi, vážená paní místopředsdkyně senátu, pane hejtmane, pane náměstků primátorky, vážení vzácní a milí hosté, každý rok se touto dobou scházíme na slavnostním akademickém obřadu, který Univerzita Pardubice pořádá při příležitosti státního svátku České republiky, Dne boje za svobodu a demokracii. 17. listopad je v novodobé historii našeho národa spojen s událostmi, ve kterých hráli studenti českých vysokých škol zásadní roli. V roce 1939 se postavili totalitní zvůli německých okupantů, v roce 1989 totalitě komunistické. Studentské vystoupení v roce 1939 skončilo bohužel tragicky, zavřením českých vysokých škol, vraždami a deportacemi do koncentračních táborů. Studentské demonstrace v roce 1989 zažehly celospolečenský proces, který vedl k návratu demokracie. Nesmíme zapomínat, že se studenti a někteří zaměstnanci Vysoké školy chemicko-technologické v Pardubicích, předchůdkyně Univerzity Pardubice, intenzivně zapojili do tehdejších událostí. Organizovali desítky akcí v Pardubicích a dalších okolních městech, vyjížděli do továren, na střední školy, vydávali celou řadu tiskových materiálů, byli ve spojení s ostatními vysokými školami. Dnešní studenti si jen těžko mohou představit, s jakými fatálními riziky byly tyto aktivity spojeny. Jsem hrdý na to, že se i studenti naší vysoké školy zasloužili o to, že žijeme ve svobodné a demokratické zemi a já vás mohu u příležitosti zítřejšího Dne boje za svobodu a demokracii pozdravit jménem vedení univerzity a jejich sedmi fakult.

Univerzita Pardubice je moderní vysokou školou, která prožívá zcela jistě materiálně neúspěšnější období svých dějin. To, co je však pro další rozvoj a úspěchy univerzity nejpodstatnější, jsou kvalitní lidé, a to nejenom studenti a akademičtí pracovníci, ale i ostatní zaměstnanci. V každé z uvedených kategorií máme lidi výborné, průměrné a bohužel ty, kteří své úkoly neplní tak, jak by měli. Všichni se musíme snažit, abychom ty dobré podporovali a oceňovali a ty ostatní motivovali ke zlepšení. Musíme bojovat proti těm, kteří vytvářejí vzájemnou nedůvěru, kteří se snaží každého, kdo vyčnívá z řady, spíše přibrzdit, než podpořit, kteří závidí a nepřejí. Naše příští úspěchy závisí na tom, jak se nám bude dařit získávat kvalitní studenty, jak budeme optimalizovat portfolio studijních programů na jednotlivých fakultách, jaké podmínky vytvoříme pro tvůrčí práci klíčových badatelů, jak dobré budou vztahy mezi studenty a akademickými pracovníky, jak budou mezi sebou spolupracovat fakulty a badatelé různých oborů, jak budeme dodržovat léty ověřená etická pravidla. Musíme být připraveni na nové výzvy a nová ohrožení spojená například s novým plánovacím obdobím EU nebo se strmě klesající křivkou popisující populační ročníky potenciálních vysokoškolských studentů. O tom, jak budeme úspěšní v budoucnu, rozhodujeme všichni společně již nyní. Hledím do budoucna s nadějí, kterou opírám o to, že na Univerzitě Pardubice je mnoho kvalitních a pracovitých lidí, a to na různých místech a různých pozicích. Velmi si jich vážím a děkuji jim za to, co pro naši alma mater dělají.

Doktorandi carissimi, dokončili jste nejvyšší formu studia, která se dle zákona soustřeďuje zejména na samostatnou tvůrčí činnost. Doktorský studijní program vás naučil řešit problémy, které nikdo před vámi neřešil, obhájili jste výsledky své práce, celá řada z vás je publikovala v renomovaných časopisech, někteří z vás je realizovali v praxi. Poděkujte prosím svým školitelům. Výsledky vaší práce jsou ovlivněny nejenom vaší invencí, pracovitostí a schopnostmi, ale také zkušenostmi, znalostmi a úrovní školitele a celého pracoviště. Obecně platí, že ty nejlepší dizertační práce většinou vznikají na pracovištích, která jsou sama na světové úrovni, tam, kde je školitel se studentem v každodenním kontaktu a jeho práci sám prožívá. Tam, kde se na pracovišti řeší neaktuální a nezajímavá problematika, je kvalitní disertační práce výjimkou. Jsem rád, že se na celé řadě

pracovišť naší univerzity vytvořily silné týmy založené na spolupráci školitelů, postdoktorských stážistů a studentů doktorských a magisterských studijních programů. Tato pracoviště jsou naší nadějí do budoucna. Vážení absolventi doktorských studijních programů, blahopřeji vám k získání vědecké hodnosti Ph.D. Prosím nezapomeňte na svou Univerzitu Pardubice a fakultu, kde jste tuto hodnost získali, nezapomeňte na svého školitele a kolegy, kteří vám pomáhali. Poděkujte prosím svým blízkým za jejich podporu v průběhu studia. Přeji vám úspěch v životě pracovním i osobním.

Cives academici carissimi, další tradicí listopadového slavnostního akademického obřadu je i představení našich nových docentek a docentů. Za uplynulý rok jsem jich jmenoval osm a jeden docent byl jmenován na jiné veřejné vysoké škole. Vědecko-pedagogická hodnost „docent“ je rektorem udělována akademickým pracovníkům, kteří úspěšně prošli habilitačním řízením na některé fakultě veřejné vysoké školy, která má habilitační práva v příslušném oboru. Jmenování docenti prokázali své kvality v oblasti pedagogické i tvůrčí a jsou uznáváni ve svém oboru. Těším se z toho, že naše nové docentky a docenti mají velký potenciál pro další vzdělávací a vědeckou práci. Paní docentky, páni docenti, přeji vám invenci a nadhled, přeji tvůrčí atmosféru na vašich pracovištích a zejména mnoho talentovaných studentů.

Nejvyšším oceněním práce akademického pracovníka je udělení vědecko-pedagogické hodnosti univerzitního profesora. Průběh jmenovacího řízení je velmi náročný. Uchazeč musí přesvědčit komisi složenou z významných odborníků pocházejících s různých renomovaných pracovišť, dále vědeckou radu příslušné fakulty a nakonec vědeckou radu celé univerzity. Všechna tato grémia se usnášejí o svých závěrech na základě tajného hlasování. Univerzitní profesor se těší velké vážnosti nejenom na univerzitě samotné, ve vědecké komunitě, ale i v široké veřejnosti. Paní profesorko, přeji vám do vaší další zodpovědné práce mnoho pedagogických, vědeckých a dalších pracovních úspěchů.

Dámy a pánové, milé kolegyně, milí kolegové, ještě jednou blahopřeji novým profesorům, docentům a doktorům Univerzity Pardubice k získaným hodnostem, blahopřeji všem, které dnes ocením cenou rektora. Nepochybuji o tom, že svou další prací a životními postoji přispějete k dalšímu rozkvětu naší společnosti, rozvoji poznání a výchově svých následovníků. Přeji naší almae matri mnoho kvalitních studentů a vysoce uznávaných odborníků v řadách akademických pracovníků. Přeji rovněž dobré vztahy a respekt mezi námi všemi, kteří svou budoucnost spojují s budoucností Univerzity Pardubice.

Přeji vám všem pevné zdraví a těším se na další spolupráci.

Quod bonum, felix, faustum fortunatumque eveniat.

prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.

Slavnostní akademický obřad – promoce doktorů

Bylo promováno 49 nových doktorů pěti fakult univerzity – 25 absolventů doktorských studijních programů Fakulty chemicko-technologické, 13 doktorů Dopravní fakulty Jana Pernera, 2 doktoři Fakulty filozofické, 8 doktorů Fakulty ekonomicko-správní a 1 doktor Fakulty zdravotnických studií.

Absolventi doktorských studijních programů Fakulty chemicko-technologické v roce 2013

ve studijním programu **Anorganická chemie**

Ing. Tomáš Chlupatý

obhájil 25. 9. 2013 v oboru Anorganická chemie
téma disertační práce Příprava, charakterizace a reaktivita nízkovalečních sloučenin germania, cínu a olova stabilizovaných amidinátovými a guanidinátovými ligandy
školitel prof. Ing. Aleš Růžička, Ph.D.

Ing. Roman Olejník

obhájil 25. 9. 2013 v oboru Anorganická chemie
téma disertační práce Struktura a vlastnosti vybraných bifunkčních β -diketiminátových a β -enaminonových komplexů
školitel prof. Ing. Aleš Růžička, Ph.D.

Ing. Petr Šimon

obhájil 29. 5. 2013 v oboru Anorganická chemie
téma disertační práce Syntéza nízkovalečních organokovových sloučenin antimonu a bismutu a jejich reaktivita se sloučeninami prvků 16. skupiny periodického systému
školitel doc. Ing. Libor Dostál, Ph.D.

Ve studijním programu **Analytická chemie**

Ing. Eva Cífková

obhájila 26. 2. 2013 v oboru Analytická chemie
téma disertační práce Lipidomická analýza rostlinných a živočišných tkání technikou HPLC/MS
školitel prof. Ing. Michal Holčapek, Ph.D.
Eva Cífková získala za svoji práci též Cenu Komerční banky, a.s.

Ing. Hana Dvořáková

obhájila 26. 2. 2013 v oboru Analytická chemie
téma disertační práce HPLC/MS charakterizace regioizomerních směsí triacylglycerolů
školitel prof. Ing. Michal Holčapek, Ph.D.

Ing. Zuzana Ferenčíková

obhájila 28. 5. 2013 v oboru Analytická chemie
téma disertační práce Stanovení disociačních konstant vybraných léčiv
školitel prof. RNDr. Milan Meloun, DrSc.

Ing. Ondřej Fryš

obhájil 26. 6. 2013 v oboru Analytická chemie
téma disertační práce Testování netoxických chemických stabilizátorů bezdýmných prachů a vývoj nové metody pro analýzu bezdýmných prachů
školitel prof. Ing. Karel Ventura, CSc.

Mgr. Zdeňka Šťastná

obhájila 16. 9. 2013 v oboru Analytická chemie
téma disertační práce Kapilární metody pro analýzu peptidů a proteinů
školitel prof. Ing. Ivan Mikšík, DrSc.

Ing. Dai Long Vu

obhájil 12. 9. 2013 v oboru Analytická chemie
téma disertační práce The Application of Some Carbon Based Electrodes in Electroanalysis
školitel doc. Ing. Libor Červenka, Ph.D.

ve studijním programu **Fyzikální chemie**

Ing. Peter Prielcel

obhájil 27. 9. 2013 v oboru Fyzikální chemie

téma disertační práce Application of Heterogeneous Catalysts Inprocessing of Vegetable Oils to Valuable Hydrocarbon Products
školicitel doc. Ing. Libor Čapek, Ph.D.

Ing. Michal Setníčka

obhájil 3. 6. 2013 v oboru Fyzikální chemie
téma disertační práce Vanadium Catalysts Anchored on Mesoporous Support in Oxidative Dehydrogenation of n-Butane
školicitel doc. Ing. Pavel Čičmanec, Ph.D.

Ing. Lucie Smoláková

obhájila 3. 6. 2013 v oboru Fyzikální chemie
téma disertační práce Analýza aktivních center v oxidativní dehydrogenaci ethanu na katalyzátorech na bázi Fe a Ni
školicitel doc. Ing. Libor Čapek, Ph.D.

ve studijním programu Organická chemie

Mgr. Oleksandr Ponomarov

obhájil 28. 2. 2013 v oboru Organická chemie
téma disertační práce Studium kinetiky a mechanismu sulfurizace P(III) sloučenin deriváty 1,2,4-dithiazolu
školicitel doc. Ing. Jiří Hanusek, Ph.D.

ve studijním programu Chemie a chemické technologie

Ing. Lukáš Dostál

obhájil 20. 6. 2013 v oboru Organická technologie
téma disertační práce Integrace přenosů detonací do analýzy rizika v provozech, kde se zachází s výbušninami
školicitel prof. Ing. Svatopluk Zeman, DrSc.

MSc. Mervat Salah Elsedik

obhájila 22. 1. 2013 v oboru Organická technologie
téma disertační práce Synthesis and Photophysical Properties of New Fluorescence N-Triazinyl Derivatives
školicitel prof. Ing. Radim Hrdina, CSc.

Ing. Anna Kohutová

obhájila 4. 1. 2013 v oboru Anorganická technologie
téma disertační práce Charakterizace a termochemická studie biologických fosforečnanů vápenatých
školicitel doc. Ing. Ladislav Svoboda, CSc.

Ing. Lubomír Kubáč

obhájil 22. 1. 2013 v oboru Organická technologie
téma disertační práce Reaktivní UV filtry pro zvýšení UV ochranných vlastností textilií
školicitel doc. Ing. Ladislav Burgert, CSc.

ThLic. Tiago Alexandre Marques Dinis Pinto

obhájil 5. 3. 2013 v oboru Organická technologie
téma disertační práce Preparation of New Esters of Glycosides
školicitel prof. Ing. Radim Hrdina, CSc.

Ve studijním programu Chemie a technologie materiálů

Ing. Zuzana Bezáková

obhájila 26. 3. 2013 v oboru Technologie makromolekulárních látek
téma disertační práce Charakterizácia oligosacharidov a krátkých polysacharidov vzniknutých štípením kyseliny hyaluronovej metodami kvapalinovej chromatografie a štúdium kinetiky štípenia kyseliny hyaluronovej
školicitel prof. Ing. Štěpán Podzimek, CSc.

Ing. Aneta Hovorková

obhájila 3. 9. 2013 v oboru Chemie a technologie anorganických materiálů
téma disertační práce Příprava a vlastnosti monokrystalů $(\text{Sb}_{0,75}\text{Bi}_{0,25})_2\text{Te}_3$ a $(\text{Sb}_{0,75}\text{Bi}_{0,25})_2\text{Te}_{2,8}\text{Se}_{0,2}$ dotovaných indiem
školicitel doc. Ing. Čestmír Drašar, Dr.

Ing. Veronika Jašková

obhájila 13. 9. 2013 v oboru Povrchové inženýrství
téma disertační práce Studium fotokatalytické a antimikrobiální účinnosti nátěrových hmot
školicitel prof. Ing. Andréa Kalendová, Dr.

Ing. Vladimír Kucek

obhájil 3. 9. 2013 v oboru Chemie a technologie anorganických materiálů
téma disertační práce Příprava a fyzikální vlastnosti sloučeniny GaGeTe
školicitel doc. Ing. Čestmír Drašar, Dr.

Ing. Karel Pálka

obhájil 17. 9. 2013 v oboru Chemie a technologie anorganických materiálů
téma disertační práce Mikrostrukturování tenkých vrstev chalkogenidových skel systému As-Se
školicitel prof. Ing. Miroslav Vlček, CSc.

Ing. Petr Přichystal

obhájil 10. 1. 2013 v oboru Technologie makromolekulárních látek
téma disertační práce Mikroenkapsulace textilních barviv a textilních pomocných prostředků do liposomických systémů
školicitel doc. Ing. Ladislav Burgert, CSc.

Ing. Pavlína Ruleová

obhájila 30. 5. 2013 v oboru Chemie a technologie anorganických materiálů
téma disertační práce Příprava a transportní vlastnosti vrstevnatých polovodičů pro termoelektrické aplikace
školicitel doc. Ing. Čestmír Drašar, Dr.

Absolventi doktorského studijního programu Dopravní fakulty Jana Pernera v roce 2013

Ve studijním programu Technika a technologie v dopravě a ve spojích

Ing. Hana Čísařová

obhájila 29. 11. 2012 v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
téma disertační práce Modelování dopravní obsluhy vybraného území s využitím CITY logistiky
školicitel prof. Ing. Václav Cempírek, Ph.D.

Ing. David Crhák

obhájil 7. 6. 2013 v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
téma disertační práce Technologie speciální přepravy v silniční dopravě
školicitel doc. Ing. Jaroslav Kleprlík, Ph.D.

Ing. Radek Čech

obhájil 5. 4. 2013 v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
téma disertační práce Analýza nákladů a přínosů implementace TSI
školicitel Ing. Edvard Březina, CSc.

Ing. Štefan Čorný

obhájil 13. 3. 2013 v oboru Dopravní prostředky a infrastruktura
téma disertační práce Aplikácie vybraných inštrumentálnych metód v tribotechnickej diagnostike
školicitel prof. Ing. Eva Schmidová, Ph.D.,
doc. Ing. Jaroslava Machalíková, CSc. – šk. specialista

Ing. Miloš Futera

obhájil 23. 11. 2012 v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
téma disertační práce Hodnocení priorit řízení a výkonových režimů v železniční dopravě
školicitel prof. Ing. Vlastimil Melichar, CSc.

Mgr. Olena Halas

obhájila 7. 3. 2013 v oboru Dopravní prostředky a infrastruktura
téma disertační práce Study of Properties of Geopolymers for Application in Transport Means
školicitel doc. Ing. Pavel Švanda, Ph.D.

Ing. Doubravka Středová

obhájila 14. 12. 2012 v oboru Dopravní prostředky a infrastruktura
téma disertační práce Stabilitní prolomení kuželových skořepin s malým vzepětím
školicitel doc. Ing. Petr Paščenko, Ph.D.

Ing. Petr Kašpar, DiS.

obhájil 12. 6. 2013 v oboru Dopravní prostředky a infrastruktura
téma disertační práce Analýza hlučnosti vybraných částí brzdových

soustav silničních vozidel a výzkum možností jejího snižování
školitel doc. Ing. Milan Graja, CSc.

Ing. Ladislav Mlynařík

obhájil 18. 3. 2013 v oboru Dopravní prostředky a infrastruktura
téma disertační práce Poruchové stavy na dvanáctipulzním uměrnovači
školitel prof. Ing. Jaroslav Novák, CSc.

Ing. Tomáš Potěšil

obhájil 6. 9. 2013 v oboru Technologie a management v dopravě
a telekomunikacích
téma disertační práce Intermodality in the Suburban Rail Transport
školitel doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D.

Ing. David Tilkeridis

obhájil 8. 11. 2013 v oboru Technologie a management v dopravě
a telekomunikacích
téma disertační práce Aplikace moderních logistických systémů
v automobilovém průmyslu
školitel doc. Ing. Petr Průša, Ph.D.

Ing. Tomáš Vicherek

obhájil 5. 4. 2013 v oboru Technologie a management v dopravě
a telekomunikacích
téma disertační práce Dopravní inteligence pro automatizaci řízení
železniční dopravy
školitel doc. Ing. Pavel Drdla, Ph.D.

Ing. Petr Voltr

obhájil 18. 6. 2013 v oboru Dopravní prostředky a infrastruktura
téma disertační práce Modelování adhezní vazby kola a kolejničky
v dynamice pohonu dvojkolí
školitel doc. Ing. Michael Lata, Ph.D.
Petr Voltr získal za svoji práci Cenu Komerční banky, a.s.

Absolventi doktorského studijního programu Fakulty ekonomicko-správní v roce 2013

ve studijním programu **Hospodářská politika a správa**

Ing. Kateřina Nekolová

obhájila 24. 9. 2013 v oboru Regionální a veřejná ekonomie
téma disertační práce Analýza vybraných efektů regionálního inovačního
systému
školitel doc. Ing. Jan Stejskal, Ph.D.

Ing. Pavlína Prášilová

obhájila 19. 6. 2013 v oboru Regionální a veřejná ekonomie
téma disertační práce Finanční inovace a jejich dopad na kapitálovou sílu
regionu
školitel doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc.

Ing. Zdeněk Řízek

obhájil 19. 6. 2013 v oboru Regionální a veřejná ekonomie
téma disertační práce Ekonomické aspekty a indikátory konfliktů
vybraných regionů
školitel prof. PhDr. Karel Lacina, DrSc.

ve studijním programu **Ekonomika a management**

Ing. Jan Fuka, DiS.

obhájil 23. 9. 2013 v oboru Management
téma disertační práce Management krizových situací v podniku
s podporou teorie her
školitel doc. Ing. Ilona Obršalová, CSc.

Ing. Irena Honková

obhájila 24. 9. 2013 v oboru Management
téma disertační práce Rozhodování o financování podniku z externích
zdrojů
školitel doc. Ing. et Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

Ing. Josef Novotný

obhájil 13. 12. 2012 v oboru Management
téma disertační práce Manažerské rozhodování s využitím faktorů
ovlivňujících kupní chování spotřebitelů
školitel doc. Ing. Josef Vaculík, CSc.

Ing. Veronika Svatošová

obhájila 24. 9. 2013 v oboru Management
téma disertační práce Marketingové řízení elektronického obchodování
školitel doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.

Ing. Jan Žahour

obhájil 23. 9. 2013 v oboru Management
téma disertační práce Minimalizace rizika inovačních procesů
školitel doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.

Absolventi doktorského studijního programu Fakulty filozofické v roce 2013

ve studijním programu **Filozofie**

Mgr. Michal Pacvoň

obhájil 21. 10. 2013 v oboru Filozofie
téma disertační práce Technika a individuace
školitel Mgr. Jan Kuneš, Ph.D.

ve studijním programu **Historické vědy**

Mgr. Vladan Hanulík

obhájil 5. 11. 2013 v oboru Historie
téma disertační práce Nekonvenční léčebné taktiky v době
profesionalizace medicíny: Vznik a vývoj lázní Gräfenberg v 1. polovině
19. století
školitel prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc.

Absolventi doktorského studijního programu Fakulty zdravotnických studií v roce 2013

MUDr. Jiří Holý, Ph.D.

obhájil 13. 3. 2013 v oboru Prevence, náprava a terapie zdravotní a sociální
problematiky dětí, dospělých a seniorů
téma disertační práce Aplikace současných doporučených postupů
u arteriální hypertenze v dospělém věku u hypertoniků s vysokým a velmi
vysokým rizikem v klinické praxi
školitel prof. MUDr. Jiří Kvasnička, CSc.

Noví docenti univerzity, kteří ukončili habilitační řízení na Univerzitě Pardubice

doc. Ing. Tomáš Černožský, Ph.D.

Habilitační práci na téma „Moderní spektrální metody pro prvko-
vou analýzu“ obhájil dne 5. prosince 2012 před Vědeckou radou
Fakulty chemicko-technologické.

Byl jmenován docentem v oboru Analytická chemie s účinností od
1. ledna 2013.

Doc. Černožský pracuje v Ústavu environmentálního a chemic-
kého inženýrství Fakulty chemicko-technologické.

noví docenti univerzity

nová profesorka prof. Schmidová

doc. Ing. Milan Erben, Ph.D.

Habilitační práci na téma „Metalocenové komplexy s elektronově-akceptorovými substituenty“ obhájil dne 6. března 2013 před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické.

Byl jmenován docentem v oboru Anorganická chemie s účinností od 1. dubna 2013.

Doc. Erben pracuje na Katedře obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické.

doc. Ing. Andrzej Zygmunt Grzybowski, Ph.D.

Habilitační práci na téma „Modeling and Simulation in Decision Making under Uncertainty“ obhájil před Vědeckou radou Fakulty ekonomicko-správní dne 17. října 2013.

Byl jmenován docentem v oboru Systémové inženýrství a informatika s účinností od 1. listopadu 2013.

Doc. Grzybowski pracuje na Technické univerzitě v Czeszochowej a na Univerzitě Polonia v Czeszochowej.

doc. Ing. Miloslav Hub, Ph.D.

Habilitační práce na téma „Metody testování a hodnocení použitelnosti uživatelského rozhraní informačních systémů veřejné správy“ obhájil před Vědeckou radou Fakulty ekonomicko-správní dne 28. listopadu 2012.

Byl jmenován docentem v oboru Systémové inženýrství a informatika s účinností od 1. ledna 2013.

Doc. Hub pracuje v Ústavu systémového inženýrství a informatiky Fakulty ekonomicko-správní.

doc. Ing. Aleš Imramovský, Ph.D.

Habilitační práci na téma „Výzkum a vývoj nových antimikrobiálních a antifungálních sloučenin s ohledem na jejich technologickou realizaci“ obhájil dne 25. září 2013 před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické.

Byl jmenován docentem v oboru Technologie organických látek s účinností od 1. října 2013.

Doc. Imramovský pracuje v Ústavu organické chemie a technologie Fakulty chemicko-technologické.

doc. Ing. Zdeněk Jalový, Ph.D.

Habilitační práci na téma „Energetické materiály s nízkou citlivostí k vnějším podnětům s dostatečnými výkonnostními parametry pro požadované aplikace“ obhájil dne 19. června 2013 před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické.

Byl jmenován docentem v oboru Technologie organických látek s účinností od 1. července 2013.

Doc. Jalový pracuje v Ústavu energetických materiálů Fakulty chemicko-technologické.

doc. Ing. Stanislava Šimonová, Ph.D.

Habilitační práci na téma „Abstraktní programování pro eGovernment“ obhájila před Vědeckou radou Fakulty ekonomicko-správní dne 28. listopadu 2012.

Byla jmenována docentkou v oboru Systémové inženýrství a informatika s účinností od 1. ledna 2013.

Doc. Šimonová pracuje v Ústavu systémového inženýrství a informatiky Fakulty ekonomicko-správní.

Nový docent univerzity, který ukončil habilitační řízení na jiné vysoké škole

doc. Ing. Jan Stejskal, Ph.D.

Habilitační práci na téma „Posouzení potenciálu regionu pro vznik klastru“ obhájil před Vědeckou radou Ekonomické fakulty Univerzity Mateje Bela v Banské Bystrici dne 29. ledna 2013.

Byl jmenován docentem v oboru Veřejná ekonomika a služby s účinností od 11. dubna 2013 rektorkou Univerzity Mateje Bela v Banské Bystrici.

Doc. Stejskal pracuje v Ústavu ekonomických věd Fakulty ekonomicko-správní.

Nová profesorka univerzity

prof. Ing. Eva Schmidová, Ph.D.

Profesorskou přednášku na téma „Vývoj materiálů dopravních prostředků s vyšší odolností proti kontaktní únavě“ přednesla před Vědeckou radou Dopravní fakulty Jana Pernera dne 15. února 2012.

Profesorkou pro obor Dopravní prostředky a infrastruktura byla jmenována prezidentem České republiky s účinností od 16. listopadu 2012 na návrh Vědecké rady Univerzity Pardubice.

Profesorka Schmidová působí na Katedře mechaniky, materiálů a částí strojů Dopravní fakulty Jana Pernera.

Rektor ocenil mimořádné výsledky v oblasti tvůrčích činností za rok 2012 a 2013

Cenu rektora získali:

- za mimořádný úspěch v grantové soutěži – **prof. Ing. Michal Holčapek, Ph.D.** za získání grantu Evropské výzkumné rady ERC CZ „Hmotnostní spektrometrie při hledání lipidových biomarkerů pro včasnou diagnostiku rakoviny“, řešeného v letech 2013 – 2018
- za prestižní monografii – **prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.** za publikaci „From the Silver Czech Tolar to a Worldwide Dollar“, vydanou v roce 2013 v New Yorku
- za publikaci v časopise s vysokým impakt faktorem – autorský tým
Ing. Marek Bouška,
doc. Ing. Libor Dostál, Ph.D.,
Ing. Zdeňka Padělková, Ph.D.,
doc. Ing. Roman Jambor, Ph.D.,
za článek „Intramolecularly Coordinated Organotin Tellurides: Stable or Unstable?“, publikovaný v dubnu 2012 v prestižním recenzovaném vědeckém časopise *Angewandte Chemie International Edition*
- pro mladé vědce do 35 let za přínosnou spolupráci s praxí – Ing. Tomáš Syrový, Ph.D.

ocenění (zprava) prof. M. Holčapek, doc. L. Dostál, doc. R. Jambor
Ing. T. Syrový, Ph.D.

za komercializaci práv k užitému vzoru a smluvní výzkum v oblasti polygrafie

(vw)

Akademický senát univerzity zvolil kandidáta na funkci rektora pro další čtyřleté období

Akademický senát Univerzity Pardubice zvolil na svém 12. zasedání dne 15. října 2013 kandidátem na funkci rektora Univerzity Pardubice pro následující čtyřleté období **prof. Ing. MIROSLAVA LUDWIGA, CSc.**, z Ústavu organické chemie a technologie Fakulty chemicko-technologické, současného rektora Univerzity Pardubice.

Akademický senát Univerzity Pardubice vybíral ze dvou kandidátů. Prof. Ludwigovi dala hlas v přímé a tajné volbě hned v 1. kole nadpoloviční většina ze 39 senátorů.

Výsledek voleb vyhlásil předseda volební komise a Akademického senátu Univerzity Pardubice doc. Mgr. Jiří Kubeš, Ph.D.

Návrh zvoleného kandidáta na funkci rektora Univerzity Pardubice předložil předseda Akademického senátu Univerzity Pardubice prostřednictvím ministra školství, mládeže a tělovýchovy prezidentu republiky, který by měl rektora Univerzity Pardubice jmenovat na čtyřleté funkční období s účinností od 1. února 2014.

Profesor Ludwig je zároveň současný rektor Univerzity Pardubice, jemuž končí 31. ledna 2014 první čtyřleté funkční období. V čele Univerzity Pardubice již stál i v letech 2000 – 2006 po dvě tříletá funkční období. V letech 1997 – 2000 působil ve vedení univerzity ve funkci prorektora univerzity pro vnitřní záležitosti a v období 2006 – 2010 prorektora pro vědu a tvůrčí činnosti univerzity. V letech 1995 – 1997 byl předsedou Akademického senátu Univerzity Pardubice.

Za dobu svého působení ve vedení Univerzity Pardubice, tj. za uplynulých 17 let, se Univerzita Pardubice významně rozrostla nejen co se týče počtu studentů, zkvalitnění vzdělávací činnosti a rozsahem své tvůrčí vědecké činnosti, ale upevnila své postavení v systému celého terciárního vzdělávání České republiky, kde se řadí co do svého vědeckého výkonu stabilně do první desítky mezi českými vysokými školami (veřejných a státních vysokých

škol je v ČR 28 a několik desítek soukromých VŠ). Prof. Ludwig se významně podílel na rozkvětu univerzity jako celku i na posílení a rozvoji všech sedmi fakult univerzity. Jeho týmu se podařilo nebývalým způsobem zajistit i potřebné materiálně technické zázemí pro rozvoj vzdělávacích činností, vědy a výzkumu, zajistit informační infrastrukturu a podporu na špičkové, světově srovnatelné úrovni pro rozvoj široké škály vědních disciplín pěstovaných na všech sedmi součástech univerzity.

Prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc., se narodil v roce 1956, je absolventem Vysoké školy chemicko-technologické v Pardubicích, kterou ukončil v roce 1980. O pět let později obhájil disertační práci. V letech 1984-87 působil jako vědecký pracovník ve Společné laboratoři chemie pevných látek VŠCHT v Pardubicích a ČSAV. Od roku 1987 přešel ve funkci odborného asistenta zpět na katedru organické chemie, kde byl v roce 1993 jmenován docentem. Profesorem pro obor Organická chemie byl jmenován v roce 2001. V současné době působí v Ústavu organické chemie a technologie Fakulty chemicko-technologické.

Prof. Ludwig je autorem padesáti šesti vědeckých publikací a autorem a spoluautorem více než sta vystoupení na zahraničních a domácích konferencích. Absolvoval stáže na univerzitách ve Švédsku, Německu a Japonsku. Zabývá se syntetickou a fyzikální organickou chemií. V současné době se ve své vědecké práci soustřeďuje na enantioselektivní syntézu. Byl a je členem mnoha vědeckých rad českých univerzit.

Prof. Ludwig je devátou osobností v čele vysoké školy v Pardubicích v její více než šedesátileté historii a čtvrtým rektorem v čele univerzity po jejím přejmenování a rozšíření v roce 1994.

Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka – mluvčí UPa

Univerzita otevřela výukové a výzkumné centrum v dopravě

Ve středu 9. října otevřela univerzita v technologickém areálu v Doubravících nové výukové a výzkumné centrum v dopravě. V roce 20. výročí založení Dopravní fakulty Jana Pernera získala třetí nejstarší fakulta univerzity moderní technicko-technologický areál.

Výukové a výzkumné centrum v dopravě vznikalo v uplynulých dvou letech (od září 2011) s pomocí finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie, rozpočtu České republiky a zdrojů Univerzity Pardubice. Nové centrum, jehož výstavba přišla na sto milionů korun a dalších téměř sedmdesát milionů korun bylo vloženo do speciálních technologií a zařízení, znamená pro dopravní fakultu významné posílení výukových a laboratorních podmínek jak pro studium zejména v magisterských a doktorských programech, tak pro specifický výzkum v oblasti technických a technologických oborů a materiálového inženýrství.

Nové výukové a výzkumné centrum znamená pro dopravní fakultu zásadní posílení jejího dalšího rozvoje a strategické postavení jediného vysokoškolského pracoviště tohoto charakteru v širokém regionu. Fakulta získává unikátní moderní zázemí, na které dlouho čekala.

Nové laboratoře umožní rozvíjet multidisciplinaritu tvůrčích a vzdělávacích činností dopravní fakulty v oblasti technických a technologických oborů se zaměřením na dopravní stavitelství, dopravní prostředky, materiály, mechaniku, diagnostiku a zkušebnictví, a to v těsné návaznosti na potřeby praxe a institucí působících v oblasti dopravy v regionu i celé České republice.

V objektu o celkové užité ploše bezmála 3 500 m² vznikly tři specializované učebny, 22 lehkých a těžkých laboratoří a zázemí pro výuku a akademické pracovníky. Laboratoře jsou vybaveny kvalitními laboratorními prostředky, např. dynamickým zkušebním stávkem s „rychlým“ válcem pro stanovení crashové charakteristiky materiálů, zkušebnou na statické pevnostní zkoušky stavebních konstrukcí, zkušebnou synchronních motorů, testovacím zařízením železničních kol, laboratoří světelné a elektronové mikroskopie či sklopnou plošinou pro automobily.

Vysoce specializované centrum, jehož laboratoře jsou vybaveny tou nejmodernější technikou, přístroji a zařízeními z oblasti dopravních staveb a dopravních prostředků, které jsou momentálně dostupné, umožní rozvoj vzdělávacích a výzkumných aktivit dopravní fakulty a výrazně přispěje ke zkvalitnění přípravy studentů magisterských a doktorských studijních programů.

Ve středu 9. října proběhlo ve 13 hodin slavnostní otevření a přestřižení pásky k užívání nové budovy fakulty. Od 15 hodin si mohli nové dopravní laboratoře prohlédnout všichni zájemci z řad zaměstnanců i studenti.

Projekt VVCD Univerzity Pardubice byl financován z prostředků Operačního programu Výzkum a vývoj pro Inovace (OP VaVpI) v Prioritní ose 4: Infrastruktura pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem.

K historii Dopravní fakulty Jana Pernera – 20 let od jejího založení: Dopravní fakulta Jana Pernera je na počet studentů a akademických pracovníků druhou největší fakultou Univerzity Pardubice. Je univerzitním pracovištěm s dlouhodobou zkušeností v oblasti výuky a výchovy vysokoškolsky vzdělaných odborníků a navazuje na tradici dopravního školství v bývalém Československu, a to nejen prostřednictvím bývalé Vysoké školy dopravy a spojů v Žilině, ale i její předchůdkyně, Vysoké školy železniční v Praze.

Zahájila svoji činnost oficiálně k 1. dubnu 1993. Vývoj událostí ve společnosti a vznik samostatné České republiky v roce 1993 se staly základním podnětem pro vznik fakulty vychovávající vysokoškolské odborníky v oblasti dopravy a spojů. Tehdejší Vysoká škola chemicko-technologická a město Pardubice nabídly a v krátké době zajistily potřebné podmínky pro ustavení nové fakulty, nesoucí jméno významného železničního stavitele dráhy Praha – Olomouc.

V současné době je pardubická dopravní fakulta koncipována jako fakulta multidisciplinárního charakteru ekonomicko-technologického a technického zaměření, vychovávající odborníky pro soukromé a státní dopravní společnosti a podniky, výrobní, stavební i obchodní firmy, výzkumné a projektové organizace, státní správu i školství, kteří jsou připraveni kvalifikovaně navrhovat, organizovat a řídit technologické procesy v dopravních a poštovních systémech, efektivně komunikovat se zákazníky i nadřízenými orgány, provádět akviziční, přepravně-obchodní a spediční činnost, zabezpečovat provoz, údržbu a obnovu dopravních prostředků a infrastruktury.

Dopravní fakulta Jana Pernera má dnes všechny atributy univerzitního pracoviště:

- doktorské studium,
- habilitační právo,
- právo profesorského řízení.

Dopravní fakulta Jana Pernera se také výraznou měrou zapojuje do projektů základního, aplikovaného a institucionálního výzkumu, a to jak na poli domácím, tak v rámci mezinárodní spolupráce.

Do nového akademického roku 2013/2014 vstoupila fakulta s 2264 studenty, kteří studují v 18 studijních oborech – v 8 SO v bakalářském studiu, v 8 SO v navazujícím magisterském studiu a ve

2 doktorských oborech. Ročně opouští fakultu téměř 200 bakalářů a obdobný počet inženýrů. Na výuce se podílí na 120 akademických pracovníků a odborníků z praxe a řada fakultních pracovišť – 7 kateder s odbornými odděleními, dislokované pracoviště v České Třebové, zkušební akreditovaná a přepravní laboratoř, ústav pro analýzu dopravních nehod i vzdělávací a informační pracoviště v Praze. Významnou úlohu při podpoře pedagogických, studijních a vědeckých aktivit plní rovněž Nadační fond a Institut Jana Pernera.

*Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka – mluvčí UPa*

Univerzita otevřela novou budovu a posluchárny Fakulty zdravotnických studií

Univerzita a její Fakulta zdravotnických studií uvedla ve čtvrtek 21. listopadu ve 14 hodin slavnostně do provozu novou budovu a posluchárny v areálu v Průmyslové ulici.

Za 35 miliónů korun vznikl v areálu Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice moderní objekt s třemi posluchárnami a špičkovým zázemím, které od tohoto akademického roku 2013/2014 slouží studentům fakulty.

Za čtrnáct měsíců (od června 2012 do srpna 2013) společnost Prima, spol. s r. o., Hradec Králové vystavěla podle projektu Spojprojektu Praha, a.s., nový moderní bezbariérový objekt o celkové ploše 862 m², jehož hlavní součástí jsou tři posluchárny – jedna pro 154 studentů a dvě s kapacitou 56 a 50 míst.

V posluchárnách je instalován systém indukčních smyček pro osoby s vadou sluchu a po celé budově je zajištěno pokrytí vysokorychlostní bezdrátovou vysokoškolskou sítí Edoruam, která je

k dispozici studentům i mimo výuku. Posluchárny jsou vybaveny interaktivním smart podiem s možností prezentací pomocí dotykového interaktivního ovládání výukových materiálů, k dispozici jsou vizualizéry pro snímání a zobrazování externích textů a knih, dotykový nebo tlačítkový řídicí systém, který umožňuje elektronické ovládání projektorů, pláten, světel, videokonference, hlasitosti i zatemnění. Samozřejmostí je kvalitní ozvučení pro mluvené slovo i reprodukci zvuku z počítače, ve velké posluchárně je možná i dvou-projekce, která umožňuje promítání dvou různých obrazů současně na dvě elektronicky ovládaná plátna. Videokonferenční jednotka umožňuje komunikaci s různými vzdálenými videokonferenčními místy.

Fakulta, vychovávající odborníky v ošetrovatelských a zdravotnických oborech, tak významně posílila své vlastní vzdělávací

kapacity, neboť ostatní prostory areálu v Průmyslové ulici sdílí se Střední zdravotnickou školou.

Finanční prostředky na výstavbu v hodnotě 32 mil. Kč získala Univerzita Pardubice z dotace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR z programu na rozvoj a obnovu materiálně technické základny veřejných vysokých škol a 3 mil. Kč vložila z vlastních zdrojů.

Slavnostní otevření nových poslucháren proběhlo ve čtvrtek 21. listopadu za přítomnosti jak akademické obce a představitelů fakulty a univerzity, tak partnerů a zástupců zejména zdravotnických zařízení a nemocnic, s nimiž fakulta spolupracuje a v nichž pardubičtí vysokoškoláci vykonávají též část své praktické výuky.

Mgr. Jana Škvrňáková, Ph.D.

prodělkanka pro vnitřní záležitosti a vzdělávací činnost FZS

Soutěž Stavba roku Pardubického kraje 2013 patřila univerzitě

zleva: rektor UPa prof. M. Ludwig, zástupce Metrostavu, a.s. Ing. I. Miller, architekt M. Řeпа a O. Teplý při vyhlášení výsledků soutěže

Rekonstrukce historické budovy Univerzity Pardubice na nám. Čs. legií – univerzitní IT centrum – získala cenu jak odborné poroty, tak veřejnosti v soutěži Stavba roku Pardubického kraje 2013 v kategorii Stavby občanské vybavenosti.

Do soutěže bylo přihlášeno 22 objektů. Kromě odborné poroty se do rozhodování poprvé zapojila i veřejnost, která mohla vybírat svého favorita v internetovém hlasování o Cenu veřejnosti v soutěži Stavba roku 2013 Pardubického kraje.

Celkem bylo na webu registrováno více než čtyři tisíce hlasů a téměř polovinu z nich získalo IT centrum pardubické univerzity. Odborníci a veřejnost se tedy v tomto případě shodli a také porota byla u této stavby jednotná. Na rekonstrukci porotci ocenili zejména poctivý a citlivý přístup k renovaci původně neorenesanční budovy.

Objekt na náměstí Čs. legií je nemovitou kulturní památkou. Proto byla při rekonstrukci kladena maximální péče na zachování historických prvků vně i zevnitř objektu, na obnovení neorenesanční fasády budovy, rekonstrukci oken a rekonstrukci sedlové střechy.

Restaurátoři usilovali i o obnovení vstupní části s kruhovou halou s bohatou štukovou profilací a výzdobou. Na navazujícím hlavním schodišti a chodbách byla obnovena či identicky nahrazena historická dlažba a dveře.

Historická, památkově chráněná budova z r. 1899 prošla v letech 2011 – 2012 rozsáhlou rekonstrukcí a přestavbou získala zpět svou původní tvář. Stavební část rekonstrukce budovy byla provedena jako součást realizace projektu Univerzity Pardubice s názvem „Univerzitní IT pro vzdělávání a výzkum – UNIT“ (reg. č. CZ.1.05/4.1.00/04.0134), který byl financován z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace a ze státního rozpočtu. Od jara slouží studentům univerzity jako moderní výukové centrum a zázemí pro vědecké týmy pěti fakult univerzity sídlících v Pardubicích.

V rámci Dnů evropského dědictví dne 8. září si objekt mohla prohlédnout s odborným výkladem i veřejnost.

Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka – mluvčí UPa

Univerzita
Pardubice

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

OP Výzkum a vývoj
pro inovace

Univerzita na veletrzích doma i v zahraničí – v Brně získala I. místo

Podzimní sérii prezentací možností studia na svých fakultách zahájila univerzita 8. října v Bratislavě na mezinárodním veletrhu Akadémia. Na největším slovenském veletrhu pomaturitního studia se tradičně představila Fakulta chemicko-technologická, která návštěvníkům nabídla informace o nabízených moderních oborech. Fakulta

se slovenského veletrhu účastní již od roku 2002 a pravidelně představuje slovenským zájemcům svou pestrou nabídku studia s možností strávit tři až pět let studia v jednom z nejmodernějších vysokoškolských areálů v České republice.

17. ročník slovenského veletrhu Akadémia se uskutečnil ve dnech 8. až 10. října

v bratislavské Aegon aréně. Stánek Fakulty chemicko-technologické byl tedy pro zájemce k dispozici po tři dny.

O týden později se univerzita vrátila na Slovensko opět. Tentokrát vyslala zástupce všech svých sedmi fakult na první ročník veletrhu GAUDEAMUS Nitra. Na Výstavišti Agrokomplex Nitra od úterý 15. do

čtvrtek 17. října vedle dalších 179 vystavovatelů prezentovala možnosti studia ve všech svých nabízených studijních oborech. Sloveňští studenti patří dlouhodobě k nejpočetnější skupině zahraničních studentů studujících na univerzitě (tvoří 1/3 zahraničních studentů). Pro zájemce ze Slovenska je studium na fakultách Univerzity Pardubice atraktivní jak svou širokou nabídkou studijních oborů, tak snadnou dostupností – cesta z Bratislavy do Pardubic trvá pouhé tři hodiny vlakem.

Posledním místem letošního představení a současně i praktické prezentace nabídky Univerzity Pardubice byl v letošním roce jubilejní XX. ročník Evropského veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání GAUDEAMUS Brno. Tak jako každoročně se konal na brněnském výstavišti, tentokrát ve dnech 5. až 8. listopadu. Univerzita se představila v pavilonu G2. Zástupci sedmi fakult zde poskytovali podrobné informace o možnostech studia a přijímacích zkouškách pro příští akademický rok 2014/2015. Návštěvníci veletrhu mohli využít jak osobních konzultací s pracovníky fakult přímo u stánku, tak mohli získat i řadu tištěných materiálů týkajících se studia a přijímacího řízení. Každý den byly pro zájemce z řad studentů, rodičů i výchovných poradců a pedagogů připraveny informační přednášky, které probíhaly v pavilonu G1. Univerzita se i letos tradičně zúčastnila již VI. ročníku doprovodného programu pod názvem Věda pro život, na svůj stánek tak kromě informační studijní části zařadila i interaktivní stanoviště, kde se návštěvníci seznamovali populárně-naučnou formou se zajímavostmi z moderního světa vědy a techniky.

Na veletrhu bylo zastoupeno 186 samostatných vystavovatelů, 245 fakult a přes 3 500 studijních oborů, které lze studovat v České republice nebo na zahraničních školách. Kromě tuzemských škol bylo zastoupeno 38 renomovaných zahraničních univerzit a vysokých škol z 12 zemí, nejenom z členských států Evropské unie. Zahraniční univerzity a vysoké školy přijely z Německa, Slovenska, Finska, Francie, Malty, Velké Británie, Nizozemí, Polska, Švýcarska, Kanady, USA a Austrálie.

O to cennější bylo pro Univerzitu Pardubice získané nejvyšší ohodnocení, tedy první místo v soutěži o nejlepší expozici. Studenti středních a vysokých škol posuzovali a ocenili nejen design stánku, obsah a vizuální styl a jednodušší tiskoviny, ale i dokonalou znalost studijní problematiky, příjemnou, profesionální, vysoce srozumitelnou a vstřícnou formu sdělování informací o možnostech studia na univerzitě

zájemcům o studium, rodičům a výchovným poradcům. S velkým ohlasem se setkaly i populárně-naučné demonstrace, univerzitní maskot a interaktivní prostor se soutěží.

Toto nejlepší možné umístění je pro organizátory akce z celouniverzitních oddělení a účastníky ze všech sedmi fakult univerzity skvělým oceněním jejich práce, profesionality i nadšení. Všem patří za reprezentaci univerzity velké poděkování.

Účast univerzity na mezinárodním veletrhu Gaudeamus je součástí aktivit projektu Brána vědění/ní otevřená – BRAVO, CZ.1.07/2.3.00/35.0024, dvouletého projektu, který je zaměřený na popularizaci vědy a výzkumu. Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Mgr. Ivana Švecová

Referát pro vzdělávání a záležitosti studentů

UPa

Pořad Živá laboratoř se zařadil mezi nejlepší popularizační projekty

Od prosince 2013 patří Univerzita Pardubice mezi nejlepší popularizátory vědy u nás. Zařadila se k nim díky rozhlasovému pořadu ŽIVÁ LABORATOŘ, se kterým v soutěžní přehlídce popularizace vědy SCIAP 2013 obsadila 2. místo v kategorii „Audio/Video“.

Nejlepší a nejzajímavější projekty vybírala 12členná odborná porota, složená z představitelů Akademie věd ČR, marketingových specialistů, významných projektových manažerů a redaktorů. Celkem vybírala z 36 projektů, které přihlásilo na dvacet různých institucí. Na pořadu Živá laboratoř ocenila spojení s Českým rozhlasem, putování univerzitním prostředím, zprostředkování odborného tématu široké veřejnosti a vznik téměř padesátky pořadů za poslední rok.

Pravidelně každou neděli, nyní v sobotu odpoledne, pootevírá dveře svých laboratoří jeden z vědců. Redaktorka Jana Davidová hovoří s akademickými pracovníky a mladými výzkumníky nejen o jejich úspěších, ale také o zákulisí práce vědce a badatele. Zjišťuje, v čem je jejich práce krásná a zajímavá, a v čem naopak náročná a zapeklitá. Po stopách zajímavostí z vědy a výzkumu a práce

pardubických vědců se můžete vydat i vy. Stačí si naladit Český rozhlas Pardubice každou sobotu odpoledne v 15:30 hodin.

Naše univerzita se soutěžní přehlídce účastnila poprvé a hned se zařadila mezi nejuspěšnější instituce popularizující vědu. Kromě pořadu Živá laboratoř přihlásila také do kategorie „Ostatní“ zážitkovou akci Noc mladých výzkumníků a populárně-naučnou školní roadshow Věda a technika na dvorech škol.

Soutěž SCIAP vyhlásilo letos potřetí Středisko společných činností Akademie věd ČR a soutěžit mohly projekty realizované v období od 1. 11. 2012 do 30. 10. 2013. Předmětem soutěžní přehlídky je vyhodnocení a veřejné představení nejuspěšnějších popularizačních aktivit vědy realizovaných na území ČR nebo v českém jazyce. Vítězové 3. ročníku soutěže byli vyhlášeni na slavnostním předávání cen v úterý 3. prosince ve Vile Lanna v Praze.

Mgr. Zuzana Paulusová

koordinátorka projektu BRAVO

Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa

Vědecko-technický jarmark uprostřed města Pardubic

V úterý 18. června se Pernštýnské náměstí v historickém centru Pardubic proměnilo ve vědecko-technický jarmark. Univerzita sem „přivezla“ svět moderní vědy a techniky s řadou stánků a zajímavých pokusů, interaktivních modelů a ukázek, které si zájemci mohli nejen prohlédnout, ale také vyzkoušet.

Všech sedm fakult univerzity připravilo na 20 speciálních zážitkových stánků, která návštěvníkům představila nejrůznější vědecké hrátky, pokusy a hlavolamy a ukázala vědu jako zajímavou a lákavou disciplínu.

Všichni zájemci mohli nakouknout do chemické laboratoře nebo pod šikovní ruce restaurátorů, zdravotníků, historiků, ekonomů,

informatiků nebo „dopraváků“, tj. dopravního inženýrství či stavitelství, a to od 10 hodin po celý den.

Kromě chemických pokusů, odkrývajících záhady každodenního života, se všichni dozvěděli, jak lze získat DNA například z rajčete nebo jak se chovají plísňe v potravinách. Objevili princip solární elektrárny přímo, vyzkoušeli si programování robotů, zjistili, co umí dotyková obrazovka, co je ionosféra, pohráli si s prvočíslly a fraktály nebo si vyzkoušeli pevnost materiálů a měření vzdálenosti. Stali se z nich na chvíli restaurátoři, mohli si vyluštit historické nápisy nebo poskládat netradiční puzzle. Zdravotníci jim změřili krevní tlak, procento tuku v těle nebo fyzickou kondici. Zábavu si užili i s obřímí bublinami.

Na děti i dospělé čekalo tedy mnoho zajímavostí. V molekulární kuchyni chemiků mohli poznat chování newtonovské kapaliny, vyzkoušet si snímání otisků prstů, seznámili se s principem separování DNA. Kromě toho čekaly na účastníky kvízy, hádanky a tvůrčí dílna s malováním 3D barvami.

Navíc na návštěvníky čekalo jedno velké překvapení. Měli jedinečnou možnost vidět na vlastní oči družici Magion I, která se používala pro výzkum MAGnetosféry a IONosféry, proto zkratka Magion. Vystavený model byl plně funkční dvojče satelitu Magion I, který byl vypuštěn 14. listopadu 1978.

Vědecko-technický jarmark připravila univerzita v rámci městských slavností Zrcadlo umění, pořádaných Kulturním centrem Pardubice ve dnech 18. – 21. června, a v rámci svého projektu Brána vědě/ní otevřená – BRAVO, který je spolufinancovaný

Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Pořádaný veletrh vědy tak navazuje na sérii úspěšných populárně-naučných akcí, které univerzita pořádala pro veřejnost – Noc mladých vědků na pardubickém zámku (9. dubna 2013), „road-show“ Věda a technika na dvorech škol Pardubického kraje (duben 2013, duben a září 2012), vědecké kavárny, popularizační přednášky Exempla Trahunt, zájmové kroužky, exkurze a workshopy atd.

Další zajímavé akce připravila Univerzita Pardubice se svými sedmi fakultami také na období letních prázdnin, kdy pořádá letní školy pro děti a mládež (v týdnu od 17. do 23. 8.). Ve stejném týdnu proběhne na Dopravní fakultě Jana Pernera druhý ročník Letní školy technologie a řízení dopravy, kterou v sobotu 17. 8. zahájila exkurze do dopravního sálu fakulty, jež doprovodila setkání zahradních železnic v areálu Železničního muzea v Rosicích nad Labem.

Dvouletý projekt Brána vědě/ní otevřená – BRAVO, CZ.1.07/2.3.00/35.0024, je zaměřený na popularizaci vědy a výzkumu. Formou kontaktních populárně-naučných zážitkových akcí, demonstrací, exkurzí, přednášek, kroužků, besed a dalších akcí chce Univerzita Pardubice aktivně zapojit mladou generaci do poznávání světa a ukázat jí i veřejnosti zábavnou a zajímavou formou svět moderní vědy a výzkumu a rovněž pěstované disciplíny zejména odborných pracovišť sedmi svých fakult.

Ing. arch. Iva Svobodová
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa

Sprechen Sie gern deutsch?

Je obecně známo, že němčina v Česku má již několikasetletou tradici, a to v historickém, kulturním a politickohospodářském kontextu. To se původně odrazilo v jazykové vybavenosti generace středního věku, pro kterou je ovládnání angličtiny stále výzvou, a naopak němčina je pro ně hlavním nástrojem komunikace v zahraničí. Tato skutečnost však neplatí pro generaci dnešních školáků, studentů a absolventů vysokých škol. Od nich se očekává, že po ukončení studia budou vedle své oborové profice také aktivně ovládat alespoň dva cizí jazyky, kdy komunikativní znalost angličtiny se stává v evropském prostoru samozřejmostí. Konkurenceschopný absolvent vysoké školy má určitě více otevřených dveří na trhu práce, pokud se prokáže dostatečnou znalostí dalšího cizího jazyka, v případě České republiky se přirozeně nabízí jazyk německý.

Německá sekce Jazykového centra, která si je plně vědoma tohoto trendu, se vedle výuky odborného jazyka zaměřuje také na rozvoj interdisciplinárních dovedností. Proto jsou navazovány kontakty se zahraničními univerzitami a institucemi za účelem recipročně pojatých výjezdů studentů do německy mluvících oblastí. V roce 2012 byla navázána spolupráce s institucí Akademie Mitteleuropa, e.V., která si klade za cíl podporovat výměnu znalostí z oblasti historie, kultury, politiky a reálií všedního dne a budování vztahů mezi Němcem a sousedními zeměmi. Pod záštitou této instituce měli studenti navštěvující

celouniverzitní kurzy němčiny možnost absolvovat týdenní pobyty v Bad Kissingu a Hohenbergu v rámci seminářů „Mitteleuropäische Begegnungen“, které byly ze strany zúčastněných pozitivně hodnoceny ve smyslu využití německého jazyka ke vzájemnému setkávání, k interkulturnímu dialogu a k poznání historicko-vlastivědných reálií.

Dalším partnerem německé sekce je Sprachenzentrum Universität Leipzig, odkud měli studenti a studentky jazykového modulu SP-Čeština-02 (cílová úroveň A2) Jazykového centra Universität Leipzig příležitost podniknout studijní cestu do Jazykového centra UPa za účelem intenzivní interkulturní komunikace se svými českými protějšky. Proto se konala také výuka nejen spolu s ostatními mezinárodními studenty, kteří se učí češtinu jako cizí jazyk, ale také v česko-německých tandemech, čímž často docházelo ke vzniku rozmanitých autentických výukových situací. Své zkušenosti získané během studijní cesty zdokumentovali studenti prostřednictvím E-Portfolia Mahara, se kterým již v modulu Interkulturní komunikace se zaměřením na češtinu dlouhodobě aktivně pracují (viz <https://mahara.uni-leipzig.de/view/view.php?id=12728>).

Aby se vyšlo vstříc mladší generaci, která má zájem o výuku němčiny od základů, tak jako je tomu u našich kolegů a kolegů v Lipsku v případě češtiny, byly zavedeny celouniverzitní kurzy německého jazyka pro frekventanty od nejnižší po středně

výjezd studentů do Bad Kissingu

pokročilou úroveň (viz <http://www.upce.cz/jc/studujte/predmety.html>).

V neposlední řadě stojí za zmínku již po dva roky probíhající cyklus setkání nazvaný Moderované diskuse v německém jazyce, kdy hlavní náplní pěti 90minutových setkání v každém semestru jsou diskuse na společensko-vědní témata pod vedením lektorky JC nebo rodilých mluvčích.

Témata a termíny těchto diskuzí jsou k nahlédnutí na webových stránkách JC (viz. <http://www.upce.cz/jc/studujte/mod-disk.html>). Mezi účastníky této akce patří účastníci z řad veřejnosti i studentů či zaměstnanců UPa, pro aktivní účast se počítá s minimální vstupní jazykovou úrovní A2+

dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (CEFR), přičemž další potencionální zájemci o tuto akci jsou samozřejmě vždy srdečně vítáni.

Mgr. Šárka Zikešová
Mgr. Ilona Bourová
Jazykové centrum UPa

Buddy System Pardubice

Studentská dobrovolnická organizace Buddy System Pardubice ve spolupráci s Centrem mezinárodních mobilit/Oddělením pro rozvoj a mezinárodní vztahy připravila i v tomto roce řadu aktivit pro zahraniční studenty, kteří studují na naší univerzitě v rámci programu Erasmus. Celkem Buddy systém zrealizoval na 10 akcí, ať už to byly aktivity jednorázové, nebo šlo o akce se opakující. Tyto aktivity se dají rozdělit v základě na 3 typy činností.

První skupinou jsou presemeštrální aktivity, které se, jak označení napovídá, konají ještě před zahájením přednáškového období. V individuální části kontaktují jednotliví členové Buddy Systemu, dále jen „Buddíky“, Erasmus studenty před jejich příjezdem a domluví si vzájemné setkání a případnou pomoc při ubytování na studentské koleji. Skupinovou část tvoří tzv. Orientation Week (česky „Orientační týden“). Je zřejmé, že tato akce trvá jeden týden, a to ten těsně předcházející prvnímu týdnu přednáškového období. Během Orientation Weeku připravil Buddy System Pardubice pro nové Erasmus studenty zábavnou formou pojatou prohlídku města Pardubice s prvky orientační chůze, návštěvu jediné nerovnosti v jinak zcela ploché pardubické krajině – Kunětické hory, sportovní den, prohlídku pardubického pivovaru a kulturně-společenský večer obohacený hrou bowling. Tento týden slouží Erasmus studentům k tomu, aby si zvykli na život v pro ně zatím cizí zemi a také se navzájem poznali a navázali přátelské kontakty jak mezi sebou, tak s Buddíky.

Druhou skupinou jsou aktivity konané průběžně během semestru v Pardubicích. Jedná se především o tzv. Welcome Party (česky „Uvítací večírek“, pozn. aut.), další tematické akce a hlavně sérii National Eveningů (česky „Národních večerů“). Účast na těchto pravidelně konaných Národních večerech potvrzuje, že jsou tradičně jednou z nejoblíbenějších akcí sezóny. Na každém National Eveningu svou zemi

představí Erasmus studenti, jichž je ona vlastní, a to jak orálně, tak vizuálně. V neposlední řadě pak Erasmus studenti připravují svá typická národní jídla, která pak skupina přihlížejících může ochutnat.

Třetí skupinou aktivit pro Erasmus studenty jsou výlety po celé České republice. Mezi výlety uskutečněné v letošním roce nechyběl ani oblíbený dvoudenní výlet do Prahy spojený s návštěvou turisticky nejzajímavějších míst nebo prohlídka moravské metropole Brna. Studenti mohli poznat i nedávnou českou historii při výletu na vojenskou základnu v Plouznici a následně se odreagovat moderní hrou paintball.

Tyto činnosti bezesporu napomáhají Erasmus studentům lépe poznat Českou republiku i město Pardubice a přispívají k tomu, aby se jim jejich studium na Univerzitě Pardubice vrylo do paměti do konce života v tom nejlepší světlo a také pobídli dosud váhající studenty na jejich domovských univerzitách, ať neváhají a vydají se studovat do Pardubic.

Buddy systém Pardubice má v současné době 40 členů z řad studentů Univerzity Pardubice a uvítá každého nového zájemce, který by se chtěl aktivně podílet na činnosti této studentské organizace. Zájemci musí pouze vyplnit přihlášku na webových stránkách Buddy systému (<http://buddy.upce.cz/>).

Nutno také dodat, že čeští studenti Univerzity Pardubice, kteří jsou členy Buddy systému, mají díky této organizaci jedinečnou možnost potkat zahraniční studenty z mnoha jiných zemí, poznat jejich kulturu a jazyk a v neposlední řadě mají všichni členové Buddy systému výbornou možnost zdokonalit se v použití cizího jazyka a také možnost rozvíjet svou kreativitu v přípravě akcí.

Bc. Petr Vnenk
Buddy systém, student navazujícího
magisterského oboru Dopravní stavitelství DFJP
Mgr. Jana Voltrová
Oddělení pro rozvoj a mezinárodní vztahy UPa

Letní školy a denní kempy letos poprvé

V týdnu od 17. srpna připravila univerzita pro žáky a studenty základních a středních škol hned tři letní školy a denní kempy najednou. Na jejich účastníky čekal zajímavý odborný program na všech sedmi fakultách univerzity a zábavu si užili i na univerzitních sportovištích. Poprvé si tak děti a mládež vyzkoušeli život vysokoškola na celý jeden týden.

Univerzitní laboratoře a učebny nezely prázdnou ani o prázdninách. Univerzita v nich totiž přivítala „nové studenty“, i když jen na jeden týden a na zkoušku. Téměř padesátka žáků a studentů tak okusila atmosféru laboratoří, poslucháren nebo dopravního sálu, vyzkoušeli si práci vědců a odborníků, seznámili se s celou řadou zajímavých úloh a pokusů z mnoha oborů.

Studenti strávili na každé fakultě jeden den. Řešili např. záhady v mikrobiologické laboratoři, absolvovali praktika dopravního stavitelství nebo přednášky o financích, vyzkoušeli si naprogramovat dálkové ovládání robotů a využití termokamery. Naučili se, jak poskytnout první pomoc a resuscitovat. Poodkryli základy kritického myšlení, tvůrčího psaní nebo vystupování na veřejnosti.

Účastníci navštívili i ateliéry Fakulty restaurování v Litomyšli, kde si vyzkoušeli řadu praktických cvičení z restaurování a konzervace kamene a papíru. Zábavu si během týdne užívali každý den také při sportovních a soutěžních aktivitách a hrách, například s GPS a orientací v terénu. A aby byl život vysokoškola kompletní, každý účastník obdržel svůj vlastní index, stravovali se ve vysokoškolské menze a ti starší nocovali i na kolejích.

Pro žáky základních škol byl program připraven každý den od 8 do 17 hodin, a to formou denních kempů. Středoškoláci zahájili svůj celotýdenní pobyt na univerzitě již v sobotu 17. srpna. Letní školy

vyvrcholily v pátek 23. srpna, kdy jejich účastníci obdrželi diplomy za jejich úspěšné absolvování.

Kromě dvou univerzitních letních škol navíc ještě Dopravní fakulta Jana Pernera připravila od pondělí 19. srpna pětidenní, speciálně zaměřenou letní školu technologie a řízení dopravy. Patnáctka středoškoláků absolvovala pestrý teoretický i praktický program přímo v areálu pardubické dopravní fakulty. Lektori z katedry technologie a řízení dopravy, ale i externí přednášející pro ně připravili týden plný zajímavostí ze světa železniční dopravy.

V dopravním sále se seznámili s obsluhou zabezpečovacích a sdělovacích zařízení typických pro železniční síť SŽDC a vyzkoušeli si samostatně řídit provoz kolejíště podle připraveného jízdního řádu. V dopravním minilabu si pak nasimulovali železniční provoz a ověřili stabilitu jízdního řádu v programu OpenTrack. Kromě toho se frekventanti seznámili s legislativním rámcem provozování dráhy a drážní dopravy v České republice i v souvislostech s legislativou Evropské unie a s předpisy, podle nichž se železniční doprava řídí a organizuje.

Jako odpočinkové aktivity byly pro studenty naplánovány exkurze do expozice sdělovací a zabezpečovací techniky v Hradci Králové nebo prohlídku Železničního muzea v Rosicích nad Labem.

Letní škole technologie a řízení dopravy v sobotu 17. srpna předcházel DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ DOPRAVNÍHO SÁLU Dopravní fakulty Jana Pernera.

Všichni zájemci měli možnost vidět v provozu výukové kolejíště ve velikosti H0 a mohli si prohlédnout a také vyzkoušet obsluhu různých typů sdělovacích a zabezpečovacích zařízení, která však místo reálných vlaků zabezpečují provoz modelové železnice.

Den otevřených dveří byl pořádán u příležitosti 20. výročí založení Dopravní fakulty Jana Pernera a doprovodil tentýž den malé setkání zahradních a modelových železnic, které pořádal Pardubický spolek historie železniční dopravy u Železničního muzea na nádraží Pardubice-Rosice nad Labem.

Pro návštěvníky bylo připraveno malé překvapení v podobě historického autobusu značky Škoda 706 RTO, který mezi dopravní fakultou ve Studentské ulici v Polabinách a nádražím Pardubice-Rosice nad Labem jezdil jednou za hodinu a účastníky dne otevřených dveří mezi oběma místy přepravoval.

Letní školy pro žáky ZŠ a SŠ spolu s exkurzí do dopravního sálu pořádá Univerzita Pardubice v rámci projektu Brána vědě/ní

otevřená – BRAVO, CZ.1.07/2.3.00/35.0024, který je zaměřený na popularizaci vědy a výzkumu. Letní školy pořádá univerzita poprvé jako pilotní program.

Ing. arch. Iva Svobodová
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa

Rektor jmenoval děkana Fakulty restaurování

Rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc., předal ve středu 28. srpna jmenovací dekret děkanovi Fakulty restaurování Ing. Karolu Bayerovi na následující čtyřleté funkční období, s účinností od 1. září 2013.

Akademický senát Fakulty restaurování zvolil kandidáta na funkci děkana Fakulty restaurování, sídlící v Litomyšli, na svém 8. řádném zasedání dne 26. června.

Devítičlenný akademický senát, složený ze zvolených zástupců akademické obce fakulty z řad akademických pracovníků i studentů, potvrdil navrhovaného kandidáta v tajné volbě a doporučil jej rektorovi univerzity ke jmenování do funkce děkana i pro druhé čtyřleté funkční období (2013 – 2017).

Ing. Karol Bayer působil od poloviny devadesátých let na Institutu restaurování a konzervačních technik, o.p.s., Litomyšl. Na Fakultě restaurování zastával od počátku roku 2009 funkci proděkana pro vnější vztahy a výzkum a zároveň od doby vzniku samostatné Fakulty restaurování Univerzity Pardubice v roce 2005 vedl katedru chemické technologie, až do doby nástupu do funkce děkana fakulty (září 2009 – 2013). Je druhým děkanem v čele fakulty.

Fakulta restaurování vznikla jako samostatná fakulta Univerzity Pardubice, veřejné vysoké školy, v roce 2005.

Fakulta je na počet studentů nejmenší ze 7 fakult Univerzity Pardubice.

Vzhledem k tomu, že zajišťuje výchovu umělecky zaměřených a velice specializovaných restaurátorských oborů, studuje na fakultě jen necelá stovka studentů.

Svými vzdělávacími, vědeckými a uměleckými aktivitami v oblasti konzervace a restaurování památek a zapojením do projektů zaměřených na záchranu kulturního fondu České republiky i mezinárodních, navázala nově vzniklá fakulta v roce 2005 na desetiletou tradici restaurátorské výuky na Institutu restaurování a konzervačních technik, o.p.s., Litomyšl.

Fakulta restaurování v Litomyšli je dnes jedním z mála univerzitních pracovišť, které zabezpečuje výchovu vysokoškolsky vzdělaných restaurátorů. Pod Fakultou restaurování vzniklo v roce 2011 též Centrum pro restaurování a památkovou péči, které si klade za cíl poskytovat celoživotní odborné vzdělávání a další obecně prospěšné služby v oblasti péče o kulturní dědictví.

Fakulta nabízí bakalářské a navazující magisterské studium programu Výtvarná umění, pěstovaného v bakalářském stupni ve čtyřech oborech, v magisterském stupni ve dvou oborech.

Fakulta připravuje odborníky v oblasti restaurování a konzervace památek a uměleckých děl na různých podložkách – kameni, nástěnných malbách, na papíru a dalších souvisejících materiálech, kteří jsou vzděláni v oblasti umělecké, výtvarného a užitého umění, historie umění a zároveň i řemeslně zdatní s dostatečnými znalostmi i v přírodních vědách, chemických technologiích a příbuzných oborech. Studenti se učí využívat také soudobé poznatky a moderní metody v konzervačních technikách. Důraz je rovněž kladen na etické a estetické aspekty restaurování, památkové péče a znalosti legislativy.

Absolventi jsou tak odborně připraveni na náročnou dráhu samostatného restaurátora a konzervátora uměleckých a řemeslných děl, přičemž jsou vedeni jak pro samostatnou práci v terénu, tak pro práci vedoucích restaurátorských týmů. Vzhledem k péči, která je věnována jazykovým znalostem studentů a jejich účasti na mezinárodních projektech restaurování, dává jejich dosažená kvalifikace vynikající předpoklady pro uplatnění při obnově a uchování uměleckých a architektonických památek i v mezinárodním měřítku.

V současnosti má Fakulta restaurování 35 interních pedagogů, 64 studentů ve 4 oborech bakalářského studia a 29 studentů ve 2 oborech magisterského studia. Pracovníci a studenti fakulty řeší řadu národních i mezinárodních restaurátorských a výzkumných projektů a zakázek. Řada z nich je realizována na nejvýznamnějších památkách České republiky, mezi které patří Karlův most v Praze, vila Tugendhat v Brně, Betlém na Kuksu, gotická kašna v Kutné Hoře, Santiniho kaple v Křenově a další.

Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka – mluvčí UPa

Dva vědci z univerzity zařazeni mezi 100 nejvlivnějších vědců v oboru Analytická chemie

Mezi světovou elitu v oboru Analytická chemie patří, dle časopisu *The Analytical Scientist*, také dva akademičtí pracovníci z Univerzity Pardubice **profesor Michal Holčápek** a **profesor Pavel Jandera**.

Časopis *The Analytical Scientist* zveřejnil v říjnu 2013 žebříček 100 nejvlivnějších lidí v oboru Analytická chemie - Powerlist 2013. Pro Univerzitu Pardubice je obrovským úspěchem, že mezi stovkou nejlepších jsou jako jediní zástupci z České republiky hned dva vědci z Univerzity Pardubice – profesor Michal Holčápek a profesor Pavel Jandera. Na seznamu najdeme významné osobnosti v oboru Analytická chemie, včetně dvou držitelů Nobelovy ceny profesora Kurta Wutricha a Koichi Tanaky.

Samotný proces hodnocení byl založen na otevřených nominacích a náročném procesu hodnocení. Odborná porota se skládala jednou pětinou z redakčního týmu, zbytek tvořili dobře známí a respektovaní vědci. Redakce časopisu se tímto krokem rozhodla zviditelnit dlouholetou a kvalitní práci vědců zabývajících se analytickou chemií. Prvních dvacet vědců ze stovky je řazeno dle umístění v kritériích významu a vlivu, ostatní vědci jsou řazeni v abecedním pořadí. Jako první se umístil John Yates III - profesor na Katedře buněčné biologie The Scripps Research Institute, California, USA. Jak se vyjádřil v krátkém rozhovoru připojenému k Powerlistu, je pro něj velká čest umístit se na prvním místě mezi tolika významnými analytickými chemiky.

Prof. Ing. Michal Holčápek, Ph.D., a prof. Ing. Pavel Jandera, DrSc. působí na Katedře analytické chemie Fakulty chemicko-technologické. Jsou řešiteli mnoha projektů na národním i mezinárodním poli. Úspěšná spolupráce obou vědců, probíhající již mnoho let, započala již před rokem 1999, kdy profesor Holčápek úspěšně obhájil disertační práci právě pod vedením profesora Jandery. Mezi výsledky plodné spolupráce obou vědců na mezinárodním poli patří obrovský diplomatický úspěch, kterým je fakt, že nejvýznamnější světová konference

v oboru chromatografie *International Symposium on High-Performance-Liquid-Phase Separations and Related Techniques* se bude v roce 2017 konat poprvé v Praze. Profesor Holčápek bude společně s dr. Foretem z Brna předsedající konference, profesor Jandera čestným předsedou sympozia.

Vědecká práce profesora Jandery se zaměřuje na vývoj jednotné teorie gradientové eluce a jejích aplikací v systémech s reverzními fázemi, adsorpční chromatografie v systémech s normálními fázemi, systémech kapalinové chromatografie s hydrofilními interakcemi (HILIC) a dvojrozměrných LCxLC technik. Jeho vědecký přínos rovněž spočívá ve vypracování nových přístupů k charakterizaci částic a vývoji monolitických stacionárních fází, predikci a optimalizaci HPLC separací.

Profesor Holčápek se ve své vědecké práci zaměřuje na využití hmotnostní spektrometrie a jejího spojení s vysokoúčinnou kapalinovou chromatografií pro strukturní analýzu organických, bioorganických a organokovových sloučenin, zejména v lipidomické analýze. V roce 2013 obdržel prestižní grant ERC CZ (Hmotnostní spektrometrie při hledání lipidových biomarkerů pro včasnou diagnostiku rakoviny).

Mezi skupinu oceněných vědců, jak je uvedeno výše, patří také dva nositelé Nobelovy ceny. První z nich je pan Koichi Tanaka, generální ředitel Výzkumné laboratoře hmotnostní spektrometrie Shimadzu Corporation, Kyoto, Japonsko. Nobelovu cenu obdržel v roce 2002 za chemii „za rozvoj měkkých desorpčních ionizačních metod hmotnostní spektrometrie pro analýzu biologických makromolekul“. Druhým nositelem Nobelovy ceny za chemii zařazeným na Powerlist je profesor strukturální biologie, The Scripps Research Institute v Kalifornii, USA Kurt Wutrich, který získal cenu v roce 2002 „za rozvoj NMR spektroskopie pro určení trojrozměrné struktury biologických makromolekul v roztoku“.

Více informací:

profesor Michal Holčápek

profesor Pavel Jandera

Online version of *The Analytical Scientist* Power List: www.theanalyticalscientist.com/the-power-list-2013

PDF version: <https://theanalyticalscientist.com/stay-connected/get-the-pdf/>

Ing. Martina Valášková

Referát pro vědu a tvůrčí činnost UPa

Hanušova medaile pro prof. Oldřicha Pytelu

V roce 2013 byla prof. Ing. Oldřichu Pytelovi, DrSc., z Ústavu organické chemie a technologie Fakulty chemicko-technologické udělena Českou společností chemickou Hanušova medaile za jeho vědecký přínos v oblasti organické a fyzikálně-organické chemie a za jeho příspěvek k rozvoji vysokoškolského vzdělání v ČR.

Hanušova medaile je nejvyšším vyznamenáním České společnosti chemické, uděluje se za zásluhy o rozvoj chemie jako oboru v kterékoliv její oblasti či pedagogické činnosti. Je pojmenována

po prof. Josefu Hanušovi (1872-1955), dlouholetém jednatelem Společnosti, redaktorovi *Chemických listů*, významném odborníkovi z oboru analytické a potravinářské chemie. Česká společnost chemická ji uděluje od r. 1966.

Prof. Pytela rozšířil nositele tohoto ocenění z Fakulty chemicko-technologické, mezi kterými jsou prof. Miloslav Frumar (2006), prof. Pavel Jandera (2004), prof. Karel Vytřas (2004), prof. Jaroslav Holeček (2000), prof. Antonín Tockstein (1997), prof. Jaroslav

Václav Slovák předává ocenění prof. Oldřich Pytelovi

zleva Miroslav Ludwig, Filip Bureš, Petra Šulcová, Oldřich Pytela a Jiří Kulhánek z FChT

Churáček (1980), prof. Jiří Klikorka (1975) a prof. Miroslav Jureček (1966).

Oldřich Pytela absolvoval Vysokou školu chemicko-technologickou v Pardubicích v roce 1974 v oboru organická chemie. Disertační práci obhájil v roce 1979 a v letech 1990 až 1996 byl jmenován docentem a posléze profesorem. Prof. Pytela se od dob své doktorské práce věnuje studiu mechanismů organických reakcí, vztahům mezi chemickou strukturou a vlastnostmi organických látek a matematicko-statistickému zpracování dat v organické chemii. Navrhl a zavedl celou řadu nových metod, postupů a rutinních vyhodnocení veličin z experimentálních dat, jako jsou metoda s latentními proměnnými, vyhodnocení rychlostní konstanty, isokinetické teploty, konstrukce aciditní funkce, parametrizace rozpouštědel apod. Dále se věnoval také klasifikaci a kvantitativnímu popisu nukleofility, rozpouštědlovým efektům a jejich vlivu

na disociační rovnováhy, rychlost a mechanismus reakcí. Od roku 1979 se rovněž zabývá substitučními efekty, kdy publikoval ucelenou sérii prací s názvem „Chemometrická analýza substitučních efektů“. Od roku 2000 se prof. Pytela rovněž orientuje na design, přípravu a popis opticky aktivních sloučenin na bázi imidazolu a kyseliny vinné a jejich aplikace jako ligandů v asymetrických reakcích. Od roku 1976 publikoval 93 původních vědeckých prací v impaktovaných časopisech s celkovým počtem citací více než 600 (bez autocitací). Jeho dílo je doloženo dalšími publikacemi v tuzemských časopisech, zvanými přednáškami a příspěvky na konferencích, vysokých školách, ústavech a vědeckých společnostech. Vede nebo vedl 2 bakaláře, 28 diplomantů a 10 doktorandů. Pedagogická činnost prof. Pytely zahrnuje přednášky v základních kurzech organické chemie s důrazem kladeným na pochopení základních vztahů struktura-reaktivita organických molekul. Na Fakultě chemicko-technologické zavedl předměty Chemometrie, Stereochemie a Vědecká komunikace a je autorem celé řady skript a studijních pomůcek. Zcela ojedinělým počinem je vypracování a neustálá údržba a vylepšování rozsáhlých programových balíčků pro matematicko-statistické zpracování dat (OPstat) a 3D-vizualizace molekul (OPchem), které jsou volně dostupné nejenom studentům a akademickým pracovníkům, ale i široké veřejnosti. Prof. Pytela je rovněž aktivní v rámci Středoškolské odborné činnosti (SOČ), a to již od šestého ročníku (1984), nejprve jako člen poroty, poté předseda poroty oboru 03-Chemie a jako předseda ústřední poroty SOČ. Výraznou měrou se zasloužil o současný prestižní stav této celonárodní soutěže pro studenty středních škol. Více jak 20 let působil na poli chemické olympiády, a to jako člen nebo posléze i předseda oblastní komise.

Prof. Pytela se rovněž zasloužil o rozvoj vysokého učení na Univerzitě Pardubice a v celé České republice. Zastával funkce místopředsedy ekonomické komise Rady vysokých škol, místopředsedy Rady vysokých škol, člena Akreditační komise ČR a je členem vědeckých rad celé řady vysokých škol napříč celou ČR a místopředsedou pracovní skupiny pro chemické obory Akreditační komise ČR. V letech 1995 až 1997 působil jako proděkan Fakulty chemicko-technologické a v letech 1997 až 2000 jako rektor Univerzity Pardubice.

Prof. Pytela je osobností s jasně vyhraněnými názory v oblasti vědní, kulturní i společenské, je uznávaným odborníkem v oboru organické a fyzikálně-organické chemie, je zároveň přátelským kolegou a mentorem, který vychoval celou řadu následovníků.

Udělení Hanušovy medaile prof. Oldřichu Pytelovi se uskutečnilo 24. června 2013 v rámci slavnostního zahájení 4th Joint Czech-Hungarian-Polish-Slovak Thermoanalytical Conference. Za ČSCh medaili předal doc. RNDr. Václav Slovák, Ph.D., člen předsednictva za přítomnosti rektora Univerzity Pardubice prof. Miroslava Ludwiga, prof. Jiřího Kulhánka a doc. Filipa Bureše, kteří jsou dlouholetými kolegy prof. Pytely.

Oceněnému Oldřichu Pytelovi blahopřejeme jako jeho bývalí studenti, současní kolegové a přátelé. Věříme, že stále bude aktivní ve všech směrech tak jako dosud a i nadále bude naším vzorem a hybatelem, a to i přes odchod na zasloužený odpočinek.

doc. Ing. Filip Bureš, Ph.D.

Ústav organické chemie a technologie FChT
prof. Ing. Petra Šulcová, Ph.D.

Katedra anorganické technologie FChT
foto – Milan Reinberk a Svatopluk Rafael

Jan Hrabovský získal Cenu Genus v soutěži České hlavičky 2013

Odborná porota soutěže České hlavičky 2013 udělila Janu Hrabovskému, studentu 1. ročníku Fakulty chemicko-technologické, 1. místo jako laureátovi ceny Genus za práci „Chalkogenidové skelné luminofory pro fotoniku“. Ceny byly všem výhercům předány na slavnostním galavečeru, který se uskutečnil 14. října 2013 v divadle Reduta v Brně a který natáčela Česká televize.

Soutěž České hlavičky, součást projektu na podporu vědecké a technické inteligence Česká hlava vyhlášeného v roce 2002, je zaměřena na podporu, propagaci a především motivaci středoškolských studentů, kteří mají mimořádné výsledky v oblasti přírodních a technických oborů. Cílem je ocenit ty, kteří se již v mladém věku věnují těmto oborům a mají za sebou kvalitní výsledky. Nedílnou součástí je též pomoc v budování jejich vědecké kariéry a otevření dalších možností ve studiu, dalším výzkumu či uplatnění v soukromých společnostech. První ročník této soutěže se uskutečnil v roce 2007.

V rámci soutěže se udělují ceny v pěti kategoriích, o jejichž vítězích rozhoduje odborná porota složená z představitelů zájmových sdružení, zástupců vysokých škol, univerzit a vědeckých ústavů. Vítězní laureáti obdrží finanční odměnu spolu s diplomem a originálem sošky České hlavičky. Současně jsou vyhlášeni na tiskové konferenci a na slavnostním galavečeru, z něhož je připraven speciální televizní pořad vysílaný na prvním programu České televize. Letošní laureát ceny Genus Jan Hrabovský je letos již studentem 1. ročníku Fakulty chemicko-technologické naší univerzity. Ještě jako student Gymnázia Josefa Ressla v Chrudimi pracoval na Katedře obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické a pod odborným vedením prof. Ing. Tomáše Wágnera, CSc., a Ing. Lukáše Stržížka na svém projektu zaměřeném na téma: „Příprava, vlastnosti a aplikace chalkogenidových skel $\text{Ge}_{25}\text{Ga}_5\text{Sb}_5\text{S}_{65}$ dopovaných ionty vzácných zemin Er^{3+} , Ho^{3+} a $\text{Nd}^{3+}/\text{Tm}^{3+}$ “. V prestižní soutěži AMAVET 2012 ji v loňském roce úspěšně obhájil a v obrovské konkurenci více jak dvou tisíc účastníků stanul na stupních vítězů ve všech úrovních této soutěže. Byl mezi jiným oceněn ředitelem společnosti CONTIPRO HOLDING a svým skvělým

úspěchem na Vernadského soutěži v Moskvě se zároveň nominaloval do národního kola EXPO SCIENCE AMAVET v Praze. Zde získal 2. místo, které mu přineslo právo účasti na celosvětové soutěži INTEL ISEF 2013 ve Phoenixu v USA.

V roce 2013 navázal Jan Hrabovský na svoji předchozí práci a s novým projektem „Chalkogenidové skelné luminofory pro fotoniku“ se zúčastnil 35. ročníku soutěže Středoškolská odborná činnost (SOČ). Na celostátní přehlídce SOČ v Brně obsadil v soutěžním oboru Chemie 1. místo, stal se laureátem Nadačního fondu J. Heyrovského a získal řadu dalších ocenění. Následně byl vybrán odbornou porotou soutěže České hlavičky jako laureát ceny Genus pro rok 2013. Tato cena se pro letošní ročník dělila mezi dvě práce, společně s Janem Hrabovským uspěl i Robin Kryštůfek.

prof. Ing. Tomáš Wágner, CSc.

Katedra obecné a anorganické chemie FChT

Student Fakulty ekonomicko-správní uspěl v soutěži o cenu Josepha Fouriera

Významného úspěchu dosáhl student doktorského studia Fakulty ekonomicko-správní Ing. Jan Hovad, který obsadil 3. místo v soutěži o cenu Josepha Fouriera.

Francouzské velvyslanectví v České republice a společnost Bull, s.r.o., vyhlásily vědecké ceny, jimiž odmění nejlepší české studenty doktorského studia za výzkumnou práci v oboru počítačových věd a informatiky. „Cena Josepha Fouriera za počítačové vědy 2013“ je spojena s finanční odměnou, v případě prvních dvou míst i s možností vycestovat na stáž do výzkumné laboratoře ve Francii.

Jan Hovad, studující doktorský studijní program s názvem Aplikovaná informatika Fakulty ekonomicko-správní, uspěl mezi dalšími autory zajímavých projektů z oblasti počítačových věd. Svou práci vypracoval v Ústavu systémového inženýrství a informatiky pod vedením doc. Ing. Jitky Komárkové, Ph.D., a navrhl v ní hybridní metodu pro zpracování dat technologie LIDAR (Light Detection and Ranging Technology) ve formě komplexního 3D modelu krajiny, který je založený na reálných laserem snímaných datech. Předností navrženého řešení je automatizace tvorby a vizualizace modelu krajiny. Model dokonale kopíruje realitu (domy, stromy,

komunikace atd.). Navržený postup je využitelný v mnoha oborech, například v architektuře, strojírenství, dopravě, veřejné správě, vojenství apod.

„Výsledný model může být široce uplatnitelný při 3D GIS analýzách, vizualizacích pro veřejné zakázky, konstrukcích nových komunikací, GPS navigaci a při generování jakýchkoliv pohledů v zájmové oblasti,“ vysvětlil Jan Hovad, doktorand Fakulty ekonomicko-správní.

Slavnostní předání „Ceny Josepha Fouriera za počítačové vědy 2013“ se uskutečnilo dne 20. června na recepci v Buquoyšském paláci, sídle Francouzského velvyslanectví, za přítomnosti Jeho Excellence Pierra Lévyho, velvyslance Francie v České republice. Ocenění laureátům předal pan profesor Jean-Marie Lehn, nositel Nobelovy ceny za chemii za rok 1987. Slavnostního ceremoniálu se zúčastnili nejen všichni ocenění studenti, ale taktéž vedoucí jejich doktorských prací a představitelé univerzit, vysokých škol a institucí Akademie věd České republiky.

doc. Ing. Jitka Komárková, Ph.D.

proděkanka pro studium a pedagogickou činnost FES

Hodnocení bezpečnostní politiky Baracka Obamy

Na pozvání Ústavu regionálních a bezpečnostních věd Fakulty ekonomicko-správní zavítal ve středu 16. října na akademickou půdu univerzity jeden z předních českých odborníků na problematiku bezpečnostní politiky a mezinárodních vztahů – doc. PhDr. Jan Eichler, CSc. Ve své přednášce na téma „Hodnocení bezpečnostní politiky Baracka Obamy“ nejprve hovořil o vývoji v koncepci bezpečnostní politiky USA v předchozích letech. Zabýval se odlišnostmi v jednání současného prezidenta Baracka Obamy a jeho předchůdců, zejména pak G. W. Bushe. Poté se věnoval zásadním změnám ve směřování bezpečnostní politiky USA za vlády prezidenta Obamy a zdůraznil zejména jeho významnou iniciativu

v oblasti jaderného odzbrojování. Obama, jakožto představitel jediné jaderné mocnosti, která kdy atomovou zbraň použila, se zasazuje o snížení stavu strategických jaderných zbraní a o jejich další nešíření, změnu směřování politiky USA od hegemonie k „leadership“, zakomponování myšlenek Olofa Palmeho o společné bezpečnosti do reality současného světa. Nanejvýš zasvěcený a poutavý výklad doc. Eichlera vyprovokoval i adekvátní (tj. zasvěcené a zvědavé) otázky auditoria.

Ing. Zdeněk Matějka
Ústav regionálních a bezpečnostních věd FES

GIS DAY 2013

Ve středu 20. listopadu se na Fakultě ekonomicko-správní uskutečnil GIS DAY 2013. Jedná se o popularizační akci pro veřejnost a studenty středních škol, kdy jsou účastníci seznamováni s problematikou geoinformačních technologií. Fakulta ekonomicko-správní se každý rok připojuje k této celosvětové akci. Studenti středních škol poznávají, co jsou geografické informační systémy (GIS), k čemu slouží a jak tato důležitá technologie ovlivňuje náš každodenní život a umožňuje lépe porozumět všemu, co nás obklopuje.

V tematických blocích zájemci zjistili, co je GIS, jak se provádí dálkový průzkum Země, seznámili se s navigačními systémy (GPS), objevili GIS na Internetu a v závěru jim bylo ukázáno nasazení geoinformačních technologií na oddělení krizového řízení Pardubického kraje, které bylo obohaceno i živou ukázkou.

Tyto systémy hrají důležitou roli nejen ve státní správě, managementu krizových situací, ochraně přírody, ale také ve vzdělávacím procesu, kde slouží k poznání prostorových vazeb.

GIS DAY je součástí aktivit projektu nesoucího název Brána vědě/ní otevřená – BRAVO, CZ.I.07/2.3.00/35.0024. Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Mgr. Pavel Sedlák, Ph.D.
Ústav systémového inženýrství a informatiky FES
Ing. Oldřich Mašín
Pardubický kraj, kancelář hejtmána, oddělení krizového řízení

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKA UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Univerzita
Pardubice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dvě studentky uspěly v soutěži Česká dopravní stavba

Dvě studentky Dopravní fakulty Jana Pernera dosáhly úspěchu v soutěži ČESKÁ DOPRAVNÍ STAVBA/TECHNOLOGIE/INOVACE ROKU. Bc. Markéta Tlustošová získala I. místo v samostatné studentské kategorii O nejlepší diplomovou/bakalářskou práci z oboru doprava a dopravní stavitelství 2012, Ing. Barbora Koničková získala za svoji diplomovou práci Cenu rektora Univerzity Pardubice.

Studentka studijního oboru Dopravní infrastruktura – Dopravní cesta Bc. Markéta Tlustošová obsadila v bakalářské kategorii I. místo se svoji prací „Studie napojení průmyslové zóny Lázně

Bohdaneč“. Vedoucím práce byl Ing. František Haburaj, Ph.D., z katedry dopravního stavitelství. Za uvedenou práci jí byla rovněž udělena Cena předsedy Správní rady Jana Pernera, a to za vynikající kvalitu závěrečné práce a její obhajobu.

Cílem této bakalářské práce bylo navrhnout variantní napojení průmyslové zóny ve městě Lázně Bohdaneč. Výsledkem je zpracování pěti variant, společně s propojením sousední obce Rybitví cyklostezkou. Jednotlivé varianty byly samostatně posouzeny z hlediska technického a finančního, se zohledněním vlivu na životní prostředí. V závěru práce pak byla vyhodnocena nejvhodnější varianta.

Ing. Koníčková je absolventkou Dopravní fakulty Jana Pernera, studijního oboru Technologie a řízení dopravy – Technologie a řízení dopravních systémů. Ocenění získala za diplomovou práci „Přístupnost zastávek městské hromadné dopravy a vybraných objektů v Břeclavi“, v níž předložila komplexní návrh bezbariérové trasy z breclavského železničního nádraží do centra města včetně potřebných úprav pro zajištění přístupnosti pro osoby zrakově i pohybově postižené.

Cílem diplomové práce bylo navrhnout úpravy přechodů pro chodce, zastávek veřejné dopravy a navazujícího prostředí tak, aby je mohli samostatně a bezpečně užívat také osoby na vozíku nebo nevidomí. Diplomantka vytypovala ucelenou trasu spojující důležité objekty, navrhla komplexní úpravy včetně časového harmonogramu postupu prací, rámcového rozpočtu a možných zdrojů financování. Vedoucím práce byl Ing. Jaroslav Matuška, Ph.D., z katedry technologie a řízení dopravy.

Vítězové 10. jubilejního ročníku této celostátní soutěže byli slavnostně vyhlášeni počátkem června v Betlémské kapli. Soutěž se letos poprvé konala pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a jejím hlavním cílem je podpořit zájem

o studium technických oborů na vysokých školách. Díky podpoře patronů soutěže si vítězové odnesli nejen diplom, ale i šeky se zajímavými finančními odměnami.

Diplomy a šeky v bakalářské i inženýrské kategorii předali oceněným předseda poroty Pavel Švagr a zástupci patronů soutěže. Předána byla rovněž ocenění jednotlivých vysokých škol – ČVUT v Praze, VŠB TU Ostrava, Univerzity Pardubice, VUT v Brně. Cenu rektora Univerzity Pardubice předávala doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D., prorektorka pro vědu a tvůrčí činnost.

Tímto oceněním navázaly obě studentky na již delší dobu pokračující úspěšnou prezentaci závěrečných prací Univerzity Pardubice v této soutěži. Důkazem toho jsou 2. místo v magisterské kategorii získané v minulém roce, které obsadil Ing. Jakub Holý se svojí prací „Návrh MÚK Pardubice – Cihelna“, a získání Ceny rektora Univerzity Pardubice v témže roce Ing. Martinou Pavlíkovou s prací „Rekonstrukce historické části obce Bušovice“.

Ing. František Haburaj, Ph.D.

Katedra dopravního stavitelství DFJP

Ing. Jaroslav Matuška, Ph.D.

Katedra technologie a řízení dopravy DFJP

Noc vědců na dopravní fakultě

Dopravní fakulta Jana Pernera se letos poprvé připojila k celoevropské NOCI VĚDCŮ.

Noc vědců je jeden z největších celoevropských projektů přibližujících vědu a vědecké otázky široké veřejnosti. Celorepublikové téma letošní noci vědců bylo „Energii k poznání – Automobil potřebuje energii k rozjezdu, motýl k rozletu, květina k rozkvětu. K čemu potřebuje energii vědec? Přece k poznání!“ Kousek své energie předali návštěvníkům i odborníci a vědci z univerzity.

Brány dopravní fakulty se otevřely v pátek 27. září již odpoledne v 16 hodin a až do 22. hodiny byla pro návštěvníky připravena řada pokusů, praktických ukázek a přednášek na zajímavá témata z oblasti dopravy a energie doma i ve světě. Na návštěvníky čekaly také kvízy, hádanky a výtvarné dílny. Nechybělo ani malé občerstvení a doprovodný hudební program, kdo chtěl, mohl si i zaspotovat.

Zájemci se mohli například projet v experimentální vozidlo, na tříkolce na solární pohon nebo si zkusit simulaci autonehody na

trenažéru. Spuštěn byl parní stroj i dynamo. Otevřena byla metalografická dílna a kovárna stejně jako dopravní sál plný vláček. Na cestu zpět domů si mohli všichni posvítit vlastnoručně vyrobenou baterkou z ovoce.

Přebytečnou energii mohli všichni přichodzí spalovat v univerzitní tělocvičně při noční spinning jízdě a na veslařském trénažéru.

Noc vědců pořádala Dopravní fakulta Jana Pernera letos poprvé. Připojila se tak k velké skupině vědeckých institucí a výzkumných center po celé Evropě, které ve stejný den otevřely brány veřejnosti. Celá akce byla podpořena finančními prostředky z fondů Evropské komise v rámci 7. rámcového programu a sponzory.

Noc vědců byla určena všem bez ohledu na věk a účast byla opravdu hojná.

Mgr. Lenka Čermáková

Oddělení projektů DFJP

Další projekt TIP na Dopravní fakultě Jana Pernera byl úspěšně ukončen

obr. 1 – výsledek šestileté spolupráce DFJP a CZ LOKO ve formě prototypu lokomotivy 744.001, zde na veletrhu Czech Raildays v červnu 2012 v Ostravě

obr. 2 – lokomotiva 744.001 při jízdních zkouškách

obr. 3 – lokomotiva řady 744.0 je osazena podvozky nové koncepce, jejichž vývoj byl předmětem spolupráce DFJP a CZ LOKO v rámci předchozího projektu „TIP“

obr. 4 – jízdni zkoušky probíhaly pod přísným dohledem pracovníků VÚKV i pana děkana DFJP

aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje „TIP“ a řešený v letech 2010 až 2012. Hlavním řešitelem projektu, jehož cílem byla výroba prototypu lokomotivy řady 744.0 a příprava širokorozchodné verze této lokomotivy pro východní trhy, byla českořebovská lokomotivka CZ LOKO. DFJP se na řešení projektu podílela jako spolupříjemce. Tento projekt tak byl v pořadí již pátým projektem programu výzkumu a vývoje MPO, na jehož řešení se oddělení kolejových vozidel ve spolupráci s CZ LOKO podílelo, a přímo navazoval na předchozí projekt, jehož cílem byl v letech 2007 až 2009 vývoj dvounápravových podvozků nové koncepce určených pro nové lokomotivy CZ LOKO. Dlouhodobě vynikající spolupráce CZ LOKO a DFJP tak tentokrát vyústila v novou lokomotivu, která byla veřejnosti

poprvé představena na ostravském veletrhu Czech Raildays 2012 a k vidění byla i na světovém veletrhu InnoTrans 2012 v Berlíně (viz též Zpravodaj UPa č. 73). Předmětem spolupráce při řešení projektu byly jak rozsáhlé simulační výpočty jízdy lokomotivy, prováděné novou verzí programového systému SJKV, který je pro tyto účely vyvíjen již od 90. let minulého století na Dislokovaném pracovišti DFJP v České Třebové, tak i zkoušky pružin a prvků vedení dvojkolí na dynamickém zkušební stavu INOVA v těžkých laboratořích DFJP v Pardubicích, a dále realizace jízdních zkoušek prováděných zkušební akreditovanou laboratoří AL DFJP.

doc. Ing. Jaromír Zelenka, CSc.

Ing. Tomáš Michálek

Katedra dopravních prostředků a diagnostiky
DFJP

V roce 2013 byl závěrečným oponentním řízením úspěšně – tedy s hodnocením „V“ (vynikající) – ukončen další z velkých projektů řešených na Oddělení kolejových vozidel Katedry dopravních prostředků a diagnostiky DFJP. Jednalo se o projekt ev. č. FR-T12/562 „Výzkum a vývoj modulové čtyřnápravové lokomotivy“, podporovaný Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky v rámci resortního programu

Třikrát o matematice (a nejen o ní)

Připomínáme zajímavé přednášky roku:

Ve čtvrtek 23. května proslavil na Univerzitě Pardubice přednášku „O zvláštním významu čísla 5“ Ing. Vlastimil Doubrava, absolvent VŠCHT v Pardubicích, který se po celý život věnuje logice, matematice, filosofii a přírodním vědám. Ing. Vlastimil Doubrava pracoval ve Východočeských chemických závodech a v podniku Oční optika při vývoji brýlových plastových čoček. Po listopadu 1989 působil v politice, byl prvním polistopadovým předsedou ONV v Pardubicích a členem České národní rady.

Číslo pět se vyskytuje ve vztazích k některým vlastnostem a souvislostem předmětů světa matematiky. Svět matematiky je podstatou našeho fyzikálního světa. I některé velmi jemné potence naší mysli, estetické emoce, jsou spojeny s matematickými vztahy. Právě těmto tématům v matematice, akustice a astronomii byla přednáška věnována. Avšak motivem k jejímu konání byla i skutečnost, že matematika v současnosti zastává v naší kultuře ambivalentní roli. Je jakýmsi Svatým grálem naší technologické civilizace, ale její podíl na vzdělanosti a světónázorové úrovni upadá. Přednáška se konala ve čtvrtek 23. května 2013 v 17:00 hodin v posluchárně A3 Univerzity Pardubice a pořádala ji v rámci svého volného

přednáškového cyklu o matematice, fyzice a příbuzných oborech pardubická pobočka Jednoty českých matematiků a fyziků, Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě Dopravní fakulty Jana Pernera a Ústav matematiky a kvantitativních metod Fakulty ekonomicko-správní.

Tento volný cyklus pokračoval na Univerzitě Pardubice v úterý 22. října přednáškou „Matematika – nejkrásnější věda & nekonečné dobrodružství“. Doc. RNDr. Pavel Pyrih, CSc., z Katedry matematické analýzy Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy představil matematiku ve velkém stylu. Ukázal posluchačům sílu jednoduchých myšlenek a jejich neuvěřitelné důsledky. Doc. Pyrih představil jemné objekty, elegantní postupy, krásu jednoduchosti a sílu nejnovějších výsledků včetně aplikací v řadě oborů lidské činnosti. Zbyl čas i na pěkné otevřené problémy.

I další přednáška z uvedeného cyklu byla matematická. Tentokrát se zamýšlela nad matematikou 21. století. S přednáškou s názvem „Diskrétní matematika na prahu 21. století: věda, umění, nebo víra?“ zavítal na naši univerzitní půdu ve čtvrtek 21. listopadu 2013 prof. RNDr. Jan Kratochvíl, CSc., děkan Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy, který zde představil tři nedávné příklady zobecnění

obr. 1 – doc. RNDr. Pavel Pyrih, CSc.

obr. 2 – Ing. Vlastimil Doubrava při přednášce

obr. 3 – předseda JČMF RNDr. Josef Kubát (vlevo) a děkan MFF UK prof. RNDr. Jan Kratochvíl, CSc.

rovinných grafů a jejich algoritmické aspekty – abstraktní topologické grafy, dokreslování částečně předkreslených grafů a nekřížící se konektory. Těmito konkrétními příklady vyplnil exaktní část svého vystoupení. A nejen na těchto příkladech se posluchačům pokusil demonstrovat některé obecné úvahy předeslané v názvu přednášky. Teorie rovinných grafů patří mezi rodinné stříbro diskrétní matematiky. Vizualizace grafů svým estetickým nábojem tvoří první přirozený můstek mezi vědeckými a uměleckými aspekty matematiky. Axiomatická výstavba matematiky je založena na víře v platnost nedokazovaných základních postulátů, avšak v teoretické informatice, ale i v aplikacích dotýkajících se každodenního lidského života se základem čím dál více stává jiná víra.

Prof. RNDr. Jan Kratochvíl, CSc., je absolventem pardubického Gymnázia Dašická. Vystudoval MFF UK, kde potom působil nejprve na katedře algebry a později na katedře aplikované matematiky. Jeho vědecká práce je zaměřena především na oblast diskrétní matematiky a teoretické informatiky. Absolvoval několik delších pobytů v USA a Austrálii a řadu kratších pobytů v mnoha dalších

zemích. Je autorem 100 odborných článků a řady konferenčních příspěvků, včetně 12 zvaných plenárních přednášek na mezinárodních konferencích. Roku 2012 byl zvolen děkanem MFF UK.

Na závěr tohoto článku se sluší připomenout, že počínaje zimním semestrem spojila pardubická pobočka JČMF své síly s Univerzitou Pardubice v rámci projektu nesoucího název Brána věd/ní otevřená – BRAVO, CZ.1.07/2.3.00/35.0024. Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky a díky němu se nám snad i v dalším semestru podaří na našich přednáškách udržet současnou velmi slušnou návštěvnost a přiblížit tak matematiku a fyziku i ostatním zájemcům z řad studentů, pedagogů, ale i široké veřejnosti. Nyní už snad jen zbývá případně nové zájemce o účast na našich přednáškách (na které je samozřejmě vstup vždy volný) odkázat na naše stránky <http://jcmf.upce.cz/vybor.html>, kde naleznou podrobnější informace o chystaných i již uskutečněných akcích.

Ing. Dušan Čermák, Ph.D., jednatel pardubické pobočky JČMF
Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky
v dopravě DFJP

Přednáškový a badatelský pobyt v Seville

V září jsem realizoval přednáškový a badatelský pobyt ve třech hlavních vědecko-pedagogických institucích andaluské Sevilly, to znamená na Univerzitě v Seville (Universidad de Sevilla), ve Škole hispanoamerických studií (Escuela de Estudios Hispanoamericanos, CSIC) a v Generálním archivu Indií (Archivo General de Indias).

Přehled badatelské činnosti

Vzhledem k tomu, že jsem dorazil do Sevilly v pozdních odpoledních hodinách pátku 20. září, s badatelskými aktivitami jsem započal v sobotu, kdy jsem navštívil Museo de Bellas Artes, kde jsem dokumentoval zajímavý kovový reliéf na stěně Claustro Mayor tohoto bývalého kláštera, jehož rozlehlé prostory dnes slouží potřebám zmíněného muzea. Jedná se o práci sevillského sochaře Antonia Susilla (1857-1896) z roku 1893 s názvem *Presentación de Colón a los Reyes Católicos en Salon de Tinnel en Barcelona* (Kolumbus před katolickými králi v salonu Tinell v Barceloně). Dílo, které znázorňuje přijetí Kolumba Isabelou Kastilskou a Ferdinandem Aragonským po návratu z první cesty do Nového světa, muzeu věnovala Společnost přátel muzea (Donación Amigos del Museo) v roce 1993. Podrobnější pozornost bude věnována tomuto zajímavému objektu v samostatné materiálové studii.

Poté jsem navštívil a pro potřeby recenzní zprávy podrobně zdokumentoval výstavu *Pacífico. España y la aventura de la Mar del Sur* (Pacifik. Španělsko a dobrodružství Jižního moře). Archivo General de Indias, (Sevilla, 19. září 2013 – 9. února 2014), která byla realizována (svým způsobem) jako doprovodná součást mezinárodního kongresu, o němž ještě bude řeč.

V neděli 22. 9. jsem zpracovával poznatky získané v obou muzeích.

Od pondělí 23. 9. do pátku 27. 9. jsem ve volných chvílích mezi přednáškami a účastí na již zmíněném kongresu, pracoval buďto v Archivo General de Indias nebo v knihovně Escuela de Estudios Hispanoamericanos, vyhledávaje zejména prameny k působení jezuitů z České provincie v Novém světě (archív) a literaturu k témuž tématu (knihovna).

Přednášková činnost

V průběhu celého pobytu jsem proslavil pět přednášek (od pondělí do pátku každý den jednu), především pro doktorandy Školy hispanoamerických studií s tématy svázanými s česko-španělsko-mexickými vztahy v 16. – 18. století (podrobněji viz oficiální zprávu programu Erasmus).

Účast na mezinárodním kongresu

S mým sevillským pobytem se prakticky kryl mezinárodní kongres El PACÍFICO, 1513-2013. De la Mar del Sur a la construcción de un nuevo escenario oceánico (PACIFIK 1513-2013. Od Jižního moře k vybudování nové scény oceánu, Sevilla, 23. – 27. 9. 2013).

Na jeho organizaci se podílely všechny tři instituce, na nichž jsem pracoval, a je třeba říci, že se jim podařilo zrealizovat vskutku impozantní mezinárodní symposium, jež čítalo na 140 příspěvků pronesených odborníky ze čtyř kontinentů – Evropy, Ameriky, Asie a Austrálie.

Jak se dalo vcelku očekávat, největší zastoupení měli domácí přednášející z různých univerzit, vědeckých ústavů apod. Nechyběli ani zástupci odborné veřejnosti portugalské, francouzské, italské. Poněkud překvapující byla absence odborníků anglických, německých a rakouských. Pokud se týká střední Evropy, jedna z přednášejících

přijela z Univerzity ve Varšavě a já jsem alespoň částečně reprezentoval (ve formě diskusních příspěvků) Českou republiku.

Pochopitelně, že nechyběli ani odborníci univerzit v USA a Mexiku, ale také Peru, Brazílie a některých dalších latinskoamerických zemí. Z ostatních oblastí je pak zapotřebí jmenovat teď už spíše jednotlivé zástupce z Austrálie, Tahiti, Filipín a Tchajwanu.

Vzhledem ke svému zaměření jsem si vybral osm příspěvků, které jsem vyslechl v různých časech v úterý 24. až pátek 27. září. Jak již bylo naznačeno, nejednalo se o pasivní účast, a zejména v tematických okruzích týkajících se filipínských misí (a konkrétně postavy Pedra Murilla Velardeho), Malaspinovy vědecké výpravy na západní polokouli v 18. století, jsem vystoupil s doplňujícími poznámkami, které seznámily nejen přednášející, ale všechny ostatní přítomné se zajímavými (pro ně neznámými prameny), které k těmto tématům skýtají naše archívy a historické knihovny. A dohodl některé možnosti vzájemné spolupráce na určitých konkrétních tématech.

Organizační činnost

- A.** V pondělí 23. 9. jsem se setkal v Escuela de Estudios Hispanoamericanos s profesorem José Hernández Palomo a jednali jsme o možnosti vydat společnou edici, a to jednoho neznámého, doposud nepublikovaného farmakologického rukopisu anonymního jezuita z Filipín z konce 18. století, který našel prof. Hernández Palomo spolu se spisem Remedios fáciles contra diferentes enfermedades (Jednoduché prostředky proti různým nemocem), který publikoval ve filipínské Manile v roce 1712 olomoucký jezuita Pavel Klein (Pablo Clair). Tento spis (dodnes existují na světě pouze dva exempláře – jeden ve Vědecké knihovně v Olomouci a druhý v pařížské Národní osmdesátých let minulého století právě v olomoucké knihovně. Předběžně jsme se dohodli na konkrétní spolupráci s tím, že by edici vydala s největší pravděpodobností Escuela de Estudios Hispanoamericanos, ale domnívám se, že by nebylo na škodu uvažovat na této úrovni o vydavatelské spolupráci obou institucí, jak pardubické univerzity, tak té sevillské.
- B.** V úterý 24. 9. jsem jednal s prof. Beatriz Vitar ze sevillské univerzity o obdobném tématu, tj. o česko-španělském vydání části deníku španělského inženýra Lorenza Goméze de Pardo y Ensenyat, jenž velmi zajímavým způsobem popisuje Čechy a jejich obyvatele, setkání s význačnými představiteli české vědy v 19. století, kulturní život v Praze apod. Prof. Vitar se ujala vyjednávání se španělským nakladatelstvím

Iberoamericana a německým Wervuet, která její edici vydaly v koprodukcii. Pokud by jednání dopadla úspěšně (zdá se, že tomu tak bude), pak bychom rádi vydali dílo v rámci publikační činnosti Univerzity Pardubice. (O překlad do češtiny, studii doplňující úvodní stat' profesorky Vitar a poznámky a vysvětlivky bych se postaral já).

- C.** Moje kniha španělských studií *El país de manzanas, el país de narranzas y el país de nopales. Estudios de la historia de las Relaciones checo – españolas y checo-mexicanas* byla příznivě přijata nejen španělských kolegy (připravuje se recenze), ale věnoval jsem ji i do knihoven prestižních institucí jako jsou *Biblioteca Colombina, Biblioteca EE. HA, Biblioteca del Archivo General de la Nación a Biblioteca del Museo de Arte y Costumbres Populares*. Všechny tyto instituce již vlastní mé předcházející knihy ve španělštině a podle sdělení knihovníků jsou opravdu využívány ke studiu.

Závěry

Pokud bych měl v několika krátkých větách shrnout, čeho se podařilo touto (byť relativně krátkou) cestou dosáhnout:

- A.** Upevnění stávajících kontaktů, zejména mezi Univerzitou Pardubice, Univerzitou v Seville a Školou hispanoamerických studií. Profesor Hernández Palomo se příští rok na jaře chystá do České republiky a má zájem minimálně o jednu dvě přednášky pro studenty Filozofické fakulty ve španělštině na historicko-antropologická témata.
- B.** Možnost společné vědecké spolupráce a z ní vyplývající i společná publikační činnosti, která bude jejím nejhmatatelnějším dokladem.
- C.** Pokračování v přednáškové činnosti, měl jsem tu čest univerzitu v Seville reprezentovat v posledních letech již třikrát (naposledy 2011), o všech těchto pobytech jsem informoval akademickou veřejnost i studenty odpovídajícími zprávami v univerzitním časopise. Z hlediska odborného jsem pak publikoval studie, zprávy a recenze vycházející z mých výzkumů v místních institucích a zkušeností pedagogických.

Z výše uvedených informací vyplývá, že přednáškový a badatelský pobyt na sevillských akademických a vědeckých pracovištích byl úspěšný a jeho základní cíle byly v podstatě téměř beze zbytku naplněny.

doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSC.
Katedra sociálních věd FF

Autónoma del Estado de Hidalgo, Mexiko

Ve dnech 3. – 15. května jsem společně s Mgr. Pavlem Markem, Ph.D., realizoval pracovní cestu na Autonomní univerzitu státu Hidalgo, jejíž základní korpus se nachází v Pachuca, hlavním městě Hidalgo (jednoho z mexických států) a pobočky pak v dalších městech jako jsou Real del Monte, Tulancingo ad.

Z Prahy jsme odletěli dne 3. 5. letadlem společnosti British Airways v 8.30 hod. a po mezipřistání v Londýně (odlet ve 14.05 hod. místního času) jsme dorazili do Ciudad de México v 19.20 hod. (časový rozdíl mezi Evropou a Mexikem činí 7 hodin), takže to bylo v 1.20 hod. času evropského.

Na letišti v Mexiku nás očekávaly zástupkyně zahraničního oddělení univerzity – Lic. Diana Karen García Monzalvo, zástupkyně ředitele zmíněné instituce, a Mtra. Berenice Alfaro Ponce, které nás univerzitním automobilem odvezly do Pachuky, kde jsme se ubytovali v univerzitním hotelu. A ještě tentýž večer nám předaly detailně zpracovaný program našeho pobytu s tím, že pokud budeme mít zájem cokoliv změnit, tak je to bez problému možné. Program byl zpracován dokonale profesionálně, takže jsme nepovažovali za nutné do něho zasahovat.

Vzhledem k tomu, že jsme do Mexika přiletěli v pátek večer, tak víkend se nesl v napul poznávacím, napul pracovním duchu.

V sobotu 4. 5. jsme v doprovodu obou jmenovaných pracovnic zahraničního oddělení univerzity navštívili dvě lokality spjaté s těžbou a zpracováním stříbra, a sice bývalé haciendy Santa María Regla a San Miguel Regla, v nichž se mimo jiné dochovaly tavící pece z 18. století.

V neděli 5. 5., tentokrát již v doprovodu vedoucího zahraničního oddělení Mtra. Rafaela Craviota Torrese, jsme odjeli do Ciudad de Sahagún, kde jsme se setkali na neformálním obědě s Ing. Ludmilou Holkovou, která žije po dlouhou dobu v Mexiku a díky jejíž pomoci se naše cesta mohla uskutečnit v té podobě, v jaké se uskutečnila.

Ing. Holková nám také dohodla setkání s dr. Miguelem Leónem-Portillou (mimo jiné dr.h.c. Univerzity Karlovy v Praze), jedním z největších znalců předkolumbovských kultur v Mexiku, ale také období 17. a 18. století, kdy v zemi působili jezuité z České provincie T. J.

V pondělí 6. 5. jsme, opět v doprovodu Mtra. Craviota a obou pracovnic zahraničního oddělení, odjeli do městečka Real del

obr. 1 – zleva – dr. Marek z ústavu historických věd, autor příspěvku a prof. Randel, ředitel Institutu umění (UAEH)

obr. 2 – univerzitní město Pachuca

obr. 3 – univerzitní hotel pro zahraniční profesory UAEH

obr. 4 – setkání autora příspěvku s pracovníky antropologie Mexické národní autonomní univerzity

obr. 5 – zprava – autor příspěvku a dr. Marek z ústavu historických věd s nestorem mexických antropologických studií prof. Miguelem Leónem – Portillou

Monte, kde jsme byli seznámeni s činností jednoho z pracovišť univerzity Instituto de artes (Institut umění), kdy nás po celé škole provedl její ředitel, Lic. Filos Juan Randell Badillo. Poté jsme si prohlédli toto typické hornické městečko s dochovanou architekturou ze 17. a 19. století.

Odpoledne (15.00 – 17.00 hod.) pro nás bylo zorganizováno setkání s antropology a historiky Institutu sociálních a humanitních věd (ICSHU), kde jsme jako dar předali své knihy publikované ve španělštině a na oplátku obdrželi práce členů institutu. Diskutovali jsme o možných formách spolupráce s Filozofickou fakultou a dohodli konkrétní témata našich přednášek, jejichž realizace byla naplánována na středu 8. května.

V úterý 7. 5. jsme byli univerzitním mikrobusem (a opět doprovázeni Mtro. Craviotem a Lic. Dianou Karen García Monzalvo) dopraveni na Národní Institut antropologie a historie (Instituto Nacional de Antropología e Historia) mexické Národní autonomní univerzity (Universidad Nacional Autónoma, mimochodem největší v celé Latinské Americe), kde jsme se setkali s již zmiňovaným Dr. Miguelem Leónem-Portillou, jemuž jsme rovněž předali jako dar naše publikace tištěné ve španělštině a v jehož pracovním semináři jsem pro mexické kolegy (antropology a historiky) proslavil přednášku La historia de las relaciones checo-mexicanas (Dějiny česko-mexických vztahů).

Ve středu 8. 5. jsme ráno (9.00 hod.) odjeli s našimi stálými průvodci opět do Real del Monte, kde jsme si tentokrát prohlédli tzv. Velký dům (Casa Grande), bývalý palác z 18. století, který v současné době slouží univerzitě jako výstavní galerie a obecně řečeno i jako kulturní centrum.

Poté jsme se vrátili do Pachuky a v podvečerních hodinách (17.00 – 20.00 hod.) jsme přednesli svá vystoupení pro pracovníky (antropology a historiky) již zmíněného ICSHU – Pavel Marek přednášku o zájmu o Nový svět v rožmberském prostředí v období Viléma a Petra Voka z Rožmberka a Oldřich Kašpar seznámil přítomné s činností jezuitů z České provincie v Novém Španělsku 17. a 18. století.

Ve čtvrtek 9. 5. jsme byli seznámeni s dalšími pracovišti univerzity a od 18.00 do 19.30 hod. proběhlo setkání s rektorem Lic. Humberto A. Veras Godoyem, v jehož průběhu jsme diskutovali

o možných formách spolupráce obou našich univerzit. Poté jsme poskytli rozhovory o daném tématu pro místní televizi a tisk.

Pátek 10. 5. se nesl v duchu kulturních a poznávacích aktivit, během dne jsme navštívili archeologickou lokalitu v Tule, kde se rozvíjela jedna z nejvýznamnějších předkolumbovských civilizací Toltécků, na něž pak navazovali Aztékové. Prohlédli jsme si také klášter San Nicolás de Tolentino ze 16. a 17. století, kde je dochována jedna z nejkrásnějších, tzv. otevřených kaplí určených indiánskému obyvatelstvu, s nádhernými freskami, z nichž vyzařuje synkretické umění, kdy do španělských vyobrazení pronikly prvky původní předkolumbovské kultury. Večer jsme měli možnost zhlédnout vystoupení Symfonického orchestru Autonomní univerzity státu Hidalgo (Orquesta Sinfónica de la Universidad Autónoma de Estado de Hidalgo), kde jsme byli publiku představeni jako čestní hosté. A po skončení programu poskytl Oldřich Kašpar rozhovor pro univerzitní rozhlas.

Sobota 11. 5. dopoledne byla zasvěcena návštěvě další významné předkolumbovské lokality Teotihuacánu, poté nás naši hostitelé dopravili na velvyslanectví České republiky v Ciudad de México, kde jsme byli přijati panem velvyslancem Jiřím Havlíkem a jeho chotí a ubytováni v rezidenci velvyslance. Tento den byl zakončen pracovní večeří za účasti již zmíněné Ing. Ludmily Holkové.

V neděli 12. 5. jsme díky laskavosti pana velvyslance a jeho paní měli možnost zhlédnout významné poutní místo Mexika Chalmu a další význačnou předkolumbovskou lokalitu Xochicalco ve státě Morelos, srovnatelnou s již zmiňovaným Teotihuacánem.

Pondělí 13. 5. jsme věnovali prohlídce Muzea velkého chrámu (Museo de Templo Mayor), jehož první část nabízí pohled na dochované zbytky svatyně hlavního aztéckého boha Huitzilopochtliho (Kolibřík jihu). Dále jsme navštívili dominikánský kostel Santo Domingo s přilehlými budovami sloužícími v místokrálovském období novošpanělské inkvizici a konečně jsme shlédli prezidentský (dříve místokrálovský palác), na jehož obnově (poté, co byl zničen indiánským povstáním na konci 17. století) se významně podílel jezuita z České provincie T. J. Šimon Boruhradský.

Úterý 14. 5. jsme zasvětili návštěvě jednoho z nejproslulejších knihkupectví v Ciudad de México – Librería Gándhí, a pak připravám na zpáteční cestu do České republiky.

Ve středu 15. 5. jsme odletěli (v 9.30 hod.) letadlem společnosti Iberia a po mezipřistání v Madridu jsme dorazili ve čtvrtek 16. 5. do Prahy.

Konkrétní závěry:

1. Ve dnech 23. 8. až 1. 9. 2013 se uskuteční na univerzitě v Pačuce Feria de los libros (Knižní veletrh), jenž se soustředí na Českou republiku a další státy střední a východní Evropy. Na něm budou představeny knihy Oldřicha Kašpara a Pavla Marka publikované ve španělštině (popřípadě dvojjazyčně).
2. Předběžně je dohodnuta odborná videokonference hidalgských a pardubických antropologů a historiků, ale také studentů.
3. Dále je dohodnuta spolupráce na úrovni výměny studentů a učitelů mezi Filozofickou fakultou Univerzity Pardubice a Institutem Antropologie a historie Universidad Autónoma del Estado de Hidalgo. Patříčné smlouvy budou podepsány na podzim tohoto roku.

4. Na toto období je plánován přednáškový pobyt Oldřicha Kašpara, během něhož budou vyřízeny patřičné formality dotýkající se vzájemných výměnných pobytů.
5. Universidad Autónoma del Estado de Hidalgo vydává několik odborných časopisů v tištěné a digitální verzi, které splňují přísná měřítka pro hodnocení VaV činnosti (více informací na příloženém CD). Podle sdělení rektora Lic. Humberto A. Veras Godoye budou v těchto časopisech v budoucnu velice vítány příspěvky odborníků z pardubické univerzity.
6. Hudební těleso Orquesta Sinfónica de la Universidad Autónoma del Estado Hidalgo projeví zájem o spolupráci s pardubickým Vysokoškolským uměleckým souborem.
7. Vedle spolupráce na úrovni univerzity vyslovila mexická strana rovněž přání navázat partnerskou spolupráci mezi městy Pačuca a Pardubice. Bližší kroky budou učiněny v brzké budoucnosti.

doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.

Katedra sociálních věd FF

autor fotografií: Mgr. Pavel Marek, Ph.D.

Mezinárodní týden na Fakultě zdravotnických studií

obr. 1 – návštěva Dětského centra Veská

obr. 2 – návštěva v PKN, a.s.

obr. 3 – účastníci mezinárodního týdne a organizátoři z FZS

Ve dnech 21. až 24. října se na Fakultě zdravotnických studií (FZS) konal Mezinárodní týden, jehož cílem bylo podpořit spolupráci fakulty s partnerskými zahraničními univerzitami. Do Pardubic přijeli zástupci tří univerzit: z Ankara University (Turecko), z Uniwersytet Opolski (Polsko) a z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitře (Slovensko).

S Fakultou zdravotnických věd (Faculty of Health Sciences) ankarští univerzity a s univerzitou v Nitře má Fakulta zdravotnických studií uzavřenou bilaterální dohodu o spolupráci v rámci programu LLP Erasmus. Zástupci z Ankara University přijeli na návštěvu s cílem projednat možnosti rozšíření spolupráce v oblasti výměnných pobytů studentů a stáží akademických pracovníků. Výsledkem byl návrh bilaterální dohody s další školou spadající pod Ankara University – Haymana Vocational School. Bohatého čtyřdenního programu se však zúčastnili nejen čeští a zahraniční akademičtí pracovníci a další zaměstnanci, ale i zahraniční studenti, kteří v té době byli na FZS na studijním pobytu v rámci LLP Erasmus, a skupina tureckých studentů, která byla součástí výše zmíněné turecké delegace. V neposlední řadě byli do programu aktivně zapojeni také čeští studenti, kteří již mají zkušenost se studiem v zahraničí nebo kteří mají o zahraniční mobility zájem.

V pondělí do Pardubic dorazili první zahraniční účastníci, kteří měli možnost se zapojit do individuálních diskuzí o vzdělávání v České republice, účastnit se výuky českých studentů a lépe se poznat mezi sebou.

V úterý navštívili Dětské centrum Veská, se kterým FZS úzce spolupracuje a kde někteří zahraniční studenti plní část své odborné praxe. Odpoledne následovala prohlídka areálu fakulty v Průmyslové ulici včetně nové posluchárny a večer účast na sportovním programu.

Ve středu proběhl na fakultě odborný program skládající se ze dvou workshopů k projektům „Zdravotnické studijní programy v inovaci“ (ZSPI) a „Inovace studijních programů a internacionalizace FZS“ (In+In), řešeným v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Dále program pokračoval seminářem srovnávajícím zdravotnickou praxi u nás a v zahraničí. Mgr. Jana Voltrová z Oddělení pro rozvoj a mezinárodní vztahy Univerzity Pardubice seznámila studenty s možnostmi studijních výjezdů v rámci programu LLP Erasmus. Své zkušenosti přednesla Mgr. Jana Rusová, která se v tomto roce zúčastnila Summer Institute in Bioethics at Yale University's Interdisciplinary Center for Bioethics (USA), a studenti FZS, kteří se v červnu 2013 zúčastnili Industrial Doctoral School Summer Workshop v Umeå (Švédsko). Na semináři vystoupili též zástupci zmíněných zahraničních delegací a zahraniční studenti, kteří byli v době konání akce na FZS na studijním pobytu. Byly to dvě studentky z Prešovské univerzity (Slovensko) a dvě studentky z University of Malta. Dále vystoupili se svou prezentací čtyři studenti z Ankara University (Turecko). Na závěr semináře byly vyhlášeny výsledky soutěže o nejlepší fotografii ze studijního prostředí a studijních pobytů studentů. Workshopů a semináře se zúčastnilo více než sto studentů FZS, zahraniční hosté, akademičtí a THP pracovníci fakulty.

Pollard prize zamířila do Čech

Interdisciplinární centrum pro bioetiku Yaleské Univerzity (USA) pořádá každoročně intenzivní letní program zaměřený na bioetiku. Pravidelně se účastní desítky studentů, doktorandů i profesionálů z oblasti filosofie, etiky, medicíny, práva a mnoha dalších oborů.

Program sestává z přednášek předních odborníků z USA i mnoha dalších zemí a intenzivních seminářů zaměřených na etické problémy současnosti.

Cílem tohoto programu je poskytnout účastníkům zázemí jedné z nejprestižnějších světových univerzit pro výzkum na poli bioetiky, jehož výsledky jsou pak prezentovány na závěrečné konferenci. Odborná porota vybírala mezi prezentacemi téměř 70 účastníků z celého světa. V kategorii profesionálů byla vybrána a oceněna

V odpoledních hodinách zahraniční delegace navštívila vybraná pracoviště Pardubické krajské nemocnice, a.s., a seznámila se s prostředím, kde zahraniční studenti v rámci studijního pobytu v Pardubicích plní část své odborné praxe.

Ve čtvrtek si zahraniční hosté prohlédli historické centrum Pardubic včetně interiéru pardubické radnice ve spolupráci s Magistrátem města Pardubic.

Tímto v pořadí již druhým Mezinárodním týdnem FZS však spolupráce se zahraničím zdaleka nekončí. Významným nástrojem pro podporu mezinárodních aktivit je zmíněný projekt In+In, který umožní další výjezdy akademických pracovníků fakulty do zahraničí a zapojení zahraničních odborníků do výuky studentů FZS. Součástí mezinárodních aktivit je i organizace mezinárodní konference na téma kvality ve zdravotnictví a sociálních službách, kterou fakulta pořádá dne 23. 4. 2014.

Projekt OP VK Zdravotnické studijní programy v inovaci (reg. č. Z.1.07/2.2.00/15.035) je fakultou řešen v letech 2011 – 2014, celková finanční podpora převyšuje 8,6 mil. Kč. Partnerem projektu je Pardubická krajská nemocnice, a.s. Projekt OP VK Inovace studijních programů a internacionalizace FZS UPa (In+In) (reg. č. CZ.1.07/2.2.00/28.0265) je fakultou řešen v letech 2013 – 2015, celková finanční podpora převyšuje 20 mil. Kč.

*Ing. Eva Kynclová,
vedoucí klíčové aktivity KA4 projektu ZSPI, FZS
Petra Mandysová, MSN*

prodělkanka pro vědecko-výzkumnou činnost a zahraniční styky FZS

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

jako nejlepší prezentace na téma Slow Code Mgr. Jitky Rusové, Dis., z Fakulty zdravotnických studií naší univerzity.

Slow Code je eticky velmi diskutabilní jednání zdravotníků, kdy pouze předstírají resuscitaci, nebo ji neprovádějí v plném rozsahu a/nebo náležitě dlouho. Tento jev se nevyskytuje pouze v ČR, kde se o něm téměř nemluví, či v USA, kde zůstává aktuálním tématem již mnoho let, ale setkáváme se s ním po celém světě a má závažné dopady na vztahy mezi zdravotníky, pacienty a jejich rodinami i na kvalitu zdravotnické péče.

*Mgr. Martina Jedlinská
Katedra ošetřovatelství FZS
studentka doktorského studia, obor Ošetřovatelství*

Semináře pro učitele a exkurze žáků na FZS

Fakulta zdravotnických studií připravila v posledním prázdninovém týdnu sérii speciálních seminářů pro pedagogy pardubických základních škol. V tomto prvním cyklu seminářů bylo proškolen 133 pedagogů ze tří pardubických základních škol. Semináře vycházely z potřeb pedagogů a byly zaměřeny na nejčastější akutní stavy a chronická onemocnění u dětí (bezvědomí, křeče, dušnost, zástavu dýchání a akce srdeční, astma, cukrovku, epilepsii a úrazy). Semináře proběhly formou prezentací doplněných praktickými ukázkami na modelech. Účastníci obdrželi školicí materiál, ve kterém bylo každé téma přehledně shrnuto. V případě zájmu si mohli předváděné demonstrace i sami vyzkoušet. V průběhu čtyřhodinového semináře lektori také odpovídali na dotazy pedagogů týkající se jejich konkrétních problémů a zkušeností.

Na druhý školní den, úterý 3. září, připravila Fakulta zdravotnických studií pro školáky malé zpestření – exkurzi po svých

specializovaných laboratořích. Na sto dvacet žáků základních škol z Pardubického kraje mělo možnost nahlédnout do míst, kde se na budoucí povolání připravují studenti studijních oborů Porodní asistentka, Všeobecná sestra, Zdravotnický záchranář, Radiologický asistent a Zdravotně-sociální pracovník. Mladí návštěvníci během úterního dopoledne nahlédli do odborných laboratoří Fakulty zdravotnických studií, kde se postupně seznámili s aktivitami fakulty a současně si vyzkoušeli řadu zdravotnických postupů, modelů a pomůcek. Fakultní tým připravil pro účastníky exkurze šest tematických zážitkových stanovišť – Výchova ke zdraví (např. rizika při užívání alkoholu, kouření cigaret apod.), Osoby s handicapem (např. jízda na invalidním vozíku), Jak správně komunikovat s lidmi se zrakovým postižením?, První pomoc – úrazy, První pomoc – resuscitace, Reprodukční zdraví. Na nich se žáci dozvěděli nejen základní informace o těchto tématech, ale také se mohli interaktivně

obr. 1 – účastníci semináře

obr. 2 – ukázka demonstrací při akci Exkurze

zapojit a vyzkoušet si např. jak provádět masáž srdeční, jak správně ošetřit různá zranění. Zároveň si mohli osvěžit znalosti a dovednosti z oblasti první pomoci nebo zdravotní výchovy. Kromě toho se mohli vžít do role handicapovaného a vyzkoušet si tak, jaké to je být nevidomý nebo na vozíčku a jak obtížné je pohybovat se s tímto handicapem.

Obě akce pořádala Univerzita Pardubice v rámci projektu Brána vědě/ní otevřená – BRAVO, CZ.1.07/2.3.00/35.0024, který je zaměřený na popularizaci vědy a výzkumu. Formou kontaktních, populárně naučných zážitkových akcí, demonstrací, exkurzí, přednášek, kroužků, besed a dalších akcí chce Univerzita Pardubice

aktivně zapojit mladou generaci do poznávání světa a ukázat jí i veřejnosti zábavnou a zajímavou formou svět moderní vědy a výzkumu a rovněž pěstované disciplíny zejména odborných pracovišť sedmi svých fakult. Součástí projektu je i řada vzdělávacích aktivit pro akademické pracovníky a pedagogické pracovníky nižších vzdělávacích stupňů. Obě akce byly účastníky velmi pozitivně hodnoceny.

Ing. Eva Kynclová

vedoucí akcí projektu na Fakultě zdravotnických studií UPa

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zřízení odborné laboratoře na Fakultě zdravotnických studií

Akademičtí pracovníci Fakulty zdravotnických studií reagovali na současné transformační trendy v propojování zdravotních a sociálních služeb a úspěšně akreditovali studijní obor Zdravotně-sociální pracovník (studijní program Zdravotně sociální péče). Jeho první absolventi v akademickém roce 2012/2013 převzali bakalářské diplomy. Akreditace studijního oboru se sociálním zaměřením a propojení zdravotních a sociálních služeb napříč všemi studijními programy a obory na FZS se stala podnětem pro vytvoření odborné laboratoře pro praktický nácvik dovedností a kompetencí v oblasti komunikačních, psychosociálních a pedagogicko-terapeutických metod a technik (dále jen odborná laboratoř). Finanční prostředky na zřízení laboratoře byly získány na základě úspěšného projektu Fondu rozvoje vysokých škol (FRVŠ) – tematického okruhu A „Inovace a rozvoj laboratoří, ateliérů a pracovišť pro praktickou výuku a informačních technologií ve vysokoškolském vzdělávání“. Nově vybavená odborná laboratoř se specificky zaměřeným výukovým vybavením slouží od října 2013 studentům FZS bakalářských studijních oborů, a to nejen studijního oboru Zdravotně-sociální pracovník (ZSP), ale také dalších oborů Všeobecná sestra (VS), Porodní asistentka (PA), Radiologický asistent (RA), Zdravotnický záchranář (ZZ) a magisterských studijních oborů Ošetřovatelství v interních oborech (OI) a Ošetřovatelství ve vybraných klinických oborech (OK) zdokonalit se pod vedením vysokoškolsky kvalifikovaného odborníka v praktických komunikačních, psychosociálních a pedagogicko-terapeutických dovednostech. To je důležitým předpokladem pro poskytování kvalitních zdravotních a sociálních služeb o pacienta/klienta napříč všemi věkovými kategoriemi. Využití odborné laboratoře je možné i ve výuce v jiných vzdělávacích kurzech probíhajících na FZS – např. v rámci celoživotního

vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků (mentor klinické praxe a dětská sestra), univerzity třetího věku, výchovy studentů ke zdravému životnímu stylu se zaměřením na laickou veřejnost. Pokud se jedná o volitelný předmět (např. Arteterapie, Znakový jazyk, Bazální stimulace, Kompenzační a reedukační pomůcky), je odborná laboratoř zpřístupněna v rámci vnitřních organizačních předpisů univerzity přihlášeným studentům všech fakult. Přínos projektu bude mít pro FZS dlouhodobý význam. Zřízením odborné laboratoře a jejím vybavením 8 sadami specificky zaměřených výukových pomůcek se zkvalitní praktická výuka konkrétních studijních předmětů zaměřených na komunikaci, psychosociální a pedagogicko-terapeutickou oblast. Sady obsahují kompenzační a rehabilitační pomůcky k nácviku činností pro specifické cílové skupiny – např. osoby se smyslovým postižením (zrakovým a sluchovým) či seniory. K nácviku činností pro osoby s narušenou komunikační schopností slouží např. sada výukových počítačových programů pro alternativní a augmentativní komunikaci včetně počítače ovládaného ústy. Učebna je také vybavena pomůckami pro specifické terapie – ergoterapii, muzikoterapii, arteterapii, multifunkční terapii (prvky snoezelenu). K efektivitě výuky také přispívá interaktivní tabule a audiovizuální technika. Studenti všech studijních programů a studijních oborů na FZS si zdokonalí svoje dovednosti a budou schopni tyto naučené postupy a techniky lépe realizovat ve zdravotní a sociální praxi, a to v souladu s platnou zdravotní a sociální legislativou a základními etickými principy. Prakticky připravený absolvent bude mít vyšší uplatnitelnost na trhu práce. Zřízená odborná laboratoř slouží také k výuce zahraničních studentů v rámci výměnných pobytů. Mimo to poslouží k prezentaci

1

2

4

3

obr. 1-2 – aktivní arteterapie

obr. 3 – výukové počítačové programy pro alternativní a augmentativní komunikaci včetně počítače ovládaného ústy

obr. 4 – první absolventky studijního oboru Zdravotně-sociální pracovník

fakulty během dnů otevřených dveří, studentských veletrhů a dalších souvisejících aktivit. Předpokládá se také, že nové zřízená odborná laboratoř prostřednictvím nových speciálních výukových pomůcek a technického vybavení bude významnou motivací pro budoucí studenty a zvýší zájem uchazečů o studium na FZS.

Cílem zmíněného projektu je také přispět k plnění úkolů v oblasti tvůrčího rozvoje vzdělávací činnosti Fakulty zdravotnických studií. Projekt je tedy koncipován v souladu s jejím dlouhodobým záměrem a rozvíjením studijních oborů zdravotního i sociálního zaměření a také v souladu s koncepčním materiálem Ministerstva zdravotnictví České republiky „Příprava budoucího programového období politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti Evropské

unie v letech 2012 – 2014“. FZS se podílela v tomto koncepčním materiálu svými podněty v oblasti propojení sociálních a zdravotních služeb.

Zřízení odborné laboratoře je předpokladem bližší spolupráce s Akademickou poradnou Univerzity Pardubice (APUPA), která podporuje studenty univerzity se speciálními vzdělávacími potřebami.

Řešitelský tým:

PaedDr. Zdenka Šándorová

PhDr. Magda Taliánová, Ph.D.

Oddělení zdravotně sociální práce FZS

PhDr. Kateřina Čermáková, Ph.D.

Oddělení ošetřovatelství FZS

Letní škola elektroniky pro středoškoláky

Od 19. června do 21. června přivítali na Fakultě elektrotechniky a informatiky patnáct nových studentů. Tito studenti měli možnost absolvovat speciální LETNÍ ŠKOLU ELEKTRONIKY.

Třídenní kurz byl zaměřený na zpracování signálových a obrazových dat. Vybraným studentům umožnil nahlédnout do problematiky zpracování signálů a obrazů a také řízení mobilních prostředků v podobě říditelných podvozků nebo vzdušné říditelné platformy.

Letní škola elektroniky začala ve středu 19. června a první den patřil zpracování signálů. Studenti se seznámili s vybavením pro záznam a vyhodnocení zvukových dat, se záznamem jako takovým nebo se zpracováním zvukového signálu ve vybraných aplikacích.

Čtvrtek byl věnován zpracování obrazů. Ve dvou blocích si studenti vyzkoušeli softwarové zpracování obrazového signálu a řešili vybrané aplikace z oblasti zpracování obrazů, jako např. redukce šumu, detekce objektu ve scéně a další.

Pátek byl zaměřený na řízení mobilního prostředku. Vyzkoušeli si jednoduché pohyby mobilního prostředku, zjistili, jak řízení

mobilních prostředků ovlivňuje využití akustických a optických senzorů nebo se zaměřili na interakce mezi mobilními prostředky pomocí senzorů.

„Při výběru studentů pro letní školu jsme se soustředili na studenty třetích ročníků středních škol. Chtěli jsme je seznámit jak s naší prací a fakultou, tak kromě nabitého odborného programu také s nabídkou našich studijních oborů. Proto jsme jako místo realizace letní školy zvolili specializovanou laboratoř katedry elektrotechniky naší fakulty,“ uzavírá autor příspěvku.

Letní škola elektroniky byla pořádána v rámci dvouletého projektu Brána vědě/ní otevřená – BRAVO, CZ.1.07/2.3.00/35.0024, který je zaměřený na popularizaci vědy a výzkumu.

Ing. Jiří Roleček

organizátor Letní školy elektroniky

Katedra elektrotechniky FEI

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Fakulta získala na půl roku elektromobil – pro testování

Půl roku bude mít Fakulta elektrotechniky a informatiky k dispozici elektromobil k testování. Dne 17. října byl naší fakultě slavnostně předán elektromobil značky Peugeot iOn. Tato akce je součástí projektu Elektromobilita ČEZ. „Naším cílem je zjistit, jak elektromobilita funguje ve skutečném životě lidí, čím je přínosná a kde najde nejlepší uplatnění,“ uvedl manažer útvaru čisté technologie ČEZ Tomáš Chmelík. FEI tak vstoupila do elektromobilní doby a sama má co nabídnout.

„Elektrotechnika a informační technologie jsou v oblasti elektromobility nepostradatelné. Studenti tak mají konečně možnost seznámit se s elektromobilem v reálném provozu, testovat jeho možnosti a zamýšlet se nad tím, jak lze vývoj v této oblasti dále posunout,“ doplnil děkan fakulty prof. Ing. Simeon Karamazov, Dr. Vozidla s elektrickým pohonem nabízejí v dnešní době srovnatelný komfort s běžnými automobily se spalovacími motory. Náklady na jejich provoz jsou ale poměrně nízké. Elektřina potřebná k ujetí sta kilometrů totiž vyjde asi na 60 až 90 korun, zatímco benzín či nafta na stejnou vzdálenost stojí asi 200 korun. Elektromobil je možné dobíjet z běžné zásuvky doma, ale i na veřejných dobíjecích stanicích. Jsme pyšní, že jako první fakulta v České republice můžeme čistou technologii otestovat na vlastní kůži.

*Mgr. Žaneta Nerudová
koordinátorka pro vnější vztahy FEI*

20 let výuky restaurování v Litomyšli

Fakulta restaurování Univerzity Pardubice v roce 2013 uspořádala řadu unikátních akcí, které souvisely s oslavami 20 let výuky restaurování v Litomyšli. Své umělecké aktivity fakulta představila například řadou výstav v Litomyšli, Pardubicích, Brně a Praze, na konferenci s mezinárodní účastí prezentovala svoji odbornou úroveň.

Stručná historie školy

Škola byla formálně založena 22. dubna 1993, první přijímací pohovory se konaly v září a vyučovat se začalo 1. října téhož roku. Škola restaurování a konzervačních technik v Litomyšli vznikla jako pomaturitní tříleté studium. V roce 1996 byla zařazena do sítě vyšších odborných škol. Jako Vyšší odborná škola restaurování a konzervačních technik pak získala na podzim téhož roku právní subjektivitu v podobě obecně prospěšné společnosti (o.p.s.). Roku 2000 byl udělen státní souhlas ke zřízení vysoké školy Institutem restaurování a konzervačních technik Litomyšl a v akademickém roce 2000 – 2001 byla zahájena výuka v bakalářském studijním programu. V roce 2005 došlo k transformaci Institutu restaurování a konzervačních technik, o. p. s., a studium bylo akreditováno na nově vzniklé Fakultě restaurování Univerzity Pardubice. V roce 2007 Fakulta restaurování získala akreditaci navazujícího magisterského studijního programu, který byl zahájen v akademickém roce 2008 – 2009.

Pracovníci a studenti fakulty řeší řadu národních i mezinárodních restaurátorských a výzkumných projektů a zakázek. Řada z nich je realizována na nejvýznamnějších památkách České republiky, mezi které patří Karlův most v Praze, vila Tugendhat v Brně, Betlém na Kuku, gotická kašna v Kutné Hoře, Santiniho kaple v Křenově a další.

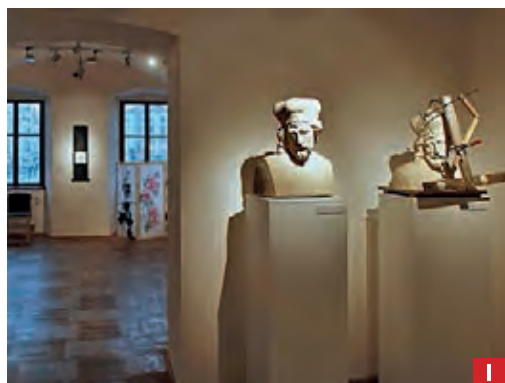
Fakulta spolupracuje s většinou absolventů, často na konkrétních restaurátorských akcích. Absolventi fakulty také založili profesní sdružení arte-fakt a fakulta s tímto sdružením spolupracuje na jeho pravidelných seminářích zaměřených na prezentaci restaurátorských akcí. Je též členem tuzemských i zahraničních odborných

organizací, např. ENCORE – European Network for Conservation – Restoration Education, ICON – The Institute of Conservation, Asociace muzeí a galerií, STOP – Společnost pro technologie ochrany památek nebo INCCA – International Network for the Conservation of Contemporary Art. Rozvíjená je spolupráce fakulty s významnými institucemi z profesní oblasti, jimiž jsou např. Národní památkový ústav, Národní archiv, Národní knihovna ČR, Vědecká knihovna v Olomouci, Národní muzeum, Židovské muzeum a další. Fakulta je v projektech zaměřených na vědu a výzkum partnerem několika dalších vysokých škol, např. VŠCHT Praha, VUT Brno, MU Brno, UTAM Praha, ZU Plzeň a dalších. Podílí se na rozsáhlých vědeckých projektech za účasti zahraničních i tuzemských odborníků, rozvíjí tým odbornost svých akademických pracovníků i kompetence studentů.

První akcí, na které fakulta představila své umělecké a vědecké aktivity, byla výstava nazvaná FAKULTA RESTAUROVÁNÍ UNIVERZITY PARDUBICE – 20 LET VÝUKY RESTAUROVÁNÍ V LITOMYŠLI. Díky spolupráci s Východočeskou galerií se výstava uskutečnila v exkluzivních prostorách Domu U Jonáše v Pardubicích. Po jejím skončení se výstava postupně přesunula do Litomyšle a odtud do Brna a Prahy. Výstava prezentovala Fakultu restaurování Univerzity Pardubice, její krátkou historii i přehled současného dění na fakultě. Cílem bylo přiblížit práci všech kateder a ateliérů Fakulty restaurování. Jedním ze záměrů bylo také poukázat na oborovou interdisciplinarnost a aktivity fakulty jak na poli vzdělávání, tak i restaurátorském a vědecko-výzkumném. V rámci vernisáže výstavy v Praze v Nostickém paláci byla též slavnostně pokřtěna publikace o Fakultě restaurování.

Další významnou prezentací fakulty byla výstava příhodně nazvaná LITOMYŠL ZBLÍZKA A JEŠTĚ BLÍŽE, na níž se představila práce Katedry chemické technologie Fakulty restaurování. Výstava byla umístěna v Červené věži v areálu Fakulty restaurování v Litomyšli od května do září 2013. Na výstavě byla prezentována jedna z významných metod průzkumu památek využívaných katedrou chemické technologie, totiž snímky z rastrovacího elektronového

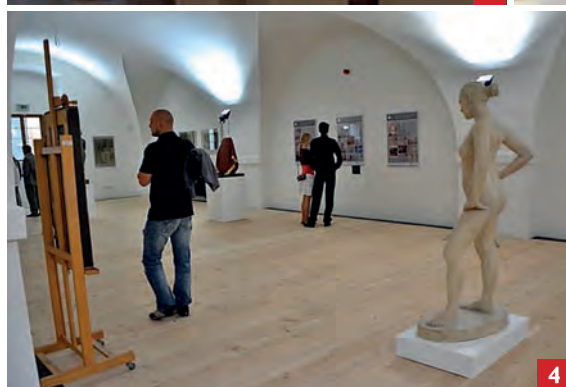

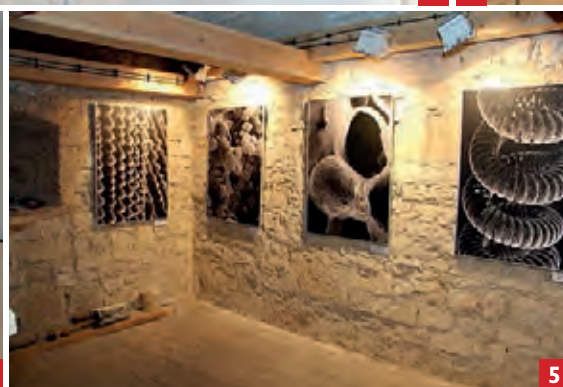
1

2 3

4

5

6

7

8

9 10

- obr. 1 – výstava ve Východočeské galerii Pardubice (Dům U Jonáše)
- obr. 2 – výstava ve Východočeské galerii Pardubice (Dům U Jonáše)
- obr. 3 – výstava v Litomyšli (Zámecký pivovar)
- obr. 4 – výstava v Litomyšli (Zámecký pivovar)
- obr. 5 – výstava v Litomyšli (Červená věž)
- obr. 6 – výstava v Litomyšli (Červená věž)
- obr. 7 – výstava v Brně (Galerie Sklepení, Národní památkový ústav)
- obr. 8 – vernisáž výstavy v Praze (Nostický palác, ministerstvo kultury) – rektor UPa, děkan FR
- obr. 9 – křest publikace o FR v rámci vernisáže výstavy v Praze (Nostický palác, MK)
- obr. 10 – výstava v Praze (Nostický palác, MK)

mikroskopu. Tyto snímky návštěvníkům umožnily nahlédnout do mikrověta různých materiálů a předmětů v komparaci s fotografiemi předmětů, které nás obklopují. Byly vybrány ukázky objektů z města Litomyšle nebo různých uměleckých děl restaurovaných na fakultě v rámci studijního programu. V rámci oslav Fakulta restaurování zorganizovala nebo se spolupodílela na následujících regionálně významných akcích. V červnu se v Městské galerii Litomyšl v Domě U Rytířů konala výstava nazvaná VŮLE A MYŠLENKA ANEB JEN TOLIK STAČÍ KE KROKU DO NEZNÁMA, K CÍLI JASNÉMU, která představila volnou

tvorbu pedagogů výtvarné přípravy, kteří se ve dvacetileté historii podíleli na výuce. Od června do září se v Portmoneu – Museu Josefa Váchala konala výstava pod názvem VOLNÁ TVORBA STUDENTŮ RESTAUROVÁNÍ V květnu 2013 se také v Konferenčním centru Zámku Litomyšl konala mezinárodní konference INTERDISCIPLINARITA V PÉČI O KULTURNÍ DĚDICTVÍ, finančně podpořená projektem Platforma pro památkovou péči, restaurování a obnovu. PhDr. Tomáš Kupka
proděkan pro studium, pedagogickou činnost a rozvoj FR

Restaurátoři z Litomyšle se podílejí na restaurování antického chrámu v Efesu

Hadriánův chrám v Efesu

Tři čerství absolventi Fakulty restaurování Univerzity Pardubice MgA. Dana Macounová, MgA. Daniel Hvězda a MgA. Martin Kulhánek se na konci září vypravili do tureckého Efesu. Zde pod vedením rakouského kolegy Mag. art. Martina Pliessniga, absolventa Univerzity užitého umění ve Vídni, zahájili konzervační a restaurátorské práce na antickém Hadriánově chrámu. Náročný projekt Rakouského archeologického institutu zaměřený na restaurování této významné a ve vysoké míře dochované anastylosis (rekonstruovaná či znovu vztyčená stavba z dochovaných originálních částí) antického chrámu byl připravován rakouskými kolegy již od roku 2010.

V rámci probíhajícího restaurování, na kterém participují také kolegové z Turecka, je řešena nejrůznější problematika od statiky chrámu až po estetickou prezentaci jednotlivých mramorových bloků kamene.

Podobně jako u nás je i v Turecku v zimním období většina prací v exteriéru limitována počasím, proto se po tříměsíční přestávce restaurátoři do Efesu vypraví opět na začátku března příštího roku. Restaurování Hadriánova chrámu, který je v současné době obehnan lešením, by mělo být dokončeno koncem léta 2014.

Spolupráce restaurátorů z Litomyšle s rakouským kolegou Martinem Pliessnigem na tomto prestižním projektu byla navázána především díky dlouhodobým a velmi dobrým vztahům mezi oběma vysokými školami, za kterými stojí děkan Fakulty restaurování v Litomyšli Ing. Karol Bayer.

MgA. Dana Macounová
absolventka FR UPa

Na Fakultě restaurování se soutěžilo o nejlepší restaurátorský projekt

Závěr měsíce října patřil na Fakultě restaurování studentům. Mladí restaurátoři prezentovali své odborné práce – ve čtvrtek 24. října při soutěžní přehlídce a v pátek 25. října na odborné konferenci.

Dne 24. října se v Litomyšli, kde Fakulta restaurování sídlí, uskutečnila soutěžní přehlídka o nejlepší studentský restaurátorský projekt. Přehlídka byla organizována v rámci Interní grantové agentury Fakulty restaurování, kterou vyhlásil děkan fakulty Ing. Karol Bayer na podporu projektů mimořádné umělecké nebo odborné kvality pro studenty magisterského nebo bakalářského studia.

Celkem bylo vybráno pět prací, které byly veřejně prezentovány. Vybrané projekty byly také oceněny čestným uznáním. Kromě toho získali autoři pěti oceněných projektů odměnu ze stipendijního fondu.

Představované práce nabízejí průřez tvůrčí a odbornou činností studentů na fakultě za uplynulý rok. Projekty hodnotila pětičlenná komise složená z akademických pracovníků fakulty. Rozhodující při hodnocení bylo splnění čtyř kritérií – tvůrčí přínos, přínos oboru, kvalita a možnost publikace projektu. Získaná ocenění byla nejen motivací pro vlastní další práci studentů, ale také inspirací pro jejich mladší studentské kolegy.

Dne 25. října pak na soutěžní přehlídce navázala další významná studentská akce – odborná studentská konference s prezentacemi absolventských prací, které byly na fakultě úspěšně obhájeny v akademickém roce 2012/2013. Pozornost se upřela především k praktickým pracím absolventů bakalářského i navazujícího magisterského studijního programu Výtvarná umění, jejichž obory se zaměřují na restaurování a konzervaci různých děl na různých materiálech a podložkách.

Na prezentačním semináři zaznělo jedenáct příspěvků. Vybráno bylo pět bakalářských a šest diplomových prací. Ty představili jejich samotní autoři v přibližně deset minut trvajících prezentacích, po kterých následovala krátká diskuse.

Mladí restaurátoři měli díky této odborné konferenci možnost prezentovat výsledky své práce jak kolegům studentům, tak odborné veřejnosti a vyzkoušet si tak úskalí prezentace odborného tématu. Většina prací byla navíc prezentována i formou posterových sdělení.

Soutěžní přehlídka i prezentační seminář přispívají k šíření výsledků vědy a výzkumu pěstovaných na Fakultě restaurování, stejně jako seznámit studenty i veřejnost s diskutovanými restaurátorskými tématy.

Obě akce se uskutečnily v prostorách Kongresového sálu státního zámku Litomyšl u příležitosti nedávného dvacátého výročí existence restaurátorského školství v Litomyšli (od roku 1993).

Akce pořádané na Fakultě restaurování jsou součástí aktivit projektu Brána vědě/ní otevřená – BRAVO, CZ.1.07/2.3.00/35.0024, který je zaměřený na popularizaci vědy a výzkumu.

Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

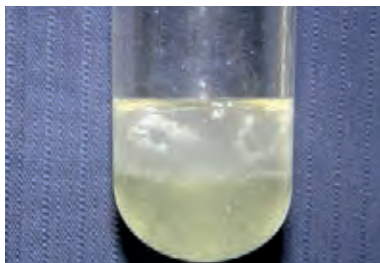
Ing. Lenka Macháčková
koordinátorka soutěžní přehlídky IGA
PhDr. Pavel Petr
koordinátor prezentačního semináře
Katedra humanitních věd FR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Bavilo nás to všechny moc.....

V průběhu projektových dnů chemie, které zorganizoval Institut rozvoje evropských regionů, o.p.s., (IRER) v rámci projektu „Trojlístek“, jsme navštívili celkem dvacet škol, z toho dvanáct základních škol a osm víceletých gymnázií kraje Pardubického, Libereckého, Jihočeského, Plzeňského a Královehradeckého.

Na školách se uskutečnilo opakovaně 232 pokusů s největším zastoupením z okruhu Chemie a společnost. Žáci pracovali většinou ve skupinách po šesti, rozdělili si role, aktivně se zapojili do provádění pokusů a hledali společná řešení. V tomto úsilí jim aktivně pomáhalo pět lektorů a šest laborantů z Fakulty chemicko-technologické pod vedením partnera projektu Institutu rozvoje evropských regionů, o.p.s., kde Ing. Petra Šurová zajišťovala bezchybný organizační průběh všech akcí na školách.

Lze říci, že nás to všechny bavilo stejně jako většinu dětí a učitelů. Pokusy jsou motivující, zábavné, navzájem provázané a uskutečnitelné v běžném každodenním životě, tj. s kuchyňským náčiním, potravinami, pochutinami a živými i neživými přírodními materiály jako je půda, voda, rostliny...

Prakticky neustále docházelo k výměně zkušeností, nápadů a doporučení mezi námi, učiteli i žáky. Většina z nich je pro práci zapálená a žáci jsou schopni pracovat samostatně a pokusy různé doplňovat a dotvářet. S velkým nadšením byl přijat nejčastěji požadovaný experiment gen ve zkumavce, který je doprovázen zviditelněním DNA z cibule, okurky, rajského jablíčka i vlastních slin. Do problematiky daktyloskopie nás zavedl pokus s otisky prstů pomocí prášků, realizovaný s práškovým kakaem na velkých miskách. Ve skleněných nádobách naplněných vodou lze sledovat pod UV lampou modrý obláček fluorescence výluhu kůry jírovce-kaštanu. Na dělených miskách bylo možné také pozorovat důkaz bílkovin biuretovou reakcí, tj. vzniku měďnatých fialových komplexů s bílkovinami z potravin, např. masa, vejce i bílé čokolády nebo pšeničné mouky obsahující bílkovinu lepek. To, že je zábavná reologie opravdu zábavná, jsme viděli při hraní si se šmoulím kukuřičným škrobem, který se chová jako zvláštní kapalina. Zajímavé bylo také to, že nepotřebujeme pH metr ani indikátorové papírky k důkazům kyselosti a zásaditosti, ale stačí nám výluh z červeného zelí jako přírodního indikátoru pH. Není reálné vypsát zde zdaleka všechno, co se v průběhu laboratorních dnů odehrávalo. Každý z lektorů a laborantů vnesl do problematiky badatelské činnosti na školách své nadšení a osobní zaujetí, což se setkalo s pozitivním celkovým hodnocením. Třetí den žáci vždy postupně prezentovali vybrané experimenty, hodnotili svoji aktivitu, pozorování a výsledky, případně diskutovali jejich přínos. Na většině škol se mapovalo prostřednictvím fotografií, filmů i článků na webových stránkách

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKA UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Univerzita
Pardubice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

i ve školním časopise. Součástí projektu byly i semináře pro učitele. Probíhaly nejčastěji přímo v laboratořích Fakulty chemicko-technologické, následně na neuvěřitelně pohostinném Gymnáziu Ivana Olbrachta v Semilech a ve velmi dobře vybavené chemické učebně ZŠ Buzulucká v Teplicích v Čechách s aktivním zapojením učitele chemie. Z reakcí zúčastněných pedagogů lze usuzovat, že semináře byly velkým přínosem ve všech ohledech. Pedagogové ocenili především nadšení a zaujetí lektorů při prezentaci experimentů, jejich odbornou kvalitu, vstřícnost a ochotu a dále možnost aktivně se zapojit do badatelské činnosti a přispět svými nápady, postřehy a zkušenostmi.

Projektové dny na školách probíhaly většinou bez problémů. Pomůcky, chemikálie i přístroje a ostatní pomůcky byly lektoři vždy pečlivě připraveny a včas dopraveny do škol a zpět. Je s podivem, že téměř každá škola má prostory vyhrazené k výuce chemie vždy v nejvyšším patře a na konci chodby. V důsledku toho jsme si dostatečně užili přenášení těžkých přepravků s materiálem, i když nám často pomáhali žáci i učitelé.

Závěrem lze říci, že tento projekt naplnil očekávání všech zúčastněných a setkal se s velkým zájmem žáků i pedagogů o předváděné experimenty, přestože některé jsou velmi jednoduché, časově nenáročné z hlediska přípravy i provedení.

Věříme, že tento projekt popularizace technických předmětů bude mít návaznost v dalších letech.

Odkaz: <http://www.upce.cz/fcht/spoluprace/se-zakl-skolami/trojlistek.html>

Ing. Dagmar Holubcová

Katedra biologických a biochemických věd FChT

Poděkování:

Děkujeme Fakultě chemicko-technologické za vstřícnost a podporu. Děkujeme také všem lektorům, laborantům a garantům za úžasné nasazení, se kterým si připravovali pokusy a jejich realizace na školách.

Do projektu byli zapojeni tito pracovníci:

- garanti metodik: prof. Ing. Petra Šulcová, Ph.D., Ing. et. Bc. Dagmar Holubcová, Ing. Patrik Pařík, Ph.D.
- metodici/lektori: Ing. et. Bc. Dagmar Holubcová, Ing. Patrik Pařík, Ph.D., Ing. Petr Bělina, Ph.D., Ing. Hana Jiránková, Dr., Ing. Jiří Schwarz, Ph.D.

– laboranti: Ing. Dana Hrubošová, Mgr. Xenie Šramová, Mgr. Soňa Bencová, Ing. Petra Luňáková, Mgr. Tomáš Čermák, Ing. Jakub Opršal.

Během realizace projektu vznikly metodiky a metodický film chemie, biologie a fyziky. Lze je nalézt na: <http://www.portal-ctyrlis-tek.cz>, kde jsou umístěny pro využití škol.

Ing. arch. Iva Svobodová
manažerka projektu IREER, o.p.s.

3rd European Lipidomic Meeting byl letos v Pardubicích

obr. 1 – konferenční sál; obr. 2 – raut na zámku; obr. 3 – konference ELM 2013; obr. 4 – zvaní přednášející

světa, jak je vidět ze seznamu zvaných přednášejících včetně prezidenta amerického konsorcia Lipid MAPS prof. Dennise:

- Edward A. Dennis (University of California, San Diego, La Jolla, USA),
- Stephen J. Blanksby (University of Wollongong, Australia),
- Andrej Shevchenko (Max Planck Institute of Molecular Cell Biology and Genetics, Dresden, Germany),
- Xianlin Han (Sanford-Burnham Medical Research Institute, Orlando, USA)
- Kim Ekroos (Zora Biosciences, Espoo, Finland),
- Bernhard Spengler (University of Giessen, Germany),
- Harald C. Köfeler (Medical University of Graz, Austria).

Na závěr konference vybrala mezinárodní odborná porota 3 nejlepší plakátová sdělení, která byla ohodnocena cenou poroty. Dvě udělené ceny zůstaly na domácí půdě Univerzity Pardubice (Miroslav Lísa – Chiral HPLC/MS Characterization of Enantiomeric Composition of Triacylglycerols and Other Nonpolar Lipids, Eva Cífková – Nontargeted Lipidomic Characterization of Porcine Organs Using HILIC-HPLC/ESI-MS) a jedno ocenění putuje do Rakouska (Andreas Üllen – Myeloperoxidase-Derived Oxidants Induce Blood-Brain Barrier Dysfunction: Dietary Benefits of Natural Polyphenols?).

Odborný program byl doplněn bohatým společenským programem a vynikajícím cateringem firmy Bonté. První uvítací večer proběhl v prostorách pardubického zámku s možností prohlídky nově otevřené zámecké kaple, výstavy českého skla a výstavy motýlů. Společenský večer ve středu večer byl uspořádán v restauraci Dašické sklepy v prostorách bývalého pivovaru s vystoupením skupiny historického šermu a závěrečnou ohňovou show. Akce se vydařila podle našich představ, za což patří poděkování i pořádající agentuře firmě C-IN. Příští rok bude lipidomické setkání opět v národním formátu organizováno doc. Valterovou. Detaily budou včas oznámeny na webu ČSBMB: <http://www.csmbm.cz>.

prof. Ing. Michal Holčápek, Ph.D.
předseda organizačního výboru konference
Katedra analytické chemie FChT

Autorem fotografií je Lenka Kloudová z pořádající firmy C-IN.

Lipidomická sekce České společnosti pro biochemii a molekulární biologii (ČSBMB) a Fakulta chemicko-technologická naší univerzity uspořádaly v Pardubicích ve dnech 2. – 4. července mezinárodní konferenci s názvem 3rd European Lipidomic Meeting (ELM 2013): <http://elm2013.uochb.cas.cz/>. Tato akce volně navázala na předchozí dva ročníky pořádané v rakouském Grazu v letech 2010 a 2012. Od tohoto roku je plánováno každoroční pořádání této konference v různých evropských městech. Hlavní myšlenkou konference je spojit vědce z různých vědních oblastí (chemie, biologie, medicína, výživa atd.) se společným zájmem o lipidy a lipidomiku. Lipidomická analýza s využitím hmotnostní spektrometrie patřila podle očekávání mezi klíčová témata konference, což bylo doplněno řadou prezentací z oblasti biologie a medicíny. Komplementární přístup vědců z různých vědních oborů je hnací silou lepšího poznání biologických funkcí lipidů a jejich metabolismu. Celkem se konference zúčastnilo 116 účastníků z 21 zemí a 5 kontinentů. Účastníci konference měli příležitost vyslechnout celkem 32 přednášek, 2 krátké předkonferenční kurzy (Xianlin Han – Shotgun Lipidomics, Michal Holčápek – LC/MS in Lipidomics) a také vidět prezentaci 48 plakátových sdělení. Na konferenci přijala pozvání řada klíčových lipidomických osobností z celého

Mezinárodní termoanalytická konference poprvé v Pardubicích

1

2

3

4

obr. 1 – prof. Miroslav Ludwig při zahájení konference

obr. 2 – předání Pamětní medaile Univerzity Pardubice prof. Nobuyoshi Kogovi

obr. 3 – Judit Simon křtí knihu editorů Jaroslava Šestáka a Petera Šimona

obr. 4 – fotografie účastníků v Rytířských sálech zámku Pardubice

Ve dnech 24. až 27. června se v Pardubicích uskutečnila 4th Joint Czech-Hungarian-Polish-Slovak Thermoanalytical Conference, jejíž organizaci zajišťovala Odborná skupina termické analýzy při ČSCH. Jednalo se o uzavření prvního cyklu společných termoanalytických konferencí čtyř států, které bylo završeno v Pardubicích na Fakultě chemicko-technologické, přičemž záštitu nad konferencí převzal rektor univerzity prof. Miroslav Ludwig.

Historie vzniku společných termoanalytických konferencí se datuje do období 2006 až 2007, kdy se předsedové čtyř národních termoanalytických skupin (Jaroslav Šesták – ČR, Csaba Novak – Maďarsko, Barbara Pacewska – Polsko a Peter Šimon – SR) rozhodli pořádat společné mezinárodní termoanalytické konference. První společné setkání termoanalytiků ze „čtyř států“ uspořádala maďarská skupina v květnu 2007 (Sopron), které se uskutečnilo v rámci oslav 100. výročí založení Maďarské chemické společnosti. Druhý ročník společné konference v roce 2009 (Zakopane) organizovala „Polish Society of Calorimetry and Thermal Analysis“. Třetí ročník se odehrál v červnovém termínu 2011 ve Staré Lesné (Vysoké Tatry, SR) a byl organizačně zaštitěn slovenskou Odbornou skupinou pro termickou analýzu a kalorimetrii, v jejímž čele stojí prof. Peter Šimon.

Pro účastníky byl zajištěn nejen zajímavý odborný program, ale také společenské akce, které odstartovaly již samotný začátek konference. V rámci slavnostního zahájení 4th Joint Czech-Hungarian-Polish-Slovak Thermoanalytical Conference dne 24. června se uskutečnilo udělení Hanušovy medaile prof. Oldřichu Pytelovi z Ústavu organické chemie a technologie Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice. Za ČSCH medaili předal doc. RNDr.

Václav Slovák, Ph.D., člen předsednictva České společnosti chemické za přítomnosti rektora Univerzity Pardubice prof. Miroslava Ludwiga, prof. Jiřího Kulhánka a doc. Filipa Bureše, kteří jsou dlouholetými kolegy prof. Pytely, a samozřejmě za bouřlivého potlesku všech účastníků konference. Dále byl vyznamenán medailí AV ČR prof. Nobuyoshi Koga z Hirošimské univerzity, který ocenění převzal z rukou prof. Jaroslava Šestáka a za asistence prof. Miroslava Ludwiga. Prof. Koga obdržel také Pamětní medaili Univerzity Pardubice, kterou mu předal rektor univerzity prof. Miroslav Ludwig. Po slavnostním zahájení prof. Koga přednesl přednášku na téma „Phenomenology and Physico-Geometrical Kinetics of Thermal Decomposition of Solids“. Poté následovalo otevření fotografické výstavy autorů Pavla a Jaroslava Šestáka s názvem „KYOTO 2012“. Následně se uskutečnil křest nové knihy editorů Jaroslava Šestáka a Petera Šimona s názvem „Thermal Analysis of Micro, Nano-, and Non Crystalline Materials“, přičemž kmotrou uvedené publikace se stala Judit Simon, hlavní editorka Journal of Thermal Analysis and Calorimetry.

Z téměř jednoho sta účastníků pocházela polovina ze zahraničí, a to celkem z 11 zemí (Alžírsko, Austrálie, Japonsko, Bulharsko, Srbsko, Rumunsko, Francie, Německo, Polsko, Maďarsko, Slovensko). Tuzemská pracoviště reprezentovala především Praha, Plzeň, Ostrava a Pardubice, zastoupeny byly ústavy Akademie věd, ale také veřejných vysokých škol. V rámci konference bylo předneseno celkem 29 přednášek a vystaveno 51 posterů. Prezentace byly zaměřeny na využití metod termické analýzy a kalorimetrie pro nejrůznější oblasti výzkumu. Právě pestrost těchto přednášek dokumentuje široké možnosti využití metod termické analýzy

a kalorimetrie, neboť účastníci sekce měli příležitost posoudit využití těchto metod pro charakterizaci různých materiálů, pro sledování teplot fázových transformací či využití termické analýzy pro studium kinetiky, skel, keramických materiálů, termodynamiky a viskozity, reaktivity či pro studium biologických a farmaceutických látek. Je velmi potěšitelné, že mezi účastníky bylo velmi silné zastoupení mladých vědeckých pracovníků.

Konference čtyř států byla odborným přínosem pro všechny účastníky, neboť umožnila nejen vzájemnou výměnu poznatků a zkušeností z oblasti termické analýzy a kalorimetrie, ale přispěla také k prohloubení kontaktů a navázání nové spolupráce mezi účastníky a tím samozřejmě k rozvíjení zájmu o termickou analýzu. Poděkování za finanční podporu patří firmě NETZSCH-Gerätebau GmbH., kterou v ČR zastupuje ANAMET, s.r.o., dále TA Instruments, Setaram Instrumentation, Specion, s.r.o., a Linseis Thermal Analysis.

Nedílnou součástí konference byla i řada neformálních diskuzí, které probíhaly jak během přednášek, tak během společenských akcí. Organizátoři zajistili odpovídající počasí, které v průběhu prvních dvou dnů bylo ideální pro pobyt v přednáškovém sále, ale naopak na středeční odpoledne, kdy byla plánována procházka starým městem, byly nekonečné kapky deště přerušeny a objevilo se slunce. Návštěvníci si mohli prohlédnout také prostory pardubického zámku a odměnou jim bylo občerstvení v jeho Rytířských

sálech. Společné jednání bylo zahájeno předáním certifikátů Odborné skupiny termické analýzy, které skupina připravila u příležitosti oslav 40. výročí svého vzniku v roce 2012. Jeden z certifikátů obdržela prof. Judit Simon, která je hlavní editorkou a zakladatelkou „Journal of Thermal Analysis and Calorimetry“, a druhý certifikát byl udělen prof. Nobuyoshi Kogovi, který v průběhu prvního dne konference přednesl zvanou přednášku.

Konference byla úspěšná nejen organizačně, odborně i společensky. Všichni účastníci budou zcela jistě vzpomínat na přátelskou atmosféru, která je doprovázela po celou dobu jejich pobytu v Pardubicích.

Všechny informace související s teplozpytnou konferencí jsou k dispozici na webové stránce www.thermal-analysis.cz (včetně fotografické dokumentace).

Nejbližší teplozpytnou akcí bude sekce Termické analýzy a kalorimetrie v rámci 66. sjezdu asociací českých a slovenských chemických společností, který se uskuteční v Ostravě ve dnech 7. až 10. září 2014. Pokračování druhé série termoanalytických konferencí čtyř států se uskuteční v roce 2015 a organizačně bude garantováno maďarskou odbornou skupinou.

prof. Ing. Petra Šulcová, Ph.D.

předsedkyně Odborné skupiny termické analýzy ČSCH

Katedra anorganické technologie FChT

Fotodokumentace: Foto – Milan Reinberk a Svatopluk Rafael

15. konference o speciálních anorganických pigmentech a práškových materiálech

26. září se uskutečnil na Fakultě chemicko-technologické již 15. ročník konference o speciálních anorganických pigmentech a práškových materiálech, který organizuje katedra anorganické technologie od roku 1999. Podnětem pro organizování této konference byla snaha navázat na celostátní seminář „Anorganické pigmenty pro keramiku“, který se uskutečnil na VŠCHT v Pardubicích na konci srpna r. 1989. Od počátku pořádání konferencí je jejich součástí vedle přednáškové části také posterová sekce, která umožňuje především studentům doktorského studijního programu prezentovat výsledky své vědecké práce a diskutovat o nich s odborníky v přátelské atmosféře. Od r. 2002 (4. KSAP) jsou prezentované příspěvky vydávány také ve sborníku konference.

Hlavním cílem konference je výměna nových poznatků v oblasti anorganických pigmentů a jejich aplikací, metod hodnocení nejen pigmentů, ale také surovin, které se pro výrobu pigmentů používají, dále ekologické aspekty výroby a použití anorganických pigmentů. V rámci konference jsou také prezentovány výsledky vědecko-výzkumné činnosti z oblasti keramiky, žáruvzdorných materiálů a dalších práškových materiálů z oblasti keramiky či stavební chemie. Z tohoto důvodu byl původní název KSAP (Konference o speciálních anorganických pigmentech) v roce 2008 rozšířen na KSAP-PM (Konference o speciálních anorganických pigmentech a práškových materiálech).

Letošního ročníku se zúčastnilo přes 40 účastníků, přičemž konferenci zahájil prorektor pro vnitřní záležitosti doc. Ing. Jiří Cakl, CSc. Mezi účastníky nechyběli zástupci Hutnické fakulty Technické univerzity v Košicích, Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity, Přírodovědecké fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě, Bochemie, a.s., Fakulty chemické technologie VŠCHT v Praze a samozřejmě studenti a pracovníci katedry biologických a biochemických věd, katedry obecné a anorganické chemie, ústavu environmentálního a chemického inženýrství a katedry anorganické technologie.

V rámci letošního ročníku bylo prezentováno celkem 19 plakátových sdělení. Texty nejen posterů, ale také přednášek byly vydány ve sborníku, který obsahuje 130 stran. Na konferenci zaznělo

celkem 9 odborných přednášek, ze kterých nejvíce účastníky zaujala přednáška věnovaná biologickým aspektům práškových materiálů a nanomateriálů, kterou prezentoval Ing. Zdeněk Bureš. Zajímavé přednášky zazněly také z Katedry keramiky Technické univerzity v Košicích, které prezentovala doc. Ing. Beatrice Plešingerová, CSc. V přednáškovém bloku zaznělo mnoho podnětných informací, jež se týkaly charakterizace práškových materiálů a metod, které se používají pro jejich studium, ať už se jedná o sledování složení, struktury, adsorpčních schopností, vybraných fyzikálně-chemických vlastností, testování chování látek v závislosti na teplotě či jejich termické stability.

Podle zájmu účastníků je zřejmé, že oblast práškových materiálů poskytuje dostatečný prostor pro jejich výzkum, popis v technologických procesech či studium sledovaných vlastností daných sloučenin, stejně tak popis a využití metod pro jejich hodnocení a aplikace, případně nové směry a trendy v uvedených oblastech. Je potěšitelné, že mezi účastníky letošního ročníku konference bylo velmi silné zastoupení mladých vědeckých pracovníků a také studentů nejen doktorského studijního programu, ale také magisterského a nechyběli ani studenti ze Střední průmyslové školy chemické v Pardubicích.

To je samozřejmě pro organizační tým konference pozitivní zjištění, protože od doby přestěhování fakulty do univerzitního kampusu je právě naše katedra prosledována neustálými rekonstrukcemi, které se u nás velmi dobře zabydlely i po změně působiště a stále nás nechtějí opustit.

Rok 2013 vypadal zcela pohodově, tj. neškodně! Žádné stavební úpravy v budově Technologického pavilonu nebyly oznámeny. Ovšem dokončování nové budovy Výukového a výzkumného centra v dopravě vedle Technologického pavilonu bylo spojeno v průběhu letních měsíců někdy s nepravdělným a někdy s pravidelným odpojováním (a to i na celý den) od elektrické sítě v důsledku připojování nové budovy. Vzhledem k tomu, že většina našich pracovních aktivit je spojena právě s přístroji, které potřebují ke svému provozu zdroj elektrického proudu, jednalo se o velmi problematické období. To potvrzuje konstatování z minulého roku

obr. 1 – prorektor doc. Ing. Jiří Cakl, CSc., oficiálně zahajuje konferenci;
obr. 2 – společná fotografie účastníků konference;
obr. 3 – diskuze při posterové sekci konference.

(Zpravodaj UPa, č. 73, 2012), že naše pracoviště může v letošním roce slavit 5. výročí existence v „komplikaných podmínkách“. Otázkou zůstává, zda toto rčení zůstane aktuální také pro rok 2014.

Na tomto místě bych ráda vyjádřila poděkování všem, kteří se tradičně podílí na organizování konference o práškových materiálech, a také všem zájemcům o tuto problematiku, neboť bez aktivní účasti nás všech by to opravdu nebylo možné.

Věřím, že v průběhu následujících měsíců získáme dostatečné množství výsledků a informací, o které se můžeme podělit v rámci konference, ať již formou přednášky nebo plakátového sdělení. Přeji nám všem, abychom měli takové poznatky, jež budeme prezentovat na 16. ročníku konference o speciálních anorganických pigmentech a práškových materiálech, a tím přispějeme k prohloubení kontaktů a spolupráci mezi všemi zúčastněnými pracovišti. Všichni zájemci jsou zváni k aktivní účasti.

prof. Ing. Petra Šulcová, Ph.D.
Katedra anorganické technologie FChT

Kalorimetrický seminář 2013

35. mezinárodní český a slovenský kalorimetrický seminář se konal ve dnech 27. – 31. května v Třeboni v hotelovém komplexu Bohemia & Regent přímo na břehu rybníka Svět. Alespoň týden nám Svět ležel u nohou...

Na organizaci semináře se spolupodílela Univerzita Pardubice, Univerzita Karlova a Odborná skupina chemické termodynamiky ČSCh. Organizační výbor (doc. E. Černošková, SLCHPL; prof. Z. Černošek, doc. J. Holubová, oba KOAnCh FChT, všichni tři Univerzita Pardubice; prof. J. Leitner, OSChT ČSCh; doc. P. Svoboda, KFKL, MFF, Univerzita Karlova) připravil setkání, na které přijelo 60 účastníků nejen z vysokých škol a ústavů Akademie věd, ale také například z elektrárenských a důlních společností. Nedílnou součástí byla také prezentace firem vyrábějících nebo dodávajících experimentální zařízení pro termickou analýzu.

Čtyřdenní seminář byl rozdělen do tematických okruhů: Termodynamika a termická analýza, Biologické materiály, Nekrystalické materiály a Nanomateriály. Stalo se již tradicí zařadit do programu kalorimetrického semináře pozvané přednášky, jejichž smyslem je přehledně informovat o různých tématech bezprostředně či volněji souvisejících s metodami termické analýzy. Letos to byly tyto čtyři přednášky:

- Petr Voňka, Jindřich Leitner (VŠChT Praha): Problémy při lineární regresi termochemických dat,
- Jindřich Bečvář (Univerzita Karlova): Aristarchos a Eratosthenes. Měření Země a vesmíru,
- Martin Palou (STU Bratislava): Aplikace termických metod vo výskume a pre priemysel,

– Pavel Svoboda, Silvie Mašková (Univerzita Karlova):

Krystalizace, transformace, kongruence, frustrace a jak se to všechno spolu rýmuje.

První uvedená zvaná přednáška byla současně úvodní přednáškou letošního Kalsemu a zároveň vzpomínkou na zesnulého kolegu a kamaráda profesora Petra Voňku (VŠChT Praha). Profesor Voňka se podílel na přípravě přednášky a původně ji měl i přednést. Přednášku dokončil a přednesl profesor Leitner (VŠChT Praha). Profesor Voňka byl dlouholetým pedagogem na Ústavu fyzikální chemie FCHI VŠChT Praha a dlouholetým účastníkem kalorimetrických seminářů. Proto si ho krátce připomeňme:

Profesor Voňka se zabýval studiem teoretických základů chemie a chemické termodynamiky. Vždy ochotně poskytoval matematické konzultace a podílel se na významných aplikačních výstupech, týkajících se přípravy nových polovodičů, návrhu kompresorů či řešení chemických rovnováh složitých systémů. Byla to právě problematika chemických a fázových rovnováh, která se stala jeho životní specializací. Profesor Voňka byl autorem či spoluautorem více než 70 odborných sdělení v impaktovaných časopisech a přednesl řadu přednášek na mezinárodních i národních konferencích. Neméně bohatá byla i jeho pedagogická činnost. Vedl přednášky i semináře základního kurzu fyzikální chemie i jeho semináře, a to jak češtině, tak i v angličtině. Zavedl několik předmětů magisterského kurzu specializace fyzikální chemie jako např. Chemická rovnováha, Výpočetní metody fyzikální chemie, Zpracování experimentálních dat. Pedagogem byl vždy trpělivým a laskavým. V roce 1989 se habilitoval a posléze se stal i profesorem fyzikální

obr. 1 – vzpomínka na profesora Voňku

obr. 2 – příjemná atmosféra před začátkem jednání.

obr. 3 – zámek Třeboň – laboratoř kolegy chemika z 15. století.

obr. 4 – pivovar Třeboň – posuzování kvality vzorků.

obr. 5 – předávání „organizační štafety“: Kalsem 2013 (Česká republika) – Kalsem 2014 (Slovensko)

chemie. Významné byly jeho kontakty se zahraničím, zejména s Norskem, které se stalo jeho životní láskou. Profesor Voňka měl rád lidi, byl skvělý společník, dokázal odhalovat lidské slabůstky a pomocí laskavého humoru se s nimi vypořádat. Motto, které jsme mohli číst na smutečním oznámení: „Je věčně živý, kdo spravedlivý byl a dobrotivý“ přesně vystihuje to, jak na něho budeme vzpomínat. Památce profesora Voňky byl letošní kalorimetrický seminář věnován.

V průběhu semináře bylo předneseno 40 přednášek. Společným jmenovatelem přednášek bylo využití nejrůznějších termoanalytických metod v celé řadě vědních i aplikačních oborů. Témata přednášek se pohybovala od termických vlastností skel a kinetiky krystalizace podchlazených tavenin přes tepelné vlastnosti stavebních materiálů přes využití biomasy, akumulaci energie v rostlinách až po stanovení teplot fázových přeměn tenkých vrstev polymerů. Semináře se aktivně účastnili s přednáškami i studenti bakalářských, magisterských i doktorských studijních programů. Zástupci předních světových firem v oboru kalorimetrických zařízení představili nejnovější přístroje a experimentální techniky. Pokračovaly také neformální večerní výměny názorů a diskuze, které přinášejí nové podněty a mnohdy nový úhel pohledu na studované problémy. Letošním tématem číslo jedna byla nukleace a krystalizace.

Středeční odpoledne bylo věnováno exkurzi do třeboňského zámku a do pivovaru v Třeboni. Večer se konalo společenské posezení, na kterém pokračovaly neformální diskuze.

Počet účastníků Kalsemu se v posledních letech pohybuje kolem 60. Je potěšitelné, že počet aktivních účastníků (letos 40

přednášek) každý rok vzrůstá. Nesmírně si toho vážíme, protože ani přednáška, ani čtyřstránkový příspěvek s anglickým abstraktem v česky (a slovensky) psaném sborníku, který má ISBN a je obstrahován v Chemical Abstracts, bohužel nepřináší účastníkům žádné bodové ohodnocení. Podle informací získaných od účastníků jsou však taková akce přesto přínosné z hlediska získávání zkušeností, osobních kontaktů, výměny odborných informací i informací o firmách a v neposlední řadě i získávání přátel.

Z Třeboně jsme odjžděli s prvními kapkami deště, který pak vyvrcholil rozsáhlými povodněmi. Zaplavena byla i lázeňská oblast Třeboně, ve které se seminář konal.

Kalorimetrický seminář se po dlouhá léta konal vždy dva roky v České republice, jeden rok na Slovensku. Vzhledem k finančním problémům řady institucí byl v posledních čtyřech letech pořádán pouze v České republice. K naší velké radosti se příští 36. ročník bude konat v Trenčianských Teplicích. Místními organizátory budou kolegyně z Trenčianské univerzity – profesor Marek Liška a Ing. Mária Chromčíková, Ph.D.

Informace o minulých kalorimetrických seminářích, zvané přednášky, fotografie z akcí, rovněž také seznam vybraných monografií o termické analýze a další zajímavé odkazy je možno najít na <http://www.icpf.cas.cz/eht/oscht/>.

Kontakt pro případné zájemce o kalorimetrický seminář je: eva.cernoskova@upce.cz.

Za kolektiv organizátorů
doc. Ing. Eva Černošková, CSc.

Společná laboratoř chemie pevných látek FChT

Regionální rozvoj mezi teorií a praxí 2013

Ve čtvrtek 30. května se na půdě Fakulty ekonomicko-správní sešlo přes 60 odborníků, aby společně diskutovali již na tradiční odborné konferenci Regionální rozvoj mezi teorií a praxí na téma **OBYVATELSTVO, REGION A BEZPEČNOST**. Ústředním tématem konference, kterou hostil Ústav regionálních a bezpečnostních věd FES, byla bezpečnost. Konference byla rozdělena do dvou bloků. První se nesl v duchu nových teoretických a praktických poznatků a řešení v oblasti výzkumu regionální bezpečnosti

a bezpečnosti obyvatelstva. Ve druhém bloku se pozornost přesunula na teorii a praxi pro oblast environmentální a sociální bezpečnosti. Konference proběhla pod osobní záštitou místopředsedy Evropského parlamentu Ing. Oldřicha Vlasáka a jako čestní hosté se konference zúčastnili náměstek primátorky města Pardubic Mgr. Jindřich Tauber, náměstek primátora pro rozvoj města Hradce Králové PaedDr. Jindřich Vedlich, Ph.D., za ministerstvo pro místní rozvoj Ing. Josef Postránecký a za ministerstvo životního

prostředí RNDr. Miloslav Novák. Na konferenci zazněla celá řada příspěvků našich i cizích odborníků, např. Města a jejich bezpečnost v historické retrospektivě, Bezpečnost regionů a ochrany přírody ve stínu klimatické změny či Hradec Králové - město bez bariér/město svobodného pohybu. Vedle toho se představila mladší generace, včetně studentů oboru Regionální rozvoj s praktickými i teoretickými tématy jako např. Zkušenosti z humanitární práce v Čadu či Rozvojová pomoc jako součást regionálního rozvoje na příkladu Moldavska.

Konference „Regionální rozvoj mezi teorií a praxí“ byla mj. pořádána v rámci dvouletého projektu Brána vědění/otevřená – BRAVO, CZ.1.07/2.3.00/35.0024, který je zaměřený na popularizaci vědy a výzkumu.

doc. Ing. arch. Vladimíra Šilhánková, Ph.D.
Ústav regionálních a bezpečnostních věd FES

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

7. ročník Týdne teorie a praxe v ekonomice

1 2

4

5

obr. 1 – doc. Ing. Elena Šubertová, CSc.
obr. 2 – Ing. Roman Sodomka, Ph.D.
obr. 3, 4 – prof. Ing. Oldřich Rejnuš, CSc.
obr. 5 – prof. Ing. Štefan Hittmár, Ph.D.
a Ing. Viliam Lendel, Ph.D.

V týdnu od 4. do 8. listopadu se na univerzitě konal 7. ročník odborné akce Týden teorie a praxe v ekonomice 2013. Stejně jako v minulých letech se konal pod záštitou děkanky Fakulty ekonomicko-správní doc. Ing. et Ing. Renáty Myškové, Ph.D. Obdobně předchozím ročníkům byl zaměřen na seznámení studentů a pedagogů Fakulty ekonomicko-správní i široké ekonomické veřejnosti s teoretickými i praktickými přístupy, metodami a zkušenostmi využívanými při řízení ekonomických subjektů. V rámci Týdne teorie a praxe v ekonomice prezentují výsledky své práce přední odborníci z vysokých škol České republiky a ze zahraničí i úspěšní představitelé ekonomické praxe, kteří svými odbornými znalostmi významně přispívají k vysoké úrovni pořádaného Týdne teorie a praxe v ekonomice. Jejich účast na této odborné akci byla realizována formou přednášky nebo aktivního diskusního vystoupení na dohodnuté téma.

Projekt Týdne teorie a praxe v ekonomice je připravovaný a realizovaný pracovníky především ústavu podnikové ekonomiky a managementu s cílem seznámit studenty a pedagogy Fakulty ekonomicko-správní se současnou problematikou české i evropské ekonomiky. Proto mezi hlavní úkoly této odborné akce patří srovnání teoretických poznatků, které si studenti osvojují, s jejich aplikací v praxi českých i mezinárodních firem a prohloubení spolupráce naší fakulty s jinými, zejména ekonomickými fakultami vysokých škol z České republiky i ze zahraničí.

V letošním ročníku Týdne se podařilo uskutečnit program dvaceti čtyř přednášek realizovaných 19 odborníky z praxe a 9 přednášejícími z akademického prostředí. Díky vysoké odborné úrovni

přednášejících z vysokých škol ekonomického zaměření z České a Slovenské republiky získali naši studenti lepší přehled o způsobech výuky ekonomických předmětů na jiných vysokých školách i o teoretickém rozpracování vybraných ekonomických témat – vývojových tendencích světového finančního systému, partnerství pro místní rozvoj, hodnocení podnikatelského prostředí, projektovém řízení, generaci Y v managementu a marketingu, systémech měření výkonnosti, řízení virtuálních týmů a podmínkách úspěšnosti studentů při vstupu na trh práce.

Témata z ekonomické praxe v letošním ročníku převažovala. Svě výsledky prezentovali manažeři úspěšní v soutěži „Manažer roku 2013“, manažeři podniků dosahujících velmi dobrých hospodářských výsledků i manažeři orgánů státní správy. Jedním z vystupujících byl i partner právnické firmy z USA. Prezentace přednášejících byly zaměřeny na strategické služby mezinárodní personální agentury, aktuální vývoj interního auditu, zaměření a úkoly krajské hospodářské komory, využití práv duševního vlastnictví, řízení právnické firmy, situaci a perspektivy stavebního spoření, vazby podnikové strategie na motivační systém, exportní strategii, marketing cestovního ruchu, měření clientské spokojenosti v pojišťovnictví, genderové problémy ve společnostech, získávání a prezentaci statistických údajů v práci krajské správy ČSÚ, limity nástrojů controllingu, implementaci strategie malých a středních podniků, spolupráci se zákazníky maloobchodní firmy, informační podporu při hodnocení ekonomických výsledků podniku, interní komunikaci a neustálé zlepšování výkonu firmy.

Témata přednášek byla v souladu s předměty vyučovanými na Fakultě ekonomicko-správní ve studijních programech Ekonomika a management i Hospodářská politika a správa.

Návštěvnost přednáškového týdne byla velmi vysoká, odborné akce se zúčastnilo více jak 1 300 posluchačů. Na základě pozitivního ohlasu jak studentů a pracovníků Fakulty ekonomicko-správní,

tak i všech přednášejících předpokládáme pokračovat v tradici pořádání této odborné akce v zimním semestru následujícího akademického roku.

*PaedDr. Alexandr Šenec,
pověřený organizací Týdne teorie a praxe v ekonomice 2013
Ústav podnikové ekonomiky a managementu FES*

Mezinárodní konference IMEA 2013

studenti doktorského studia na plenárním zasedání konference IMEA 2013

Ve dnech 26. až 27. září se v Aule Univerzity Pardubice konal 13. ročník mezinárodní konference IMEA 2013, kterou pro doktorandy a mladé vědecké pracovníky organizovala Fakulta ekonomicko-správní.

Organizace konference se ujali studenti doktorského studia na FES za pomoci Ing. Veroniky Hájkové a Ivany Veselé. Předsedou organizačního výboru byl proděkan prof. Ing. Vladimír Olej, CSc. Záštitu nad konferencí převzala děkanka fakulty doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D. Konference byla orientována na oblast informatiky, managementu, ekonomie a veřejné správy.

Hlavním cílem konference bylo setkání doktorandů a mladých vědeckých pracovníků z různých oborů, navázání kontaktů pro budoucí možnou spolupráci a vytvoření prostoru pro porovnání získaných poznatků v rámci oborů doktorského studia, prezentace výsledků vědecké a odborné činnosti a získání zkušeností z vystupování před odborným publikem.

V úvodu konference, na plenárním zasedání, vystoupili s odbornými přednáškami zahraniční hosté. Ing. Andrzej Zygmunt Grzybowski, Ph.D., z Technické univerzity v Czesochowej na téma „On Some Recent Advancements in Prioritization Techniques and Judgment Consistency Measurement“ a doc. RNDr. Michal Munk, Ph.D., z Univerzity Konstantína Filozofa v Nitre na téma „Získavanie znalostí z elektronických informačných zdrojov“ za podpory projektu Inovace a podpora doktorského studijního programu CZ.1.07/2.2.00/28.0327.

Po skončení plenárního zasedání následovalo jednání v sekcích dle jednotlivých oborů. Jednání probíhala v anglickém, českém i slovenském jazyce. Na závěr prvního dne jednání připravili organizátoři konference pro účastníky exkurzi do pardubického pivovaru. Poté byl den zakončen společenským večerem, který se nesl v přátelském duchu.

Jednání v sekcích probíhalo i celé následující dopoledne. Prezentace všech zúčastněných studentů měly velmi dobrou odbornou úroveň.

Výstupem konference byl sborník abstraktů v tištěné podobě a sborník příspěvků na CD, které byly vydané za podpory projektu Inovace a podpora doktorského studijního programu CZ.1.07/2.2.00/28.0327.

Myšlenka pořádat doktorskou konferenci IMEA vznikla na základě spolupráce tří fakult: Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové, Fakulty ekonomické Technické univerzity v Liberci a Fakulty ekonomicko-správní, které se v organizování této akce střídají. Příští ročník konference se přesune tedy do Liberce.

*Ing. Veronika Hájková
Oddělení pro ekonomiku a provoz FES*

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Konference Interkulturní a transkulturní dimenze v lingvistickém, kulturním a historickém kontextu

Ve dnech 4. a 5. října pořádala Katedra cizích jazyků Fakulty filozofické již popáté svoji tradiční „bienální“ mezinárodní konferenci k aktuálnímu tématu multikulturalismu ve všech jeho možných projevech, dimenzích, úrovních, úskalích a konsekvencích. Vzhledem k tradici předchozích čtyř setkání nebylo překvapením, že zájem o aktivní účast opět převýšil poslední konferenci pořádanou v roce 2011, a to jak z České republiky, tak především ze zahraničí. Do Pardubic přijeli prezentovat svoje příspěvky kolegové z celkem čtrnácti zemí (ČR, Rakousko, Německo, Španělsko, Rusko, Ukrajina, Moldavsko, Polsko, Slovensko, Maďarsko, Bělorusko,

Indie, Gruzie a Turecko). Naprostá většina konferenčních příspěvků byla prezentována německy, některé anglicky a ojedinele i česky, slovensky nebo rusky.

Úvodní plenární přednášku „Po svěžím arabském jaru spalující arabské léto“ s podtitulem „Konotace národní, regionální i globální“ pronesl po zdravici děkana Fakulty filozofické profesora Petra Vorla arabista, orientalista a publicista Jaromír Marek, bývalý velvyslanec ČR v Alžírsku (2001 – 2005), který se soustavně věnuje problematice Blízkého východu a severní Afriky. Zsvěceně a pregnančně provedl své posluchače ve svěřeném časovém úseku

historií islámu, jeho pilíři, zásadami, regionálními i věroučnými zvláštnostmi, souvislostmi s Evropou až po vzhled do současné problematiky transformujících se arabských zemí (Egypt, Libye, Tunisko) nebo Sýrie, kde zuří již několik let občanská válka proti režimu Bašára al-Assada. Druhým hostem konference byl slovenský spisovatel, publicista a výzkumný pracovník Univerzity Basel Dušan Šimko, který v roce 1968 emigroval do Švýcarska, publikoval mj. pro *Neue Zürcher Zeitung*, *Frankfurter Rundschau* nebo *Weltwoche* a který patří v současné době k mezinárodně nejznámějším moderním slovenským autorům. Své vystoupení v pátek 4. října ve svém rodném jazyce, které bylo navštívené i mimouniverzitní veřejností a zakončené autogramiádou, koncipoval jako autorské čtení kombinované s historií své rodiny, rodných Košic i Slovenska, při němž osvětlil některé regionální, historické, politické, literární i osobní souvislosti motivů svých románů, novel, povídek a dalších textů. Jeho druhý plenární projev v němčině, kterým zahájil následující den konference, byl zaměřen na aktuální hlavní evropské město kultury (spolu s Marseille), multikulturní Košice a jeho etnické, architektonické, kulturní a především literární tradice (košický rodák, v maďarštině píšící Sándor Márai patří v současné době k nejčtenějším a nejdiskutovanějším autorům v německy mluvících zemích), a to shodou okolností přesně v den, kdy se v Košicích běžel již 90. ročník tamního maratónu, jemuž se Dušan Šimko věnoval ve své rané beletristické tvorbě (novela *Maratón Juana Zabaly*).

Tématem odborných přednášek dalších účastníků byly např. problematika česko-německé terminologie, kulturní dialog

v antiutopické literatuře, ekonomické aspekty německého sjednocení, metodika čtení s porozuměním, téma hledání identity, regionální problematika života menšin, recepce J. Haška a F. Kafky v Moldově a v Maďarsku (a ve srovnání s ruskými nebo maďarskými autory), otázky a poslání interkulturní komunikace ve výuce jazyků v multikulturních zemích (na příkladu Indie), krize multikulturalismu v Německu, jazykový purismus, translologie a její problémy, analýza jazykové situace ve východním Bělorusku, vytváření obrazů nepřítelů na příkladu husitů a katolíků, kultura v dobách globalizace a migrace, problematika facebooku, subkultur mládeže, politické korektnosti, porozumění jinakosti a mnohé další. Pardubická konference tak vytvořila platformu pro přínosné interaktivní setkání několika lingvistických oborů a jazyků, geografických, ekonomických, politických i kulturních dimenzí a vytvořila či prohloubila příznivé předpoklady pro další vytváření akademických kooperací i lidských, oborových a institucionálních vztahů. Ke zdárnému uspořádání konference a zabezpečení všech nezbytných průvodních organizačních záležitostí na standardní úrovni přispěli významnou měrou i poskytovatelé grantů a sponzoři, vedle německé nadace Fritz Thyssen Stiftung a Goethe-Institutu to byl Pardubický kraj, Magistrát města Pardubice a firma Pavlík CZ, díky nimž bylo možné podpořit samotnou osobní účast některých přednášejících (Bělorusko, Moldavsko, Gruzie) a zajistit důstojný společenský a reprezentativní gastronomický rámec i doprovodný kulturní program celé konference.

PhDr. Jan Čapek, Ph.D.
Katedra cizích jazyků FF

Konference k 100. výročí modelu atomu Nielse Bohra

Katedra filosofie Filozofické fakulty ve spolupráci se studenty Universitas pořádala dne 24. září konferenci k 100. výročí modelu atomu Nielse Bohra: Přírodovědné, historické a filosofické kontexty Bohrova díla. Jejím cílem bylo alespoň z části zaplnit některá bílá místa, jež se objevují ve vnímání této komplexní osobnosti.

V letošním roce si světová vědecká veřejnost připomíná 100. výročí Bohrova modelu atomu a Česká republika se pořádanou konferencí k tomuto významnému jubileu připojila. Spolu s loňskou (studentskou) konferencí Niels Bohr jako vědec, filosof a občan¹ je možné, že se jednalo o vůbec první bohrovskou konferenci od vzniku Československa v roce 1918.

Dánský vědec a myslitel Niels Bohr byl nositelem Nobelovy ceny za fyziku a řady mezinárodních ocenění. Svými kolegy a žáky byl nazýván „papežem kvantové fyziky“ a vyznáván téměř jako polobůh, mnohými je dokonce považován za většího myslitele, než byl sám Albert Einstein. Po lidské stránce byl pro všechny, kdo ho znali, „dobrota sama“, a to především pro řadu uprchlíků, židovských vědců z nacistického Německa, kteří našli své první útočiště v Bohrově institutu v Kodani. Stovkám dánských židovských obyvatel v roce 1943 pomohl, aby neskončili v koncentračních táborech. Sám se jako emigrant zapojil do Manhattanského projektu, v rámci něhož od počátku upozorňoval na poválečný atomový věk a hrozbu závodů ve zbrojení.

V povědomí české veřejnosti je Niels Bohr zapsán jako strůjce revolučního modelu atomu z roku 1913, kterým přispěl rozhodujícím dílem ke zrození kvantové teorie nebo k vysvětlení periodického zákona chemických vlastností prvků. Představa Nielse Bohra především jako tvůrce modelu atomu je omezená a zavádějící. Např. z fyzikálního či chemického hlediska Bohrův počín z roku

1913 nespočívá, jak se většinou objevuje v učebnicích či skriptech, pouze v navrženém modelu atomu vodíku. Ve svém dlouhém a precizním pojednání Bohr rovněž detailně diskutuje o struktuře dalších atomů nebo molekul a zabývá se též aspekty rentgenového záření, radioaktivity, optiky či magnetismu. Ze školní výuky bychom kromě toho mohli nabýt dojmu, že Bohr byl pouze fyzik, a pokud se v jeho díle nachází ještě něco dalšího, jde o pouhou nadstavbu. To by byl a je veliký omyl. Bohrův způsob myšlení a řešení problémů nebyl čistě přírodovědný, ale filosofický, psychologický a jazykový.

¹ Více viz report ČERMÁK, Patrik. Studentská konference Niels Bohr jako vědec, filosof a občan. *Československý časopis pro fyziku. Česká republika: Akademie věd České republiky*, 2013, sv. 63, č. 3, s. 186-188.

Na konferenci zaznělo pět hodinových příspěvků přednášejících z různých vysokých škol, které účastníky provedly od Bohrových raných vědeckých prací až po Bohrovo pojetí komplementarity a pokusily se tak alespoň z části zaplnit bílá místa v povědomí české odborné i laické veřejnosti. Součástí konference byla i projekce dobového dokumentárního filmu z roku 1952 s českými titulky. Nezbyvá než doufat, že jsme tak alespoň svou špetkou přispěli k – pokud ne přímo zájmu – alespoň širšímu povědomí o důležité dějinné epoše, reprezentované osobností myslitele Nielse Bohra,

jejíž jsme dědicové a jejíž význam se nezdá být plně doceněn či chápán.²

Mgr. Filip Grygar, Ph.D.

Katedra filosofie FF

Bc. Patrik Čermák

student magisterského studijního oboru Materiálové inženýrství FChT
a bakalářského studijního oboru Filozofie FF

2 Více viz GRYGAR, Filip a PATRIK ČERMÁK. Niels Bohr: vědec, filosof a občan [online]. © 2012-2013 [cit. 2013-10-17]. Dostupné z: <http://nielsbohr.webnode.cz> nebo report ČERMÁK, Patrik a Filip GRYGAR. Niels Henrik David Bohr a konference ke 100. výročí jeho modelu atomu. Československý časopis pro fyziku. Česká republika: Akademie věd České republiky, 2013, sv. 63, č. 5, s. 281-283.

Konference o lásce a přátelství

obr. 1 – konference probíhala v krásném prostředí pardubického zámku
obr. 2 – profesor Aaron Ben-Zeev z Haifské univerzity (přednášející),
Adam Leite a Kate Abramson (respondenti, Indiana University, USA).

Po tři dny měsíce července představovali filosofové z rozličných zemí své myšlenky na téma Láska a její předměty („Love and Its Objects“), a to vše v atmosférou prosyceném zázemí místního zámku. Dokonce i nástěnné malby jako by ožily, aby se jejich výjevy mohly stát součástí výkladu a ukázkami rozličných odstínů lásky, jejího přijímání a dávání. Přemítání odhalila mnoho, spíše více otázek a podnětů k diskusi nežli pevných závěrů – ostatně, není právě otázka často důležitější odpovědi?

Prvním příspěvkem workshopu byl příspěvek a debata o lásce jako sdílení, a to nejenom jednání, ale i citů. Základní myšlenku lze shrnout známým výrokem, že sdílená radost je dvojnásobná radost a sdílený smutek je smutek poloviční. Tím, že sdílíme s někým jeho pocity, jsme s ním v neustále těsném kontaktu, který je podle prof. Krebs základem každé lásky.

Řeč přišla i na různé druhy lásky, a to přátelství, romantickou lásku a vztah mezi rodiči a dětmi. V každém druhu lásky jsou podle Magdaleny Hoffmann obsaženy hodnoty jako rovnost, dobrovolnost a vztah k druhému. Intenzita těchto hodnot pak souvisí s konkrétním druhem lásky.

Pokud bychom měli z celkem 12 příspěvků (každý den byly dvě dopolední a dvě odpolední přednášky – na přednášejícího nejprve reagoval předem vybraný a připravený respondent, teprve pak se rozpoutala diskuse) vybrat ty, které nás nejvíce zaujaly, pak nelze nezmínit lady ze skotského Edinburghu E. D. Young, která ve svém příspěvku představila lásku jako fenomén odhalující jedinečnost a nezastupitelnost jedince; svůj koncept postavila na srovnání myšlenek Jean-Luca Mariona a Raimonda Gaity. Marion mění Descartovu základní otázku a táže se: „Jsem milován? Miluji?“ Zatímco Marion považuje lásku za způsob poznání toho, co je za hranicí

vnímání, Gaita hovoří o čisté lásce, která má schopnost odhalovat v člověku lidství, neboť vidět v ostatních jejich jedinečnost znamená vidět je jako milovníky.

V pojednáních na téma láska nechyběla ani problematika sexu. Slavný profesor z Haifské univerzity Aaron Ben-Zeev probíral romantickou lásku a její souvislost s intimitou mezi partnery. Sex k lásce patří, je možno ho ale využít i jako prostředek k dosažení nějaké vize, např. vyššího finančního obnosu (viz prostituce). Podle toho, jak člověk k sexu přistupuje, dostává se mu buď chvilového požitku, nebo stálého uspokojení. Dle profesora Aarona Ben-Zeeva je ale nejvyšší lidské štěstí, když se sex a láska spojí. Zajímavé bylo srovnání sexu s rychlým občerstvením – nekvalitní, rychlý sex má tu samou hodnotu jako nekvalitní, rychlá strava. V sexu hraje důležitou roli intimita, která ale v rychlém, nekvalitním sexu není obsažena, tam jde jen o momentální uspokojení, oproti hodnotnému sexu. Zdravý, hodnotný sex se odráží v našem životě i v psychickém rozpoložení stejně tak, jako nás ovlivňuje naše strava.

Německý profesor Michael Kühler se zaměřil na aktéry lásky, tedy na milujícího a milovaného. Dle tohoto rozdělení existuje aktivní a pasivní forma lásky, kdy člověk miluje nebo je milován; podle toho, zda dává, či bere. Důležitou roli mezi oběma postoji v lásce hraje péče, spolehlivost, uznání a znalost druhého.

Ze staroslavné univerzity ve švýcarském Fribourgu přijel Christian Maurer, který se zabýval fenoménem lásky na první pohled s cílem ukázat, že tato láska pouze připomíná. Vyvrací slavný pohled na lásku na první pohled dokazující předurčenost dvou lidí spolu být – popsany např. v Platónově dialogu Symposion. Maurer ukazuje,

že láska na první pohled (prvotní zájem, poblouznění) může být následována láskou, přesto sama není její součástí.

Společný příspěvek Američanů Katy Abramson a Adama Leiteho byl věnován postojům, které člověk zastává vůči sobě samému. Jedná se o sebe-lásku a sebe-nenávist. Důležitou roli hraje sebe-přijetí, kdy se člověk dokáže mít rád i se svými chybami, které si uvědomuje, má tendenci je odstranit a neustále na sobě pracuje.

S láskou bylo spojeno i téma týkající se milování druhého člověka, které otevřel Jan Bransen z nizozemské univerzity. S milováním souvisejí aspekty jako přijímání a sdílení hodnot toho, kterého milujeme.

Příspěvek Daniela Gustafssona z anglického Yorku „The Love of Art“ předkládá dva prvky lásky k umění schopné pojmut toto téma: oikophilia a philokalía. První představuje lásku k domovu, sdílení zkušeností a pocitů, druhé lásku ke kráse. Umělecké dílo vytváří „místo“ společné všem jeho obdivovatelům – jeho krása se stává „domovem“ nás všech milovníků umění. Philokalía nám dává nahlédnout lásku k umění jako boží dar. Zkrášlováním světa uměleckými díly vytváříme svět jako místo krásy.

V závěru workshopu se Skot Tony Milligan zaměřil na lásku k zvířatům – zejména pak na to, zdali zvířata mohou být milována

a sama tuto lásku opětovat. Jeho práce mimo jiné nabízí pozoruhodný rozbor intimity, přičemž právě na méně náročném pojetí intimního svazku staví svůj argument pro uznání schopnosti milovat i u zvířat.

Z katedry filosofie naší univerzity vystoupili Kamila Pacovská a Tomáš Hejduk (ti také celou konferenci pořádali). Hejduk rozebral objekty lásky u jednoho z prvních filosofů vůbec, u Sókrata, přičemž jako nejzásadnější popsal Sókratovu zamilovanost do toužení samého. Pacovská pak i na příkladech z literatury probírala možnost milovat ničemy a darebáky.

Workshop pořádaný naší katedrou filosofie nabídl pestrá témata, zajímavé příspěvky a diskuze, jejichž předmětem bylo to, bez čeho se nedá žít a co je nám všem společné, tedy láska. Během tří dnů mezi posluchači i přednášejícími vznikla pohodová a přátelská atmosféra. To vše doplňovalo příjemné prostředí pardubického zámku. Společně s dalšími studenty filosofie se už nyní těšíme na další akci týkající se našeho oboru.

Michaela Kváčová
Markéta Kiššová

studentky bakalářského studijního oboru Filozofie FF

VIII. mezinárodní kongres FAGE ve Španělsku

V Seville, hlavním městě španělské Andalusie, ekonomickém, kulturním i vědeckém centru této části Španělska, se konal 12. – 14. září opět po třech letech celkem VIII. mezinárodní kongres Národního institutu Spolků germanistů a učitelů německého jazyka ve Španělsku – FAGE s výraznou vědeckou internacionální účastí univerzit a vysokých škol z nejen ze Španělska a z Německa, ale i z Portugalska, Rakouska, Rumunska, Švédska, Nizozemí, Finska, Itálie, Maroka, Alžírsko, Tuniska, Jižní Afriky a ČR s celkovým počtem jednoho sta přednášek a prezentací, doprovázených koncerty, divadelními a kabaretními vystoupeními, autorským čtením, pódiovými diskusemi a prezentacemi knih a učebnic nejvýznamnějších vydavatelství německy mluvících zemí. Sevilla potvrdila svoje neochvějně postavení města s nejvyšším počtem dní slunečního svitu ve Španělsku (300) a teploty, které dosahovaly až k 38 stupňům Celsia, znamenaly zejména pro středoevropské účastníky kongresu příjemné prodloužení léta.

Letošního setkání mělo název „Crisis y creación“, tedy krize a kreativita, neboť finanční či bankovní a ekonomická krize, která vypukla v roce 2008, není ještě zdaleka překonána a stále více doléhá na mladé lidi především v jižních částech evropského kontinentu, kde se vlády snaží snižovat dosavadní deficity státních rozpočtů mj. i omezováním sociálních výdajů, seškrtáváním mezd nebo míst ve státní správě i restrikci investic. V důsledku těchto i dalších opatření překračuje v současné době nezaměstnanost absolventů nejružnějších škol veškerá dosavadní měřítká a mění i pohled na hodnotu vzdělání a postoj k vlastní zemi, ve které se nelze profesně uplatnit. Dosavadní pravidlo, že vysokoškolské vzdělání znamená téměř jistou existenční budoucnost, ztratilo svoji plošnou platnost a je to právě zejména Španělsko, kde důsledky krize dolehly na mladé lidi nejdříve, i když její příznaky přímo v Seville, viděné dennodenně středoevropskýma očima, spočívají na první pohled v tom, že lidé zde jedí plesnivé sýry a rybí jikry, pijí stará vína, jezdí v autech bez střechy a platí kreditními kartami. Ovšem při hlubším pohledu, při důslednějším sledování místních médií, zásahů do školství a měnících se názorech populace se najednou vynoří jeden z důsledků trvající recese, který byl na kongresu hojně zmiňován – brutálně změněný a často karikovaný obraz Německa (a kancelářky Angely Merkelové) jako hlavního strůjce současných problémů, které rozdělily Evropu na prosperující sever a strádající jih, protože jí a Německu jsou připisována všechna restriktivní opatření a jejich důsledky. Znovu ožívují staré antiněmecké stereotypy,

předsudky a klíše. Lingvisticky tím vzniká paradoxní situace, kdy dochází k drastickému poklesu popularity země, ale k boomeru jejího jazyka, který byl na Iberském poloostrově přístupný pouze nepatrně menšině na veřejnoprávních školách (3% všech žáků), takže díky 25% žáků s výukou němčiny na školách soukromých byla jeho znalost exkluzivním statutárním symbolem střední a vyšší vrstvy, která si jeho osvojení mohla dovolit zaplatit (stopy jakéhosi „mentálního stavovského feudalismu“, „light-kastovnictví“, jsou zejména v Andalusii stále patrné). Souběžně dochází ve Španělsku poprvé po třiceti letech k situaci, kdy počet emigrantů přesahuje počet imigrantů a kdy hledají mladí Španělé uplatnění nejen ve svých bývalých koloniích, ale především v Německu a případně i v Rakousku nebo ve Švýcarsku. Germanistika tak zažívá obrovskou poptávku a štíplavý poznatek Marka Twaina, že na to, aby se člověk naučil německy, je život příliš krátký, ztrácí svoji platnost (nakonec i průměrný lidský věk se od Twainových dob prodloužil, což se týká i učitelů němčiny – než se Mark Twain naučil obstojně německy, tři z nich mu mezitím zemřeli). Budovy s drahými soukromými kurzy praskají ve švech, ale státní a veřejnoprávní školství na to vzhledem ke stávajícím rozpočtovým škrtkům nedokáže reagovat. V tomto boomeru německého jazyka lze rovněž nalézt i naději pro v EU tolik proklamovanou vícejazyčnost (multilingvismus, paralelní ovládnutí několika cizích jazyků na různé úrovni), která se zatím plně uplatňuje pouze v několika evropských zemích (Lucembursko, Finsko, Švýcarsko), kdy znalost angličtiny je sice nutností, ale zvládnutí dalšího, případně dalších cizích jazyků je předpokladem profesního úspěchu ve stále více oborech. K tomuto fenoménu se ještě přidává i nezbytná pracovní mobilita překračující hranice, takže několik let strávených studiem či prací mimo rodnou zemi se už stává běžným jevem. Pro germanistiku se tak vytvářejí nové výzvy, současná krize znamená kreativní hledání nových cest, nového profilu výuky od jazykově exkluzivní a monokulturní filologie k interkulturní, transnacionální a multilingvní realitě globalizovaného světa, a to se zohledněním specifických profesních potřeb uspokojujících potřeby trhu práce. Germanistický kongres tak vytvořil pojitko mezi Španělskem a Německem, němčinou jako prvním a druhým cizím jazykem, mezi lingvistikou a kulturními vědami a v neposlední řadě i mezi oběma sevillejskými univerzitami – Univerzitou Sevilla a Univerzitou Pablo de Olavide, které jinak žádné zvláštní společné aktivity nevyvíjejí a jedna v druhé vidí spíše konkurenci než potenciálního partnera pro společné projekty.

obr. 1 – slavnostní zahájení FAGE v historickém sále Parainfo ve starobylé budově Fábrica de Tabacos; obr. 2 – autor textu se svým konferenčním příspěvkem.
obr. 3 – německá spisovatelka Monika Maronová (vlevo) a Dr. Olga Hinojosa z pořádkující Universidad de Sevilla.

Průběh kongresu byl kromě plenárních přednášek rozdělen do pěti sekcí: DaF (Deutsch als Fremdsprache – Němčina jako cizí jazyk), DaF-Fachsprachen (Němčina jako odborný cizí jazyk), Interkulturní literární věda, Lingvistika a Interkulturní komunikace. Jednotlivé příspěvky se týkaly lexikálních, morfologických či syntaktických fenoménů současné němčiny, problematiky odborného jazyka a učebnic, rozvíjení plurilingvismu/ multilingvismu, analýze médií zejména s ohledem na prohlubování negativních stereotypů a předsudků v době krize, inovativních metod učení a studia s využitím moderních elektronických médií, alternativním metodám výuky cizích jazyků (např. sugestopedie), analýze převážně interferenčních chyb (vlivem mateřského nebo jiného cizího jazyka), translatoologii, interkulturním kompetencím, německé literatuře a možností její interpretace, fenoménu migrace a tzv. neomigrace (nová vlna migrantů, kteří představují na rozdíl od předchozích generací 50. – 70. let vysoce kvalifikovanou a vzdělanou pracovní sílu), tématu vyrovnávání se s minulostí prostřednictvím filmu a literatury, historie a poučení z minulých krizí, frazeologii a. p. Germanistika České republiky byla zastoupena pouze Univerzitou Pardubice, a to příspěvkem „Die Vertreibung der Deutschen als ewiges bitteres Erbe im heutigen Tschechien“ autora tohoto textu. Aktivní účast na kongresu opět prohloubila spolupráci pardubické germanistiky s oběma sevillskými univerzitami a shodou

okolností budou v akademickém roce 2013-14 studovat na základě programu Erasmus přesně v duchu zamýšlené bilaterálnosti dvě studentky z KCJ FF UPa na UPO Sevilla a rovněž dvě studentky z UPO na FF UP.

Vzhledem k rovnoměrnému zapojení obou sevillských univerzit do pořádání kongresu proběhl úvodní a závěrečný den v historické budově Universidad de Sevilla v centru města a druhý jednací den kongresu na Univerzitě Pablo de Olavide, jejíž kompaktní kampus se nachází prakticky mimo město, ale je snadno dosažitelný metrem, které se od této stanice mění na příměstský vlak a vystupuje z podzemí. Vědecký program kongresu byl velice vhodně obohacen kulturními zážitky, dvěma vynikajícími koncerty nazvanými Por Wagner a Contra Wagner (inspirovány letošním výročí 200 let od narození Richarda Wagnera), divadelním představením, kabaretem a především dvěma autorskými čteními švýcarského autora Beata Sterchiho, a německé spisovatelky Moniky Maronové. Sevilla se tak stala na několik dní mostem mezi evropským severem a jihem, mezi Afrikou a Evropou, mezi bezvýhodností a řešením, teorií a praxí, rezignací a aktivitou, prostě mezi krizí a kreativitou přesně v tom duchu, jak slibovalo motto celého kongresu.

PhDr. Jan Čapek, Ph.D.
Katedra cizích jazyků FF

The Microwave and Radio Electronics Week (MAREW 2013)

The Microwave and Radio Electronics Week (MAREW 2013) organizovaly české a slovenské technické univerzity již v dubnu, aby se vytvořilo diskusní fórum pro výzkumné pracovníky, pracovníky z akademické sféry a průmyslu a studenty ze střední Evropy, kteří se zajímají o poslední výsledky v oblasti radioelektroniky a příbuzných disciplín. Akce se konala na Fakultě elektrotechniky a informatiky. Organizátorem byla Katedra elektrotechniky Fakulty elektrotechniky a informatiky (FEI) a Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě Dopravní fakulty Jana Pernera. Předseda celé akce byl prof. Bezoušek, garantem za DFJP byl prof. Vladimír Schejbal. Dále se podílely na organizaci Ústav radioelektroniky, VUT Brno (garant prof. Raida), Katedra elektromagnetického pole, ČVUT Praha (garant prof. Mazánek), Katedra aplikované elektroniky a telekomunikací, Západočeská univerzita Plzeň (garant prof. Masopust), Ústav elektroniky a fotoniky, STU Bratislava (garant doc. Ondráček), Ústav elektroniky a multimediálních komunikací, Technické univerzity v Košicích (garant prof. Levický) a československá sekce organizace IEEE. Pochopitelně největší podíl na zdařilém průběhu konferencí měli pracovníci a studenti (převážně doktorandi) naší univerzity. V rámci třídního mezinárodního setkání odborníků se uskutečnily dvě odborné konference – 23. ročník konference zaměřené

na radioelektroniku – Radioelektronika 2013 a 13. ročník konference zaměřené na mikrovlnnou techniku - COMITE 2013. Mezi účastníky obou konferencí bylo více než 150 odborníků z Evropy i z mimoevropských států, např. z Indie, Malajsie nebo JAR. Akce MAREW 2013 podporovala svou účastí i více než desítku firem a subjektů z praxe. Jednací jazyk celé akce byla angličtina. Každý den probíhaly sekce s vyzvanými přednáškami. Potom probíhalo jednání v paralelních odborných sekcích a panelových sekcích. Z vyžádaných referátů lze jmenovat přednášky, které prezentovali E. Babulak, Sungkyunkwan University, South Korea, F. Rispoli, Ansaldo STS, S.p.A, Italy, D. Smith, School of CEIS, Northumbria University, UK, a J. J. Liou, University of Central Florida, Orlando, USA. Na konferenci bylo prezentováno více než 130 příspěvků ve třiceti odborných sekcích, příspěvky byly ve formě přednášek a posterů zaměřených zejména na elektronické obvody a zpracování a přenos signálu, šíření vln, antén a rádiových systémů. Příspěvky na těchto konferencích jsou zařazeny do databází ISI Web of Science „Conference Proceedings Citation Index“, Scopus a <http://ieeexplore.ieee.org/Xplore>, na které je více než 3,6 milionů publikací a je přístupná z univerzitní sítě. Pro více než 10 studentů naší univerzity to byla příležitost publikovat na konferencích, zařazených ve sbornících evidovaných v těchto databázích.

Řada pardubických studentů byla na vyžádaných přednáškách, ale využila i příležitost neformálně diskutovat s účastníky konference. V rámci celé akce proběhlo i vyhlášení studentských cen. Příští ročník konference Radioelektronika se bude konat 15. a 16. dubna 2014 v Bratislavě, viz <http://www.radioelektronika.cz/>.

Ing. Zdeněk Němec, Ph.D., a Ing. Jan Pidanič, Ph.D.

Katedra elektrotechniky FEI

prof. Ing. Vladimír Schejbal, CSc.

*Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky
v dopravě DFJP*

Šíření vln v kmitočtech 12 až 250 GHz

V zasedací místnosti děkanátu Dopravní fakulty Jana Pernera se dne 16. května konal již 14. seminář „ŠÍŘENÍ VLN V KMITOČTECH 12 AŽ 250 GHz“, který pořádala Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě DFJP spolu s IEEE Czechoslovakia Section.

Kromě účastníků z naší univerzity se semináře zúčastnili odborníci z výzkumných ústavů a vysokých škol (většinou jako přednášející) a několika českých společností, které se zabývají vývojem radarů, antén a mikrovlnných komponent (např. T-CZ Pardubice, ERA Pardubice, Retia Pardubice a ELDIS Pardubice). Členové IEEE měli snížené vstupné z 300,- na 250,- Kč (přednášející, studenti a pořadatelé měli účast zdarma). Tento seminář byl vysoce hodnocen účastníky z průmyslových podniků, neboť se jedná o téma, které má velice důležité dopady při praktickém nasazení různých systémů (jak aktivních, tak i pasivních radarů a telekomunikačních zařízení).

Seminář zahájil prof. Vladimír Schejbal z dopravní fakulty. Úvodní přednášky „Vlivy atmosféry na šíření mm vln“ autorů Ing. M. Grábnera, Ph.D., a Ing. V. Kvičery, CSc., (ČMI, Praha) a „Detailní analýza útlumu deštěm v pásmu cm a mm vln“ autorů doc. Ing. O. Fišera, CSc., (AVČR Praha, UFA), Ing. V. Brázdy,

Ing. J. Peška a Ing. L. Rejček (Univerzita Pardubice, FEI) byly následovány velmi obsáhlou diskusí.

Odpolední blok tvořily přednášky „Experimentální průzkum šíření mm vln v Českém metrologickém institutu“ autorů Ing. V. Kvičery, CSc., a Ing. M. Grábner, Ph.D., (ČMI, Praha) a „Šíření vln v pásmu nad 12 GHz z hlediska teorie a praktických poznatků“ autorů Ing. P. Svobody, CSc., (odborný poradce), doc. Ing. J. Veselého, Ph.D., Ing. M. Kaczuřové a Ing. M. Kaczuřa (UO, Brno). Diskuse mezi pracovníky z akademické sféry a odborníky z praxe byla velmi bohatá a demonstrovala užitečnost setkávání a jistě dala mnoho podnětů pro další činnost.

Zájemci o sborník na CD ROM, popř. o další seminář mohou kontaktovat Ing. Karla Dvořáka (e-mail: karel.dvorak@upce.cz).

Příští, 15. seminář je plánován na 15. května 2014 (tradičně čtvrtek) na Univerzitě Pardubice s názvem „ŠÍŘENÍ VLN A VLIV IO-NOSFÉRY“. V současné době jsou rozeslány pozvánky jak pravidelným zájemcům, tak i členům příslušných skupin československé sekce IEEE.

prof. Ing. Vladimír Schejbal, CSc.

*Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky
v dopravě DFJP*

Odborný seminář RailSim 2013

prezentace Ing. M. Bažanta, Ph.D., o vývoji softwarových aplikací pro podporu plánování v rámci železničních stanic

Dne 24. září uspořádala Fakulta elektrotechniky a informatiky ve spolupráci s Centrem transferu technologií a znalostí jednodenní odborný seminář RailSim 2013 (<http://www.upce.cz/fei/railsim/>), který byl zaměřen na problematiku využití počítačové simulace jako podpory pro plánování infrastruktury a provozu železničních systémů.

Hlavním cílem semináře bylo prezentovat možnosti aplikace experimentální výzkumné metody počítačové simulace pro potřeby plánování, resp. optimalizace infrastruktur kolejí a příslušného dopravního provozu, a to zejména v rámci komplexních železničních stanic, uzlů a podnikových vleček.

Výzkumný tým Fakulty elektrotechniky a informatiky se v úzké spolupráci s týmem Fakulty řízení a informatiky Žilinské univerzity dlouhodobě věnuje metodikám zkoumání železničních systémů s využitím počítačové simulace. Experimenty se simulačními modely (odrážejícími specifikovaný železniční provoz) lze uskutečňovat s podstatně nižšími náklady v porovnání s realizací relevantních provozních a technických podmínek v reálném prostředí. Uplatněním vhodných metodik a počítačových simulačních

nástrojů lze typicky prověřovat variantní řešení spojená jak s kolejovou infrastrukturou, tak s dopravním provozem, který je na ní uskutečňován.

Na semináři byly prezentovány případové studie spojené se železničními stanicemi, uzly a vlečkami v ČR i zahraničí, na nichž bylo demonstrováno využití simulace pro řešení vybraných typů problémů spojených jednak s posuzováním topologií kolejíšť, jednak s prověřováním variant dopravního provozu. Dále byli účastníci

seznámeni s aktuálním výzkumem a vývojem v oblasti simulací dopravních, logistických a obslužných procesů.

Seminář navštívili zejména odborníci a řídicí pracovníci z dopravních společností a průmyslových podniků.

prof. Ing. Antonín Kavička, Ph.D.

odborný garant semináře

vedoucí Katedry softwarových technologií FEI

Interdisciplinarita v péči o kulturní dědictví II

Ve dnech 23. a 24. května se v prostorách litomyšlského zámku uskutečnila mezinárodní mezioborová konference Interdisciplinarita v péči o kulturní dědictví II, kterou uspořádala Fakulta restaurování.

Jednalo se o druhou konferenci projektu PPP PRO - Platforma pro památkovou péči, restaurování a obnovu, financovaného z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Punc výjimečnosti dodala konferenci především připomínka dvacetiletého výročí výuky restaurování v Litomyšli.

Konference se zúčastnili přední odborníci z oblasti restaurování a památkové péče z České republiky, Slovenské republiky, Německa a Rakouska. Hlavními institucemi, které měly největší zastoupení jak v auditoriu, tak i mezi přednášejícími, byly Fakulta restaurování Univerzity Pardubice, Národní památkový ústav, Universität für angewandte Kunst Wien nebo Hochschule für Bildende Künste Dresden.

Hlavním tématem akce se stala často diskutovaná, ale v praxi mnohdy opomíjená mezioborová spoluprace v peci o kulturní dědictví. Toto téma bylo zohledněno ve dvou blocích:

- 1) Teorie interdisciplinárního pıstupu v peci o kulturní dědictví – Proměny pamatkove peci a restaurovanı v čase
- 2) Praktické pıklady mezioborového pıstupu v peci o kulturní dědictví – Obnova památek: pıpadove studie, pıklady z praxe, materialıe

Během dvou dnů mělo sto třicet posluchau možnost vyslechnout dvacet trı pıspevku na dane téma a seznámit se s dalšími jedenácti formou posterové sekce.

Z řady referátů, které během dvou dnů zazněly, zmırneme na tomto místě ty, které pımo souvisely s Fakultou restaurovanı. vodnı pıspevok Mgr. Jiřího Kaše, vedoucího Katedry humanitních věd Fakulty restaurovanı, nazvaný Fakulta restaurovanı v proudu času a víru událostí: Vývoj, kontext, idea, shrnul okolnosti, které vedly v roce 1993 k založení restaurátorské školy v Litomyšli. Dále pıblızil proces postupně transformace soukrome školy s pomaturitní formou studia přes soukromý vysokoškolský institut do souasne podoby Fakulty restaurovanı jako plnohodnotne součastí veřejne vysoké školy – Univerzity Pardubice. Neopomenul zdůraznit ideová východiska vedoucí ke vzniku školy restaurovanı ani jejich souvislost s eskou restaurátorskou školou. V závěru pıspevku podal posluchaum přehled dosavadního vývoje oborů vyučovaných na fakultě restaurovanı se zvlaštnım důrazem na ty obory, které před vznikem školy restaurovanı v Litomyšli nebyly na vysokoškolské úrovni v eske republice vyučovány – Restaurovanı a konzervace papíru, knižní vazby a dokumentů a Restaurovanı uměleckých děl na papírové podlozke.

První zahraniční pıspevok, nazvaný Za hranice zemí a oborů: 20 let vědecké spoluprace mezi Vídní a Litomyšlí v zájmu evropského kulturního dědictví, věnovali jeho autoři Ing. Karol Bayer, děkan Fakulty restaurovanı Univerzity Pardubice, a prof. Johannes Weber z Universität für angewandte Kunst, Wien, dvacetileté spolupracı obou institucí, která probíhá na několikeré úrovni, a to od pořadanı studentských kurzů a přednášek přes praktickou konzervaci až po vědecký výzkum. Tuto mezinárodní a mezioborovou spolupracı autoři ilustrovali na pıkladech několika významných

projektů, na kterých obě instituce za poslední roky spolene participovaly.

Ing. arch. Miloš Solař z NPÚ-ÚP v Praze se ve svém pıspevku, nazvaném úvaha o interdisciplinaritě v pamatkove peci a chvála Fakulty restaurovanı, zabýval obsahy pojmů interdisciplinarita nebo památka, měnícími se jak u nás, tak i v německy mluvících zemích. O existenci interdisciplinárního pıstupu v peci o kulturní dědictví přitom nepochybuje. Diskuze by se podle jeho slov měla vést spíše o zposobu jejího fungovanı, napıklad o podmínkách mezioborové spoluprace nebo o smyslu, předmětu a cílech peci o kulturní dědictví nebo konene o propagaci významu kulturního dědictví a peci o jeho zachovanı.

Dopolední blok prvního dne uzavřel doc. Jiří Novotný z Fakulty restaurovanı, který v pıspevku lapidárně nazvaném Dvacet let a interdisciplinarita shrnul některé aktuální projekty, jejíchž je fakulta řešitelem a které mohou svým výrazným mezioborovým přesahem bít inspirací pro další podobne aktivity na poli mezioborové spoluprace při ochraně kulturního dědictví.

V odpoledním bloku vystoupil Mgr. Petr Horák z Fakulty restaurovanı s referátem Výhry, prohry, přešlapy. Proměny pamatkove peci 20. století na pıkladu několika objektů z městské pamatkove rezervace Havlíčkův Brod. V tomto pıspevku se, jak název napovídá, pokusil na pıkladu několika objektů – meštanskych domů na Havlıkove náměstí v Havlıkove Brodě – ilustrovat typické úspěchy i neúspěchy pamatkove peci v prubehu 20. století, které v obecne rovině zrcadlí (stále aktuální) konflikt mezi bezprostředními zájmy ekonomickými ıi utilitárními na straně jedné a snahou chranıt pamatkove hodnoty urbanistických celků na straně druhé. Druhý den konference zahájila Mgr. Petra Hečková, PhD., zastupující eske centrum pro středomořskou archeologii v Praze, ale také Fakultu restaurovanı Univerzity Pardubice, s pıspevkem nazvaným Max Dvořák a objev kostela Sta Maria Antiqua v Římě. V referátu se podrobne věnovala objevu významného rane krestanskeho kostela, který měl na poatku 20. století zásadní dopad nejen na chapanı a interpretaci nejstarıho středověkého umění na území Říma a v šırı rovině i celého umění evropského raného středověku, ale také jako pamatkařska kauza nastolující otázku, nakolik mohou bít rozvoj vědeckého poznanı a na dobových podmínkách závislá společenská objedavka v rozporu se snahou po pamatkove ochraně.

Následující dva pıspevky byly věnovány jedinému tématu. Tím byl interdisciplinární výzkumný projekt zaměřený na fasády litomyšlského zámku. První z nich nesl jmeno Zámek v Litomyšlí – pıbehy fasád a jeho autoři Mgr. Pavel Waisser, PhD., z Univerzity Palackého v Olomouci a PhDr. Eliška Racková z NPÚ, .o.p. v Pardubicích, v něm představili výsledky umělecko- a stavebne-historického pruzkumu fasád. V následujícím pıspevku Ing. Petra Lesniaková, PhD., a Mgr. art. Jan Vojtěchovský z Fakulty restaurovanı doplnili obraz interdisciplinárního výzkumu o ast chemicko-technologickou, resp. restaurátorskou, v níž představili mimo jiné i současný stav fasád zámku, seznámili posluchae s druhy a charakterem poškození omítek a sgrafitové výzdoby a v neposlední řádě také s hlavními pııinami jejích poškození. Na závěr přednášející představili publikaci, která vznikla na základě aktuálního

1

2

3

obr. 1 – prof. Danzl při prezentaci
obr. 2 – prof. Drdák při prezentaci
obr. 3 – pohled do auditoria

výzkumného projektu a která v úplnosti mapuje historii a současnost fasád zámku v Litomyšli.

K dalším z komplexně zaměřených vystoupení patřil i příspěvek, který nazval jeho autor Mgr. Petr Gläser, restaurátor a absolvent litomyšlské školy restaurování, Poznámky k provádění restaurátorských průzkumů kamenosochařských památek na příkladu mariánského (morového) sloupu v Poličce. V něm na příkladu rozsáhlého restaurátorského průzkumu mariánského sloupu v Poličce z roku 2012 poukázal na některá úskalí spojená s prováděním restaurátorských průzkumů kamenosochařských děl. Zamýšlel se zejména nad stanovením cílů a metod průzkumu, nad omezení památkové péče při přípravě projektů restaurování a v neposlední řadě nad potřebou provádění pilotních projektů, které by mohly, v některých případech, sloužit jako (mnohdy nedosažitelný) vzor pro další průzkumové a restaurátorské projekty.

Na problematiku péče o kamenné památky byla zaměřena také prezentace Srovnání čištění laserem s dalšími metodami čištění na silikátových pískovcích. Mgr. art. Jakub Ďoubal z Fakulty restaurování v ní seznámil auditorium s prvními pozitivními výsledky užití metody čištění miletínského pískovce pomocí laseru ve srovnání s tradičnějšími metodami chemického a abrazivního čištění.

Široké téma restaurování uměleckých děl na papírové podložce reprezentovaly dva závěrečné příspěvky konference. Mgr. Jiří Bláha z Nadace barokního divadla zámku Český Krumlov a absolvent litomyšlské školy restaurování seznámil auditorium s historií unikátního souboru jevištních dekorací z barokního zámeckého divadla v Českém Krumlově a jejich restaurováním. Hlavní pozornost kladl na proměny způsobu restaurování dekorací, probíhajícího postupně od 50. let 20. století až do současnosti. Tyto proměny souvisí s posunem v chápání jevištních dekorací od dekorací jako samostatného výtvarného artefaktu (50. léta) k dekoracím jako nedílné součásti celku unikátně dochovaného divadla (od 80. let 20. století).

Program konference uzavřel MgA. Jan Šiblo z Fakulty restaurování příspěvkem Příbramští ostrostřelci: z hlubin času

a šera depositářů na světlo světa. V prezentaci se zabýval jednak problematikou restaurování archiválií významného spolku příbramských ostrostřelců z 2. pol. 19. století a dále také pátráním po historii spolku a dochovaných předmětech s ním souvisejících. Na bohatém fotografickém materiálu přiblížil auditoriu zajímavou skutečnost, která se restaurování archiválií a badatelská činnost s ním spojená staly součástí oživení zájmu o příbramský ostrostřelce spolek, který vyústil v jeho znovuoživení v roce 2012.

Z příspěvků konference vyplynulo, že v současné době již není na pořadu dne otázka, zdali mezioborová spolupráce v památkové obnově, potažmo v restaurování ano, či ne, ale spíše jakými způsoby mezioborovou spoluprací nasměrovat k optimálním výsledkům. Jinými slovy, jak vytěžit z toho obrovského potenciálu, který nám vzájemná spolupráce nabízí, maximum pro památky a zároveň pro všechny, kteří se ochranou památek zabývají. O těchto tématech se živě diskutovalo nejen ve výstavním sále, kde probíhaly prezentace, ale i v přilehlých prostorách bývalého zámeckého pivovaru (dnes Evropské školicí centrum), určených pro odpočinek účastníků v průběhu přednášek. A samozřejmě také během neformální části programu konference, v rámci společenského večera, kdy měli návštěvníci mimo jiné možnost zúčastnit se také komentovaných prohlídek dvou souběžně probíhajících výstav, připomínajících dvacetileté výročí školy restaurování.

Pro úplnost je třeba dodat, že naprostá většina referátů, které na konferenci zazněly, bude v písemné podobě publikována v reprezentativním sborníku příspěvků z konference. Organizátoři věří, že se nejedná o zdaleka poslední setkání a že tradice odborných setkávání věnovaných rozvíjení a upevňování mezioborové spolupráce v oblasti péče o kulturní dědictví bude pokračovat i po skončení projektu PPP PRO.

Mgr. art. Luboš Macháčko
Katedra chemické technologie FR
Mgr. Petra Hečková, Ph.D.
Centrum pro spolupráci v památkové péči FR

Nanomateriály pro konzervaci a restaurování uměleckých děl

obr. 1 – Rodorico Giorgi, zástupce CSGI – *Nanomaterials for the Cleaning and pH-Control of Cellulose-Based Works of Art*
 obr. 2 – Petr Justa, zástupce Gema Art Group – *Practical Experience with the Application of Nanomaterials – Preliminary Results*
 obr. 3 – Isabelle Brajer, zástupce Národního muzea v Dánsku – *Experiments with the Removal of Acrylic Consolidants on Wall Paintings*

Dne 5. prosince proběhla v kapli zámeckého pivovaru v Litomyšli mezinárodní konference s názvem Nanomateriály pro konzervaci a restaurování uměleckých děl (Nano-Materials for the Conservation and Preservation of Movable and Immovable Artworks). Hlavním cílem konference bylo představit nové nano-materiály a technologie konečným uživatelům, tedy specialistům i studentům z oboru restaurování-konzervace a ochrany kulturního dědictví. Akce byla pořádána Fakultou restaurování ve spolupráci se společností Gema Art Group, a. s., a partnery projektu Nanoforart. V rámci konference byly představeny hlavní cíle a obsahová náplň projektu, zároveň zde byly shrnuty dosavadní poznatky a závěry získané během jeho realizace. Hlavními tématy projektu jsou vývoj, modifikace a praktické odzkoušení funkčních a zároveň šetrných materiálů, vycházejících z moderních nano-technologií, pro účely konzervování/restaurování uměleckých a umělecko-řemeslných děl.

Konferenci zahájil děkan Fakulty restaurování Ing. Karol Bayer. Po úvodním slovu následovaly příspěvky rozdělené do tematických bloků podle studované problematiky a materiálové podstaty ošetřovaného objektu. Své příspěvky představili koordinátoři projektu z výzkumného centra CSGI (Center for Colloid and Surface Science) z Itálie i jeho zahraniční partneři z Dánska a Velké Británie, dále zástupci obou pořadajících institucí – Fakulty restaurování Univerzity Pardubice a Gema Art Group. Přednášející, akademičtí pracovníci, restaurátoři i studenti, kteří se na řešení projektu podíleli především v rámci svých závěrečných prací, představili výsledky projektu zaměřené zejména na restaurování a konzervování nástěnných maleb a kamene.

Ing. Petra Lesniaková, Ph.D.
vedoucí Katedry chemické technologie FR

Poradenské okénko APUPA

Akademická poradna Univerzity Pardubice APUPA již významným způsobem „zasahuje“ do života některých studentů univerzity, a to od března 2012. Zajišťuje psychologické, sociální, speciálně pedagogické a kariérové poradenství, služby a podporu studentům se specifickými vzdělávacími potřebami.

V tomto periodiku, tedy Zpravodaji Univerzity Pardubice, mohl za předcházející období čtenář zaznamenat informace o akcích APUPA. V rámci „Poradenského okénka – APUPA“ chce odborný tým poradenských pracovníků pravidelně informovat o dění v této podpůrné poradenské instituci a motivovat nejen studenty, ale i akademické a další pracovníky zainteresované do řešení závažných životních situací studentů z oblasti psycho-somatické či sociálně-edukační, včetně kariérového poradenství.

V posledním Poradenském okénku byla pozornost zaměřena na problém specifické poruchy učení – dyslexii na vysokých

školách. Studenti s touto diagnostikovanou poruchou učení mají možnost konzultovat s poradenským pracovníkem, který poskytne i profesionální diagnostiku.

Aktuální Poradenské okénko se věnuje třem zásadním tématům, která se udála v Akademické poradně APUPA od června 2013.

Úvodní informace se týkají směrnice č. 3/2013 Podpora uchazečům a studentům se specifickými vzdělávacími potřebami na Univerzitě Pardubice a vzniku Referátu služeb hendikepovaným, dále je Poradenské okénko věnováno návštěvě kolegyně z Univerzity Konstantýna Filozofa v Nitře a společným zkušenostem v podpoře studentů a uchazečů se specifickými vzdělávacími potřebami. Poslední část příspěvku přináší informace o workshopu, který se konal v rámci konference Asociace vysokoškolských poradců v Telči.

Dnem 15. července nabyla účinnosti a platnosti směrnice č. 3/2013 Podpora uchazečům a studentům se specifickými vzdělávacími potřebami na Univerzitě Pardubice.

Tato směrnice upravuje podmínky podpory Univerzity Pardubice pro studium studentů se specifickými vzdělávacími potřebami. Organizačně zajišťuje praktické činnosti dle uvedené směrnice **Referát služeb hendikepovaným (RSH)** jako součást Akademické poradny APUPA. RSH je specializované pracoviště, které zajišťuje nebo zprostředkovává ve spolupráci s fakultami podporu pro studenty se specifickými vzdělávacími potřebami. Z dalších významných aktivit např.

- shromažďuje, zpracovává a vykazuje na ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) údaje o studentech rozhodné pro získání příspěvku na financování zvýšených nákladů na studium studentů se specifickými vzdělávacími potřebami,
- provádí nebo zprostředkovává provedení diagnostiky studentů se specifickými vzdělávacími potřebami, jejímž cílem je vyšetřit skutečný funkční dopad

příslušného zdravotního postižení na aktivitu nezbytné pro studium zvoleného oboru,

- z příspěvku MŠMT na financování zvýšených nákladů na studium studentů se specifickými vzdělávacími potřebami porizuje zejména kompenzační pomůcky nebo hradí služby nezbytné pro vyrovnání studijních příležitostí studentů se specifickými vzdělávacími potřebami, vede evidenci kompenzačních pomůcek a zapůjčuje je potřebným studentům nebo akademickým pracovníkům, kteří pracují s těmito studenty, s fakultou, na které je student zapsán do studia, a se samotným studentem, uzavírá trojstrannou dohodu obsahující zejména pracovní a komunikační postupy, které by měly na základě diagnostického vyšetření komunikačních možností studenta po stránce formální i obsahové napomáhat k vytvoření odpovídajících podmínek pro studium studenta se SP v příslušném studijním programu (oboru).

Cílem směrnice je vytváření standardních podmínek pro vyrovnání studijních příležitostí pro stávající studenty se specifickými vzdělávacími potřebami a pro uchazeče se specifickými vzdělávacími potřebami.

Ve dnech 14. – 15. října navštívila poradnu a RSH delegace poradenských pracovníků z Univerzity Konstantýna Filozofa v Nitře pod vedením PaedDr. Vladimíry Bělikové, Ph.D. V týmu složeném z poradenských pracovníků poradny, RSH, kolegyně z Nitry, studentky se specifickými vzdělávacími potřebami, její osobní asistentky a studentů, kteří této studentce poskytují pedagogickou asistenci při výuce, proběhla diskuse na téma „Porovnání přístupu k vysokoškolským studentům se specifickými vzdělávacími potřebami v České a Slovenské republice“.

Na Slovensku jsou dle slov slovenských kolegyně od 1. 1. 2013 vysoké školy povinné vytvářet všeobecné přístupné akademické prostředí a vytvářet odpovídající podmínky studia studentům se specifickými potřebami bez snižování požadavků na jejich studijní výkon. Na Univerzitě Konstantýna Filozofa v Nitře podpůrné služby poskytuje od akademického roku 2012/2013 Kancelář pro podporu studia studentů se specifickými edukačními potřebami. Kancelář zabezpečuje podmínky studentům se zdravotním postižením vzhledem ke specifickým studijním potřebám. Ambicí týmu do budoucna je přetransformovat ji na Univerzitní centrum podpory studia studentů se specifickými vzdělávacími potřebami. V tomto

bodě přítomní poradenští pracovníci poradny a RSH konstatovali, že v rámci projektu **Univerzita Pardubice a kampus bez bariér** a na základě vzniku **Referátu služeb hendikepovaným** takovouto instituci a tedy možnost podpory a pomoci studenti na univerzitě již k dispozici mají. Následná diskuse se přesunula na konkrétní příklad studentky se specifickými vzdělávacími potřebami Fakulty filozofické, která má již vlastní roční praxi s poskytovanými službami studentům se zdravotním postižením na naší univerzitě. Studentka, její osobní asistentka a studenti, kteří jí asistují v rámci studijní asistence, se podělili o své zkušenosti. Studentka vyzdvihla schopnost univerzity reagovat na její potřeby v oblasti bezbariérového prostředí, osobní a studijní asistence. Neopomněla zmínit přátelský přístup celé její studijní skupiny, individuální přístup a přístup ke studijním materiálům ze strany akademických pracovníků, podporu a pomoc týmu poradny a RSH včetně koordinátorky Fakulty filozofické při rozvrhových akcích, vytvoření relaxační místnosti apod. Ze slov zástupců asistenčních služeb – studijní i osobní – vyplynulo, že tuto činnost vykonávají ne z povinnosti, ale že zásadní je humanita a přátelství. Závěrem lze shrnout, že nutnost podílet se na odstraňování technických, sociálních, informačních a humánních bariér v akademickém prostředí je společným cílem poradenského týmu pracovníků Univerzity Pardubice i Univerzity Konstantýna Filozofa v Nitře.

Poslední informace se týká účasti studentky se specifickými vzdělávacími potřebami v důsledku zdravotního postižení (z Filozofické fakulty) na workshopu v rámci konference Asociace vysokoškolských poradců v Telči dne 24. října 2013. Konference se tematicky zabývala Rozvojem kompetencí VŠ poradců napříč poradenským spektrem. Součástí konference byl workshop Jak asistovat studentovi s pohybovým postižením, který zajišťovala Česká abilympijská asociace Pardubice, o. s., ve spolupráci se studentkou Univerzity Pardubice a její studijní asistentkou. Studentka reagovala na dotazy vysokoškolských poradenských pracovníků z celé České republiky, týkající se zabezpečení jejich konkrétních specifických vzdělávacích potřeb na Univerzitě Pardubice a konkretizovala podmínky studia včetně uspokojování konkrétních potřeb na základě dotazů. Zhodnotila je celkově i přes některé menší připomínky jako vyhovující.

diskuze nad situací vysokoškolských studentů se specifickými potřebami v České republice a na Slovensku s delegací z Univerzity Konstantýna Filozofa v Nitře

Telč, konference Asociace vysokoškolských poradců, workshop: 24. 10. 2013, Romana Růžičková – studentka se specifickými vzdělávacími potřebami Univerzity Pardubice a její studijní asistentka Bc. Hana Balcarová – praktické ukázky

Co tedy říci na samý závěr Poradenského okénka? Referát služeb hendikepovaným jako součást Akademické poradny APUPA je připraven naplnit ideu, že „Univerzita Pardubice je přátelská ke všem studentům a podporuje rovné příležitosti v rámci terciárního vzdělávání.“

PaedDr. Zdenka Šandorová, Ph.D.
Referát služeb hendikepovaným UP

Den otevřených dveří akademické poradny APUPA

Ve středu 20. listopadu proběhl v univerzitní aule den otevřených dveří Akademické poradny APUPA. Pro návštěvníky byly připraveny zajímavé aktivity a přednášky hostů.

Riziko dluhových pastí pro studenty přednesla Mgr. Markéta Peščíková, hned poté následovala milá beseda s pardubickým rodákem Tomášem Kvochem. Zájemci si poslechli nejen zajímavý, ale i poměrně drsný životní příběh tohoto dobrodruha a sportovce na vozíku. Také si mohli prohlédnout řadu fotografií a mnoho cenných medailí, získaných především na poli mezinárodních sportovních turnajů a paralympiád.

Zlatým hřebem celé akce však bylo naprosto jednoznačně vystoupení asistenčních pejsků a zejména minikobyly Katrijn, která je jediným vodícím a asistenčním minikonikem v celé Evropě. Zástupci z pražské neziskové organizace Helpes předvedli ukázkou jejich výcviku a jedinečných dovedností a seznámili návštěvníky s mnoha zajímavostmi ze života těchto pomocníků. Například málokdo z nás asi ví, že rychlost socializace, učení a výcvik „minihorse“ může být mnohdy rychlejší než u asistenčního psa a někdy i s lepšími výsledky.

Mimo hlavní přednáškové bloky byl k dispozici i další doprovodný program. K bližšímu představení činnosti poradny sloužily ukázky

relaxace a skupinové práce s vlastní psychikou vedené zkušenými pracovníky akademické poradny APUPA.

Katedra tělovýchovy a sportu prezentovala speciální pomůcky, které jsou využívány v rámci výuky předmětu Aplikovaná tělesná výchova. V prostorách auly tak byla k vidění a k vyzkoušení nejen speciální veslařská loď-skiif, ale i např. boccia, ringo, frisbee, goalball, indiaci atd...

Po dobu konání celé akce mohli zájemci navštívit prostory Akademické poradny a promluvit s jejími pracovníky. Seznámit se mohli také s možnostmi návazné pomoci pro studenty se specifickými vzdělávacími potřebami, kterou zajišťuje Referát služeb handicapovaným.

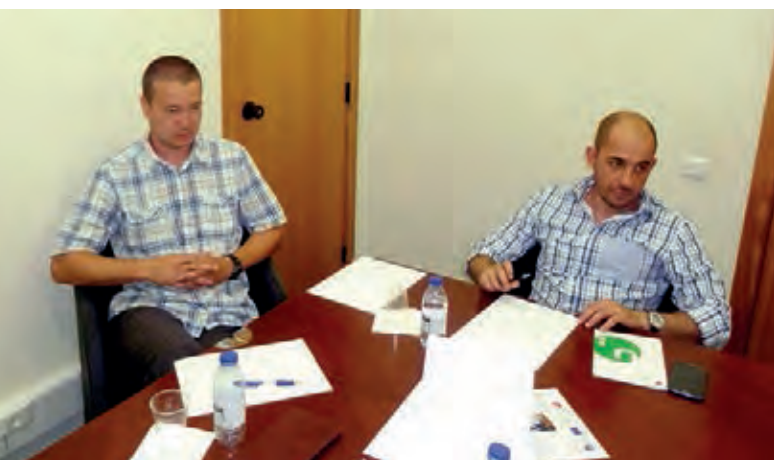
Video z akce je možno prohlédnout na adrese http://video.idnes.cz/?c=A131120_151347_pardubice-zpravy_mt&idVideo=V131120_143120_tv-zpravy_krr

Ing. Lenka Milbachrová
projektová a finanční manažerka projektu
„Univerzita Pardubice a kampus bez bariér“

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pracovní stáž v rámci projektu IN2

autor článku s proděkanem ISEGI

V současné době se na naší univerzitě řeší celá řada projektů, které jsou zaměřeny na různé oblasti rozvoje školy, jako např. kvalitu výuky, rozvoj distančního vzdělávání, popularizace vědy a výzkumu či inovace výuky. Jedním z nich je i projekt Integrace a inovace výuky v rámci studijních programů realizovaných na Univerzitě Pardubice, zaměstnancům dobře známý jako IN2. Projekt je zaměřen na zvýšení kvality vzdělávací činnosti, kde jsou cílovou skupinou akademičtí pracovníci a studenti Univerzity Pardubice, a řadí se mezi největší projekty v rámci OP VK na Univerzitě Pardubice. IN2 podporuje širokou škálu aktivit, mezi něž patří i zvyšování odborných kompetencí akademických pracovníků. Díky tomuto projektu jsem mohl na přelomu června a července 2013 absolvovat pracovní stáž na ISEGI – Universidade Nova Lisboa a současně na Instituto Superior Tecnico (IST) - Universidade Técnica de Lisboa. Cílem stáže byla podpora rozvoje a inovování výuky řízení projektů (tento předmět vyučuji na FES) a výměna zkušeností a výukových metod. Díky vstřícnosti portugalských kolegů byl program nabitý a velmi přínosný. Na obou portugalských univerzitách jsem spolupracoval jak s akademickými pracovníky, tak s manažery projektů u nich řešených. Mimochodem na Instituto Superior Tecnico

je v současné době řešeno, dle hlavní projektové manažerky Olgy Maria Dias Ferreira Ribeiro, okolo 200 evropských a 200 národních projektů, což považují za velmi inspirující. Na ISEGI se mi podařilo s proděkanem doc. Fernandem José Ferreira Lucas Baçãem předjednat možnost zapojení portugalských kolegů do výuky projektového řízení na FES (formou zvaných přednášek), což je mimochodem klíčová aktivita 03 projektu IN2. Dojednání podmínek vlastní realizace návštěvy zahraničních profesorů je již na manažerech projektu IN2. Je velice pozitivní, že možnosti podpory inovace výuky předmětů v rámci projektu IN2 jsou natolik široké, že kromě jiného umožňují právě návštěvy externích

odborníků k zapojení do výuky za velmi zajímavých podmínek. Je reálné pozvat osobnost jak z akademické sféry, tak i z komerčního prostředí, a to z ČR i ze zahraničí. Mohu proto vřele doporučit, aby i statní kolegové zapojení v projektu IN2 těchto možností využili. Celkově lze hodnotit realizovanou stáž velmi pozitivně a jsem přesvědčen, že studenti FES přivítají inovace ve výuce, které jsem pro ně díky ní připravil, taktéž kladně.

Ing. Pavel Jirava, Ph.D.

Ústav systémového inženýrství a informatiky FES

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

International Seminar 2013 – The Secret of Successful Projects

obr. 1, 2 – účastníci letošního ročníku mezinárodního semináře během přednášek zvaných řečníků
obr. 3 – účastníci komentované prohlídky prostor Fakulty restaurování Univerzity Pardubice

Ve dnech 16. a 17. září se v Litomyšli v prostorách hotelu Zlatá hvězda konal již druhý ročník mezinárodního semináře, tentokrát s podtitulem „The Secret of Successful Projects“, který pořádalo Oddělení pro rozvoj a mezinárodní vztahy UPa v rámci evropského projektu Grant Office – cesta k úspěšným projektům (GROFF).

Tento seminář byl určen zejména pro odborné a akademické pracovníky vysokých škol, kteří jsou zapojeni do přípravy a realizace evropských projektů či o zapojení uvažují. Zvanými přednášejícími byli úspěšní čeští i zahraniční řešitelé a koordinátoři evropských projektů, především v rámci 7. rámcového programu Evropské komise, a dále zástupci odborných konzultantských společností.

První den semináře probíhal v českém jazyce a vystoupili zde čeští řečníci, jednacím jazykem druhého dne byl jazyk anglický. Mimo vystoupení zahraničních hostů byla do druhého dne zařazena též posterová sekce, ve které byly prezentovány příspěvky účastníků semináře.

Během dvoudenního jednání měli účastníci také možnost absolvovat komentovanou prohlídku kulturního centra města Litomyšl, včetně výjimečné příležitosti nahlédnout do prostor Fakulty restaurování.

Semináře se celkem zúčastnilo přes šedesát osob z 21 různých institucí. Účast na semináři byla hrazena z prostředků jednoho z více než 30 úspěšných projektů Univerzity Pardubice řešených v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a spolufinancovaných Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Odbornou záštitu nad akcí převzali rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc., a Společnost pro projektové řízení, o. s., Česká republika.

Kompletní prezentace přednášejících jsou k dispozici na webové stránce semináře <http://projekty.upce.cz/groff/ms2013/materials.html>.

Realizační tým zároveň srdečně zve na další ročník mezinárodního semináře s podtitulem „2014 – 2020: Nová výzva pro řešitele evropských projektů“, který se bude konat ve dnech 13. a 14. května 2014 v Pardubicích – další informace jsou k dispozici na <http://projekty.upce.cz/groff/ms2014.html>.

Ing. Linda Ondráčková, Ph.D.

koordinátor projektů

Oddělení pro rozvoj a mezinárodní vztahy UPa

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nový projekt na inovaci studijních programů a internacionalizace

Na Fakultě zdravotnických studií začal zimním semestrem projekt Inovace studijních programů a internacionalizace FZS, zaměřený na zkvalitnění výuky napříč všemi studijními obory fakulty. Jedná se o dvouletý projekt řešený v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, během něhož bude různými způsoby inovována výuka 115 předmětů.

Velká část projektu je zaměřena na vytvoření kvalitního výukového prostředí, ke kterému přispěje i otevření nové moderní auly a dvou výukových místností. Všem studentům a akademickým pracovníkům se zpřístupní nová zahraniční vědecká databáze. Akademičtí pracovníci mají v rámci projektu možnost zúčastnit se vzdělávacích seminářů s širokým spektrem (např. vzdělání v oblasti managementu rány, standardů kvality, zákonů a předpisů), a následně implementovat získané poznatky do výuky.

V rámci internacionalizace budou do výuky některých předmětů zapojeni lektori ze zahraničních univerzit, a to formou jak přímé výuky v Pardubicích, tak i formou videokonferencí a on-line komunikací. Současně se akademičtí pracovníci fakulty zúčastní zahraničních stáží a konferencí.

Dne 19. září proběhla v pořadí již 4. fakultní konference studentů doktorských studijních programů financovaná z projektu Investice do rozvoje vzdělávání. Konference se zúčastnilo devět studentů v doktorských studijních programech Ošetřovatelství a Specializace ve zdravotnictví. Vystoupení studentů hodnotila pětičlenná komise, ve které byli zastoupeni akademičtí pracovníci Fakulty zdravotnických studií ve složení doc. MUDr. Edvard Ehler, CSc., prof. MUDr. Josef Fusek, DrSc., prof. MUDr. Arnošt Pellant, DrSc., a Mgr. Jana Škvrňáková, Ph.D., extramurální pracovníci byli zastoupeni doc. MUDr. Leo Kleinem, CSc., z Chirurgické kliniky Fakultní nemocnice v Hradci Králové.

Cílem konference bylo posoudit průběžné výsledky disertačních prací u jednotlivých studentů. Po každé prezentaci proběhla diskuse se členy komise, která nejenom zhodnotila dosavadní výsledky, ale doporučila i další postup a směřování práce. Studenti vyšších ročníků byli dotazováni na předpokládaný termín složení státní doktorské zkoušky, případně obhajoby vlastní práce.

Konferenci můžeme pokládat za úspěšnou, neboť naplnila účel a potvrdila správnost nastoupené cesty. U většiny studentů byly zjištěny dobré teoretické znalosti a konstatována spokojenost s dosavadním průběhem jejich studia. Datum příští konference bylo stanoveno opět na září roku 2014.

Mgr. Jan Pospíchal
odborný garant projektu, FZS

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Studenti v prestižním výzkumném centru

V rámci projektu „Brána vědě/ní otevřená – BRAVO“, reg. č.: CZ.1.07/2.3.00/35.0024, umožnila Fakulta elektrotechniky a informatiky studentům partnerských středních škol vycestovat do zahraničí a poznat tak jedno z vůbec nejvýznamnějších výzkumných center na planetě Zemi – CERN ve Švýcarsku.

„Doufali jsme, že si studenti z cesty odvezou hned několik poznatků. Kromě atraktivity výzkumného centra samotného jsme se snažili studentům ukázat, jak je technické vzdělání pro společnost důležité a jakou váhu vnáší do praktického světa. Chtěli jsme ve studentech podpořit zájem o poznávání, sbírání zkušeností a překonávání jazykových i jiných sociálně kulturních bariér za hranicemi naší země,“ řekl děkan fakulty prof. Ing. Simeon Karamazov, Dr. Během květnového i zářijového termínu exkurze studenty provázel v nejzajímavějších částech výzkumného střediska český pracovník CERNu, pan David Bělohrad, specialista na měření intenzity

svazků. Studenti nahlédli do několika oddělení značně členitého komplexu, a to včetně objektu experimentu ALICE, jednoho ze čtyř detekčních pracovišť na urychlovači LHC.

Ohlasy studentů potvrdily úspěšnost celé akce a těším se na další příležitosti organizované pro středoškolské i vysokoškolské studenty. Věřím, že máme co ukázat a dokážeme studenty zaujmout i v rámci dalších aktivit tohoto či jiného projektu. Fakulta elektrotechniky a informatiky je zapojena do několika evropských projektů, které umožňují vysokoškolským i středoškolským studentům

nejen vyjždět do zahraničí, ale také se zdokonalovat ve své odborné kvalifikaci, a to v českém i anglickém jazyce," poznamenal děkan fakulty.

Mgr. Žaneta Nerudová
koordinátorka pro vnější vztahy FEI

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Soutěž BYZNYS TREFA do finále

Se začátkem akademického roku vyhlásila univerzita soutěž podnikatelských záměrů studentů Univerzity Pardubice s názvem BYZNYS TREFA, organizátorem soutěže bylo Centrum transferu technologií a znalostí (CTTZ). Studenti do konce roku 2013 přihlásili své záměry a při jejich vypracovávání se seznamovali s důležitými kategoriemi podnikatelského prostředí. Značnému zájmu podnikavých studentů se těšily workshopy, které CTTZ pořádalo na témata jako je finanční plán, marketingový mix apod. Studentům byly poskytovány individuální konzultace týkající se ochrany duševního vlastnictví a dalších aspektů jejich záměrů.

Zajímavé byly ceny pro vítěze. Díky generálnímu sponzorovi soutěže České spořitelně si vítěz odnesl 50 tisíc Kč a další věcné ceny. Zajímavé byly i ceny pro další studenty. Deset finalistů své záměry prezentovalo na finálovém večeru 19. února 2014.

Vzhledem k tomu, že v porotě soutěže byli zástupci úspěšných a prosperujících firem, očekávají organizátoři soutěže, že v některých případech dojde ke spojení nápadu studenta s kapitálem investora a rychlé realizaci podnikatelského záměru.

Výsledky soutěže na www.upce.cz/byznystrefa/vyherci.html.

Mgr. Miriam Lukešová

manažerka marketingu, Centrum transferu technologií a znalostí UPA

workshop k soutěži Byznys Trefa

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dva projekty končí, další dva pokračují...

Mezi univerzitními pracovišti patří Fakulta restaurování k těm, která opakovaně sklízí úspěch v podpoře svých rozvojových projektů z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. V dubnu byla schválena k financování už pátá projektová žádost. Projektové aktivity neslouží pouze k inovaci studijních programů, ale například i k posílení odborného a vědeckovýzkumného rozvoje fakulty či k podpoře budování sítě.

Cílem tříletého projektu Platforma pro památkovou péči, restaurování a obnovu (OP VK I.07/2.4.00/12.0036), jehož realizace právě spěje ke svému závěru, bylo rozvinutí a upevnění spolupráce v oblasti české péče o kulturní dědictví a vytvoření spolupracující sítě institucí a jednotlivců z různých oborů a profesí – restaurováním a památkovou péčí počínaje, přes chemickou technologii, stavební obnovu, arts management, muzeologii až po humanitní vědy, například dějiny umění. Od ledna 2011 byla po celé republice pravidelně organizována diskusní setkání, panelové diskuse a semináře věnované nejen aktuálním otázkám a problémům péče o kulturní dědictví, ale i úspěšným příkladům památkové obnovy a restaurování. Pomyslným vyvrcholením projektu byla mezinárodní mezinárodní konference s názvem „Interdisciplinarita v péči o kulturní dědictví II“ v květnu letošního roku, jež se stala také součástí programu oslav k 20. výročí výuky restaurování v Litomyšli. Na myšlence interdisciplinárního přístupu je založen také nový odborný časopis „e-Monumentica“, který na Fakultě restaurování vzniká v návaznosti na aktivity projektu.

Na požádání po dalším individuálním vzdělávání zareagoval nedávno ukončený projekt ARS REGIO CIVITAS – Občanské vzdělávání pro kulturu, region a demokracii (OP VK CZ.I.07/3.1.00/37.0217),

na němž v období od srpna 2012 do října 2013 participovala Fakulta restaurování spolu s dvěma projektovými partnery z neziskového sektoru: Centrem pro restaurování a památkovou péči, o.p.s., a sdružením GENERACE 89, o.s. Pro občany zejména z Pardubického kraje byla vytvořena pestrá nabídka přednášek, praktických workshopů a diskusních setkání věnovaných rozvíjení různých oblastí občanského života, ať už jde o vztah k regionu, aktivní občanství či zvýšení povědomí o významu kulturního dědictví jako nedílné součásti našeho životního prostředí. Přidanou hodnotu projektu zvyšuje série tiskových výstupů. Mimo jiné brožura Pardubicko aktivní, jež představuje na dvě desítky nejzajímavějších občanských aktivit z Pardubického kraje, nebo publikace Stezka staletími, průvodce po architektonických památkách města Litomyšle, která v uživatelsky přívětivé formě seznamuje zájemce se základními formálními projevy historických slohů.

Mezi rozvojovými projekty nechybí ani náročnější záměry věnované rozvoji vědeckovýzkumného potenciálu fakulty. Takovým je projekt VEPA - Věda pro papírové artefakty (OP VK CZ.I.07/2.3.00/20.0236). Díky němu vznikl interdisciplinární vědecko-výzkumný tým složený z expertů, vědeckých pracovníků a asistentů pod vedením Dr. Jany Sanyové-Debongnie, který od září loňského roku pracuje na rozšíření stávajících poznatků v oblasti mechanismů degradace barevné vrstvy na papírové podložce a na rozšíření poznání vlivů jednotlivých konzervačních zákroků (např. dezinfekce, neutralizace, konsolidace) na její stabilitu. Kromě vlastního výzkumu je kladen důraz také na rozvoj odborných dovedností členů vědecko-výzkumného týmu, především začínajících vědců a mladých akademických pracovníků. Garantem

1

2

3

4

5

obr. 1 – cílem projektu Věda pro papírové artefakty je poznání mechanismů degradace barevné vrstvy na papírové podložce a vlivů jednotlivých konzervačních zákroků na její stabilitu

obr. 2 – diskusní panel na téma Jak se dobře postarat o nemovitou památku uspořádalo v rámci projektu ARS REGIO CIVITAS Centrum pro restaurování a památkovou péči

obr. 3 – jedno z posledních diskusních setkání projektu Platforma pro památkovou péči, restaurování a obnovu se zaměřilo na velmi aktuální otázku ochrany sgrafit zámku v Litomyšli

obr. 4 – nejúspěšnější aktivitou projektu Platforma pro památkovou péči, restaurování a obnovu byly analýzy starších projektů památkové obnovy – na snímku účastníci jednoho ze setkání sledují obnovu části Květné zahrady v Kroměříži

obr. 5 – diskusní setkání i semináře projektu Platforma pro památkovou péči, restaurování a obnovu se konaly po různých místech České republiky. Na snímku účastníci jednoho ze setkání v sale terrene zámku v Kroměříži

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVYOP Vzdělávání
pro konkurenceschopnostUniverzita
Pardubice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

rozvoj výtvarně orientované Fakulty restaurování, ať už v rovině intenzivnějšího rozvoje mezinárodních vztahů, nebo v rámci inovací tří hlavních modulů studia (přírodovědného, restaurátorského a humanitního), tak aby byli absolventi oborů vyučovaných na fakultě lépe vybaveni na očekávané profesní přesahy do příbuzných oblastí ekonomiky, kultury, cestovního ruchu a památkové péče. Díky zahraničním stáží a jazykovým pobytům si rozšíří své jazykové dovednosti a odbornost také akademičtí pracovníci Fakulty restaurování. Oba posledně jmenované projekty budou ve své realizaci pokračovat až do června 2015.

I projekty již ukončené však ještě zdaleka nejsou uzavřeny kapitolou. Jejich přínos dále přetrvá díky aktivitám naplánovaným na následující roky, na období udržitelnosti. Už nyní se může odborná i široká laická veřejnost těšit na pokračování těch nejúspěšnějších a nejlépe hodnocených aktivit: diskusních setkání, analýz starších projektů restaurování a památkové obnovy, praktických workshopů zaměřených na péči o staré předměty, popularizačních přednášek a také konferencí. O všech připravovaných aktivitách budeme včas informovat prostřednictvím informačních tiskovin a webových stránek Fakulty restaurování www.upce.cz/fr.

Mgr. Petra Hečková, Ph.D.
projektové oddělení FR

Restaurátoři se učili tradičním vápenným technologiím v Rakousku

Jaké byly historické techniky přípravy a zpracování historických stavebních materiálů? Jak byly tyto materiály používány a zpracovávány? Kolik toho víme o historických stavebních materiálech jako takových a používáme je správně při obnově objektů kulturního dědictví? a spousta jiných otázek napadala studenty Fakulty restaurování při návštěvě týdenního intenzivního kurzu „Tradiční vápenné technologie“, který se na konci května a září uskutečnil v tréninkovém centru pro obnovu kulturního dědictví Informations- und Weiterbildungszentrum Baudenkmalpflege

v Mauerbachu. Kurz zaměřený na výrobu, zpracování historických stavebních poživ, především vápna a přirozeně hydraulických poživ (románského cementu a hydraulického vápna) se konal pod záštitou projektu Brána vědění otevřená – BRAVO a ve spolupráci s Památkovým úřadem ve Vídni. V rámci tohoto projektu Fakulta restaurování přispěla do série akcí pořádaných univerzitou, které se zaměřují na popularizaci vědy, výzkumu a odborných činností univerzity a jejích fakult.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kurz s odborným vedením historika, geologa a specialisty na tradiční vápenné technologie Dr. Karla Stingla byl připraven pro studenty oborů Restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů, Restaurování a konzervace nástěnné malby a sgrafita a Restaurování a konzervace nástěnné malby, sochařských děl a povrchů. Jeho cílem bylo seznámit studenty s tradičními technikami výroby historických stavebních pojiv – bílého vzdušného a hydraulického vápna a raných typů cementů – tradičními postupy v historicky používaných pecích, jejich zpracování (mletí, hašení) a přípravou malt. Nedílnou součástí kurzu byly praktické zkoušky pro různé aplikace – rozličné typy omítek, štukové prvky, plastické dekory a různé techniky úpravy povrchu.

Mgr. Petra Hečková, Ph.D.
projektové oddělení FR

IVEMCH úspěšně ukončen

Projekt Inovace výuky studijních oborů „Ekonomika a management chemických a potravinářských podniků“ na Univerzitě Pardubice (zkrácený název IVEMCH) byl zahájen 1. 10. 2010. Registrační číslo projektu bylo CZ.1.07/2.2.00/15.0343 a jednalo se o projekt financovaný Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prioritní osa: 7.2 Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj. Tento projekt trval 36 měsíců a skončil 30. září. Na jeho řešení se podíleli pracovníci Katedry ekonomiky a managementu chemických a potravinářských podniků (KEMCH) a podniků Synthesia, a.s., a Paramo, a.s., (partneři projektu). Hlavním koordinátorem projektu byl Ing. Jan Vávra, Ph.D., garantem projektu byla doc. Ing. Lenka Branská, Ph.D.

Hlavním řešitelem byla Katedra ekonomiky a managementu chemického a potravinářského průmyslu Fakulty chemicko-technologické. Tato katedra nabízí obory zaměřené na ekonomicko-manažerské disciplíny přizpůsobené pro odvětvovou ekonomiku chemického a potravinářského průmyslu, vzdělává studenty, poskytuje jim informační, materiální i duchovní zázemí pro úspěšné absolvování studia a napomáhá jim úspěšně se zapojovat do pracovního procesu. Ve spolupráci s partnery podporuje vzdělání studentů propojené s praxí – cílem je rozvoj jejich kreativity, flexibility, schopnosti komunikace a tvůrčího přístupu při řešení problémů

Cílovými skupinami projektu byli:

- CS1 Studenti prezenční formy studia studijních oborů inovovaných v rámci projektu, tj. bakalářského a navazujícího magisterského studijního oboru Ekonomika a management chemických a potravinářských podniků

- CS2 akademičtí pracovníci, členové realizačního týmu
- CS3 studenti jiných studijních oborů Fakulty chemicko-technologické (a studenti dalších fakult univerzity)
- CS4 budoucí uchazeči o studium

Cílem projektu byla modernizace bakalářského a magisterského studijního oboru Ekonomika a management chemických a potravinářských podniků v rámci studijního programu Chemické a procesní inženýrství Fakulty chemicko-technologické a inovace výuky v duchu tvůrčích analýz a návrhů řešení problémů studentskými týmy na bázi manažerských simulačních her, analýz a případových studií z praxe podniků. Studentům byla poskytnuta teoretická i praktická příprava v ekonomicko-manažerských disciplínách s respektováním podnikatelských přístupů s možností uplatnit se na trhu práce u nás i v Evropě. Jsou využívány pokročilé softwarové produkty na podporu manažerských rozhodování. Při inovaci studijních předmětů se vycházelo také z výsledků dotazníkového šetření, které bylo provedeno v 1. ročníku KEMCH v květnu 2011. Pro studenty byly zorganizovány tři rozsáhlejší exkurze do podniků v ČR, které jim umožnily podrobněji se seznámit s technologií vybraných výroby. První dvoudenní exkurze se konala v září 2011 a studenti spolu s akademickými pracovníky navštívili podniky: Fosfa, a.s., Poštorná, vinařství Nosreti, s.r.o., Zaječí, Nestle, a.s., závod Zora Olomouc a Saint-Gobain Adfors CZ, s.r.o., Litomyšl. Na druhou dvoudenní exkurzi jsme vyrazili v říjnu 2012 a navštívili jsme nejdříve pekárnu Adélka, s.r.o., v Pelhřimově, pak opět vinařství Nosreti, s.r.o., v Zaječí a druhý den Sfinx, a.s., Holešov. Třetí exkurze byla jednodenní a prohlédli jsme si při ní vybrané provozy automobilky Škoda, a.s., Mladá Boleslav.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

obrázek vpravo – Exkurze Vertex

Významným cílem byla také podpora vzdělávání pro akademické pracovníky, zvyšování jejich kvalifikace a uplatnění nových znalostí ve výuce. Akademičtí pracovníci rozvinuli spolupráci s externími specialisty z oboru, odbornými lektory a partnery projektu představujícími jedny z největších chemických firem regionu, tj. Paramo, a.s., a Synthesia, a.s. Oba podniky jsou tradičními partnery KEMCH. Využitím osobních kontaktů akademických pracovníků s manažery jsou v podnicích partnerů realizovány závěrečné bakalářské a diplomové práce. Tím bylo navázáno na dlouholetou spolupráci KEMCH s těmito partnery, byly také uskutečněny desítky exkurzí, odborných praxí a realizována řada výzkumů, protože oba podniky umožňují experimentovat s moderními přístupy v oblasti marketingového a logistického managementu, optimalizace výroby, údržby a využití lidských zdrojů. Tyto zkušenosti využívají akademičtí pracovníci ve výuce a pro studenty jsou příležitostí k prohloubení znalostí a navázání kontaktů využitelných při budování kariéry.

Úspěšnou realizaci grantu dokumentuje řada prokazatelných výstupů. V rámci projektu bylo podpořeno 4000 studentů, z toho více jak 3000 úspěšně. Více než 30 pracovníků se zúčastnilo dalšího vzdělávání a bylo podpořeno více než 20 osob poskytujících služby. Inovační činnost se dotkla 23 předmětů a v rámci inovační činnosti vzniklo 7 skript, více než 70 případových studií

a semestrálních projektů, přes 100 manuálů pro lektory, více než 40 učebních textů a přes 160 prezentací pro přednášky.

Po celou dobu trvání grantu byla zajišťována propagace aktivit, které v rámci grantu probíhaly. Byly vytvořeny bannery, které byly umístěny na KEMCH i v hlavní budově FChT. Členové klíčové aktivity KA5 (propagace) se pravidelně každoročně zúčastňovali veletrhu prací KONTAKT i obou studentských veletrhů GAUDEAMUS v Brně a v Praze a Dnů otevřených dveří na FChT. Na těchto akcích byly rozdávány letáky a brožura o KEMCH, které také vznikly v rámci řešení grantu. Tyto materiály byly také každoročně v lednu rozesílány na všechny střední školy v regionu a vybrané školy (dle studijního zaměření) v ČR. O grantu IVEMCH vyšly zprávy v regionálním tisku, jakož i dva články v univerzitním zpravodaji. Byl vytvořen a vyslán spot v rádiu a dále audiovizuální sdělení, které bylo ve smyčce promítáno např. při Dni otevřených dveří na FChT. Je k vidění na odkazech

<http://projekty.upce.cz/ivemch> a <http://www.upce.cz/fcht/kemch.html>.

Ing. Marie Bednaříková, CSc.
koordinátorka aktivity KA5

Katedra ekonomiky a managementu chemických a potravinářských podniků FChT

III. WORKSHOP projektu POSTA

obr. I – přednáška doc. Ing. Pavla Drdly, Ph.D.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

K charakteristickým rysům dnešní lidské společnosti patří snaha o získávání a výměnu informací. Informace se stávají stále žádanějším a cennějším artiklem a jejich hodnota se odvíjí od času a prostoru vzniku, úplnosti, spolehlivosti, přesnosti a užitečnosti. Ve světě ročně vycházejí desetitisíce vědeckých a odborných časopisů, denně jsou publikovány tisíce článků a ročně vychází řádově 300 tisíc odborných monografií.

Z krátkého výčtu vyplývá, že informace jsou tím, co proudí krevním oběhem společnosti a jejich předávání stále nabývá na hodnotě. Jednou z možností, jak předat informace, navázat kontakty a prohloubit vztahy i znalosti, jsou reálná setkání. Proto jednu z páteřních aktivit projektu Podpora stáží a odborných aktivit při inovační oblasti terciárního vzdělávání na DFJP

a FEI Univerzity Pardubice (POSTA, registrační číslo CZ.1.07/2.4.00/17.0107) tvoří sdílení znalostí a zkušeností s cílem jejich dalšího rozvoje. Významným krokem v naplnění tohoto záměru projektu bylo konání III. workshopu, který se konal ve dnech 3. a 4. října a jeho účastníky byli akademičtí pracovníci univerzity, studenti doktorského i magisterského studijního programu, ale také odborníci z praxe.

Workshop sloužil jako místo pro předávání zkušeností a poznatků načerpaných zástupci cílových skupin i členy realizačního týmu při odborných stážích, kurzech a zahraničních pobytech, které byly díky projektu realizovány.

Workshop byl tvořen souborem přednášek a po úvodním přivítání prostor patřil jednotlivým účastníkům, kteří své kolegy postupně seznamovali s přínosy svých

zahraničních pobytů či tuzemských kurzů a stáží z nejrůznějších oblastí. Mezi diskutovaná témata patřila například problematika MHD a různých nástrojů pro zlepšení informovanosti cestujících, možnosti dalšího využití softwaru Statistical10 a softwaru Simulink, trakční pohony nebo problematika technologie RFID. Účastníci zdůrazňovali přínos projektu pro další rozvoj vědy a výuky na univerzitě a vedli diskusi o vytváření partnerství a sítí a zachování dlouhodobé udržitelnosti projektu.

Příspěvky účastníků a další fotografie jsou k dispozici na webových stránkách projektu na adrese <http://projekty.upce.cz/posta/index.html>.

Za realizační tým:
Ing. Monika Eisenhammerová

Katedra dopravního managementu, marketingu a logistiky DFJP

Profesoři z Japonska, USA a Ruska přednášejí na univerzitě

Profesoři jako Shimakawa, Aoki, Tanaka nebo Hosono patří ke špičkovým světovým vědcům, kteří se zabývají výzkumem amorfních materiálů a jejich potenciálních aplikací. Katedra obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické prostřednictvím projektu ReAdMat (Research Team for Advanced Non-crystalline Materials) hostí tyto vědce již od roku 2012.

Nejdéle zde působí prof. **Koichi Shimakawa**, který je odborným poradcem v Nagoya Industrial Science Research Institute v oblasti fyziky a chemie amorfních polovodičů a emeritním profesorem v Gifu University. Jeho rozsáhlá publikační činnost ve vědeckých časopisech, stejně jako sepsání několika odborných knih vedly k řadě citací, některé z jeho prací jsou citované více než 300x. V roce 2003 získal prestižní cenu S. R. Ovshinského za zásluhy a celoživotní dílo v oblasti nekrytalických polovodičů. Rozhovor s tímto významným vědcem byl uveden v červnovém vydání Zpravodaje.

Během svého pobytu na pardubické univerzitě se prof. Shimakawa stal autorem a spoluautorem 4 publikací, vzniklých v rámci týmu ReAdMat. Studenti doktorského studia mají možnost poslechnout si jeho přednášky jednou měsíčně v posluchárně CB03004 v budově UNIT.

Dalším neméně významným vědcem je prof. **Takashi Aoki**, který k nám dorazil z Tokyo Polytechnic University. Profesor byl tak laskav a poskytl nám krátký rozhovor.

Jaké je to pro vás, pobývat v České republice, pane profesore?

Velmi se mi tady líbí. Zjistil jsem, že tato země má hodně zajímavou historii. Jsem rád, že můžu pobývat ve středu Evropy.

Můžete nám povědět něco o svém předchozím výzkumu v Japonsku?

Moje disertační práce se týkala výzkumu akustických a elektrických jevů v polovodičích. Dlouho jsem se také zabýval výzkumem amorfních SiH a GeH a přípravou jejich tenkých vrstev metodou CVD. Zkoumali jsme tyto materiály pro potenciální aplikace v solárních článcích. V současnosti se zabývám také charakterizací amorfních polovodičů a chalkogenidových skel použitím PL spektroskopie, CPM a podobně.

Jaká je oblast vašeho výzkumu v týmu ReAdMat?

Pracuji na tématu up-konverze erbiem a yttriem dopovaných chalkogenidových skel.

Je tento projekt užitečný pro váš výzkum?

Ano. Pokud vím, na mé univerzitě není příliš mnoho QFR spektroskopů. Spolupráce s týmem ReAdMat mi umožňuje pracovat s QFR spektroskopii, s jejíž pomocí lze eliminovat neúčinnou část luminescence, která se projevuje při up-konverzi.

Co si myslíte o možnosti spolupráce mezi Japonskem a českou univerzitou, kterou umožňuje projekt ReAdMat?

Myslím, že je to velmi dobrý nápad.

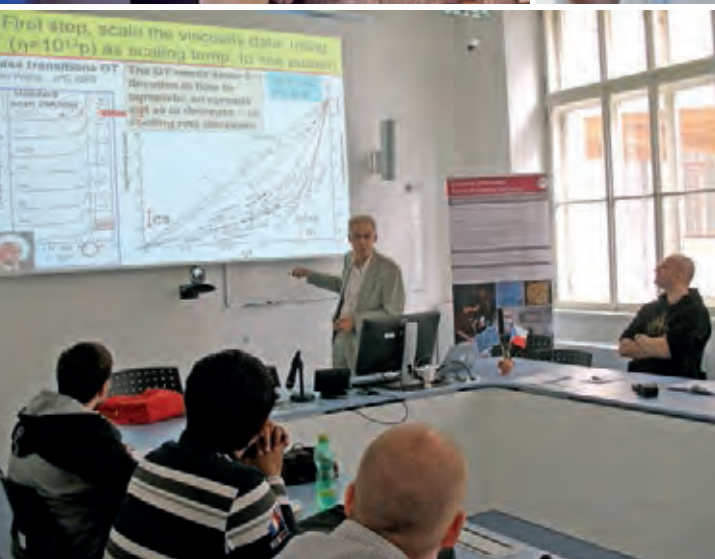
Prof. K. Shimakawa (vlevo) a prof. K. Tanaka (vpravo) na schůzi týmu ReAdMat

Prof. K. Tanaka při jedné ze svých přednášek na Univerzitě Pardubice

Prof. Takashi Aoki je autorem mnoha článků a kapitol v knihách. Během jeho pobytu na univerzitě si studenti doktorského studia mohli poslechnout jeho přednášky probíhající na budově UNIT. Studenti materiálových věd měli možnost setkat se také s profesorem **Keiji Tanakou** z Hokkaido University, který zde přednášel v období od května do srpna tohoto roku.

Prof. Tanaka je předsedou výzkumné skupiny zabývající se nekrytalickými materiály v Japanese Society of Applied Physics, do které vstoupil v r. 2010. Je autorem 82 japonských patentů, které patří Cannon Inc. Ltd., a vlastníkem jednoho japonského a jednoho

obr. 1 – Prof. C.A. Angell přednáší studentům

obr. 2 – akademik E. M. Dianov přednáší členům týmu ReAdMat

obr. 3 – Prof. H. Hosono při své přednášce v Pardubicích

obr. 4 – Prof. T. Aoki přednáší na mezinárodním semináři IDMS 2013 pořádaném skupinou ReAdMat

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Univerzita
Pardubice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

University, který patří k předním světovým odborníkům na problematiku podchlazených sklotvorných kapalin a nekrytalických materiálů.

Prof. Angell je autorem a spoluautorem téměř 500 publikací, které získaly více než 29 000 citací. Při své týdenní návštěvě na naší univerzitě přednesl studentům intenzivní pásmo přednášek se souhrnným názvem The Viscous Liquid & Glass Problem.

Členové projektu ReAdMat vřele děkují všem zúčastněným profesorům za jejich nevšední přednášky plné odborných znalostí, za jejich zájem o zdejší studenty a ochotu spolupřevyvářet tým ReAdMat. Je nutno poděkovat také projektu CZ.1.07/2.3.00/20.0254 “ReAdMat – Research Team for Advanced Non-Crystalline Materials”, financovanému Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR, za umožnění vzájemné spolupráce s japonskými a jinými světovými odborníky na problematiku materiálových věd.

Na rok 2014 jsou naplánovány přednášky prof. M.D. Edigera z University of Wisconsin-Madison a prof. S. Kasapa z University of Saskatchewan.

Ing. Silviya D. Valkova

Katedra obecné a anorganické chemie FChT

foto: Milan Reinberk, DiS

amerického patentu. Společným dílem prof. K Tanaka a prof. K. Shimakawy je odborná publikace s názvem Amorphous Chalcogenide Semiconductors and Related Materials, která vyšla v r. 2011. V roce 2001 byl prof. Tanaka oceněn mezinárodně významnou cenou S. R. Ovshinského. Témata jeho přednášek na univerzitě se týkala fotoindukovaných jevů v amorfních materiálech.

Během roku 2013 v rámci projektu ReAdMat navštívili Pardubice také prof. **Hideo Hosono** z Tokyo Institute of Technology, který byl letos navržen na Nobelovu cenu za fyziku, a přispěl zde přednáškou New InGaZnO Systems for Photonics, prof. **E. M. Dianov** z Russian Academy of Science v Moskvě, který je odborníkem na vláknovou optiku, a prof. **C. A. Angell** z Arisona State

Partnerství pro chemii – ohlédnutí za stážemi studentů v chemickém průmyslu

Hana Doušová na stáži ve společnosti Precheza, a.s.

Ačkoli je po absolventech v oboru chemie vysoká poptávka, většina studentů si plně uvědomuje, že hlavním problémem při získání svého prvního zaměstnání je především absence praxe. Pro každého absolventa je dnes prakticky nezbytné, aby ve svém životopisu měl možnost nabídnout něco navíc, než jen to, že absolvoval vysokou školu, něco takového, co by ho v rámci desítek uchazečů na jednu pracovní pozici odlišilo a zvýšilo tak jeho šanci na získání vytouženého místa. Tento hendikep se studenti rozhodli změnit a nad rámec svých studijních povinností se rozhodli zapojit do projektu Partnerství pro chemii (CZ.1.07/2.4.00/31.0062).

Ano, už je to téměř dva roky, co projekt Partnerství pro chemii podporuje stáže studentů Fakulty chemicko-technologické v chemickém průmyslu. Za dva roky projektu bylo realizováno 76 dlouhodobých a 120 krátkodobých stáží studentů chemie ve

společnostech DEZA, a.s., FATRA, a.s., Lovochemie, a.s., Precheza, a.s., Preol, a.s., Synthesia, a.s., a VÚOS, a.s.

Jednou ze studentek přihlášených do projektu Partnerství pro chemii je Ing. Barbora Galajdová, která absolvovala všechny tři etapy stáží a v letošním roce úspěšně obhájila diplomovou práci. Ing. Galajdová říká: „Hlavním důvodem, proč jsem se přihlásila do projektu Partnerství pro chemii, byla možnost získat praxi již během studia. Vzhledem k tomu, že dnes je již prakticky nutné mít nějakou praxi před nástupem do zaměstnání, je tohle opravdu skvělá šance. Během praxe jsem měla možnost vyzkoušet si veškeré přístroje a analýzy, které jsou na pracovišti k dispozici. Musím uznat, že mé praktické zkušenosti se zlepšily a já nabyla sebejistoty ve vykonávání i složitých analýz. Tento projekt má opravdu smysl a je to jedna z nejlepších možností, jak dnes mohou studenti získat cenné zkušenosti během studia. Takže těm, kteří ještě váhají, můžu jen doporučit: nebojte se a jděte do toho!“

Ing. Tereza Hájková, která absolvovala stáž ve společnosti Lovochemie, a.s., uvádí: „Dlouhodobá stáž v průběhu magisterského studia byla poměrně náročná na čas, přesto jsem velice ráda, že jsem měla možnost ji absolvovat. Sama mohu ocenit ochotu a vstřícnost zaměstnanců, kteří se mi věnovali i nad rámec svých povinností. Navíc získání ceny za diplomovou práci ještě umocnilo radost z dosažení titulu inženýr.“

Ing. Hana Doušová absolvovala odbornou stáž ve společnosti Precheza, a.s.: „Stáž v Precheze pro mě byla jedinečnou zkušeností. Pro studenta vysoké školy je to nakouknutí do praxe v průběhu studia, z čehož si poté může udělat obrázek o své budoucnosti. Navíc to je možná cesta k nalezení nových přátel a kontaktů s perspektivními firmami.“

Samotnou třešničkou na dortu je skutečnost, že v rámci absolvování stáží již několik studentů získalo nabídku pracovního poměru ve firmě, ve které stáž absolvovali. Řada dalších nabídek je v současné době v jednání s nástupem do zaměstnání po absolvování studia. Počet studentů na dlouhodobých (DS) a krátkodobých (KS) stážích realizovaných v rámci projektu Partnerství pro chemii:

Tereza Hájková na stáži ve společnosti Lovochemie, a.s.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	DS-I	DS-2	DS-3	KS-I	KS-2
Precheza, a.s., Přerov	4	3	6	8	15
ČTCAP, a.s., Přerov	1	-	-	3	-
Preol, a.s., Lovosice	3	2	2	8	8
Lovochemie, a.s., Lovosice	3	1	2	6	11
DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	1	4	3	8	9
Fatra, a.s., Napajedla	3	3	2	6	10
Synthesia, a.s., Pardubice	5	5	12	7	14
VÚOS, a.s., Pardubice	2	5	4	3	4
Celkem studentů na stáži	22	23	31	49	71
Počet úspěšně podpořených studentů	21	22	31	47	71

doc. Ing. Libor Čapek, Ph.D.
Katedra fyzikální chemie FChT

Přednášky zahraničních odborníků v rámci projektu STUDY

Jedním z úkolů projektu STUDY (Inovace bakalářských studijních programů Fakulty elektrotechniky a informatiky Univerzity Pardubice zvyšováním jazykových kompetencí zaměstnanců FEI a zavedením studijních opor v AJ do výuky, reg. číslo CZ.1.07/2.2.00/28.0125) je zdokonalit znalosti odborného anglického jazyka zaměstnanců Fakulty elektrotechniky a informatiky. Kromě ročních jazykových kurzů, které probíhají již od září 2012, mají nyní všichni zaměstnanci fakulty možnost navštěvovat přednášky zahraničních odborníků, které jsou vedeny tak, aby pomáhaly dosažené jazykové znalosti uplatnit v reálném životě akademických i THP pracovníků. Projekt STUDY za dobu své realizace přivítá hned několik zahraničních hostů přednášejících na témata všeobecná i odborná, mezi něž patří například prezentační a komunikační dovednosti, publikování v zahraničních odborných periodících, vystupování na konferencích, mezikulturní rozdíly a odborné přednášky z oblasti elektrotechniky a informačních technologií.

Bc. Petra Černošubá
vedoucí vzdělávacích aktivit projektu STUDY FEI

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

IVINTEP pomohl inovovat přes 200 předmětů a zasáhl více než 7,5 tisíce studentů

obr. 1, 2 – Workshop s absolventy DFJP a akademickými pracovníky ze dne 26. 1. 2013

V září skončil úspěšný tříletý projekt Dopravní fakulty Jana Pernera, který umožnil zkvalitnit inženýrské vzdělávání studentů fakulty tak, aby znalosti a dovednosti absolventů více odpovídaly požadavkům podniků z oblasti dopravy a spojů, a tím absolventi získali konkurenční výhodu na trhu práce.

Aktivita projektu s pracovním názvem IVINTEP – „Inženýrské vzdělávání jako interakce teorie a praxe“ se týkala jak akademických pracovníků, tak studentů prezenční i kombinované formy navazujícího magisterského studijního programu Dopravní inženýrství a spoje, a to konkrétně pěti studijních oborů.

Hlavním cílem aktivit projektu bylo více specializovat výuku zavedením projektové výuky a do výuky více zapojit partnery z praxe, v kombinované formě studia

rozšířit nabídku studijních materiálů a v poslední řadě prohloubit systém pravidelného hodnocení účinnosti a kvality výukového procesu.

Projektové aktivity byly realizovány akademickými pracovníky dopravní fakulty ve spolupráci s partnery projektu z řad firem z oblasti dopravy a spojů a externími spolupracovníky z řad tuzemských a zahraničních VŠ.

Hlavní klíčové aktivity se zaměřily do několika oblastí:

KA01: Inovace teoretické složky výuky – spočívající v aktualizaci obsahové náplně předmětů navazujícího magisterského studijního programu Dopravní inženýrství a spoje v intencích akreditovaných profilů absolventů jednotlivých oborů, a to jednak na základě krátkodobých stáží absolvovaných akademickými pracovníky v podnicích, institucích a na oborově příbuzných domácích univerzitách a jednak zařazením doplňujících přednášek externích pracovníků.

KA02: Inovace praktické složky výuky – spočívající v inovaci vybraných povinných předmětů jednotlivých oborů studijního programu vyučovaných v klasických učebnách, PC učebnách a v laboratořích.

KA03: Zavedení projektové výuky – spočívající v zapojení studentů do projektových týmů, které pod dohledem příslušného akademického pracovníka fakulty a zodpovědného pracovníka z partnerského podniku řešily po dobu magisterského studia konkrétní úkol z praxe. Takto vzniklé výsledky poté studenti zpracovávali ve svých diplomových pracích.

KA04: Inovace a profesionální prezentace studijních materiálů pro kombinovanou formu studia – spočívající v tvorbě a prezentaci studijních materiálů, které zajistí studentům kombinované formy studia ekvivalentní dostupnost vzdělání, jakou mají studenti prezenční formy studia. Součástí této aktivity byla realizace základních a pokročilých kurzů distančního vzdělávání pro vybrané akademické pracovníky.

KA05: Vytvoření systému pro pravidelné hodnocení účinnosti a kvality výukového procesu – spočívající v zajištění efektivní zpětné vazby od absolventů fakulty a partnerů z praxe. Podařilo se navázat vazby s absolventy fakulty, kteří byli pravidelně dotazováni na názor na účinnost a kvalitu

výukového procesu v rámci inovovaného studijního programu. Zjištěné poznatky byly po zhodnocení garanty jednotlivých oborů postupně zapracovávány do výuky.

Realizaci celého komplexu aktivit velice napomohla spolupráce s partnery – podniky a institucemi z praxe, které nominovaly jednoho až dva odborníky pro každý studijní obor a pomohly tak vytvořit panel respondentů. Ti se na dlouhodobé bázi vyjadřovali k úrovni přípravy absolventů - inženýrů a na každoročních workshopech hodnotili zvlášť dopad pedagogického působení fakulty na studenty, budoucí absolventy.

V průběhu tří let se tak podařilo inovovat 211 kurzů/předmětů, na čemž se podílelo na padesát akademiků. Aktivity a inovace zasáhly na 7,5 tisíce studentů, což byl téměř dvojnásobek původního plánu. Mimořádně úspěšné bylo zapojení partnerů z podnikové praxe, přičemž sedm z nich bylo oficiálními partnery projektu. Jsou mezi nimi společnosti: Centrum dopravního výzkumu, v.v.i., C.S.CARGO, a.s., CZ LOKO, a.s., Dopravní podnik hl.m. Prahy, a.s., Chládek a Tintěra, Pardubice, a.s., Siemens, s.r.o., SOR Libchavy, spol. s r.o.

Vzhledem k úspěšnosti realizovaných aktivit i jejich potřebnosti pro další rozvoj Dopravní fakulty Jana Pernera, hodlá fakulta v úspěšných aktivitách projektu pokračovat i nadále, zejména v oblasti prohlubování vazby a spolupráce s absolventy fakulty a podniky a partnery z praxe, které se ukázaly pro fakultu a její vzdělávací činnosti jako velice prospěšné.

Projekt IVINTEP – Inženýrské vzdělávání jako interakce teorie a praxe, který umožnil dopravní fakultě rozvinout další spolupráci s praxí ve vazbě na inovaci studijních programů finanční částkou 11,7 mil. Kč, patří mezi jeden z více než čtyřicetky projektů univerzity řešených v posledních letech v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a financovaných ze Strukturálních fondů EU a rozpočtu České republiky.

doc. Ing. Libor Švadlenka, Ph.D.

koordinátor projektu

Katedra dopravního managementu,
marketingu a logistiky DFJP

RNDr. Ludvík Prouza, CSc.

odborný garant projektu
proděkan pro pedagogickou činnost DFJP

Projekt Univerzitní IT pro vzdělávání a výzkum úspěšně ukončen

Významný projekt Univerzity Pardubice s názvem „Univerzitní IT pro vzdělávání a výzkum – UNIT“, který přinesl pro významné posílení univerzitní informační infrastruktury pro výuku a výzkum 21. století přes 222 mil. korun, byl úspěšně ukončen.

Na moderní IT centrum za více než 200 milionů korun se změnil nejstarší, historicky cenný a památkově chráněný objekt Univerzity Pardubice na náměstí Čs. legií č.p. 565 v centru města Pardubic, který byl znovuveden do užívání pro vysokoškolskou výuku a výzkum na počátku roku 2013.

Financování celé rekonstrukce a vznik nového, moderního univerzitního centra umožnily finanční prostředky, které univerzita získala v roce 2011 na realizaci projektu UNIT – Univerzitní IT pro vzdělávání a výzkum (reg. č. CZ.1.05/4.1.00/04.0134) ze Strukturálních fondů Evropské unie, z Operačního programu Výzkum a vývoj pro Inovace (OP VaVpI) v Prioritní ose 4: Infrastruktura pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem.

Po provedení náročné rekonstrukce budovy, dokončení jejího vybavení nejmodernějšími přístroji, informačními technologiemi a systémy ověřil první letní a zimní semestr roku 2013 její plnou funkčnost. Projekt mohl být tak úspěšně dokončen.

Nové univerzitní centrum nabízí zejména studentům magisterských a doktorských studijních programů možnost využívat vysoce specializované laboratoře, které jsou vybaveny požadovanými technologiemi, těmi nejmodernějšími přístroji, unikátními softwarovými produkty a elektronickými informačními zdroji podporujícími vědecko-výzkumnou práci mladých výzkumníků.

K úspěšnosti celého projektu přispěly i další sub-aktivity projektu, jehož součástí bylo rovněž poskytování služeb v oblasti poradenství a další kariéerní příprava studentů a absolventů doktorských studijních programů.

Projekt významně zkvalitnil univerzitní infrastrukturu pro vzdělávání úzce propojené s výzkumem. Přispěl ke zvýšení kvality a inovativnosti doktorských a magisterských studijních programů na šesti fakultách Univerzity Pardubice. Umožňuje posílit IT kompetence a interdisciplinarní přípravy a rozvoj přenositelných dovedností mladých výzkumníků. Nové, doposud chybějící zázemí umožňuje další rozvoj doktorských studijních programů univerzity jakožto nejvyšší formy vysokoškolského vzdělávání a přípravy mladých výzkumníků k vědecké práci. Mladí badatelé mají nyní k dispozici technologie a systémy, které mohou jejich vědeckou přípravu posunout na kvalitativně vyšší úroveň.

Rekonstruované prostory tvoří tři patra se specializovanými laboratořemi, učebnami, studovny pro samostudium elektronických

informačních zdrojů knihovny, jazykové učebny, pracovní pedagogických a výzkumných pracovníků, místnosti pro doktorandy. Přístrojové vybavení laboratoří a výpočetní a audiovizuální technikou dle výukových a výzkumných požadavků jednotlivých fakult a pracovišť je na velice vysoké úrovni. Komplexní pojetí IT vybavení celého objektu umožňuje výuku předmětů napříč všemi fakultami univerzity a vytváří ideální podmínky pro mezifakultní a mezioborovou spolupráci.

V objektu se nachází např. specializované laboratoře:

- Výzkumná laboratoř komunikačních technologií – FEI
- Výzkumná laboratoř radarových systémů – FEI
- Specializovaná laboratoř zpracování obrazu a zvuku – FEI
- Laboratoř pokročilých číselných systémů – FEI
- Výzkumná laboratoř automatizace – FEI
- Výzkumná laboratoř simulace – FEI
- Laboratoř multimediálních technologií – FEI
- Laboratoř nanotechnologií a modelování struktur materiálů – DFJP

Rekonstrukci celého objektu s více než 190 místnostmi včetně dvorního traktu o celkové ploše přes 7 tisíc m² prováděla na základě výběrového řízení společnost Metrostav, a. s., podle návrhu architektonické a grafické kanceláře Mixage, s.r.o., a projektu PPP, spol. s r.o.

V objektu bylo vybudováno 15 specializovaných laboratoří pro 140 studentů, 16 učeben s celkovou kapacitou 210 studentů. Zrekonstruované a rozšířené plochy tvoří 4 054 m², z toho asi polovinu tvoří plochy spojené s výukou či výzkumem.

Finanční zajištění projektu z OP VaVpI (189 mil. Kč) a státního rozpočtu ČR – vlastních zdrojů univerzity (33 mil. Kč):

- Celkové způsobilé výdaje projektu – 222 248 845,32 Kč
- Stavba a související náklady cca 140 mil. Kč
- Nábytek a vybavení výpočetní technikou cca 13 mil. Kč
- Vybavení laboratoří za cca 11,5 mil. Kč (pro Fakultu elektrotechniky a informatiky a pro Dopravní fakultu Jana Pernera)
- Specializované SW pro podporu výuky a VaV – cca 7 mil. Kč
- Elektronické informační zdroje z vydavatelství Wiley, Elsevier a Springer a discovery systém Primo celkem za cca 10 mil. Kč

Ing. Olga Klápšťová, manažerka projektu
ředitelka Informačního centra UPa

Přehlídka nejnovější zahraniční odborné literatury

Od 11. června do 14. června pořádala Univerzitní knihovna tradičně prodejní výstavu nejnovější zahraniční odborné literatury pod názvem „SCIENTIFIC BOOKS FOR PROFESSIONALS AND STUDENTS“.

Akademická obec univerzity i odborná veřejnost z regionu měla jedinečnou možnost nahlédnout do aktuální nabídky prestižních světových vydavatelství odborné a vědecké literatury.

Akce se konala ve spolupráci s vydavatelstvím a knihkupectvím Malé centrum v Brně. Na výstavě se prezentovala řada významných vydavatelství z celého světa, např. Cambridge University Press, CRC Press, Elsevier, Lippincott Williams and Wilkins, McGraw-Hill, Oxford University Press, Pearson, Royal Society of Chemistry, Springer, Taylor and Francis, Thieme Verlag, Walter de Gruyter, Wiley-Blackwell a World Scientific.

Vystavena byla řada nejnovějších monografií, vysokoškolských učebnic a referenčních děl, a to zejména z oblasti přírodních věd (především chemie, biochemie a chemického inženýrství), ošetřovatelství, ekonomických a technických věd. Celkem bylo vystaveno kolem tisíce titulů v celkové hodnotě více než 4 milionů korun. Zájemci si mohli vystavené zahraniční učebnice a monografie nejen prohlédnout, ale i zakoupit, a to se speciální výstavní slevou.

Tradiční, a mezi vědeckými a pedagogickými pracovníky univerzity velice oblíbená, přehlídka nejnovější odborné literatury se konala letos již počtrnácté, a to v zasedací místnosti děkanátu Fakulty chemicko-technologické.

*Mgr. Iva Prochásková
vedoucí Univerzitní knihovny UPa
autor fotografií: Milan Reinberk, DiS.*

Novinky v Univerzitní knihovně

měsících provedena v univerzitní knihovně kompletní rekonstrukce sítě a obnova komunikačních prvků. Datová kabeláž nyní odpovídá standardu CAT6 pro rychlost 10 Gbit/s. Byl vyměněn aktivní prvek v budově UK a budova připojena do dvou datových center, čímž došlo k zvýšení propustnosti a posílení stability a bezpečnosti síťového připojení. Významně bylo také rozšířeno pokrytí prostor UK bezdrátovou sítí Wi-Fi, což zvýší komfort uživatelům, kteří pracují ve studovnách na svých noteboocích a tabletech.

U vstupu do knihovny a u informačního pultu ve studovně v I. patře byly instalovány LED zobrazovací panely, na nichž jsou promítány jak základní informace pro využívání knihovny, tak aktuální informace o nových informačních zdrojích a službách. Do malé počítačové studovny v I. patře byl umístěn moderní samoobslužný knižní skener, který umožňuje kvalitní skenování z vázaných předloh. K informačnímu pultu ve studovně byla instalována nová tiskárna pro rychlý oboustranný barevný tisk a v nejbližší době je plánován také nákup barevné tiskárny pro tisky formátu A3. Po dokončení výběrového řízení na počítače během podzimních měsíců bude provedena výměna nevykonných a dosluhujících počítačů ve studovnách.

Nové vybavení knihovny doplňuje Bibliobox umožňující vracení knih mimo otevírací dobu, který byl před budovu UK instalován už na jaře. Bibliobox absolvoval první zatěžkávací zkoušku o prázdninách, kdy byla knihovna čtyři týdny uzavřena, a obstál v ní velmi dobře. Uživatelé knihovny jej využívali denně především pro vracení knih s končící výpůjční lhůtou a vyhnuli se tak placení poplatků za opomínky a pozdní vracení.

Univerzita
Pardubice

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

V rámci realizace velkého projektu Chemické elektronické informační zdroje pro vědu a výzkum – ChemEIZ (CZ.1.05/3.2.00/12.0231), který zajišťuje pro léta 2013 až 2017 základní informační infrastrukturu pro výzkum a vývoj v oblasti chemie, chemického inženýrství a příbuzných oborů, byla v letních

Letní novinky se objevily i v elektronických informačních zdrojích hrazených z projektu. Firma CAS představila inovované vyhledávací rozhraní systému SciFinder. Kompletně novou platformu pro přístup do plnotextové elektronické knihovny Knovel zprovoznila v srpnu firma Elsevier, která se stala zjara novým vlastníkem tohoto zdroje. Platforma nabízí intuitivní rozhraní a nové vyhledávací

možnosti se zaměřením na odpovědi, které uživatelé hledají. Vyhledávací algoritmy jsou průběžně optimalizovány podle trendů uživatelských hledání.

*Mgr. Iva Prochásková
odborný koordinátor projektu
vedoucí Univerzitní knihovny UPa*

Setkání představitelů členů konsorcia a uživatelů databáze SciFinder

Dne 17. září se v novém univerzitním IT centru pro vzdělávání a výzkum v historické budově univerzity na nám. Čs. legií 565 v Pardubicích konalo slavnostní zahájení přístupu do databáze SciFinder. Přístup pro sedmičlenné konsorcium regionálních vysokých škol na období pěti let je hrazen z projektu Chemické elektronické informační zdroje pro VaV (ChemEIZ), financovaného z fondů Evropské unie v rámci operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Přítomni byli zástupci CAS pro střední a východní Evropu Paul Peters a Veli-Pekka Hyttinen, zástupci všech členů konsorcia a samozřejmě uživatelé – chemici.

Účastníky setkání přivítala doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D., která zdůraznila význam databáze SciFinder pro výzkum v oblasti chemie, biochemie, molekulární biologie, materiálového inženýrství a dalších aplikovaných vědách a připomněla, že díky financování přístupu z fondů Evropské unie bylo možno uzavřít dlouhodobý kontrakt.

Paul Peters, ředitel prodeje pro střední a východní Evropu, ve svém vystoupení zdůraznil, že pětiletý kontrakt je v historii CAS výjimečný a ocenil úhradu celé sumy předem. Dále uvedl zajímavá čísla o registraci publikací členů konsorcia z let 2008 až 2013 v CAPlus.

Univerzita	Registrované publikace	Publikace s indexovanými reakcemi	Počet indexovaných reakcí	Počet indexovaných sloučenin
MU	1386	59	3092	4714
UPa	1137	205	3395	6086
UP	1073	110	4994	7924
VŠB-TUO	814	5	93	1167
VUT	681	5	70	1063
UTB	603	29	899	1400
VFU	511	21	994	1457
UJEP	123	6	67	224

Prezentoval také statistiky využívání databáze mezi členy konsorcia za minulých dvanáct měsíců. Nejvíce je databáze využívána na Univerzitě Palackého (30 875 realizovaných dotazů), nejvíce registrovaných uživatelů (270) je na Univerzitě Pardubice. Nejplnějším uživatelem je odborný asistent Ústavu chemie PČF MU Mgr. Jakub Švenda, Ph.D. Na třetí pozici se umístil Ing. Karel Pauk, student doktorského studia v Ústavu organické chemie a technologie FChT UPa. Pan Peters také upozornil na možnost studentských stáží v sídle CAS v Columbusu ve státě Ohio v rámci programu „Futur Leaders in Chemistry“, který je každoročně vyhlašován.

Poté následoval slavnostní přípitek a vystoupení Vysokoškolského uměleckého souboru, které účastníci ocenili velkým potleskem. A pak se již dočkali uživatelé databáze SciFinder. Regionální

Univerzita
Pardubice

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

OP Výzkum a vývoj
pro inovace

manažer pro střední a východní Evropu Veli-Pekka Hyttinen představil online nové možnosti vyhledávání v SciFinderu. Z nepřeberných možností, které systém nabízí, se soustředil především na patentové informace a na konci hodinové prezentace zodpověděl i dotazy z pléna. Slavnostní dopoledne bylo zakončeno občerstvením a inspirativními diskusemi v kuloárech.

*Mgr. Iva Prochásková
odborný koordinátor projektu
vedoucí Univerzitní knihovny UPa*

Univerzita na 3. ročníku knižního veletrhu

Univerzita se jako každoročně zúčastní 3. ročníku knižního veletrhu „Zámek plný knih“, který se uskutečnil 22. listopadu v Rytířských sálech pardubického zámku a nabízela především odbornou literaturu.

Do reprezentativních prostor pardubického zámku se již potřetí sjeli zástupci kulturních a vzdělávacích institucí z celé republiky a nabídli ke koupi tituly, které se obvykle na pultech knihkupců nevyskytují. Jednalo se především o publikace

s uměleckou, historickou, archeologickou a vlastivědnou tematikou. Na své si tak přišli jak studenti středních a vysokých škol, tak široká veřejnost se zájmem o historii a příbuzné obory.

Vydavatelství naší univerzity se této prodejní výstavě účastní od samého počátku, tedy od roku 2011, vystavuje zde a prodává zejména publikace Fakulty filozofické, také letos přivezla několik jejích nejnovějších knih.

Letos byla na veletrhu i čerstvá novinka Fakulty filozofické, rozsáhlé, téměř osmisetstránkové dílo Jaroslava Pánka *Historici mezi domovem a světem*.

Zahájení veletrhu proběhlo v dopoledních hodinách a plánovaný konec byl na 18 hodinu, kdy začala beseda se spisovatelkou Kateřinou Tučkovou a autorské čtení z její knihy *Žitkovské bohyně*.

*Ing. Ivo Holava
vedoucí Vydavatelství UPa*

Odborné knihy vydané v roce 2013

Univerzita Pardubice vydala v roce 2013 celkem 179 publikací, kterým bylo přiděleno ISBN. V rámci edice odborná kniha bylo vydáno 9 titulů (ve smyslu Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů). Čtyři z nich jsou odborné i laické veřejnosti k dispozici jak v univerzitní prodejně odborné literatury, tak i v univerzitním e-shopu <https://e-shop.upce.cz>. Představujeme je krátce v následujících řádcích.

Historie radiolokační techniky v Československu

Editoři: Václav Špás, Pavel Bezoušek, ISBN 978-80-7395-693-6; cena: 321,- Kč

Kniha se věnuje vývoji a výrobě radiolokační techniky v Československu od druhé světové války až do jeho rozpadu a dále jsou zde popsány navazující aktivity podniků v České i Slovenské republice. V Kap. 1 je stručně nastíněn vývoj této techniky ve světě a popsán vznik a vývoj českého výrobce této techniky podniku Tesla Pardubice a jeho výzkumného pracoviště ÚVR Opočíněk. Kap. 2 je věnována stacionárním (převážně civilním) letištním radarům, které představovaly nejrozsáhlejší a komerčně nejspěšnější kapitolu předlistopadové éry radiolokační historie v Československu. Kap. 3 je věnována mobilním (vojenským) radarům a soupravám, které zpravidla předznamenávaly vývoj radiolokační techniky a použitých technologií. V Kap. 4 je popsán vývoj a produkce lodních, zejména říčních radarů a Kap. 5 je věnována speciálním aktivním radiolokačním zařízením, jako meteorolokátorům, dopplerovským senzorům nebo přistávacím zařízením, vyvíjeným v ÚVR. V Kap. 6 jsou zařazena pasivní radiolokační zařízení včetně velkých průzkumných systémů TAMARA, které získaly velkou publicitu po r. 1990. Publikace vznikla jako editovaný soubor příspěvků, vypracovaných řadou autorů, kteří se aktivně podíleli na utváření historie československé radarové techniky.

Inszenierungen des Körpers. Textliche Einblicke, inhaltliche Ausblicke

Autor: Lenka Matušková, Winfried Baumann, Lubomir Hrdlík, ISBN 978-80-7395-737-7, cena: 250,- Kč

Die Publikation dreier Autoren (Lenka Matušková, Winfried Baumann, Lubomir Hrdlík) ist als Monographie über ein einheitliches Thema zu verstehen. Als roter Faden ziehen sich hier das Körpermotiv zusammen mit seiner Semiotik in Sprache sowie Literatur

und die Themen Körperperformanz, Weiblichkeit und Männlichkeit durch. Außerdem ist die Rede von der Sexualität und deren sprachlichem Ausdruck, v.a. im Kapitel Die Sprache der Sexualität. Zwischen Visualität und pornographischem Text. Die Problematik ist weiter vertieft und durch anschlussfähige Ideen ergänzt worden. Im Mittelpunkt stehen der Körper und Mode, Nacktheit als Element der Politik, Körper und seine semiotische Bedeutung, was auf Gedanken von Roland Barthes beruht.

Monografie tří autorů (Lenka Matušková, Winfried Baumann, Lubomír Hrdlík) se zabývá jedním uceleným tématem: tělesností, principem mužství a ženskosti, inscenováním a zobrazováním nahoty. Tento námět je v publikaci uveden kapitolou o expresivních a agresivních výrazech, včetně kleteb a nadávek. Stejným obsahem je erotika a sexualita a jejich odpovídající jazykový výraz, nalezený v časopisech a relevantní literatuře s náměty od mužské a ženské nahoty přes lingvistickou problematiku striptýzu až po vizualizaci těla v pornografických scénách na stránkách tištěných médií. Svým tématem, zpracováním, originalitou, příklady, rozsahem, novátorstvím, odkazem na sémiotický význam těla Rolanda Barthesa, jakož i odtabuizováním předkládané látky představuje publikace ucelený a komplexní vhled do problematiky.

Stabilita kulového vrchlíku. Stabilita tenkostěnných skořepinových konstrukcí

Autor: Petr Paščenko, Petr Tomek, Doubravka Středová, ISBN 978-80-7395-697-4, cena: 245,- Kč

Monografie je určena především výzkumným pracovníkům a studentům strojních fakult technických univerzit a pracovníkům ve strojírenství a dopravě. Monografie se zabývá stabilitou tenkostěnných kulových vrchlíků zatížených vnějším tlakem. Pozornost je soustředěna na kulové vrchlíky s imperfekcemi a poddajným okrajovým prstencem. Úvodní tři kapitoly monografie jsou věnovány obecnému popisu problémů ztráty stability tenkostěnných skořepinových konstrukcí. Pro názornost je zde uvedeno několik praktických případů ztráty stability reálných konstrukcí z oblasti strojírenského průmyslu a dopravy. Čtvrtá kapitola se zabývá ztrátou stability kulové skořepiny, a zejména pak detailním rozбором vlivu okrajových podmínek na stabilitu kulového vrchlíku. Pátá kapitola je věnována vlivu počátečních imperfekcí tvaru na stabilitu tenkostěnných skořepinových konstrukcí. Pozornost je

zde opět soustředěna na kulové vrchlíky s okrajovým prstencem. V rámci čtvrté a páté kapitoly jsou uvedeny výsledky výzkumu v podobě vzorců, diagramů a tabulek. Výzkum stability kulových vrchlíků s okrajovým prstencem je završen návrhem efektivního analytického výpočtového postupu, jehož základem je výpočtová procedura Evropského doporučení ECCS 2008, doplněná o koeficienty okrajových podmínek a o koeficienty imperfekci odvozených v této monografii. V šesté kapitole jsou popsány experimenty provedené se zkušebními vzorky kulových vrchlíků s prstencem. Je zde použito podtlakové zkušební zařízení, které bylo navrženo a vyrobeno pro účely experimentálního ověřování teoretických výsledků výzkumu (zkušební zařízení je v současnosti standardním vybavením Výukového a výzkumného centra v dopravě na DFJP). Součástí šesté kapitoly je i ukázkový příklad se vzájemným porovnáním výsledků ručních analytických výpočtů, MKP analýz a experimentů. V sedmé kapitole jsou učiněny obecné závěry, které dokreslují fyzikální představu autorů o chování zkoumaného typu konstrukce.

Výchova a vzdělávání dívek na cestě k moderní občanské společnosti. Genderové a sociální aspekty procesu socializace mládeže v období 1774-1868

Autor: Jana Stráníková, ISBN 978-80-7395-511-3, cena: 212,- Kč
 Jak vypadalo dětství v 19. století? Jak rodiče vychovávali své děti? Jaká byla role otce a matky při výchově? Jaké byly požadavky pedagogů na výchovu dětí v rodině? Kde získávaly děti své vzdělání? Co očekávala společnost od školy? Jaké vzdělání poskytovala chlapcům a jaké dívkám? Jak vypadala výuka slohu? Jakou roli hrálo ve výchově náboženství? Jaká byla úroveň vzdělanosti žen v řemeslnických rodinách? Jak byly vzdělávány měšťanské dívky z „lepších rodin“? Proč duchovním vadily negramotné ženy a proč pedagogové tolik volali po (přiměřeném) vzdělání žen? Tyto a mnohé další otázky si klade autorka této knihy. Odpovědi na ně hledala v dobové korespondenci, odborné literatuře i beletrii.

Ing. Ivo Holava
 vedoucí Vydavatelství UPA

Konference VĚDĚNÍ MLADÝM tentokráte na pardubickém zámku

obr. 1 – Společná fotografie prezentujících a organizátorů
 obr. 2 – Posterová sekce
 obr. 3 – Auditorium ústní sekce

Univerzita ve spolupráci se studenty Universitas pořádala dne 6. listopadu již II. ročník konference VĚDĚNÍ MLADÝM, určené zejména středoškolským studentům z celé ČR. Na konferenci studenti prezentovali výsledky vlastní práce, které byly podle témat rozděleny na čtyři části, z nichž každá měla svého garanta z řad univerzitních odborníků – akademických pracovníků. Letos to byla část Chemie, FyzInf (fyzika a informatika), Biologie a GeolSoc (geologie a sociologie).¹

Na pardubický zámek se toho dne sjelo na 150 účastníků, převážně středoškoláků, z nichž 41 prezentovalo své odborné práce,

jichž bylo celkem 24. Ty byly krom tematických částí dále rozděleny na ústní a posterovou sekci. Součástí ústní sekce bylo úvodní slovo od garanta příslušné části. Letošní konference byla ověřena mottem: „Všichni lidé od přirozenosti touží po vědě.“ (Aristotelés, Metafyzika).

V úvodním slovu přítomné přivítala prorektorka doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D. Následovala prezentace Ing. arch. Ivy Svobodové o evropském projektu „Brána vědě/ní otevřená“. „Už jenom nějaký bůh nás může zachránit?“ se pak ve svém projevu ptal student Bc. Patrik Čermák. Zahájení konference pak završilo společné vystoupení studentky Kateřiny Šraitrové a ředitelky ZUŠ v Litomyšli Mgr. Markéty Hegrové, Ph.D., které přednesly skladbu od François Bornea „Fantasie Brillante sur Carmen pro flétnu a klavír“.

První, chemickou část uvedla přednáška o anorganických pigmentech prof. Ing. Petry Šulcové, Ph.D., z Fakulty chemicko-technologické. Paní profesorka vzkázala: „Již minulý ročník této konference mne příjemně překvapil, a to nejen pracemi studentů, ale i jejich prezentačními dovednostmi. Letos to mohu jen potvrdit

¹ Konference se konala v rámci projektu BRAVO – Brána vědě/ní otevřená, reg. č. CZ.1.07/2.3.00/35.0024. Více viz Studentská konference VĚDĚNÍ MLADÝM. Portál mladých vědeckých pracovníků [online]. 2013 [cit. 2013-11-30]. Dostupné z: <http://bravo.upce.cz/pozvanky/vedeni.html>. Report z prvního ročníku viz ČERMÁK, Patrik. Studentská konference VĚDĚNÍ MLADÝM. Zpravodaj Univerzity Pardubice. 2013, č. 74, s. 31-32. Dostupné z: <https://dokumenty.upce.cz/Univerzita/zpravodaj/zpravodaj-74.pdf>.

a pozitivně hodnotím obrovský zájem studentů, především přirozenou ochotu diskutovat o předneseném tématu.“ Následovala prezentace „Obsah rtuti v rybách z vod ČR“ Karolíny Rezkové z Gymnázia Tišnov. Na ni navázal „Vliv čajů na lidský organismus“ v podání Václava Dvorského ze Střední průmyslové školy chemické akademika Heyrovského v Brně. V posterové sekci pak vystoupila Renata Zajíčková z Gymnázia Matyáše Lercha v Brně, a to s prací nazvanou „Interakce buněk s plazmochemicky upravenými povrchy“. Klára Schönbeková z Gymnázia Pardubice Mozartova nás pak také u posteru seznámila se svou prací „Využití laboratorních zvířat při zjišťování toxicity chemických látek“.

Fyzikálně-informatickou část pak s přednáškou „Nikdy nevidíte všechno!“ uvedl doc. Ing. Čestmír Drašar, Dr., z Fakulty chemicko-technologické. Ten zhodnotil, že „vedle studentů, kteří přišli jen tak, jsem zaznamenal i hezkou řádku těch, kteří byli na věděni a vědu opravdu naladěni. Myslím, že právě takovým lidem jsou akce tohoto typu opravdu přínosem. Seznámí se s novými poznatky, naučí prezentovat svoje výsledky a zároveň poznají krásy i úskalí spojené s věděním a vědou.“ Poté následovala prezentace „Charakterizace diodových laserů v blízké IČ oblasti“ Lucie Bričkové z Prvního soukromého jazykového gymnázia v Hradci Králové.² V posterové sekci měli účastníci možnost navštívit prezentaci „Osvětlení v obcích“ Víta Olšanského, který též přijel z hradeckého gymnázia. Dále následovaly prezentace studentů ze SPŠ elektrotechnické a VOŠ Pardubice. Byl to Tomáš Moravec s prací „Poštákův týden“. Patrik Bednář prezentoval svoji „Webovou tvorbu“. „Projekt Leonardo da Vinci – česko-italská praxe“ prezentoval Marcel Šisler a Radim Bednář. Daniel Smejkal přiblížil své působení v oblasti „Webových stránek“. A nakonec byl přítomen Martin Lepeška, který se zabýval „Tvorbou počítačové hry“.³

Součástí konference byla i krátká prohlídka zámku. Právě výběr zámku za místo konání ocenila pozorovatelka konference Karolína Sejkorová z Gymnázia Česká Třebová: „Výběr místa konání právě na zámku byl rozhodně dobrou a milou volbou. Celé konferenci to dodalo ještě o něco větší rozměr.“ Loňským účastníkům Janu Fukačovi z Gymnázia Jateční v Ústí nad Labem a Aleši Stejskalovi z Letohradského soukromého gymnázia však přišla vhodnější loňská univerzitní aula. Nicméně oba vyzdvihli výbornou úroveň prezentujících.⁴ Pro přítomné bylo také k dispozici několik ústních časopisů – Československý časopis pro fyziku, Vesmír, Živa nebo Chemické listy.

Garantka biologické části Ing. Marcela Pejchalová, Ph.D., nás ve své prezentaci seznámila s náplní Katedry biologických a biochemických věd FChT. Sama o konferenci řekla: „Velice kladně hodnotím zejména vysokou úroveň příspěvků v biologické sekci. Oba ústně prezentované příspěvky, ač jeden zastupoval mikrobiologii a druhý byl věnován malakofauně v okolí Ralska, byly velice odborně, přitom však poutavě a vtipně prezentovány.“ Prvním zmíněným příspěvkem byl „Vliv kyseliny hyaluronové a různých koncentrací glukózy na hyaluronidázovou aktivitu patogenů ran Staphylococcus aureus a Streptococcus agalactiae izolovaných z chronických ran“ v podání Václava Kotyzy z Letohradského soukromého gymnázia. Kotyza nám napsal, že ho konference „velmi mile překvapila tím, kolik mladých lidí se sešlo v krásných prostorách pardubického zámku, aby si navzájem předali informace, na kterých sami pracují.“ Ve druhém ústně prezentovaném příspěvku

nás pak vybraná trojice ze série autorů z Gymnázia Přírodní škola v Praze seznámila s „Bazickými výchozy v okolí Ralska: ornitodisperzní výsadky, nebo relikty postglaciální malakofauny?“. V posterové sekci vystoupilo několik autorů z Gymnázia Česká Třebová. Byla to Kateřina Chudá a Kristýna Tomášová s prací „Vliv města na kvalitu vody v řece Třebovce“. Sama Tomášová pak ještě prezentovala práci s názvem „Kultivace *Trametes versicolor* DSM 1977 a produkce enzymu lakázy“. „Celiakie a problémy s potravinami“ prezentovala Justýna Kučerová. Poslední ze zmíněného gymnázia byla Veronika Hekrlová s Dominikou Tutschovou, a to s prací „Citlivostí různých druhů chleba vůči plísním“. Z pardubického Gymnázia Mozartova přišla Pavla Handlířová s prací „Úloha fotoreceptorů, iontových kanálů a akvaporinů v klíčení semen“. Z Gymnázia Aloise Jiráka v Litomyšli to byla Kateřina Valentová s tím, že „Většina lidí neumírá na nemoc, ale na její léčbu...“. Pět autorů z ostravské Střední průmyslové školy chemické akademika Heyrovského pak zastupovalo práci „Voda a životní prostředí Moravskoslezského kraje“.

Geologicko-sociologickou část uvedla svým vystoupením o urbanismu doc. Ing. arch. Vladimíra Šilhánková, Ph.D., z Fakulty ekonomicko-správní. Paní docentka prohlásila, že „konference VĚDĚNÍ MLADÝM je velmi milé setkání s mladými a nadšenými badateli, které osvěží ducha a zprostředkuje mezigenerační obohacení.“ Se „Starými důlními díly 2013“ nás zde seznámila Dominika Adamcová s Pavlem Šimonem z Gymnázia Přírodní škola v Praze. Matyáš Kadlčík a Jakub Koutník ze stejné školy pak mluvili o „Důsledcích cvičné bojové aktivity v bývalém vojenském prostoru Ralsko na vybrané biologické prvky v krajině“. V posterové sekci Adam a Filip Bartůškovi ze stejného gymnázia prezentovali práci s názvem „Porovnání rostlinných společenstev zaniklých vesnic v bývalém tankodromu Židlov a mimo něj“. S prací „Sestavení příručky o sociální hiporehabilitaci“ přijela Vanda Svobodová z hradeckého Prvního soukromého jazykového gymnázia. Svobodová nám poděkovala za „velmi příjemnou, a pokud mohu hodnotit, výborně organizačně zvládnutou konferenci. Zejména oceňuji prostředí zámku, zajištění komfortu prezentujícím a příjemný program, ale i mnoho dalšího.“

Mezi přítomnými byly i učitelé. Zmíňme třeba Mgr. Ing. Jaroslava Švadlenku ze SPŠE a VOŠ v Pardubicích. Ten vyjádřil prezentujícím obdiv, „s jakým zaujetím a dobrou znalostí věci své prezentace přednášeli. Říkám si, že ani moje práce nebyla zbytečná.“

Účelem konference bylo ukázat, že být dobrým odborníkem je důležité a žádoucí. Nicméně stejně důležité je mít vztah k celku či širším kontextům. Vzhledem k perfektně připraveným příspěvkům, bohaté diskusi s publikem a pozitivním referencím lze doufat, že se konference povedla.

Univerzita Pardubice se pořádáním této studentské konference poprvé zapojila do vědeckého festivalu Týden vědy a techniky, který už tradičně pořádala Akademie věd ČR, letos v termínu od 1. do 15. listopadu 2013. V rámci festivalu se uskutečnil i listopadový diskusní večer Science Café aneb Na slovíčko s vědcem, který pravidelně pořádají studenti univerzity.

za organizační tým
Bc. Patrik Čermák

student magisterského studijního oboru Materiálové inženýrství FChT
a bakalářského studijního oboru Filozofie FF

² Z dopravně-technických důvodů nemohli studenti Ondřej Zbytek a Ondřej Svoboda z Gymnázia Opatov v Praze přijet prezentovat svůj příspěvek „Supravodivý setrvačnický – baterie budoucnosti“.

³ O fyzikálně-informatické části více viz ČERMÁK, Patrik. Fyzikálně-informatická část konference VĚDĚNÍ MLADÝM. Československý časopis pro fyziku. Česká republika: Akademie věd, 2013, č. 6.

⁴ Více referencí a jejich úplná znění lze nalézt na <http://projekty.upce.cz/bravo/akce/vedeni-list2013-reference.html>.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Z Lombardie do Piemontu aneb křížem krážem Pádskou nížinou

1

2

3

4

obr. 1 – účastníci exkurze na nádvoří hradu Trausnitz v Landshutu

obr. 2 – katedrála Narození Panny Marie, známá obecně jako Dóm, v Miláně

obr. 3 – kartuziánský klášter Certosa di Pavia, založený na konci 14. století

obr. 4 – lovecký zámek Stupinigi na předměstí Turína, postavený v letech 1729-1731 architektem Filipem Juvarrou pro sardinského krále Viktora Amadea II.

Ve dnech 28. dubna – 4. května se uskutečnila již osmá odborná exkurze Ústavu historických věd Filozofické fakulty. Po exkurzích do Saska (2006), Krakova (2007), Horních Frank (2008), Wrocławu (2009), Mnichova (2010), Verony (2011), Alsaska (2012) směřovala cesta na sever Itálie, do Lombardie.

Exkurze se zúčastnilo dvacet dva studentů bakalářských, dvacet studentů magisterských a dva studenti doktorských studijních programů.

První zastávkou náročné cesty bylo bavorské město Landshut, původní sídlo rodu Wittelsbachů. Zde účastníci absolvovali prohlídku dominanty města, gotického hradu Trausnitz. Po krátké prohlídce města čekal přejezd do místa prvního noclehu, malebného městečka Lindau na břehu Bodamského jezera.

Druhý den exkurze začal plavbou přes Bodamské jezero do místa úzce spjatého s českými dějinami, do Kostnice. Po prohlídce historického jádra města následoval přejezd přes Alpy do centra pobytu následujících dní Milána.

Dlouhý třetí den byl věnován prohlídce právě tohoto města. Duomo, Galleria Vittorio Emanuele II., Teatro alla Scala, městská pevnost Castello Sforzesco, místo posledního odpočinku sv. Ambrože – Sant' Ambrogio či klášter, v jehož refektáři je ukryta slavná Leonardova Poslední večeře, Santa Marie delle Grazie. Toto je jen

necelý výčet pamětihodností, které byly organizovaně zhlédnuty. Dle vlastního vkusu mohli studenti navštívit některou z proslulých milánských galerií či muzeí.

Čtvrtý den byl věnován prohlídce čtyřicet kilometrů vzdálené Pavie. Vedle dómu, na jehož stavbě se podíleli Leonardo da Vinci a Donato Bramante, byly k vidění nejstarší pavijský kostel Basilica di San Michele ze 7. století, kolej Collegium Borromeum založená Karlem Boromejským na podporu nemajetných studentů, univerzitní kampus či městská pevnost Castello Visconteo. Pomyslným vrcholem dne byla návštěva nedaleké Certosy di Pavia, dechberoucího dosud fungujícího kartuziánského kláštera.

Pátý den následovala prohlídka sídelního města savojské dynastie Turína. První cesta vedla k městské dominantě Basilice Superga, vrcholnému dílu Filippa Juvarry. Poté následovaly městské paláce: královský palác Palazzo Reale a Palazzo Carignano. Následovala volná prohlídka města, kroky každého však vedly do kostela San Lorenzo, díla architekta Guarina Guariniho. Den byl završen u předměstského sídla Viktora Amadea II. Palazzina di Caecia di Stupinigi.

Dopoledne posledního dne bylo věnováno dalším z nepřeberných milánských pamětihodností, mnohý účastník navštívil díky přízni počasí střechu Duomu. Následoval přejezd do švýcarské

Bellinzony, kde byla prohlídka věnována středověkému hradu Castelgrande. Systém zdejšího opevnění napojeného na tři hrady je na seznamu památek UNESCO. Poslední, co účastníci exkurze viděli, bylo historické centrum tohoto města.

O odbornou stránku exkurze se postarali samotní studenti, kteří přednesli dvacet jedna kvalitních referátů, v kombinaci s výkladem dr. Vítězslava Prchala a dr. Zbyňka Vydry v součinnosti s olomouckým hostem exkurze doc. R. Pavlíčkovou.

Dne 18. června byl exkurzi věnován workshop, jehož cílem bylo vytvořit prezentaci celé akce. Výstup lze zhlédnout na stránkách uhv.upce.cz.

*Mgr. Marcela Strouhalová
studentka doktorského studia, obor Historie
Ústav historických věd FF*

Regionální rozvoj v regionech Evropy 2013

studenti oboru Regionální rozvoj – Urbanismus na terénním cvičení na Broumovsku (Wambierzyce, PL)

V termínu 24. – 28. září proběhl již 5. ročník odborné exkurze studentů oboru Regionální rozvoj. Již tradičně byl zvolen region na pomezí dvou států pro větší možnost porovnání přístupů k regionálnímu rozvoji a k práci s krajinou. V předchozích letech byl postupně porovnáván rakouský přístup s Českou republikou, Slovinskem a Maďarskem. Pro rok 2013 bylo zvoleno Broumovsko jako periferní region na pomezí Čech a Polska.

Základem pro práci studentů bylo představení broumovského regionu, které provedla JUDr. Růčková, předsedkyně Místní akční skupiny Broumovsko a zastupitelka města Broumov. Ta ve svých přednáškách studentům přiblížila silné i slabé stránky regionu a zároveň poukázala na některé úspěšné projekty. Dalším přednášejícím v teoretické části výjezdu byl dr. Pondělíček, který pohovořil o principech péče o krajinu, ochraně životního prostředí a specifických územního rozvoje v chráněných přírodních lokalitách, jakou je i CHKO Broumovsko.

V praktické části terénního cvičení celkem 31 studentů provedlo pod vedením doc. Šilhánkové a dr. Maštálky mapování obcí v terénu spočívající ve sběru vybraných dat o obcích regionu. V této fázi byl kladen důraz především na potenciál jejich dalšího rozvoje. Zároveň byl v rámci exkurze uspořádán výjezd do polských příhraničních měst, kde odborný mentor výjezdu dr. Pondělíček v praxi poukázal na rozdílnost péče o krajinu na české a polské straně hranice.

Zkušenosti a informace načerpané studenty v rámci terénního cvičení se stanou základem pro jejich práci v odborných předmětech posledního ročníku studia oboru Regionální rozvoj. Analýzy a návrhy, které vzejdou z prací studentů, budou předány Místní akční skupině Broumovsko a o. s. Omnium, jež v regionu působí se svým rozvojovým projektem.

Na akci rovněž spolupracovala Fakulta restaurování Univerzity Pardubice a terénní cvičení bylo částečně podpořeno projektem DOCEO PRO CULTURA, CZ.1.07/2.2.00/28.0268.

*Ing. Martin Maštálka, Ph.D.
Ústav regionálních a bezpečnostních věd FES*

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Science Café v Pardubicích

Od ledna roku 2012 pořádají studenti univerzity neformální diskusní večery Science Café. Tyto večery se konají jednou měsíčně a setkávají se na nich lidé zajímající se o nejrůznější oblasti vědy či vědění s vědci. Setkání jsou zasvěcena hledání odpovědí na zajímavé otázky. Science Café se koná pod hlavičkou a s finančním příspěvím projektu Brána vědění/otevřená – BRAVO v uvolněné atmosféře Klubu 29. Od prosince 2013 změní tyto diskusní večery svůj název na Kavárnu Universitas.

Fenomén spolupráce se Státní bezpečností

Dubnové Science Café se konalo 10. den v měsíci a jeho hostem byl Mgr. Jiří Urban, který působí v Ústavu pro studium

totalitních režimů a také v Ústavu historických věd Fakulty filozofické Univerzity Pardubice, kde přednáší kurz „Vyrovnávání se s komunistickou minulostí“. Pan magistr se specializuje na téma kolektivizace venkova, vydal knihu *Venkov pod kolektivizační knoutou: okolnosti exemplárního „kulackého“ procesu* (Vyšehrad, 2010) a své specializaci zůstal věrný i v rámci přednášky „Využívání spolupracovníků Státní bezpečnosti při prosazování kolektivizace východočeského venkova“.

„Od počátku kolektivizace byl východočeský venkov komunistickou stranou vnímán jako „reakční“, tj. tradičně agrární region. Stejně jako na zbytku území se i zde sedláci a hospodáři bránili vzniku JZD, a proto bylo využíváno spolupracovníků

StB pro získávání informací o odpůrcích režimu a kolektivizace,“ osvětlil přednášející. „Spolupracovníci StB mohli mít různé statuty jako např. agent provokatér, agent informátor nebo agent důvěrník. Pocházeli ze všech sociálních vrstev, spolupráci podepisovali za nejrůznějších podmínek a také míra jejich angažovanosti se mnohdy velmi lišila,“ uvedl Jiří Urban.

Během večera jsme se postupně seznámili s osudy tří spolupracovníků StB, kteří pocházeli z různých koutů Čech a navzájem se neznali. Přesto je něco spojovalo – byli využíváni při prosazování kolektivizace ve východočeském regionu. Vylíčením jejich životních příběhů poukázal Urban na složitost a nejednoznačnost fenoménu

spolupráce občanů s komunistickou Státní bezpečností.

„První z trojice pocházel z dobře situované městské rodiny, působil jako učitel na gymnáziu a byl milovníkem hudby. Spolupráci podepsal poté, co byl zatčen za napomáhání útěku za hranice. Hrozilo mu odsouzení a následné fárání uranu na Jáchymovsku. Státní bezpečností byl využíván jako nastrčený agent – informátor v celách zadržených sedláků. Velmi rychle a obratně si získával jejich důvěru a nadřazeným poskytoval důležité informace. Pro svoje schopnosti byl dokonce „vypůjčován“ do jiných regionů. Další agent byl odmala vnímán okolím jakou outsider. Ničím nevyčníval a jeho studijní výsledky byly podprůměrné. Z neznámých důvodů utekl za hranice, kde se dal do služeb americké tajné služby. Hned při první příležitosti byl však zatčen a ze dne na den převlékl kabát a stal se agentem StB. Důvěru venkovanů si získával jako údajný protikomunistický odbojář ze zahraničí. Jeho výsledky byly hodnoceny jako výborné. Byl velmi aktivní a můžeme říci, že jej tato činnost naplňovala. Poslední z představené trojice pocházel z dobře situované zemědělské rodiny. S komunistickým režimem nesouhlasil a se svými názory se moc netajil. Jednoho dne byl se zavazanými očima odvezen na odlehlé místo, kde byl po dva dny podroben výslechu a naléhání, aby se dal do služeb StB. Jinak mu hrozilo již zmiňované fárání uranu. Spolupráci nakonec podepsal. Státní bezpečnosti však nikdy nepřinesl žádné užitečné informace a snažil se ze své role všemožně vyvléknout. Jeho spolupráce nakonec byla vyhodnocena jako neperspektivní a byla ze strany StB ukončena.“ vylíčil osudy Urban.

Rozhovor s Mgr. Jiřím Urbanem
Působíte na Ústavu pro studium totalitních režimů, který byl založen poměrně nedávno. Co je pracovní náplní zaměstnance tohoto ústavu? Jak vypadá váš pracovní den?

Ústav pro studium totalitních režimů má za sebou již pět let fungování. Co se pracovní náplně týče, záleží, na jakém úseku pracujete. Já osobně pracuji v Oddělení zkoumání komunistické doby, tudíž na úseku výzkumném. Můj pracovní den je tedy pestřejší. Není omezen pouze na sezení u počítače. Do mé práce patří zkoumání archivních materiálů a také vyhledávání pamětníků. Zajímám se o dobu, kterou ještě naši prarodiče a praprarodiče pamatují. Nedílnou součástí mé práce je také přednášková činnost a pořádání různých akcí.

Na naší univerzitě přednášíte kurz „Vyrovnávání se s komunistickou minulostí“. Jak na tom česká společnost je? Dá se říct, že jsme se s touto

minulostí již vyrovnali, nebo nás naopak čeká ještě dlouhá cesta?

Mám-li odpovědět jednoslovně, pak musím říct, že ne. Tento proces stále probíhá nejen u nás, ale i v okolních zemích, které mají komunistickou minulost také dánu do vínku poválečných dějin. Zároveň je to ale faktor, který mě na tomto kurzu, který je povinný pro studenty magisterského programu soudobých dějin, baví. Moje přednášky nejsou žádný semestr stejné. Pro studenty je připraven kurz, který se skládá ze dvou stěžejních témat. Prvním je politopadový vývoj v československém prostředí – tedy samostatný akt vyrovnávání se, který trvá dodnes. Druhým tématem je vyrovnávání se prostřednictvím poznávání charakteristických rysů režimu. Nejedná se tedy o výklad dvačtyřicetiletého komunistického experimentu v Československu. Snažíme se postihnout, co přivedlo režim k životu, udržovalo jej a vedlo k jeho zániku.

Jaký je váš názor na stále narůstající počet voličů KSČM?

Pokud jde o trend samotný, pak není českou výjimkou. Podobně je tomu i v jiných postsocialistických zemích. Osobně zde vidím dva faktory. Jednak jde o skupinu nejen mladých lidí, ale lidí napříč věkovým spektrem, která nemá zájem hlouběji pronikat do politických dějin a dějin každodennosti toho dvačtyřicetiletého období. Jednak jde o jakousi kocovinu, rozčarování, že více než dvacet let po Sametové revoluci stále není vše dle našich představ. Na jednu stranu těmto výtkám rozumím a snažím se je pochopit. Na druhou stranu období po Listopadu z mého pohledu není ještě dostatečně dlouhé na to, aby se změnilo myšlení, jednání a charakteristiky lidí, které po dvě generace komunistický režim produkoval. Vlastně to stále souvisí s předchozí otázkou.

V rámci výuky zde na univerzitě se setkáváte s mladými lidmi. Jaké je

dubnové Science Café

povědomí mládeže o komunistickém režimu? Mají představy realistické, či naprosto zkršené?

Na univerzitě je toto povědomí dobré. Pracuji se studenty, kteří již přišli studovat historii, a navíc se studenty, kteří se v rámci svého studia specializují na soudobé dějiny. Nicméně sbírám zkušenosti i z přednášek na základních či středních školách. Zdá se mi, že i zde je povědomí dobré. Vypovídací vzorek mých zkušeností ale nepokrývá celou společnost. Kam si mě pozvou na přednášku, tam se chtějí něco dozvědět o tom, co patří do mé práce, tedy o realitě dané doby. Samozřejmě že dnešní komunisticky či ultralevicově orientovaná mládež o takovéto poznání či přednášky nestojí.

Zabýváte se kolektivizací venkova, v rámci které mnozí lidé přišli o svoje hospodářství. Jak probíhá jejich vyrovnávání? Jsou s tím lidé po těch několika desítkách let smířeni, nebo v nich stále přetrvává pocit křivdy?

Tato otázka by byla na samostatnou přednášku. Je to velice zajímavé téma, ale složité a do určité míry i rozporuplné. Kolektivizace, která v Československu odstartovala na jaře roku 1949, byla přijímána většinovým nesouhlasem, odporem. Na druhou stranu, když už k ní oněmi nevybíravými způsoby došlo, lidé tuto realitu přijímali s pohledem, který nejlépe vyjadřuje pamětnická glosa: „Nedalo se nic jiného dělat. Muselo se žít v tom, co bylo.“ Abychom byli upřímní, v 70. a 80. letech již zkollektivizovaný venkov prosperoval. Sice to nebylo z ekonomického pohledu úplně košer a prosperoval za cenu obrovských finančních dotací od státu. Ne všude se dařilo jako ve Slušovicích, ale celkově se dařilo. Na venkově rostly kulturní domy, knihovny, rozvíjel se kulturní program a podobně. Přišel také fenomén dovolené, kterou zemědělský stav před kolektivizací neznal. Máme tu však zajímavý rozpor či zvláštnost. Ze zemědělského stavu, který se brání kolektivizaci, se na konci režimu stává

květnové Science Café

třída obyvatel, která je jednou z jeho opor. Venkov si zkrátka v 80. letech již neměl na co stěžovat.

Nyní se vrátím k vaší otázce. Byly a jsou generace, které si pamatují přerušení rodové tradice a které komunistickému režimu v životě nezapomenou, že tuto tradici zpřetrhal. Stále to patří k vyrovnávání se s komunistickou minulostí. Na druhou stranu polistopadový vývoj, který se snažil napravovat křivdy skrze rehabilitace, odškodňování a restituce, nebyl schopen vyrovnání se na venkově dosáhnout. Podívejme se na otázku restitucí. Vráťte-li člověku v 90. letech deset, dvacet hektarů půdy, které jste mu vzali před čtyřiceti lety, tak již nedokáže uživit rodinu takovým způsobem, jak tomu bylo ve 20., 30. či 40. letech. Je zde určité střizlivění, které se dělí do dvou proudů. Jedni jdou proti proudu a snaží se zuby nehty navázat na zpřetrhanou rodinnou tradici. Jsou ochotni investovat a zadlužit se. Druzí jdou s proudem. Nemají chuť se obléknout do monterek a od slunka do slunka pracovat na půdě, jak tomu dřív bývalo. Těchto lidí je většina. Přerod ze soukromého hospodáře, který sleduje všechny vlivy ovlivňující zemědělství, v zaměstnance s pravidelnou pracovní dobou je v podstatě jeden z největších sociálních přerodů společnosti, který se během oněch dvaatřiceti let udál. Období komunismu trvalo moc dlouho na to, aby se věci uváděly v původní stav. Dalším faktem je, že kdyby nenastoupil pouónorový režim a nebyla by provedena kolektivizace, tak vývoj zemědělství, jak víme ze zemí, kde se komunisté nechopili moci, by šel stejnou cestou. Docházelo by k zvětšování obdělávané výměry půdy, investování do mechanizace, omezování velkého počtu drobných rolníků, kteří hospodařili na hektaru či pěti. Dělo by se to ale přirozenou, a nikoli takto nevybíravou, násilnou cestou. V tom je zásadní rozdíl!

Do hlubin vesmíru

Dne 21. května navštívil Science Café prof. RNDr. Jan Palouš, DrSc., který působí v Astronomickém ústavu AV ČR jako vedoucí oddělení Galaxií a planetárních soustav. Pracoval na Evropské jižní observatoři a v řadě jiných zahraničních astronomických pracovištích a mimo jiné je autorem a spoluautorem zhruba 200 odborných prací. Během přednášky: „Vznik hvězd a vývoj galaxií“ nás zavedl na exkurzi do hlubin vesmíru.

„Pokud se podíváme na noční oblohu, pak to, co můžeme spatřit, je pouhé jedno procento vesmíru. Zbylou, pro nás neviditelnou část tvoří například temná hmota a temná energie. Naše závěry a hypotézy o dění v kosmu tedy pocházejí z poznatků o tomto jediném procentu,“ uvedl přednášející.

„Zhruba 380 000 let po Velkém třesku se oddělilo záření od hmoty a vesmír se stal průhledným. Jelikož v té době neexistovaly hvězdy, byly zde pouze fotony reliktního záření. To bylo ovšem tak slabé, že se následující etapa vývoje vesmíru označuje jako „doba temna“. Vznik prvních hvězd byl velmi komplikovanou záležitostí, jelikož se v raném vesmíru nevyskytovaly žádné prvky těžší než vodík a helium. Ty byly vytvořeny až v nitru prvních hvězd, které měly poměrně krátký život a staly se zdrojem těžkých prvků pro další generace hvězd,“ přiblížil pan profesor.

„Většina hvězd, které známe, je sdružena v galaxiích. Velká část produktů hvězdného vývoje se však v samotných galaxiích neudrží, ale dostává se do mezigalaktického prostoru. S tím souvisí řada jevů jako svlékání galaxií z mezihvězdného plynu, ha-rašení či prolínání galaxií, kdy dojde k jejich propojení a vzniku větších soustav,“ popsal přednášející.

Po skončení přednášky následovala v plném sále velmi živá diskuse, při které bylo položeno velké množství zajímavých

dotazů týkajících se vzniku a vývoje vesmíru, stavby hvězd či osudu našeho Slunce.

Rozhovor s prof. Janem Paloušem Vyrůstal jste v poměrně silně intelektuálním prostředí vašeho otce a bratra. Jak si myslíte, že to ovlivnilo vás a vaše budoucí směřování?

Nepochybně mě to do jisté míry ovlivnilo. Pokoušel jsem se ale o nezávislou cestu, která by stála na vlastních nohách. Moc mi nesesedělo být pořád ve vleku, a tudíž jsem se dal na takový obor, který u nás doma nikdo neprovozoval. Rozhodnutí týkající se astronomie, či fyziky a matematiky obecně, mělo tedy tento podtext. Poté jsem zjistil, že to nebylo vůbec špatné rozhodnutí a že mi tato oblast vyhovuje. Vždy jsem prahнул po disciplínách, které jsou kvantifikovatelné a měřitelné.

Proč jste si z velkého množství témat astronomie a astrofyziky jako svou specializaci vybral právě vznik hvězd a vývoj galaxií?

Ono vás to jaksi vede samo. Není to tak, že od útlého mládí víte, co uprostřed nebo na konci svého života budete dělat. Má to své vývojové fáze. Byla zde nabídka různých disciplín, ať už se jednalo o nebeskou mechaniku, astrometrii, či od 60. let stelární astrofyziku. Já měl ale to štěstí, že mým vedoucím doktorského studia – tehdy se toto studium nazývalo aspirantura – byl pan docent Perek, který se zabýval dynamikou galaxií. Od dynamiky galaxií, což je více matematická disciplína, už není moc daleko k tvorbě hvězd nebo k mezihvězdné hmotě. Kouzlo tohoto oboru je v tom, že propojuje malé škály, na kterých vznikají jednotlivé hvězdy, se škálami většími, které se týkají třeba struktury galaxií. To vše se propojuje se škálami ještě většími, kde již hovoříme o kupách galaxií. Právě toto propojení různých dimenzí mě zaujalo.

V astronomii a astrofyzice je důležité jak pozorování, tak teorie. Jak se v praxi ovlivňují a prolínají?

Řekl bych, že dnes máme v astronomii tři nohy, tvořící poměrně stabilní trojnožku. Trojka byla vždy symbolem stability. Jednou je jistě pozorování, druhou je teoretická práce s tužkou a papírem a třetí nohou je dnes obrovský virtuální svět počítačů. Osobně nemám rád takové to rozdělování, že někdo je teoretik, někdo je pozorovatel, někdo dělá simulace a někdo je interpretuje. To je špatně. Na astrofyzice se mi právě líbí, že každý by měl promyšlet důsledky svého jednání, pozorování a uvažování, které musí interpretovat jako celek. Jiný příklad takové trojnožky nepochybně přichází s novým přístrojem jménem Alma (Atacama large millimeter array), což je interferometr na milimetrových a submilimetrových vlnových délkách. Nepochybně dojde k tomu, že budeme objevovat

miliony neznámých čar vibračních přechodů molekul, které jsou v prostoru a které zde na Zemi buďto vůbec neznáme, nebo se s nimi setkáváme pouze v minimálních koncentracích, naprosto jiných teplotách a hustotách. Budeme mít prales jistých čar, které bude třeba nějakým způsobem interpretovat. To je tedy jedna věc – pozorování. Druhou věcí jsou laboratorní experimenty. Například v Praze při VŠCHT a Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského existuje společná laboratoř vysokodisperzní molekulární spektroskopie. Samozřejmě zde nemohou simulovat vesmírné podmínky, nicméně dělají experimenty a objevují různé čary, které potom identifikují s těmi pozorovanými. Chudáci jsou ti, na kterých je třetí část – teorie. Musí dopočítat všechny přechody mezi molekulárními stavy pomocí Schrödingerovy rovnice a s potvrzením přijdou často až s velkým zpožděním. Tyto tři části musí konvergovat, ale někdy je to těžké.

Podívejme se nyní na naše Slunce.

Je nám již dnes jasný jeho osud a jak ovlivní Zemi a život na ní?

Slunce je atomový reaktor přeměňující vodík v hélium. Zásoby paliva v tomto atomovém reaktoru jsou konečné. Víme, že hmotnost Slunce je konečná, tudíž je konečný i jeho život. Slunce je čtyři a půl miliardy let staré, podobně jako Země, a je zhruba v polovině svého života. Zásoby mu vydrží na další čtyři nebo pět miliard let. Poté přestane mít možnost spalovat ve svém jádru vodík na helium a nafoukne se. Stane se z něj hvězdný obr, který má podstatně větší průměr, a tudíž i větší svítivost. Sluneční soustava přestane existovat ve formě, v jaké ji známe dnes. Ve fázi obrů nevydrží hvězda příliš dlouho. Skončí i periferní reakce a z hvězdy se stane bílý trpaslík. To je taková chladnoucí hvězda, ve které již neprobíhají reakce, čím dál tím méně svítí a nakonec skončí jako málo zářící temná hmota. Musíme si uvědomit, že pokud hovoříme o hvězdách, pak je větší na hmoty soustředěna právě v těch malých hvězdách, které skončí jako bílí trpaslíci na hvězdném hřbitově.

A co naše galaxie? Je něčím výjimečná?

Galaxií jako je Mléčná dráha nalezneme ve vesmíru celou řadu. Mléčná dráha je již dobře rozvinutá krasavice v letech, která má leccos za sebou. Jedná se o velkou spirální galaxii, která je poměrně osamocená. Očekáváme, že se v hluboké budoucnosti propojí s Mlhovinou v Andromedě. Tyto dvě galaxie se přibližují a za určitou dobu se spojí tak, že z nich vznikne eliptická galaxie. Obří eliptické galaxie známe například z kupy galaxií v souhvězdí Panny. Ve středu této kupy galaxií nalezneme hned dvě. Jsou to M86 a M87. Tyto dvě velké eliptické galaxie patrně vznikly

mergováním, tzn. propojením určitého počtu spirálních galaxií. My se nalézáme v místním klastru galaxií, kde jsou jenom dvě spirální galaxie a několik desítek malých galaxií jako je Velké a Malé mračno Magellanovo. Vývoj této místní kupy směřuje k vzniku jedné eliptické galaxie.

Velkou část vesmíru tvoří temná hmota. Existuje již nějaká teorie, která by nás přibližovala či nasměrovala k tomu, co je její podstatou?

Astronomové zatím tápou. Přemýšlí také o tom, že by vůbec nemusela temná hmota existovat a že by modifikace mohla být skryta přímo v gravitačním zákoně. Částicoví fyzici prahnou po nějakém průlomovém objevu, který by mohl být podstatou temné hmoty. V současné době se hovoří o Higgsově bosonu, který patří mezi takzvané wimpy (weakly interacting massive particles). Jedná se o částici, která zprostředkovává gravitační sílu pomocí slabé jaderné interakce. Osobně si myslím, že by snad wimpy mohly být podstatou temné hmoty, pokud ovšem existuje. Vznikají také teorie modifikované gravitace. Kdybychom měli přesný gravimetr, tak si můžeme mezi sebou změřit vzájemnou gravitační přitažlivost a eventuálně ji dokážeme kvantifikovat. Na periferiích galaxií ovšem nikdo nebyl a s gravimetrem se tam neprošel. Není tak jasné, zda opravdu gravitační zákon, kde gravitace ubývá s kvadrátem vzdálenosti, platí. Kdyby náhodou gravitace ubývala o trošičku méně, pak bychom nejspíš nepotřebovali skrytou hmotu a rotační křivky galaxií bychom mohli vysvětlit pomalejším ubýváním gravitační síly. K interpretaci astronomických pozorování pohybu galaxií by pak wimpy a Higgsův boson nebyly třeba. Na druhou stranu ovšem částicová fyzika potřebují Higgsův boson pro teorii všeho. Astronomové jsou daleko opatrnější. Nemyslíme si, že už skoro všechno víme. Hlavně víme, že skoro nic nevíme.

Tím jste mi nahrál na mou další otázku.

Chtěla bych se vás zeptat na teorii všeho, protože ta je řekneme svatým grálem současné vědy. Má spousta příznivců, ale ozývají se i nesouhlasné hlasy. Jak se díváte na to, že bychom veškeré dění mohli popsat jedinou matematickou rovnicí?

Očekává se sjednocení všech interakcí, tedy že budeme mít nejen přehled o silné, slabé, elektromagnetické a gravitační síle, ale vše bude zabudováno do jedné teorie. To je sice možné, ale potom zde existují ještě kolektivní efekty. Jedná se o krok mezi mikrosvětlem, kdy popisujeme interakci atomů nebo konstrukci individuálních částic jako proton a elektron z hadronů, a makrosvětlem. Skupina se řídí úplně jinými zákony než jednotlivci. Bojím se, že

toto v oné teorii všeho ještě není zahrnuto. Musí obsahovat něco, co pomůže mikrosvětlu vykročit do makrosvěta. A různých měřítek je mnoho. Všehoteoretici poukazují na přírůstek hada Uroborose, který požívá svůj ocas. Hlava představuje ty největší škály a ocas ty nejmenší. Myslím, že to není tak jednoduché. Sice to je krásný přírůstek, že malé škály ovlivňují ty velké, že kvantové fluktuace daly možná počátek všemu ve vesmíru, ale jsou tu ještě spousty dalších zákonů. Možná, že v ocase není vše skryto.

Dokonce jsem slyšela takové názory, že teorii všeho bude možno popsat i lidské myšlení, což se mi zdálo jako poměrně dost odvážné tvrzení.

Já jsem staromódní člověk, se kterým mnozí moji studenti a jiní mladí lidé často nesouhlasí. Moji kolegové například prohlašují, že budou bojovat za rovná práva robotů, protože roboti budou mít brzy stejnou kapacitu a stejný počet operací jako lidský mozek a že mezi námi a umělými bytostmi nebude rozdíl. Jsem poměrně konzervativní a takto silných tvrzení se varuji.

Myslíte si, že existuje mimozemský život?

Můj přítel molekulární genetik Václav Pačes to sice připouští, ale moc tomu nevěří. Myslí si, že vznik polymerů, které by se samy začaly replikovat a současně kódovat základní životní funkce, je tak nepravděpodobný, že se možná udál ve Vesmíru jen jednou – shodou okolností na Zemi. Nicméně astronomové dnes objevují planety okolo blízkých hvězd, které se nacházejí v obyvatelných zónách a jsou podobně hmotné jako Země. V současné době jsou promyšleny detektory, pomocí kterých budeme schopni detekovat například ozon nebo jiné projevy života v atmosférách planet. Kdybychom s těmito detektory pozorovali naši planetu od hvězdy Sirius, byli bychom schopni určit, že se zde nachází život. Říkáme si, proč ne. Proč by měl být život jenom na Zemi?

Vědecká kavárna plná hlavolamů

Po prázdninové pauze navštívil Science Café dne 19. září matematik a sběratel hlavolamů RNDr. Jaroslav Flejberk se svou dcerou Annou. Doma mají kolem sedmi tisíc hlavolamů, které jsou prý občas schované i v nádobí. Pan doktor každoročně pořádá v Pardubicích rychlostní turnaj ve skládání Rubikovy kostky CZECH OPEN a také výstavu Hry a hlavolamy, jejíž devatenáctý ročník se uskutečnil o týden dříve v Praze. Pro Science Café si připravili interaktivní večer s názvem „Hlavolamy – tak jak je neznáte“.

„Hlavolamy mají dlouhou historii. Své místo u veřejnosti si ovšem nacházejí stále. Starší generace je mají většinou spojeny

zářijové Science Café

s knihami Jaroslava Foglara, kde hraje důležitou roli hlavolam ježek v kleci, a mají o ně stále zájem. Mladší generace svůj volný čas bohužel tráví raději u televize či počítače. A tak místo pro svá vnučata kupují babičky a dědečkové hlavolamy pro sebe," popsal doktor Flejberk a dodal, že „nejslavnějším hlavolamem je bezesporu Rubikova kostka. Dodnes se jí po světě prodaly miliony kusů. Kromě základního provedení 3x3x3 existuje spousta dalších variant od 2x2x2 až po 11x11x11,"

Jak jsme se dozvěděli, technologický pokrok se nevyhnul ani hlavolamům. Spousta z nich již využívá nejrůznější počítačové programy a další „vychytávky“. Příkladem může být třeba Rubik's Futuro Cube. Jedná se o kostku, která svítí různými barvami. Je možné na ní hrát velké množství her a pomocí funkce Bluetooth se můžete spojit s dalšími kostkami ve svém okolí.

Během večera měli návštěvníci možnost vyzkoušet si různé hlavolamy a potrápit tak své hlavy. Vystoupení se setkalo s velkým ohlaselem.

Rozhovor s RNDr. Jaroslavem Flejberkem a Annou Flejberkovou Jak jste se dostali ke sbírání hlavolamů? Co vás k tomu vedlo?

A. F.: Otec studoval matematiku. Počítal a postupem času začal řešit hlavolamy. Odtud už je jen malý krůček k tomu hlavolamy začít sbírat. Pokud se vám podaří hlavolam vyřešit, pak chcete ostatním ukázat, že to umíte. Skládáte také pro ten pocit, že jste něco dokázali. Taková sbírka začíná třeba na dvaceti kusech a postupem času se rozšíří do stovek až tisíců.

J. F.: Rozdíl je také v tom, zda sbírku děláte soukromě, pak máte pár oblíbených kusů na polici, nebo zda tvoříte sbírku profesionální. V tom případě začnete sbírat a vymýšlet různé další obměny a varianty.

Kolik hlavolamů aktuálně máte? Máte je do posledního počítané?

A. F.: Naši sbírku odhadujeme na zhruba sedm tisíc kusů. Sbírka počítaná po

jednotlivých modelech má kolem pěti tisíc kusů.

J. F.: Záleží také na provedeních a typech. Například Rubikova kostka existuje v provedeních od 3x3 po 11x11. Její princip je ale stále stejný, liší se pouze tvarem. Největší světová sbírka čítá třicet jedna tisíc kusů, takže je stále co sbírat a dohánět. To by ale člověk musel intenzivně jezdit po světě a sbírat všechny novinky.

Kam dáváte všechny hlavolamy? Máte na ně doma stále ještě místo?

A. F.: Máme garáž o téměř stejné rozložení jako byt, kde máme uloženu většinu hlavolamů. V každém pokoji máme police a skříň plné hlavolamů.

J. F.: V současné době máme zakázáno schovávat hlavolamy do nádobí. Moji ženu znervózňovalo, že je musí neustále vyndávat z hrnků.

Ví se, který hlavolam na světě je nejstarší?

A. F.: Nejstarší byly buď drátěné hlavolamy, nebo ty, které se skládají z několika dílků a které musíte poskládat do nějakého útvaru.

J. F.: Základním předpokladem byla jednoduchost. Lidé se hlavolamy zabývali dlouho a bavilo je to. V Egyptě se nám nedochovály fyzické hlavolamy. Nalezly se pouze náčrtky, o kterých se domníváme, že byly hlavolamy. V Číně si s hlavolamy opravdu hráli. Dokonce si zde dávali hlavolamy i do hrobu, tudíž se nám dochovalo plno hlavolamů z drahých kovů či slonovinových kostí. Jeden názor říká, že se jim hlavolam tak líbil, že si s ním chtěli hrát i po smrti. Druhý názor tvrdí, že na hlavolam nepřišli a chtěli jej vyřešit rovněž v posmrtném životě. Hlavolamy se prokazatelně řešily již kolem 1. a 2. stol. n.l. Hodně z nich stojí na matematickém základě. Hlavolamy jsou staré, doprovázejí lidstvo už od nepaměti a doufám, že i nadále budou.

Existuje hlavolam, který se nikomu nepodařilo vyřešit?

A. F.: Z těch současných je to například Eternity 2, jehož vynálezce je z Velké Británie. Eternity původní se podařilo poskládat po dvou letech. Pokračování bylo po dvou letech zrušeno, jelikož na něj nikdo nepřišel.

Vznikají hlavolamy i v současné době?

A. F.: Nové hlavolamy stále vznikají a s posunem technologií využívají i řadu nových systémů a mechanismů. Příkladem může být Ramisis.

Jsou hlavolamy pro veřejnost stále atraktivní?

A. F.: Hlavolamy jsou atraktivní stále. Je to vidět i na akcích, které pořádáme. Samozřejmě se o hlavolamy zajímá spíše starší generace, ale postupně zaznamenáváme zájem i generací mladších.

Svobodní zednáři

Říjnové Science Café se konalo 15. října a navštívila je historička doc. Jana Čechurová. Paní docentka přednáší na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, je vedoucí Semináře moderních dějin a také zastává funkci zástupkyně ředitele Ústavu českých dějin FF UK. Dlouhodobě se zajímá o svobodné zednáře a mimo jiné vydala knihu „Čeští svobodní zednáři ve XX. století“ (Libri, 2002). Na Science Café vystoupila se stejnojmennou přednáškou.

Paní docentka uvedla, že „počátky moderního svobodného zednářství jsou spojeny s 18. stoletím, kdy v roce 1717 vznikla v Londýně první Velká lóže“. České země nezůstaly pozadu, když „již v roce 1741 vznikla lóže v Praze“. Rozmach českého svobodného zednářství prý nastal v 90. letech 18. století. Ovšem poté „přišlo období nečinnosti, které trvalo až do roku 1918“, přednesla. Nakonec jsou „z této doby sice známa jména českých svobodných zednářů, ale jednalo se pouze o jednotlivce, kteří byli členy lóží zahraničních“, dodala. Příkladem prý může být Alfons Mucha, který se se svobodným zednářstvím seznámil v Paříži.

Opětovný rozmach podle Čechurové nastal právě v roce 1918, „kdy se 26. října usnesli čeští členové, že založí vlastní lóže (Jan Ámos Komenský) a poté začaly vznikat další lóže ryze české. Mezi roky 1918 a 1919 prý vznikla lóže Národ, „která měla několik desítek členů, mezi které patřili významní literáti, umělci a všeobecně tehdejší inteligence. Velmi důležitou událostí bylo založení Národní velké lóže Československa, která právě v tomto týdnu slaví 90 let.“

Jak jsme se ale dozvěděli, 20. století svými událostmi nebylo vždy českému svobodnému zednářství zcela nakloněno. V říjnu 1938 došlo k uzavření lóží, které byly

obnoveny v roce 1947. Ne však na dlouho. Nástup komunismu zednářům komplikoval jejich činnost, tudíž se v roce 1951 sami rozhodli „uspat“. K obnově došlo až po Sametové revoluci v roce 1990.

Rozhovor s doc. Janou Čechurovou
Existence svobodných zednářů je spojena se spoustou konspiračních teorií a různých výmyslů a historek. Kde se berou a jak se na ně dívají samotní zednáři?

Zednáři to v současné době berou již jako téměř marný boj s předsudky s tím, že je jejich povinností více se otevřít a vstoupit do veřejného prostoru, aby se i oni samotní nějak prezentovali. Jsou z toho ale pochopitelně nešťastní. Zřejmě bude ještě pár desetiletí trvat, než společnost začne řešit jiné věci a přestane ji to zajímat. Samotné konspirační historky mají několik příčin. Jednak je příčinou struktura jako taková. Dnes o zednářích můžeme říct, že jsou uzavřeni, ale na počátku 18. století to byla opravdu tajná společnost. Z důvodů bezpečnosti své schůzky utajovali, protože mezi nimi byly pokrokově smýšlející osobnosti, které se snažily reformovat společnost, a někteří byli velmi radikální například v oblasti vztahu k církvi. Měli tedy řadu důvodů vzdušnat se, že by byli zrazení a čekal by je nějaký postih. Proto byli takto uzavřeni. Za druhé to také přispívalo k atmosféře v lóžích. K věrnosti, pocitu určité vylučnosti, bratrství až spříseženství. Dalším důvodem pro již zlidovělé předsudky je propojení této utajenosti s rituálem, který má sice pouze symbolický význam, nicméně odkazuje na středověk a je v něm řada dalo by se říci až morbidních prvků, které někdo z pohledu ortodoxního katolictví může považovat za problematické. V kombinaci s utajením to může vyvolávat pocit, že se tam děje něco nekalého. K tomu přispívá ještě fakt, že zednáři nekomunikovali s veřejností, tudíž se všechny historky ještě příživovaly. Když někdo chtěl zednáře z něčeho osočit, nějaké konzervativní síly nebo církevní kruhy, tak to šlo docela dobře, jelikož jsou uzavřeni a nemohou o tom mluvit. Další věcí je, že se v zednářských lóžích soustřeďuje elita. Ve chvíli, kdy dojde k uzavření nějakého elitního spolku, to předurčuje k tomu, aby se tento spolek interpretoval, že jde o nějaký mocenský aspekt. Lidé nevěří, že to je pouze k sebezdokonalení či zdokonalení lidstva, ale hledají zde politický a mocenský podtext. Tato řada faktorů přispěla k tomu, že v lidovém povědomí, které bylo vytvářeno vulgarizovanou interpretací, po desítkách i stovkách let v otevřené občanské společnosti tyto historky stále přetrvávají. Těch pár zednářů, kteří vystupují na veřejnosti, se neustále snaží vysvětlovat,

jací jsou, ale většina z nich k této prezentaci na veřejnosti nemá moc chut'.

Existují země, kde počet zednářů je opravdu vysoký?

Obecně se zednáři jako téměř masová záležitost mohli rozvinout v těch zemích, kde jim nebyly kladeny překážky, což bylo v protestantských zemích. Svobodné zednářství je tedy hojně rozšířeno ve Spojených státech, Velké Británii, v protestantských částech Německa nebo ve Skandinávii. S tím, že je zde takové poloveřejné. Zednáři vstupují do veřejného prostoru, pořádají veřejné akce a nikdo svou příslušnost netají. Zároveň to už ale nemá atmosféru nějakého intimního prožívání. Byly také země, kde bylo zednářství poměrně rozšířeno i v katolickém prostředí, kde jim byly kladeny velké překážky pouze v určitých historických epochách, kdy se to stalo platformou pro dosažení pokrokařských pseudopoetických cílů. Masová rozšířenost a opravdu veřejné prožívání se ale váže k tomu protestantskému světu.

Kdy přišli svobodní zednáři do Čech?

Do Čech přišli v roce 1741, což je velmi brzy po jejich založení. První Velká lóže v Anglii vznikla v roce 1717 a u nás se tedy objevují s minimálním zpožděním. Zednářství s sebou přivezla francouzská armáda při tažení proti Marii Terezií, kdy s sebou francouzští vojáci přinesli tuto novinku až módní záležitost. Po odchodu francouzských vojáků se zednáři ještě chvíli organizovali, ale moc jim to nevydrželo. Netvořili další lóže a moc nezkvétali. Od počátku 90. let 18. století můžeme hovořit o takovém zlatém desetiletí jejich rozšíření s tím, že následovalo pomalu sto let jejich neexistence. V císařském dekretu z roku 1801 byla vyhlášena nekompatibilita státní služby a účasti v různých i jiných podobných tajných spolcích. Pokud tedy měl někdo volit mezi prací a takovýmto spolkem, pak si samozřejmě vybral práci.

řijnové Science Café

Jak byla společnost v té době nakloněna příchodu takového spolku?

V 18. století nemůžeme hovořit o žádné společnosti. Ani občanské, ani jiné. Byla to elitní záležitost důstojníků, inteligence i části svobodných povolání. Gró bylo z aristokratických kruhů.

Je všeobecně známo, že svobodným zednářem byl Edvard Beneš. Jsou známa i další jména osobností z našich dějin?

Jména známa samozřejmě jsou, jelikož máme členské seznamy. K Benešovi bych chtěla říci, že sice byl zednář, ale jeho aktivity byla velmi limitovaná. Je absolutní nesmysl, že by se v této aktivitě vyžíval, i když se to pořád někde píše. Mezi další osobnosti patřil Jan Masaryk, Alois Rašín, Gustav Habrman nebo generál Eliáš. Nikdo z těchto politických exponentů ale nebyl zároveň na vrcholu zednářské struktury. V meziválečném období, kdy můžeme hovořit o jediném období, kromě současnosti, nerušeného konstituování a košatění zednářství, ty organizační struktury a řízení patřily jednak univerzitním učencům a jednak vysokým státním úředníkům. Politici tam občas byli, ale na to, kolik bylo členů, jich bylo opravdu málo.

Jak je na tom zednářství v současné době? Je stále atraktivní pro nové členy?

O současných svobodných zednářích nemám kompetenci vydávat žádná svědectví. Z toho, co ale vím z osobních zkušeností, tak pro část především intelektuální elity pořád atraktivní je. Do značné míry je to dáno i rodinnou tradicí, což byl v 90. letech významný faktor, když se muži rozhodovali, že se přidají ke svobodným zednářům. Dnes je ale ta nabídka podobných typů humanitních či charitativních společností docela velká. Pokud někdo chce, může si najít spousty jiných spolků.

A co svobodné zednářství a ženy?

Regule praví, že svobodní zednáři jsou jenom muži. Součástí regulérního řetězce

listopadové Science Café

uznaného z Velké Británie se vším posvěcením se může stát pouze svobodný, nezávislý a bezúhonný muž. Kromě těchto ortodoxních lóží existuje celá řada jiných paralelních uskupení, která mezi sebou komunikují. Existuje i ženské a smíšené zednářství, jejichž kořeny jsou v 18. století. Smíšené zednářství ale nikdy nebylo tolik reprezentativní a ani členství nebylo tak prestižní jako u regulérního zednářství.

Pestrobarevná vědecká kavárna

Dne 5. listopadu byla hostem Science Café prof. Ing. Petra Šulcová, Ph. D. Paní profesorka je absolventkou VŠCHT v Pardubicích. V současné době působí na katedře anorganické technologie na Fakultě chemicko-technologické Univerzity Pardubice. Řadí se mezi světově uznávané odborníky v problematice anorganických pigmentů a práškových materiálů. Vědeckou kavárnu navštívila s přednáškou „Pestrobarevný svět pigmentů“.

„Historie pigmentů sahá až do pravěku, kdy lidé začali využívat nejrůznější hlinky pro zkrášlení svého těla a okolí,“ uvedla profesorka a dodala, že „takovému přírodní materiálu se pro přípravu pigmentů využívaly až do dob průmyslové revoluce, kdy se začaly vyrábět první syntetické pigmenty v průmyslovém měřítku. Tento rozvoj umožnil například umělcům malovat v plenéru, jelikož si nemuseli sami míchat barvy ve svém ateliéru.“

S postupem času se neustále upravuje složení pigmentů, jelikož „některé pigmenty na vzduchu tmavly a černaly. Takto byla znehodnocena řada uměleckých děl. Například van Goghovy Slunečnice v době svého vzniku byly odstínově výrazně světlejší, než jsou dnes. V posledních letech je kladen velký důraz na ekologickou nezávadnost. Přítomnost prvků jako je olovo, arsen či šestimocný chrom je z hygienického a zdravotního hlediska dnes již naprosto vyloučena,“ osvětlila problematiku profesorka.

Jak jsme se dozvěděli, budoucnost pigmentů spočívá v použití prvků vzácných

zemín a nalezení dalších barevně zajímavých odstínů. Mezi takovými odstíny patří sytě červená, fialová, žlutá a oranžová.

Listopadová vědecká kavárna byla zařazena i do Týdne vědy a techniky AV ČR.

Rozhovor s prof. Petrou Šulcovou

Jak jste se dostala k oblasti pigmentů?

Moje cesta k pigmentům moc dlouhá nebyla. Jsem absolventkou naší katedry, tedy katedry anorganické technologie, která je rozdělena do tří základních směrů, kterými jsou pigmenty, hnojiva či analytické rozborů a termodynamická část. Svou diplomovou práci jsem dělala na části hnojivářské, takže šlo spíše o analytiku. Měřila jsem rozpustnost amonných a draselných solí kyseliny borité. Když jsem v pátém ročníku končila, tehdy jsme ještě měli klasické pětileté studium, oslovil mě profesor Trojan, který se zabýval pigmenty, zda bych nechtěla pokračovat v doktorském studiu na pigmentech. Řekla jsem si, že to zkusím, a pigmentům se věnuji již 20 let.

Kam až sahá historie pigmentů?

Historie pigmentů sahá až do pravěku. V té době si lidé všimli, že některé zeminy jsou barevné. Jednalo se o železité hlinky, tedy okry a červeně. Lidé je začali používat na okrasu svých těl jako líčidla nebo pro ztmaštění nepřátel. Pigmenty ale začali využívat i pro zvelebování svých obydlí. Dokazují to i pravěké jeskynní malby, na kterých jsou těla bizonů a dalších zvířat vymalována železitými pigmenty.

Dříve se pro výrobu pigmentů využívala spousta přírodních pigmentů. Využívají se tyto suroviny dodnes, nebo jsou již plně nahrazeny těmi syntetickými?

Tyto suroviny jsou již plně nahrazeny surovinami syntetickými s výjimkou přírodních železitých pigmentů, jejich zajímavá a kvalitní ložiska se nacházejí v Indii. Používají se ale spíše ve stavebnictví například pro vybarvení betonů, jelikož jsou velmi levné. Pro ostatní směry se využívá pigmentů uměle připravených tak, aby byla zaručena stálost barevného odstínu. U přírodních

zdrojů záleží na ložisku a podmínkách úpravy, tudíž syntetická cesta zaručuje kvalitu a barevný odstín, který je nepostradatelný.

Na které druhy pigmentů jsou v jejich aplikaci kladeny nejnáročnější podmínky? Které pigmenty toho musí nejméně vydržet?

Z hlediska agresivity prostředí toho musí nejméně vydržet pigmenty keramické, které jsou aplikovány do keramické glazury. Glazura je v podstatě sklo. Pigment dispergovaný ve sklovině musí vydržet její atak. Pokud si představíme klasickou výrobu skla, tak se pohybujeme okolo teplot 800°C až 900°C. Jedná se tedy opravdu o bublající sklovinu a pigmentové částice jí musí chemicky odolat. Nesmí se změnit jejich složení ani barevnost. To by bylo na závadu.

Existuje nějaká barva, které je velmi těžké dosáhnout?

Takováto barva existuje a je spojena opět s keramikou. Neexistují totiž červené keramické pigmenty, které by měly dostatečnou termickou stálost. Řada pigmentů vydrží maximálně teploty okolo 900°C, ale do keramiky je nelze aplikovat. Od dob, kdy jsem nastoupila na tento obor, se traduje, že objev červeného stabilního pigmentu pro keramiku je na Nobelovu cenu. Červeně se sice dá docílit, ale tím, že se do struktury včlení místo kyslíku dusík. To ale komplikuje podmínky výpalu, který musí probíhat v atmosféře dusíku nebo nějaké podobné. Takto připravené pigmenty však právě díky obsahu dusíku nejsou stále pro glazurové aplikace.

Dá se říct, který pigment je nejdražší?

Takovýchto pigmentů je hodně. Většinou se jejich cena odvíjí od ceny surovin, případně od výrobního postupu. Mezi ty dražší se řadí třeba pigmenty s kobaltem. I když to nevydává, tak sloučeniny kobaltu jsou poměrně drahé a zpracováním cena produktu roste. I kobaltová modř, což je klasický kobalt-nato-hlinitý spinel, se řadí do vyšší cenové kategorie. Dále to jsou sulfidy ceru. Samostatnou skupinou jsou inkluzní pigmenty, které se používají pro stabilizaci například kadmiové červeně nebo železité červeně, které by samotné nevydržely aplikaci v keramické glazuře. Když se při syntéze zaobalí křemičitanem tak, že se zapouzdří, pak tuto aplikaci vydrží. Tudíž už samotná příprava zvyšuje cenu pigmentu. Tyto pigmenty jsou v té nejvyšší cenové relaci, pokud si odmyslíme například práškové zlato.

Jaká je budoucnost pigmentů?

Zhruba dvacet let se traduje, že je v podstatě jedno, kolik bude pigment stát, ale měl by být barevně zajímavý a ekologicky příznivý. Řada pigmentů, které byly a jsou ještě v současné době používány, obsahuje

prvky, které jsou z ekologického hlediska opravdu nepřijatelné. Jedná se o prvky jako je arsen či antimon, které jsou problematické, a bohužel řada pigmentů je obsahuje. Pigmenty se tedy budou ubírat směrem k ekologické nezávadnosti a barevné zajímavosti.

Kateřina Šraitrová

moderátorka Science Café Pardubice

studentka bakalářského studijního oboru Anorganické materiály FChT

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Univerzita
Pardubice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Horolezení pro nevidomé není nemožné!

obr. 1 – návčivik lezení na umělé stěně

obr. 2 – návčivik lezení v lanovém centru

obr. 3 – student Jan Drbohlav první zleva, student Martin Kahánek první zprava – v dolní řadě (klečící)

Psal se březen 2012 a tři kamarádi stáli na životním rozcestí, jelikož právě ukončovali bakalářský studijní program a zároveň cítili potřebu se občansky angažovat. Ulice měst obklopovaly propagační plakáty Nadace Telefonica na podporu a realizaci nápadů mladých lidí. My jsme tuto možnost využili! Připravili jsme projekt Horolezeckého kroužku Tulipán pro nevidomé spoluobčany. Proč horolezení? Horolezení je náš společný koníček, který prohlubuje naše společné přátelství. Proč nevidomí? Nabídka sportovních a pohybových aktivit pro nevidomé není velká, avšak poptávka je vysoká.

Sepsaný projekt jsme přihlásili do programu Think Big Nadace Telefonica. V krátké době došlo vyzkoušení o schválení projektu. První část byla za námi, a to samotné schválení a přidělení finanční podpory. V našich tvářích šla vidět radost i rozpaky. Stále jsme netušili, do čeho se pouštíme. O prázdninách jsme se zúčastnili školení pořádané Nadací Telefonica, kde nám byl přidělen mentor, který nám měl pomáhat s realizací projektu. Mimo jiné jsme se na školení dozvěděli praktické informace o tom, jak čerpat peníze, jak případně dělat změny nebo jak lépe pracovat s týmem.

Školní rok začal a my jsme začali s nábořem do horolezeckého kroužku. Obešli jsme většinu základních škol v Pardubicích, bohužel odezva byla minimální. Na řadu přišlo pardubické TyfloCentrum, které sdružuje zrakově hendikepované spoluobčany. Zde jsme se setkali s kladným přijetím.

Na první schůzce se nás sešlo osm. Lezci se seznamovali s horolezeckým materiálem a my s jejich hendikepem. Naše rozpaky se začaly rozplývat. Bylo jasné, že se sešla dobrá parta! Další setkání byla spojená se zdoláním prvních cest. A jak probíhalo samotné

horolezení nevidomých? Lezci byli stále jištěni námi, proto zde nebylo žádné riziko pádu. Samotné jištění doprovázela důkladná navigace, která umožňovala překonávat i obtížnější typy horolezeckých cest. Zážitky ve výšce byly neustále doplňovány o pokročilejší horolezeckou techniku. I přes hendikep našich členů jsme viděli znatelné pokroky. Samozřejmě horolezení z nevidomými má svá specifika. Nejdůležitější je důvěra, bezpečnost a komunikace týmu, které jsme se snažili podporovat různými týmovými aktivitami. V průběhu celého školního roku jsme navštívili horolezeckou stěnu v Hradci Králové, vyzkoušeli si nízké lanové překážky a později i vysoké lanové překážky. Návštěvou lanového parku Cihelna Pardubice byla úspěšně zakončena celoroční činnost horolezeckého kroužku.

Průběh horolezeckého kroužku nás utvrdil v tom, že naše práce má smysl. Proto jsme založili občanské sdružení FUNFÁN, které nadále šíří původní myšlenku projektu. Mimo jiné se pod naším občanským sdružením podařilo připravit besedu s Janem Řihou, nevidomým horolezcem, který zdolal El Capitana (USA, Kalifornie) i Kilimandžáro (Afrika).

Závěrem bychom chtěli poděkovat za kooperaci TyfloCentru Pardubice, Nadaci Telefonica, H-Centru Pardubice, Salesiánskému středisku mládeže Pardubice, Lanovému centru Cihelna Pardubice, Východočeské televizi a Českému rozhlasu Pardubice.

Bc. Jan Drbohlav

Bc. Martin Kahánek

studenti navazujícího magisterského oboru Resocializační pedagogika FF

Tomáš Brabec

student Vysoké školy ekonomická v Praze

Mizející svět a setkání s Alexandrem Lowitem

setkání s Alexandrem Lowitem

I během prázdnin, dne 10. července, se několik studentů filosofie setkala s myslitelem českého původu žijícím v zahraničí Alexandrem Lowitem (vědecký pracovník CNRS – Národní centrum vědeckého bádání, Paříž). Toto ojedinělé setkání proběhlo na katedře filosofie. S přáním představit se bez kompromisů Lowit nejdříve vylíčil, jak se filosofie stala – nejprve a definitivně na základě zkušenosti války, a pak díky Janu Patočkově – tím, čím pro něj je.

Je technika otázkou života a smrti? Na návrh Lowita bylo setkání věnováno převážně pokusu vykonat několik kroků na cestě, kterou Heidegger sleduje v přednášce Otázka techniky. Dále jsme hovořili o Heideggerově působení v NSDAP. V tomto bodě se však úvahy nezastavily, neboť se mj. dotýkaly i samotného světa jako nebe a země.

Pojetí techniky jako prostředku a lidského konání Heidegger označuje jako instrumentální a antropologické určení techniky. Takové určení neukazuje bytnost techniky, a proto je nutné tázat se dále. Instrumentalita náleží do oblasti kauzality. Do jaké oblasti patří kauzalita jako taková? Co je souhrou oněch známých čtyř příčin? Heidegger se dostává k Platónovu chápání poiésis, které překládá jako her-vor-bringen (sem-před-přinést). I fysis je poiésis, a to dokonce v nejvyšším smyslu. Poiésis vynáší ze skrytosti do

neskrytosti. Přechod ze skrytosti do neskrytosti spočívá v odkrývání, tj. v alétheia. Alétheia je přechod ze skrytosti sem do neskrytosti. Ne náhodně Heidegger při tázání na techniku dospívá k alétheia. Technika pro něj představuje určitý způsob odkrývání všeho, co jest. Heidegger později ukáže, jak a proč bytnost techniky představuje největší nebezpečí.

Odkrývání jako takové souvisí s řeckým pojetím pravdy, jakožto opakem toho, co je skryté. Heidegger chce postoupit dále, a proto nezůstane tak jako Řekové u toho, že byli doslova nesení náhledem na vše skrze odkrytost, ale bude se tázat na odkrytost samotnou. Totéž platí v otázce techniky. Heideggerovi nestačí dojít k určení techniky, ale doslova je nucen tázat se po její bytnosti.

Dle Heideggera spočívá bytnost moderní techniky v Gestellu. Gestell je vymáhavý nárok soustřeďující člověka k tomu, aby zjednával to, co se odkrývá jako použitelný stav zásob. Gestell si nárokuje vnímat krajinu ne skrze její krásu, ale pouze skrze to, zda-li její suroviny budou dostatečným prostředkem. Nebezpečí spočívá v tom, že všechno odkrývání se rozplyne ve zjednávání. Všechno se bude ukazovat v nezakrytosti na způsob použitelného stavu. Technika je tedy jistým způsobem odkrývání, přičemž je rozhodující, jakou „tvář“ dává světu.

Zpočátku 30. let Heidegger věřil v možnost národní obnovy a obnovy univerzity. Celý národ má být mobilizován k obratu a znovu se má objevit jednota vědění. Heidegger byl zaujat radikálním obratem, možností revoluce, byl vlastně revolucionář. Když se však ukázalo, co je nacionální socialismus zač, vyjádřil se, že jedna z jeho největších hloupostí byla něčemu takovému věřit. Později v rozhovoru z roku 1966 pro německý časopis Der Spiegel prohlásil, že už jenom nějaký bůh nás může zachránit.

Přesto všechno je třeba klást si otázku techniky, abychom nebyli vrženi ze světa do nesvěta. Svědectví, které nám Lowit odkryl, spočívá mj. v rozdílu, že v České republice může vládnout ještě něco jako svět, nikoli prostor planetární. V tomto smyslu ve Francii již svět není. Svět jest nebe a země, a ty náleží k sobě. Proto tam, kde je svět, nemůže být například vlak TGV, neboť jeho působením je škrtnut jistý prostor. Vyvstává tak před námi nutnost uvažování o technice jako o otázce, co se děje se světem, když mu vládne určitý způsob odkrývání nazvaný Gestell. A co se to děje s námi, přestáváme-li žít a umírat ve světě?

Bc. Veronika Orendáčová

Bc. Vlastimil Sůkup

studenti navazujícího magisterského oboru Filosofie FF

Soutěž Global Management Challenge také na Univerzitě Pardubice

Dne 11. listopadu byla v sále Boccaccio Grand Hotelu Bohemia v Praze slavnostně zahájena 13. edice největší manažerské soutěže světa v řízení virtuálních firem „Global Management Challenge (GMC)“.

Soutěž je největší mezinárodní manažerskou týmovou soutěží světa pro studenty a manažery v oblasti simulace strategie řízení společnosti. Pomocí této hry si mohou hráči ověřit teoretické i praktické manažerské dovednosti.

Držitelem licence je SGD Portugalsko. Do GMC je zapojeno 40 zemí celého světa. Za zmínku stojí průběh soutěže v Rusku, kde je zapojeno 3000 týmů, v Číně 1600 týmů a na Ukrajině 1000 týmů. Česká republika se účastní této soutěže od roku 2001. Organizátorem soutěže v ČR i SR je Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. Univerzita Pardubice je do této soutěže zapojena od roku 2006.

Zástitu české části soutěže udělily Magistrát hlavního města Prahy a ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Generálním partnerem soutěže je J&T Banka, a.s., poskytující finanční zázemí pro celý projekt. Soutěž má i své hlavní, další, akademické a mediální partnery a patrony, kteří podporují své týmy a poskytují soutěžícím odbornou pomoc.

Jedním ze 7 akademických partnerů se pro letošní edici stala díky předchozí úspěšné spolupráci Fakulta ekonomicko-správní UPa. Na slavnostním zahájení byla FES zastoupena Ing. Alešem Horčíčkou a Ing. Lucíí Jelínkovou z ÚPEM.

V letošním roce se do této soutěže v České republice zapojilo rekordních 142 týmů, z nichž se přibližně polovina účastní poprvé. Mezi nejvíce zapojené univerzity patří Vysoká škola ekonomická, Univerzita Pardubice, Vysoká škola finanční a správní a Univerzita Karlova. Celkem je zastoupeno 47 univerzit a VŠ.

Nejvíce zapojené univerzity a počty jejich týmů:

Univerzity	Počet týmů
Vysoká škola ekonomická	19
Univerzita Pardubice	18
Vysoká škola finanční a správní	11
Univerzita Karlova	10

Za UPa se účastní 77 studentů (z toho 67 z FES) prezenční, kombinované formy i doktorského stupně studia v 18 týmech. V přepočteném počtu účastníků na celkový počet studentů dle dat organizátorů z VŠFS a výročních zpráv zúčastněných univerzit a VŠ za rok 2012 je na tom UPa dokonce ještě lépe než VŠE (0,73%).

V letošní edici mají naši studenti na co navazovat, neboť v minulé edici slavila naše univerzita velký úspěch v podobě 5. místa v národním finále, kterého dosáhl tým studentů FES Gordon Gekko's students ve složení David Franek, Kateřina Kosová, Veronika Králová, Lukáš Kruml a koordinátor Dalibor Novák.

Ze zúčastněných 142 týmů postoupí do finále pouze 8 týmů, které se utkají 18. března 2014 v národním finále, konaném na VŠFS v Praze, o postup do světového finále. Vyhlášení vítěze proběhne na slavnostním galavečeru dne 25. března 2014 v prostorách historického Brožíkova sálu Staroměstské radnice v Praze.

Světové finále bude probíhat v polovině dubna 2014 v ruském Soči.

Ing. Aleš Horčíčka, Ing. Lucie Jelínková

Ústav podnikové ekonomiky a managementu FES

zahájení soutěže GMCh v Grand hotelu Bohemia v Praze

Studentští senátoři českých vysokých škol se sešli v Pardubicích

obr. 1 – oficiální zahájení prorektorem doc. Caklem; obr. 2 – jednotlivé workshopy
obr. 3 – závěrečná fotografie účastníků

V pátek 19. dubna proběhlo na půdě univerzity, za podpory akademického senátu a vedení univerzity, pracovní setkání studentských senátorek a senátorů z vysokých škol celé České republiky na jednodenní konferenci nazvané „Workshop pro studentské senátorky a senátory“ pod záštitou Studentské komory Rady vysokých škol.

Čtyřicítka studentských senátorů, studentských zástupců volených do nejvyšších zastupitelských orgánů veřejných nebo státních vysokých škol, se účastnilo setkání na půdě univerzity, které posloužilo především k diskuzi o tématech, jež hýbou studentskou akademickou samosprávou.

Dopolední část programu se věnovala tématům týkajícím se způsobů, jak zvýšit zájem a povědomí o akademickou samosprávou, jak dobře a efektivně jednat s vedením školy, zdali potřebují studentské části v senátu sociální média pro efektivní komunikaci aj. Ke všem tématům následovala vždy obsáhlejší diskuze, ve které senátorky a senátoři z různých vysokých škol sdělovali ostatním svoje praktické zkušenosti a postřehy.

V odpolední části byla tato témata ještě vhodným způsobem sumarizována a byly prezentovány závěry jednotlivých workshopových skupin. Následoval blok informačních přednášek týkající se nezákonných poplatků na vysokých školách a dokumentu přípravy novely zákona o vysokých školách.

Po skončení oficiální části programu se účastníci jednodenního workshopu, který navazoval na dvoudenní konferenci pro akademické senátorky a senátory konané v Praze na půdě ČVUT, pokračovali neformální částí, kde si dále vyměňovali své zkušenosti z různých prostředí jiných vysokých škol a navazovali kontakty pro další spolupráci.

*Bc. Martin Šanda
předseda Studentské rady UPa
student navazujícího magisterského oboru Regionální a informační management FES*

Zajistěte si svou diplomku nebo stáž s námi!

Speciální tým Komerční banky vám nabízí spolupráci při tvorbě vašich bakalářských a diplomových prací v oblastech:

- marketing ■ risk ■ finance ■ distribuce ■ obchod ■ lidské zdroje
- support services ■ CSR ■ audit ■ IT ■ investiční bankovníctví

Využít můžete i naši nabídku stáží ještě během studia.

Nečekejte na poslední chvíli a kontaktujte nás!

Více informací získáte na naší stránce www.kb.cz v sekci **Kariéra**.

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Projev předsedy SRUPa na vzpomínkovém aktu k 17. listopadu

Vážený pane rektore, vážení členové akademické obce, vážené dámy, vážení pánové,

dovolte mi, abych vám v úvodu svého projevu poděkoval za možnost vystoupit zde nejen jménem studentů Univerzity Pardubice, ale v kontextu příležitosti, při které se scházíme, také jménem všech studentů, kteří jsou nositeli akademických svobod.

Právě význam a obsah slova „svoboda“ bychom si při tomto tradičním vzpomínkovém aktu u výročí 17. listopadu měli všichni ve světle dějin o to více uvědomit. Velmi si tak cením toho, že naše univerzita se k těmto významným událostem staví čelem a program k výročí 17. listopadu má své pevné místo v harmonogramu akademického roku.

Sešmáctý listopad je pro každého přemýšlejícího a o naší zemi se starajícího občana České republiky jedním ze zlomových milníků naší historie. Oživme si rok 1939, kdy odhodlané demonstrativní vystoupení českých studentů připomnělo české společnosti, že nacistickou okupaci nelze jen trpně snášet. To bylo také impulsem k zahájení drtivého útlaku německých okupantů, jehož konečným cílem ale bylo zničení české státnosti a vymazání našeho národa z mapy Evropy. Došlo k uzavření vysokých škol, mnozí studenti byli odvezeni do koncentračních táborů a naše země se ponořila do hlubokého temna nacistické totality.

Nebylo náhodou, že se přesně o padesát let později právě díky – s tímto datem spojené – studentské demonstraci u nás zhroutil komunistický režim. To nám umožnilo zahájit cestu za svobodou a po dlouhé době opět žít v suverénním demokratickém státě.

Dnešní doba zdá se býti ve znamení jiných problémů a mnohdy je až očividné, že vzpomínat neumíme, nebo snad ani nechceme. Velice rozšířený nezájem o dění kolem sebe, srovnatelný se společensky nakažlivou apatií, absence institutu občanské společnosti a konečkonců i aktuální výsledky voleb potvrzují, že jsme národem, který až příliš rychle zapomíná. Proto je třeba nepodlehnout obecné rezignaci a i takovouto připomínkou udržovat paměť těch, kteří mají na co vzpomínat a zároveň předávat myšlenku národní hrdosti a občanské zodpovědnosti i mladé generaci, která s oněmi událostmi osobní zkušenost nemá.

Těžké zkoušky jsou našťastí dávno za námi, přežili jsme je a dnes už jde především o to, jaké poučení si z nich odnášíme pro budoucnost. Aby se již neopakovaly hrůzy, které předcházely oběma milníkům naší historie, je nutné především nezapomínat a plně si uvědomovat časovou a příčinnou souvislost jednotlivých událostí tehdejší doby a odlišovat excesy a činy jednotlivců od konání státu, od oficiální státní politiky a od ideologie, která tyto činy vyvolává a ospravedlňuje je.

Přestože oba letopočty od sebe dělí pět desítek let a nezadržitelně narůstá také časový odstup od doby, ve které se právě nacházíme, poselství, které nám obě historické události předávají, na aktuálnosti a intenzitě neztrácí. Najděme si prostor v našich myšlenkách a mějme tento odkaz na paměti nejen dnes, kdy zapalujeme svíčky u památníků, ale také v našem každodenním životě.

*Bc. Martin Šanda
předseda Studentské rady UPa
student navazujícího magisterského studijního oboru Regionální
a informační management FES*

Výjimečná prezentace Východočeského muzea a univerzity v New Yorku

Výstava: Tisíciletá tradice české měny od X. do XXI. století (Millenial Heritage of Czech Currency)

Místo konání: Český národní dům – Bohemian National Hall, East 73rd Street, Manhattan, New York City, USA

Termín: od 29. června do 31. července 2013

Dne 29. června byla otevřena v Českém národním centru na Manhattanu v New Yorku výstava „Tisíciletá tradice české měny od X. do XXI. století“, kterou spolupořádaly Východočeské muzeum v Pardubicích, Univerzita Pardubice a Česká mincovna v Jablonci nad Nisou. Její vernisáž bezprostředně souviselo se slavnostním ustavením nové česko – americké vědecké společnosti „The Comenius Academic Club“, která měla ve stejný den první společné zahajovací shromáždění na americké půdě.

Výstava se do Čech nevrátí, po měsíční prezentaci v New Yorku putovala po krajských centrech v USA.

Výstava se konala pod záštitou hejtmana Pardubického kraje Martina Netolického.

Za nápadem i vlastní realizací výstavy stál prof. PhDr. Petr Vorel, CSc., děkan Fakulty filozofické naší univerzity, který je členem Učené společnosti České republiky a zároveň léta působí ve Východočeském muzeu v Pardubicích jako historik a numizmatik. Podnětem k uspořádání výstavy bylo letošní 20. výročí vzniku samostatné české měny (1993 – 2003), formou panelové instalace však autor výstavy zpracoval stručný přehled více než tisícileté kontinuity české měny od 10. století do současnosti. Autorem grafického návrhu výstavy a průvodní stejnojmenné publikace byl výtvarník Východočeského muzea v Pardubicích Ondřej Ulrich. Výstava byla koncipována jako putovní, takže je tvořena několika panely s využitím fotografií a galvanoplastických kopí mincí, které

podle sbírkových originálů zhotovil restaurátor Východočeského muzea v Pardubicích Michal Vojtěchovský.

„Převoz originálních mincí by byl administrativně i finančně nesmírně náročný a konceptu putovní výstavy tak po všech stránkách lépe vyhovuje varianta, kterou jsme zvolili. Vyrobené kopie jsou od originálů k nerozeznání.“ dodal prof. Petr Vorel, který na vernisáži výstavy představil také svoji novou knihu „From the Silver Czech Tolar to the Worldwide Dollar.“

Vernisáží výstavy 29. června, kterou ozdobila operním zpěvem Michaela Černá, studentka Konzervatoře Pardubice, bylo zahájení dvoudenní zasedání nové česko-americké vědecké společnosti „The Comenius Academic Club“ (Komenského akademický klub). Součástí prvního zasedání akademického klubu byla malá konference věnovaná odkazu Jana Amose Komenského v širších souvislostech. Druhý den na ni navázala diskuse o systému financování vědy, které se za českou stranu účastnili i někteří členové Rady pro výzkum, vývoj a inovace (odborného a poradního orgánu vlády České republiky), mezi nimi i prof. Ing. Jiří Málek, DrSc., z Univerzity Pardubice (rektor Univerzity Pardubice v letech 2006 – 2010, působící nyní na Katedře fyzikální chemie Fakulty chemicko-technologické).

FIGURAMA 13

Ve dnech 25. září až 25. října se uskutečnila v Plzni čtvrtá, již závěrečná výstava loňského ročníku FIGURAMA, kterou pořádala Fakulta umění a designu ZČU v Plzni. Také na této výstavě se studenti Fakulty restaurování Univerzity Pardubice prezentovali kolekcí dvaceti velkoformátových kreseb a maleb s figurální a figurativní tematikou.

FIGURAMA je mezinárodní putovní výstavní projekt. Prezentovala výtvarné práce studentů uměleckých vysokých škol, zaměřené na figurální tvorbu, s cílem mapovat a porovnávat různé způsoby výtvarného zpracování lidského těla tak, jak jsou vyučovány na jednotlivých participujících školách a akademiích. Zároveň plnila i didaktickou roli. Vedla posluchače škol k novému způsobu vnímání lidského těla, podporovala jejich kresebné dovednosti a pomáhala rozvíjet jejich výtvarné myšlení a kreativitu.

FIGURAMA vznikla v roce 2001 z iniciativy akademického malíře Karla Pokorného (Fakulta architektury, Vysoké učení technické v Brně) a profesora Borise Jirků (Vysoká škola Uměleckoprůmyslového v Praze). Postupně se etablovala na každoroční mezinárodní výstavní projekt, kterého se Fakulta restaurování Univerzity Pardubice aktivně účastní od roku 2010. Během let seznam účastníků rostl, obohatily ho další instituce z Čech, Slovenska, Polska, Rakouska, Německa, Španělska, USA a Japonska.

Samotná výstava, na které byly neobvyklým způsobem využity sbírkové předměty i další muzejní dokumentace (fotografie, makrosnímky, kvalitní galvanoplastické kopie zlatých a stříbrných historických ražeb, ale i originály méně hodnotných moderních mincí), byla členěna do devíti chronologických bloků, charakterizujících jednotlivé fáze českých měnových systémů:

- 1) The oldest Czech coin 10th-13th century;
- 2) Prague groat - the main coin of the central European currency system in the 14th century;
- 3) Czech silver tolars of the 16th century – the oldest ancestor of the current unit „dollar“;
- 4) Czech coins of the baroque period;
- 5) Money during the period of the Habsburg monarchy (1740-1918);
- 6) Czechoslovak crown in period between the wars;
- 7) Restoration of Czechoslovak currency after the war;
- 8) Czechoslovak money in the years 1953-1993;
- 9) Independent Czech currency from 1993.

(vw)

Výstava byla zahájena v úterý 24. září vernisáží, součástí výstavy bylo i symposium, při němž proběhly workshopy a přednášky pedagogů zúčastněných vysokých škol. Symposium se konalo ve dnech 23. a 24. září v budově Fakulty umění a designu ZČU v Plzni. Ke každému ročníku je pořadatel také vydán katalog, ve kterém jsou reprodukovány veškeré vystavené studentské práce. Katalog následně slouží jako referenční materiál při výuce.

Vystavené práce studentů fakulty vznikaly průběžně, během celého akademického roku v rámci výuky Výtvarné přípravy a figurální kresby. Studium anatomie a následná aplikace ve výtvarné formě je součástí studijního plánu všech akreditovaných bakalářských programů Fakulty restaurování již od prvního semestru. Cílem této výuky je pochopení základní stavby lidského těla, jeho funkcí a plastické anatomie s následným využitím ve výtvarné praxi.

V roce 2013 byly v rámci projektu FIGURAMA 13 realizovány čtyři výstavy. Úvodní výstava proběhla v březnu v prostorách Nové budovy Fakulty architektury ČVUT Praze. Druhá výstava se konala v květnu a jejím pořadatelem byla Vysoká škola výtvarných umění v Bratislavě. Následovala letní přehlídka figurálních kreseb v prostorách Obchodního centra Nový Smíchov v Praze a tečku za 13. ročníkem FIGURAMY udělala expozice v Plzni.

MgA. Lukáš Tůma
Ateliér výtvarné přípravy FR

Petr Miláček – Sochy

Mimořádně ve čtvrtek 6. června hodin byla v univerzitní galerii univerzity otevřena 78. výstava – soch pardubického autora Petra Miláčka.

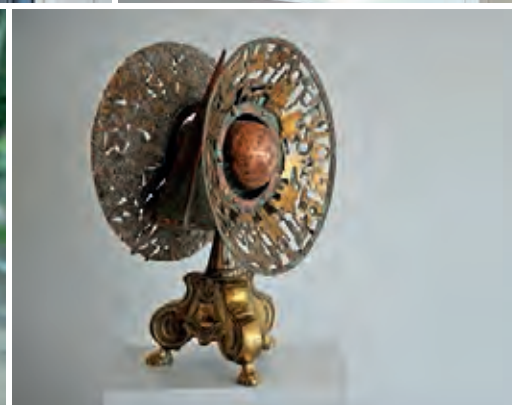
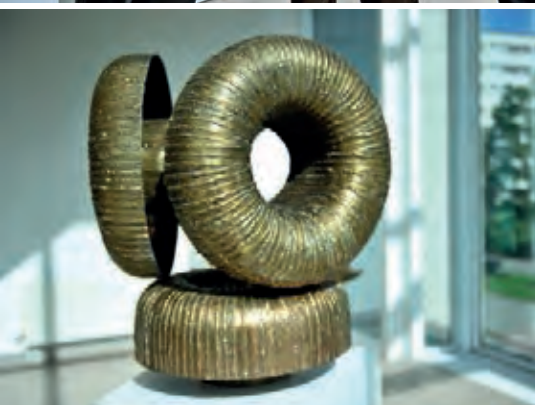
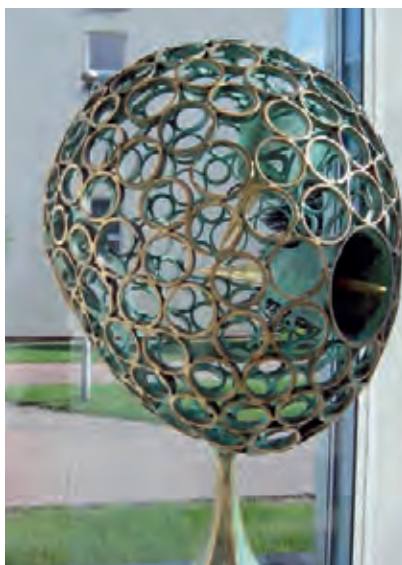
Petr Miláček vystudoval v letech 1972 až 1975 odborné učiliště – obor karosář. Od roku 1975 se autor zabýval keramikou, renovací historických vozidel, uměleckým zpracováním železa, návrhy nábytku, míříží a jejich realizací, výrobou forem na foukané sklo a dějinami umění. Od roku 1985 se zabývá sochařstvím a důrazem na procesy rozkladu a obnovy s účelem získání nové myšlenkové

hodnoty. Uspořádal několik samostatných a skupinových výstav v ČR i v zahraničí. Petr Miláček je členem Unie výtvarných umělců pardubického regionu.

Autor se svou prací hlásí ke klasickým formám současného umění, přímo k fundamentálním základům, k odkazu kartuziána Dionyse (1471) a historika umění Elie Faure, k poznání, že život je nejvyšší formou umění a prázdny prostor hodnota.

Výstava trvala do 7. září.

(topo)

Pavel Piekara – Umělci a Benátky

Z úvodního slova Štěpána Noska při zahájení vernisáže výstavy Pavla Piekara s názvem Umělci a Benátky dne 17. září:

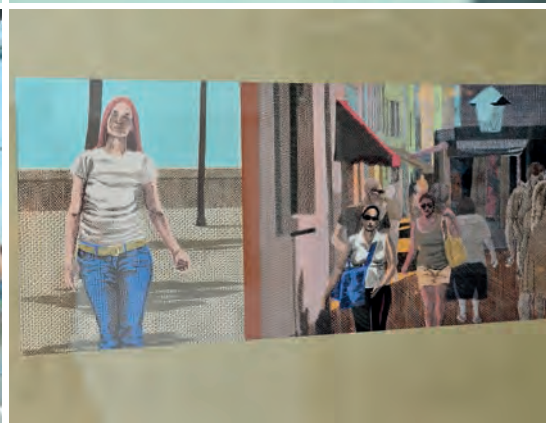
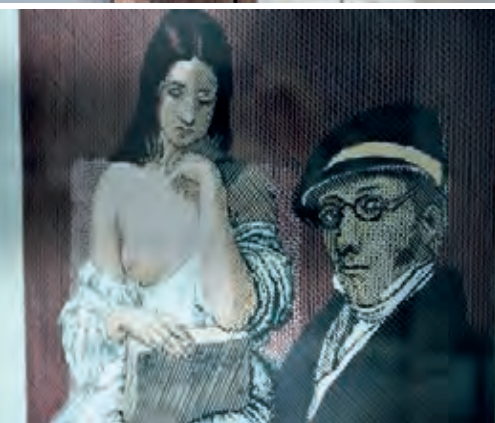
Vážení přátelé,

vedle malíře Jiřího Štourače patrně neznám dalšího současného českého výtvarníka, který by se tak přirozeně, intenzivně a plodně přimykal ke světu italského renesančního umění, obzvláště pak k umělcům quattrocenta, jako je tomu v případě grafika Pavla Piekara. Bez ohledu na vnější okolnosti, které ho do snového města opakovaně přiváděly a přivádějí, jeho naturelu přitom z důvodů, které si později dovolím odhadnout, vyhovují především malíři, jejichž práce souvisí s Benátkami. Jak jsem poznal, když mne před několika lety po tomto městě provázel, pohybuje se v jeho komplikovaném živlu a unikavé atmosféře s jistou samozřejmostí až vyzývavou smělostí. K těm, které v lepších rodinách nazýváme „starými mistry“, ho váže vztah, který z určitého pohledu víc než cokoli jiného připomíná poměr přátelský – věrnost a loajalita tu nevyklučuje schopnost odstupu a kritický osten. Je to však především vztah

nanejvýš a nepokrytě osobní. Když pozoruji Pavla Piekara, jak pořizuje přípravné kresby na jednom benátském nároží, vidím ho jako příslušníka jakési abstraktní renesanční dílny, jejíž značkou, jejímž dědictvím, jejímž rozeznatelným rukopisem je trpělivá, soustředěná práce, typicky benátská inklinace k vypjaté světelnosti a palčivě závratné vědomí, že každá čára kresby je zrcadlením a zmnožením linií vepsaných do tohoto pozoruhodného místa řadou předchůdců.

Když mi Pavel Piekara letos na jaře psal z New Yorku, jakým dojmem na něho zapůsobil Manhattan, vůbec mne to nepřekvapilo. A že mi posleze ve schránce přistálo několik náhledů kreseb mrakodrapů, překvapilo mne ještě méně. Vždyť vedle neodvolatelné přítomnosti vodního živlu, který ta místa modeluje, ale zároveň stále citelněji ohrožuje, je to už prostorová vydělenost a z ní pramenící koncentrovánost, které tvoří první prostý dojem, jímž obě enklávy – manhattanský ostrov i o poznání křehčí Benátky - působí. Jsou to umělá místa, města-představy, města-improvizace, města-projekty, jejichž základním rysem je neskutečnost.

Intenzivně krásné, chvějící se, světlé, nespolehlivé ráje, v jejichž základech leží poctivé, ambiciózní, bezčasé hodnoty stejně jako iluze a marná očekávání.

„V Římě je na štitě budovy vzdálenost mezi postavami apoštolů snad kilometr. V Benátkách stojí stejní apoštolové těsně u sebe, v semknuté řadě, jako vojáci,“ napsal ruský básník Josif Brodskij. Ano, zatímco jednotkou prostoru Manhattanu je blok sevřených ulicemi, v případě Benátek je to snad obzvláště vyvedený detail na fasádě. O koncentraci umění v Benátkách Brodskij jinde píše: „Okolní krása je taková, že člověka okamžitě popadá nezříčená zvěřecí touha vyrovnat se jí, udržet se ní krok. (...) Je to jednoduše tím, že město předkládá dvojnoucům takový zážitek vizuální dokonalosti, jaký ze svých brlohů, ze svého prostředí vůbec neznají. Proto tu jdou na dračku kožešiny stejně jako semiš, hedvábí, len, vlna i všechny ostatní látky. Po návratu domů lidé rozpačitě hledí na přírůstky svého šatníku a zřetelně si uvědomují, že ve svém rodném kraji nemají kde je předvést, aniž by riskovali, že budou šokovat své spoluobčany.“ Vzpomínám si, že když jsem Pavlovi tento úryvek ocitoval, pravil něco v tom smyslu: „To pro mne neplatí. Co koupím v Benátkách, to nosím klidně na Zbraslavi.“

V benátské Akademii visí obraz malíře cinquecenta Palmy il Vecchio z roku 1525. Jeho námětem je oblíbený renesanční sacra conversazione a zobrazuje tři světce v podivně plavném, intimním seskupení kolem Madony s dítětem. Diváka přitom nepoutá toliko lyricky křehká atmosféra výjevu, jako spíše velké zřasené plochy šatstva svatých podávané v neobvykle intenzivní barevnosti – hněd' košile Jana Křtitele, smaragdová zeleň šatů sv. Kateřiny, červeně jejich přehození, zářivá modř sukně Panny Marie a hlavně až signálně výrazná žlutá plátna splývajícího přes nohy sv. Josefa vytvářející až abstrahující kompozici, od které nelze odtrhnout oči.

Je to oblíbený obraz Pavla Piekara. A to, jak elegantně do sebe na tomto obraze zapadají jednotlivé barevné plochy, maně připomene metodu

soutisku, kterou tento přední český proponent barevného linorytu pracuje.

Jak připomíná Peter Ackroyd, celé generace návštěvníků Benátek konstatovaly, že tam není prach; paláce a kostely proto zůstávají poměrně čisté a uchovávají si relativně jasné barvy. A myslím, že je to právě barevnost, která benátskou malířskou školu odlišuje od té florentské, čím si Benátky Pavla Piekara získaly. Jeden francouzský diplomat nazval v 15. století Benátky *urbis picta*, malované město, město, které je malováno, město, které maluje. Barvy jak erinye vysrážené na chromovém vzduchu obtékají rozpálené fasády benátských domů a co chvíli vhrknou dovnitř, slíjí se do jednoho místa, zřasí se, dojdou jim síly, zkonatí v záhybu, v tajemné transformaci vejdou do šatstva na obraze. Pavel Piekar si je dobře vědom, jak charakteristická přirozená světelnost tohoto města určuje charakter jeho umění. A ví to stejně dobře, jako osobnosti, které zpřítomňuje ve svých imaginárních portrétech, jejichž výběr vidíte na této výstavě. Jako oni se vystavil světlu, které se chvěje, vynáší, odlehčuje. Tak jako jsou Benátky z dobrých důvodů synonymem pro smrt a matnost neprůhledného, černého zrcadla, tak jsou také synonymem pro světlo, které animuje, vdechuje život, propůjčuje smysl a veselí. A takto hledme na přítomná díla Pavla Piekara. Z pohledu radosti. Pavel Piekar pravidelně vystavuje od roku 1990. V letech 2000 až 2010 pracovní navštěvoval Benátky a při této příležitosti vznikly na místě stovky kreseb a ucelený cyklus grafik z tohoto města a portrétů umělců, kteří zde žili a tvořili.

Otevření vernisáže obohatil o kulturní zážitek Jan Krejča, který hrál na netradiční hudební nástroj teorbu a zpěvem ho doprovázela Michaela Syrová.

Výstava v Galerii Univerzity Pardubice trvala do 9. listopadu.

(topo)

Jiří Nekovář – Kresby/sklo

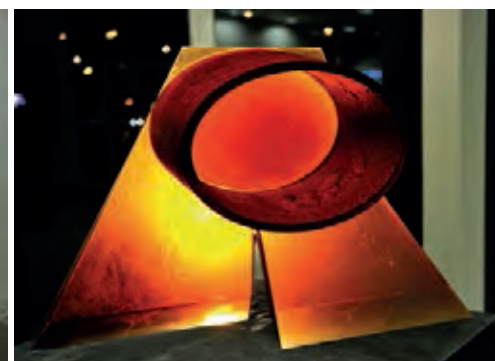
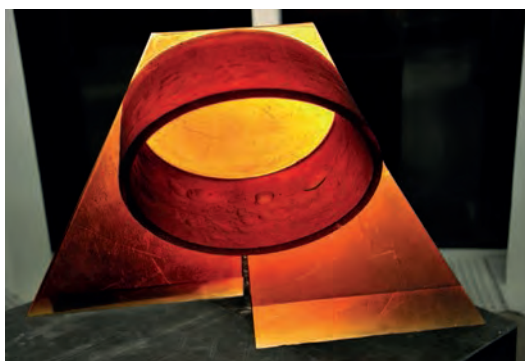
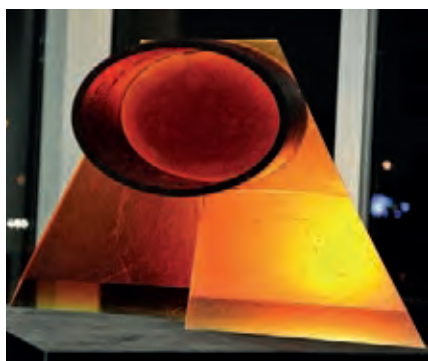

Při příležitosti listopadového státního svátku České republiky a k připomenutí události, které mají své historické vazby na vysokoškolskou půdu, byla otevřena v pátek 15. listopadu již 80. výstava v Galerii Univerzity Pardubice. Na akademické půdě a pardubické veřejnosti se představil Jiří Nekovář se svojí tvorbou.

Jiří Nekovář je absolventem Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské v Železném Brodě a Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze (atelier prof. Libenského). Uspořádal několik samostatných a skupinových výstav v ČR i v zahraničí. Je zastoupen v galeriích, institucích a soukromých sbírkách doma i v zahraničí.

Výstava trvala do 25. ledna.

(topo)

Studentský literárně-dramatický večer na pardubickém zámku již počtvrté

Po uplynutí jednoho roku, opět v čase předvánočním (ve středu 18. prosince od 19 hodin), a to již počtvrté, odehráli studenti Filozofické fakulty v nádherném rytířském sále místního zámku ojedinelou divadelní premiéru – komponované pásmo složené z krátkých scének na motivy kubánských lidových humorek a anekdot s názvem *Ukradený meloun*.

Představení, jež poctili mimo jiných svou návštěvou prorektor prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc., kancléřka Ing. Valerie Wágnerová a děkan Filozofické fakulty prof. PhDr. Petr Vorel, CSc., uvedla a diváky přivítala ředitelka Východočeského muzea v Pardubicích Mgr. Jitka Rychlíková. Poté autor těchto řádků stručně seznámil obecenstvo s vývojem kubánského folkloru i s charakterem následujícího představení, jehož byl dramaturgem i režisérem.

Sympatické reakce publika, jež zaplnilo – jako ostatně každý rok – celý sál, jsou pro nás nejen příjemným oceněním našich dosavadních snah, ale i velkým závazkem do budoucnosti. Už dnes uvažujeme o pátém, jubilejním vystoupení, jež by se mělo uskutečnit na obvyklém místě opět koncem letošního roku.

Jako vždy předtím se druhé představení uskuteční v pražském studentském klubu K4 na FF UK na počátku příštího roku a část bude předvedena i na Dni otevřených dveří Filozofické fakulty v lednu příštího roku.

V roce 2010 prezentovali mladí nadšenci divadelního umění s úspěchem staroperuánské drama „*Apu Ollantay*“. O tomto představení se pochvalně vyjádřila i velvyslankyně republiky Peru paní María Susana Landaveri Porturas, která se ho tehdy zúčastnila. O rok později v roce 2011 nabídli svým divákům pásmo vážných i nevážných dramatických útvarů jednak anonymních („*Selský otčenáš*“) a jednak z díla čáslavského rodáka, později kantora a regenschoriho v Praze Václava Františka Kocmánka (1607 – 1679) „*O grobiáních o urozenost se nesnadících*“. Obě tato představení byla odehrána také (díky spolupráci s členy studentského spolku PAKET/Pro aktivní etnologii, působícího při Ústavu etnologie Filozofické fakulty UK v Praze) v pražském studentském klubu K4. V roce 2012 představili studenti Filozofické fakulty premiéru dramatu – tragického příběhu aztéckého vladaře s názvem „*Moctezuma*“. Drama *Moctezuma*, stejně jako kdysi „*Apu Ollantay*“, přivedlo diváka znovu do Latinské Ameriky, konkrétně Mexika počátku 16. století, kde se pod náporom španělských dobyvatelů vedených Hernánem Cortésem hroutí aztécká říše panovníka *Moctezumy*. Toto představení bylo také odehráno v pražském studentském klubu K4 a v lednu 2013 a ve zkrácené formě prezentováno při Dni otevřených dveří Filozofické fakulty.

Kubánský folklor a cesty jeho vývoje

Ve vztahu k letošnímu předvánočnímu divadelnímu představení uvádím pro všechny zájemce alespoň několik slov ke kubánskému folkloru.

Kubánský folklor prošel v průběhu staletí dlouhým a ne vždy jednoduchým vývojem. Jeho cesta dějinami je stejně složitá jako sám proces formování kubánského národa.

Splynutím příslušníků mnoha etnik Evropy, Afriky a Asie se v průběhu staletí zformoval na Kubě vlastní kubánský národ. Podobá se košatému stromu, jehož kořeny tkví v řadě vzdálených zemí. Totéž obrazné přirovnání lze použít, hovoříme-li o kubánském folkloru.

Jeho základní pramen je evropský. Španělé si s sebou do nové vlasti přiváželi i evropské pohádkové syžety. Z tohoto důvodu se na Kubě, stejně jako v Čechách nebo kdekoli jinde v Evropě, setkáváme ve světě pohádek se zakletými princeznami, zvířaty, jež pomáhají člověku, se zlým, ale hloupým čertem, se zdánlivě hloupým selským synkem, který zdravým rozumem a dobrotou vítězí nad překážkami, i na Kubě najdeme pohádku o princezně, jež si vážila svého otce jako soli, pohádku o třech nevěrných družích, kteří zradí svého kamaráda, aby se mohli sami oženit s princeznami, a ve výčtu bychom mohli pokračovat dalšími důvěrně známými motivy.

Některé kubánské pohádky mají prokazatelně indiánské kořeny. Přestože původní obyvatelstvo bylo na Kubě téměř vyhlazeno, existovaly v některých oblastech ještě v první čtvrtině 19. století ostrůvky indiánského osídlení a potomci původních obyvatel, ač v počtu zcela nepatrném a silně smíchaném s jinými etniky, tam žijí dodnes. Tento fakt spolu s migrací yucatanských Indiánů vysvětluje relativně dosti silné zastoupení indiánského prvku v kubánské lidové slovesnosti. Jde především o pohádky a bajky o zvířatech, zejména o chytré a nebojácné želvě, která byla často totemovým zvířetem indiánských kmenů a objevuje se v celé řadě mýtů a pohádek indiánů Severní a Jižní Ameriky. Nelze však zapomínat ani na skutečnost, že želva zaujímá významné místo i v lidové tvořivosti národů Afriky.

Kubánskou lidovou slovesnost rovněž významně ovlivnil osobitý přínos afrických otroků a jejich potomků. Černoši dali kubánské pohádce nový rozměr, který ani evropská, ani indiánská tradice nezná. Obohatili ji hudbou a písní. Želva vyhrává nad medvědem

písní, hloupému čertovi se vysmívá básní. U mnoha afrických kmenů se totiž pohádka nejen vypráví, ale i zpívá, a tak zejména od příslušníků kmene Kongo a Yoruba dostala kubánská pohádka do vínku svoji poetickou muzikálnost. Pohádka o beranovi a staříčké matce zvířat ukazuje zase svým původem do západní rovníkové Afriky, neboť v mytologii této oblasti se často setkáváme s představou, že první zvířata na světě porodila žena.

V nejednom případě nabývá kubánská pohádka vlastní svérázné podoby kontaminací a složitým propletením motivů pocházejících z různých folklorních zdrojů.

Pokud se týká afrických reálií, nezanedbatelná je skutečnost, že v kubánských pohádkách o zvířatech běžně vystupují tvorové, kteří nikdy na Kubě nežili – lev, slon, leopard a podobně, mají zde však své pevné místo.

Příznačná je i její životnost v současnosti. Je totiž tradována až do dnešní doby. Svědčí o tom nejen sbírky kubánského básníka a spisovatele Samuela Feijóoa (1914-1992), z nichž byl převážně pořízen náš výbor, ale i skutečnost, že řadu dalších textů jsem získal vlastním terénním výzkumem ještě v letech 1980 a 1983.

Vedle lidové pohádky existuje na Kubě ještě jeden velmi živý narativní žánr – lidová anekdota. Kritizuje lidské nešvary, lakotu, hloupost, závist, ale dokáže se srdečně a zcela zjevně bez zlého úmyslu zasmát šetrivému přistěhovalci z Kanárských ostrovů – Ostrovanovi, Číňanovi, který má potíže se španělským jazykem, černochovi, jenž se nechá napálit chytrým a prohnáním Mexičanem, nastavuje zrcadlo venkovanovi, guajiřovi. Pouze jeden jediný typ je v anekdotách stíhán sžíravou a jízlivou ironií: je to Španělák, Galicián (gallego), člověk, který na Kubu přišel z Pyrenejského poloostrova. Do jeho obrazu vložil národ, bojující celá staletí za svoji nezávislost, veškerou nenávist ke španělským kolonizátorům. Dnes je ovšem tato kdysi tak palčivě živá skutečnost už spíše pouhou symbolicky pojatou historickou reminiscencí. Značně rozšířené jsou na Kubě též povídky o Bacallaovi a prášilovské historky. Kubánské lidové pohádky a anekdoty jsou významnou, i když prozatím stále patrně ještě nejméně prozkoumanou součástí kubánské lidové kultury. Představují cenné svědectví plodné kulturní výměny mezi jednotlivými komponenty kubánského národa, pozoruhodnou syntézu, jejíž proces není dosud zcela uzavřen.

doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.

Katedra sociálních věd FF

autor fotografií: Libor Matějka

Den studentstva v kontextu Velké Moravy a FESTA ACADEMICA 2013

V roce 2007 se VUS Pardubice přidal k UČPS (Unie českých pěveckých sborů), jež započala pořádat bienále národního studentského svátku zpěvu. Od té doby se VUS každoročně účastnil, odnesl si skvělé zážitky i pocit uspokojení z naplnění svého poslání. Přemýšleli jsme, co mimořádného k této příležitosti vytvořit v roce 2013. Co nového přinést? Nabízelo se 150. výročí Umělecké besedy a 1150. výročí příchodu Cyrila a Metoděje. Náš region Pardubický kraj si připomněl 10. výročí rozšířené spolupráce s polským Dolnoslezským vojvodstvím. VUS je studentským sdružením. Pokusili jsme se tyto myšlenky spojit v jednu.

Rozsah Velkomoravské říše je pověstný. Poslání věrozvěstů Cyrila a Metoděje nebylo snadné ve chvíli, kdy je kníže Rastislav prostřednictvím svého jižního souseda císaře Byzantské říše Michala III. přizval. Měli přiblížit vzdělání lidu slovanských národů na území Velké Moravy. Roku 863 kníže Rastislav uvítal věrozvěsty na Velehradě, aby zjistili, že zdejší národy nemají žádnou formu písma nebo znaků, aby zaznamenaly důležité události budoucím generacím. S tímto problémem si filosof Cyril poradil za tři měsíce – vytvořil litery zvané „hlaholice“. Překlad (přepis) veškerého tehdejšího vzdělání – Písma sv. do staroslověnštiny byl dokončen o dvacet let později a datuje se k 26. říjnu 883.

S touto myšlenkou jsme připravovali koncepci loňského Dne studentstva, která se opírá o předchozí fakta. Loňskou tvář těchto oslav jsme pojali takto: Vrátime se do mladé historie, necelých 30 let zpět, kdy Jan Hanuš v době socialismu zkomponoval a ve staroslověnském nápěvu napsal 7. mši hlaholskou – k počtě českých patronů, op. 106. V našem souboru vzešel nápad oslovit sbory, kamarády, účastníky minulých ročníků FESTA ACADEMICA a toto dílo společně uvést na místech, která člověka zasáhnou svou historií, jež není ani v současnosti zapomenuta. Tento nápad si získal sympatie o.s. Maticе Velehradská, poté UČPS přišla s nabídkou provedení díla na FESTA ACADEMICA 2013 v Praze, a to v místě, kde působil autor díla.

Prostudovali jsme podmínky podpory Fondu Visegrádské čtyřky a bláhově jsme se domnívali, že k získání financí plně postačí to, co fond uvádí – účast sborů ze tří zemí VG4. Prvním telefonátem se zástupcem fondu jsme byli vyvedeni z omylu. Fond je jako každý jiný přetížěn žádostmi a upřednostňuje akce, kde jsou zastoupeny všechny čtyři země.

Oslovili jsme účastníky minulých ročníků FA – Canticum Novum z Českého Těšína a Apollo Bratislava, aby s námi toto dílo společně provedly s myšlenkou společného uctění citovaných výročí ke Dni studentstva. Vedení Apollo se k provedení díla přihlásilo první. Jeho dirigent nás kvůli splnění priority VG4 seznámil s maďarským pěveckým oktetem ProVocal Budapešť, který řídí rodilá Slovenka Marta Palmi. Nejedná se o sbor, ale krom toho, že bychom tím naplnili nepsanou prioritu Fondu VG4, by se akce mohla uskutečnit za účasti dnešních obyvatel někdejšího území Velkomoravské říše.

Ve svém obsahu je nastudování Hanušovy 7. mše hlaholské velmi náročné. Dirigent Cantica Novum Leszek Kalina nám doporučil toto dílo provést se Smíšeným sborem Lékařské univerzity Wrocław, který nabídku přijal. Jeho sbormistryně Dr. Art. Agnieszka Franków-Żelazny je také dirigentkou profesionální Filharmonie Wrocław. Její osoba je zárukou důkladného nastudování a společného provedení míněného díla. Z důvodu místa působení sboru (krajské město Dolnoslezska Wrocław), byl tento studentský sbor skvělým partnerem oslavy 10. výročí spolupráce našich regionů.

V průběhu měsíce července jsme obdrželi negativní vyjádření Fondu VG4, a to i ministerstva kultury. Leč MKČR nás podpořilo rámcově celoročně a povolilo nám užít prostředky z jiného dotačního

titulu na tento projekt. Z finančního důvodu jsme vypustili účast maďarského týmu a přípravu akce odstartovali v září...

Česko, Polsko a Slovensko si společně zpívaly v jazyce svých předků.

Vysokoškolský umělecký soubor Pardubice, Chór Medici Cantantes Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu a Spevácky sbor Apollo Bratislava – tato hudební tělesa společně přivezla nevšední zážitek obecnstvům ve městech Velehrad, Chrudim, Praha a Pardubice. Po více jak patnáctileté přestávce zaznělo dílo mistra Jana Hanuše - 7. mše hlaholská. Na varhany hrál jmenovec skladatele, ředitel dvou kůrů sv. Barbory a sv. Jakuba v Kutné Hoře MgA. Michal Hanuš. Zvony rozezněl nadaný posluchač Konzervatoře Pardubice Tomáš Novák a barytonového sóla se ujal mladý zpěvák Jan Jiráček, umělecký vedoucí sboru Cantus amici z Pardubic.

Tři koncerty byly součástí projektu pojmenovaného „Den studentstva na bázi Velké Moravy“. Koncerty byly zahájeny společným zpěvem „Hospodine, pomiluj ny“ v úpravě Otto Alberta Tichého a před samotným provedením Hanušovy hlaholské v galapořadu sbory uvedly vlastní bloky. Projekt byl zahájen ve čtvrtek 14. listopadu, a kde jinde, než v okrese Uherské Hradiště v Bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje na Velehradě. Zde koncert dokumentovala Česká televize, kterou zaujalo téma projektu. Zaznamenala koncert i rozhovory s účinkujícími pro pořad Křesťanský magazín. Odvysílání proběhlo 8. prosince, pořad je archivován na webu ČT2.

V rámci oslav Dne studentstva se sbory zúčastnily v pátek 15. listopadu v podvečer tradičního pietního aktu Univerzity Pardubice u „památníku boje studentů za svobodu“, kde přítomným společně zazpívaly českou státní hymnu a studentskou hymnu Gaudeamus igitur. Zajímavé je, že toto provedení řídila dirigentka polského sboru slečna Magdalena Lipska. Poté se sbory přemístily do Chrudimi, kde učinily reprízu včerejšího velehradského galakonzertu. Projekt tří slovanských sborů se termínově kryl s bienále FESTA ACADEMICA, pořádaným Unii českých pěveckých sborů, kterého se VUS Pardubice v minulých letech pravidelně účastnil a pomáhal je pořádat. VUS přihlásil k účasti na festivalu oba dva své „velkomoravské“ partnery. Není náhodou, proč se hlavní koncert Festa academica 2013 uskutečnil v kostele sv. Markéty Antiochijské v Břevnovském klášteře. Právě zde autor v osmdesátých letech zkomponoval 7. mši hlaholskou, která zahájila letošní koncert zvaný „STUDENTI SAMETU“ v sobotu 16. listopadu.

Neděli 17. listopadu zpěváci věnovali městu hostitelského sboru – Pardubicím. Výběr partnerů tohoto projektu byl cílený. Wrocław je sídelní město vojvodství Dolního Slezska, Pardubice svého kraje. Představitelé těchto regionů před deseti lety podepsali smlouvu o rozšířené spolupráci regionů. Podpis protokolu uskutečnil tehdejší hejtman a dnešní I. náměstek hejtmána Pardubického kraje v jedné osobě Ing. Roman Línek, MBA, který úvodem koncertu po státních hymnách účinkujících promluvil k publiku. V tomto projektu dal ne náhodou záštitu (spolu s představitelem města Pardubice) jmenovaný pan Roman Línek, dnešní náměstek pro zdravotnictví. Polský sbor z partnerského regionu si v překladu říká „Zpívající lékaři“ a zastřešuje ho Lékařská univerzita Wrocław.

Velice si ceníme osobní návštěvy dvou koncertů (Praha, Pardubice) syna autora díla pana Ivana Hanuše, kterému touto cestou

jménem uměleckého vedoucího projektu dirigenta MgA. Tomáše Židka a všech účinkujících děkuji.

Za sebe mohu napsat, že jsem velice potěšena, příkladně tím, že slovenský sbor nastudoval vedle české, polské a studentské hymny hymnu vlastní, a to podle partitury, kterou jsme jim dodali my. Polská hymna je hymnou všech Slovanů, a nejen touto jsme rozšířili svůj repertoár. Sboru byly k sobě navzájem velice vstřícné a přátelské, umělecké vedení těles udělalo vše pro to, aby výkony byly na výborné. Přesah v podobě toho, že jsme se inspirovali od zahraničních sborů a odnášíme si zážitky na celý život, je jen třešničkou na dortu tohoto povedeného turné.

MgA. Simona Krausová
zpěvačka alt
místopředsdkyně VUS Pardubice
absolventka Fakulty filozofické UPa

Poděkování Janu Průchovi – archiváři Vysokoškolského uměleckého souboru Pardubice

Jan Průcha oslavil 82 let. Je to celkem nenápadný človíček, kterého jste mohli potkat ve společnosti Vysokoškolského uměleckého souboru Pardubice. Je milý, galantní, usměvavý a šíří pohodovou náladu. „Honzík“, tak mu všichni zpěváci VUS familiárně říkají. V roce 1968 začal zpívat ve VUS Pardubice, kde v řadách pěvců setrval 13 let. Již jako zpěvák se pustil do zajímavé práce, která mu zůstala doposud. Založil sborový archiv a postupně sepsal i zpětně dostupnou činnost souboru. Zavedl přehlednou evidenci not, vydaných tiskovin i dalších materiálů. V roce 2000 se naučil s počítačem a celou tuto agendu přepsal do elektronické podoby.

„U nás doma se zpívalo stále. Tatínek hrával na housle. S mojí paní jsme se seznámili ve sboru ČKD Praha, kde jsme oba zpívali. Také obě naše dcery zpívaly v Pardubickém dětském sboru“, říká Jan Průcha, kterého hudba provázela celý život. Bydlel v jednom domě s Ing. Vlastislavem Novákem, zakladatelem VUS. Pravidelně začal ve VUS zpívat v roce 1968. Na scéně vydržel 13 let. „Usoudil jsem, že člověk mého věku a vzhledu na scéně studentského sboru nepatří. Zcela ze sboru odejít jsem však nechtěl. Jsem učitel a mezi mladými lidmi je mi dobře, nemám čas stárnout“, vysvětluje Honzík svůj přechod z role aktivního zpěváka VUS k činnosti archiváře.

Na samém počátku dostal klíč od malé sklepní místnosti v budově „U Frančíků“ (tam, co dnes sídlí základní umělecká škola). V místnosti bylo několik metrů starých papírů. Jen některé se ale týkaly činnosti VUS. Obstaral si školní stolek a jednu židli. Nastalo velké třídění. Vše bylo nutné sepsat, pořídit seznamy. VUS se několikrát stěhoval. Určitou dobu byl archiv dokonce v Polabinách. V současné době se archiv nachází v malé místnosti v suterénu budovy FEI.

Výsledkem jeho dosavadní práce v archivu je, že všechny materiály jsou označeny inventárním číslem a jsou uloženy v policích podle jednotlivých skupin. Představuje to téměř 20 metrů spisů. Všechny noty dnes mají svá inventární čísla a podle těchto čísel jsou uloženy v místnosti archivu v policích. Máme abecední řazení podle názvů skladeb i podle příjmení autorů. Jde o více než 1 000 položek. Evidence všeho je uložena v elektronické formě. Koncerty jsou zdokumentovány od samého počátku činnosti VUS. Je zdokumentováno každé místo, město i země, kde se každý koncert konal, včetně seznamů skladeb, které kde byly provedeny. K seznamu koncertů se vztahuje také seznam „Geografie VUS“. Jsou zde vyznačeny země a města, kde jsme koncertovali. Seznam je dělen na Českou republiku a zahraničí. Navštívili jsme většinu států Evropy.

Jan Průcha oslavil 82 let

Byli jsme dokonce i v Argentině, v Chile a v Kanadě. Celkem to dosud bylo 23 zemí. Díky Janu Průchovi jsou archivovány plány práce, plakáty, fotografie, výstřižky z novin, korespondence, jmenové seznamy apod. Není mnoho sborů, které mají takto zdokumentovanou vlastní činnost.

Náš archivář se rozhodl ukončit svou činnost, jelikož on i jeho žena mají stále častěji zdravotní potíže. Ze současných členů VUS je nejstarší nejenom věkem, ale i délkou členství. Všechno, co Honzík vytvořil, vše, čemu věnoval mnoho svého času, stojí před novou fází. Budeme postupně zaškolovat nového archiváře, který bude na jeho činnost navazovat. Věříme, že se Honzík přijde podívat na některé naše koncerty, že o něj nepřijdeme úplně. Oficiálně poděkoval soubor panu Průchovi v září.

Sboru vzkázal: „V osobním životě vám všem upřímně přeji, abyste se dožili alespoň takového věku jako já. Mějte se rádi. Bez lásky člověk nemůže být šťastný. Upřímně přeji další úspěchy v soutěžích. Ať vám to zpívá. Ať zpěv přináší radost vám i vašim posluchačům.“

Mgr. Simona Krausová
místopředsdkyně VUS

Fotbalisté UPa akademickými vicemistry

Po dlouhých jedenácti letech fotbalisté naší univerzity uspěli na akademickém mistrovství. Základem tohoto úspěchu byl postup z kvalifikační skupiny sever. Každoročního rivala z UHK porazil náš tým 3:0, druhý kvalifikační duel s UJEP skončil 1:0. Díky těmto výsledkům bojovali naši fotbalisté v červnu na ČAH v Praze o historický úspěch. První zápas proti domácí Univerzitě Karlově začal vyrovnaným bojem především o střed hřiště, ale Pražané využili mírné převahy a ujali se v první polovině vedení. Druhý poločas začal posílením útočné řady Pardubických a snahou o vyrovnání skóre. Územní převaha a tlak našich fotbalistů vyvrcholily faulem v pokutovém území. Nařízenou penaltu s přehledem proměnil kapitán Radouš. Zápas skončil smírně 1:1. Druhý zápas ve skupině sehrál tým naší univerzity proti Ostravské univerzitě. Soupeř disponoval kvalitním týmem s výbornou oporou v brance. Od začátku zápasu dostal náš tým pod tlak. Veškeré šance soupeře, mnohdy se štěstím, likvidoval gólman Báča. Postupem času tlak soupeře polevil a hra se vyrovnala. Stejný průběh měl i úvod druhého poločasu, a přestože měl soupeř mírnou územní převahu, náš tým se ujal vedení. Po této brance se změnil obraz hry, soupeř upnul své síly do útoku, a tím otevřel zadní řady. Toho Pardubičtí využili a skórovali ještě dvakrát. Tímto vítězstvím byl zajištěn postup do finále, ve kterém tým UPa nastoupil v roli mírného favorita proti Masarykově univerzitě. Toto úvodní utkání patřilo

sestava zleva: Báča, Radouš, Langr, Novotný, Dostálek, Hanč, Štěpán, Slováček, Javůrek, Růžička, Musil, Jarosz, Záruba

jednoznačně pardubickým, kteří soupeře k ničemu nepustili. V půlce prvního poločasu však soupeř udeřil a z ojedinelého protiútoku vyšla střela, na kterou gólman Báča nedosáhl. Od tohoto momentu hráči UPa tlačili soupeře do jeho poloviny a ke konci utkání měla blízko vyrovnání střela futsalového reprezentanta Slováčka, kterou bohužel neproměnil. Ve druhé půlce se obraz hry nezměnil a neustálý tlak akademiků z Pardubic bohužel pouze ohrozil branku soupeře, kterému se dařilo všechny

šance odrážet. Frustrace po prohraném finále 0:1 byla veliká. Naším fotbalistům se dostalo mírné satisfakce při předání medailí, kdy zástupce pořadající FTVS vyzdvihl výkon našeho týmu. Zřejmě až po čase si naši hráči uvědomí, jakého úspěchu dosáhli, když se stali akademickými vicemistry ve fotbale pro rok 2013 ve sportu číslo jedna.

Mgr. Jan Němec
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Spolupráce KTS na letní škole pro žáky základních a středních škol

výlet na kánoích; dole zážitkové a seznamovací hry

zážitkové a seznamovací hry

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

V týdnu od 17. – 23. srpna se na univerzitě v rámci projektu BRAVO – Brána vědě/ní otevřená poprvé konala letní škola pro žáky základních a středních škol. Účastníci této akce měli možnost se seznámit s chodem univerzity a se vším, co k tomu patří. Navštívili nejen velice zajímavé přednášky na všech fakultách, ale měli možnost vyzkoušet si stravování v menze, spaní na kolejích nebo právě sportování v tělocvičnách. Asistenti KTS se pokusili připravit pro studenty letní školy program nejen v prostorách tělocvičen, ale i ve venkovním areálu loděnice. Počasí nám našťastí přálo, proto jsme využili venkovních prostor pro zážitkové a seznamovací hry, nízké i vysoké lanové překážky, vodní turistiku nebo například pro orientační závod, který byl organizován

ve spolupráci s FES a ve kterém se studenti LŠ mohli seznámit se základy geocachingu. Ve večerních hodinách byl pro účastníky připraven program v tělocvičně, kde byly organizovány turnaje nejen v tradičních hrách, jako je florbal, badminton nebo volejbal, ale proběhl i turnaj v netradičních sportech, jako je například hra „Bumbábal“. Do všech sportovních aktivit se děvčata i chlapci zapojili velice aktivně a s nadšením a atmosféra byla zdravě soutěživá. Doufáme, že všichni účastníci byli spokojeni a že prožili pěkný a přínosný prázdninový týden.

Mgr. Lenka Doležalová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Historicky první účast univerzitní osmiveslice na pražských Primátorkách

osma Univerzity Pardubice

V pátek 20. září se osma Univerzity Pardubice poprvé zúčastnila závodu univerzitních osmiveslic, jehož třetí ročník byl organizován v rámci tradičního veslařského závodu pražské Primátorky. Bylo pro nás velkou ctí, že první účast osmy univerzity bude již navždy datována právě k jubilejnímu stému výročí tohoto věhlasného závodu.

Osma Univerzity Pardubice byla společně s posádkami Vysoké školy báňské v Ostravě a Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, která se nakonec závodu neúčastnila, zařazena do finále B. Velké finále obsadily posádky čtyř pražských vysokých škol (zpravidla obsahující reprezentanty ČR ve veslování) a osma věhlasné Cambridge University. Nakonec se tedy naše osmiveslice ve finále B utkala pouze s posádkou VŠB v Ostravě, kterou se ji zejména

díky ohromné bojovnosti v závěru závodu podařilo předstihnout o více než tři vteřiny, a připsala si tak vítězství v tzv. malém finále. Vítězství ve finále A vybojovala posádka pražského ČVUT před mocně dotahující osmou Cambridge University a lodí ČZU v Praze.

Posádka osmy Univerzity Pardubice byla z drtivě většiny tvořena začínajícími veslaři z řad studentů, absolventů nebo zaměstnanců Univerzity Pardubice. Vůdčí osobností osmy a v podstatě jediným zkušeným veslařem je Mgr. Tomáš Macas, Ph.D., vedoucí katedry tělovýchovy a sportu. Zejména díky jeho iniciativě se k 1. 1. 2012 podařilo v rámci univerzitního sportovního klubu založit oddíl veslování USK Pardubice a začít veslování, které patří k tradičním univerzitním sportům, na univerzitě popularizovat. Zbytek naší posádky byl samozřejmě tvořen členy tohoto oddílu, který nyní čítá více než 20 veslařek a veslařů. A je třeba podotknout, že někteří z nich nyní veslováním skutečně žijí. Jmenovitě se tedy závodu účastnili Svědík Jan, Macas Tomáš, Zapletal David, Kysel Pavel, Hrubec Michal, Zikuda Petr, Kopecký Luboš, Slaviček Ondřej a Novotná Martina (kormidelnice).

Na závěr bychom rádi poděkovali za podporu jak vedení univerzity, tak všem, kteří nám fandili ať už osobně při samotném závodu, nebo pouze na dálku. A doufáme, že tento úspěch přispěje k další popularizaci tohoto krásného sportu nejen na Univerzitě Pardubice.

Mgr. David Zapletal, Ph.D.
místopředseda oddílu veslování USK Pardubice

Slavnostní křest veslařských lodí

rektor prof. Miroslav Ludwig křtí oddílové veslařské lodě USK

V sobotu 19. října proběhl v Areálu vodních sportů a tenisu slavnostní křest veslařských lodí Univerzity Pardubice, který organizoval Oddíl veslování USK. Bylo pro nás velkou ctí, že naše pozvání přijali z vedení univerzity rektor prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc., prorektorka doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D, kvestor Ing. Petr Gabriel, MBA, a kancléřka Ing. Valerie Wágnerová, dále vůbec první mistr světa v celé historii českého a československého veslování Michal Vabroušek, který momentálně trenérsky působí ve veslařském klubu Dukla Praha. Akce se také zúčastnili zástupci veslařského klubu ČVK Pardubice, ředitel Sportovního gymnázia Pardubice, zástupci vedení USK Pardubice a Katedry tělovýchovy a sportu Univerzity Pardubice. Mimo jiné lodě byla pokřtěna také osmiveslice, na které posádka univerzity složená výhradně z veslařů Univerzitního sportovního klubu Pardubice zvítězila v tzv. malém finále závodu univerzitních osmiveslic pořádaného v září letošního roku v rámci jubilejních stých pražských Primátorkách. Souběžně s touto slavnostní akcí probíhalo každoroční uzavírání vody spojené s posledními závody organizovanými sousedním oddílem ČVK Pardubice. Distančního závodu na osm kilometrů a

závodu losovaných smíšených posádek na čtyřce bez kormidelníka se účastnili i členové oddílu veslování USK Pardubice.

Závěrem bychom rádi moc poděkovali všem, kteří se této slavnostní akce zúčastnili, případně pomohli s jejím zajištěním a organizací.

*Mgr. David Zapletal, Ph.D.
místopředseda oddílu veslování USK Pardubice*

Večer s bosu

obr. 1 – lekce posilování na bosu
obr. 2 – cvičení na bosu

V zimním semestru připravila katedra tělovýchovy a sportu pro studenty a členy USK novinku z oblasti aerobiku, a to cvičení s bosu. Ti, kdo ve středu 6. listopadu navštívili univerzitní tělocvičnu, si mohli vyzkoušet čtyři různé lekce. První hodina byla zaměřená na zahřátí organismu a zvládnutí základních kroků a nášlapů na bosu. Druhá lekce byla čistě posilovací s využitím činek. V další lekci si příchozí vyzkoušeli lehkou choreografii a v poslední hodině jogu na bosu. Tato balanční podložka se nevyužívá pouze v oblasti fitness a skupinových cvičení, ale má své místo i ve

sportovní přípravě profesionálních sportovců nebo v rehabilitačních centrech. Velkou výhodou je nejen zvyšování kondice a zpevnování celého těla, ale při tomto cvičení se automaticky zapojují svaly hlubokého stabilizačního systému, a tím se zlepšuje celkové držení těla. Jsme rádi, že se první ročník vydařil, a budeme se těšit na všechny nadšence do cvičení na některé z dalších akcí.

*Mgr. Lenka Doležalová
Katedra tělovýchovy a sportu UPA*

Běh naděje pod taktovkou univerzity

obr. 1 – hromadný start Běhu naděje
obr. 2 – vystoupení cvičitelek Univerzitního sportovního klubu

V sobotu 12. října pořádala katedra tělovýchovy a sportu a Univerzitní sportovní klub ve spolupráci s Klubem onkologicky nemocných charitativní akci navazující na sérii Běhů Terryho Foxe, které v České republice úspěšně probíhaly v letech 1993 až 2007 a v Pardubicích po deset let. Tradiční běh pro zdraví a na podporu výzkumu léčení rakoviny proběhl v rámci programu podzimní části Městských slavností Pardubic. Na trasu se Pernštýnského náměstí vydali sportovci i nespportovci, zdolali ji během, chůzí, jízdou na kole či na kolečkových bruslích.

V rámci doprovodného programu byla možnost měření krevního tlaku a tělesného tuku, dále poradna tělesné výživy a pohybu.

Proběhla i ukázka cvičení aerobiku žen Univerzitního sportovního klubu a vystoupení pohybového studia Hroch. Pro zaregistrované účastníky byly připraveny tradičně drobné upomínkové předměty. Zúčastnilo se celkem 221 účastníků.

Na konto boje proti rakovině účastníci běhu věnovali formou dobrovolných startovních příspěvků částku 12 655,- Kč. Organizátoři srdečně děkují všem zúčastněným za podporu tohoto charitativního běhu pro zdraví.

Mgr. Petr Filip

Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Vyhlášení Standarty rektora a nejúspěšnějších sportovců Univerzity Pardubice

Standartu rektora předává prorektorka doc. Jana Kubanová, přebírá děkan DFJP prof. Bohumil Culek za přítomnosti předsedkyně AS DFJP Ing. Michaely Ledvinové, Ph.D.

úspěšní reprezentanti univerzity za akademický rok 2012/2013

Dne 15. listopadu byly slavnostně vyhlášeny výsledky 55. ročníku celouniverzitní sportovní soutěže Standarta rektora. Po přivítání hostů a úvodním slovem prof. Ing. Petra Mikuláška, CSc., vyhlásil vedoucí Katedry tělovýchovy a sportu Univerzity Pardubice Mgr. Tomáš Macas, Ph.D., vítěznou fakultu za akademický rok 2012/2013. V tomto roce zvítězila Dopravní fakulta Jana Pernera. V letošním ročníku se soutěžilo v 11 kolektivních a 7 individuálních sportovních disciplínách a zúčastnilo se 951 sportovců.

Putovní pohár převzal z rukou prorektorky doc. PaedDr. Jany Kubanové, CSc., děkan DFJP prof. Ing. Bohumil Culek, CSc. Při této příležitosti byli také vyhlášeni nejúspěšnější sportovci a sportovní kolektivy z řad studentů Univerzity Pardubice.

Mezi vyhlášenými nejlepšími sportovci univerzity byli letošní medailisté z ČAH a AMČR:

Kolder Ondřej (za 2. místo v beach volejbale na ČAH)

Lálová Eva (za 3. místo v karate – kumite – 55 na ČAH)

Němec Jiří (za 3. místo v kuželkách na ČAH)

Cimburek Josef (za 2. a 3. místo v plavání s ploutvemi na ČAH)

Klečková Romana (za 3. místo ve sportovní střelbě na AMČR)

Havlenová Pavlína (za 2. místo v požárním sportu na AMČR)

Dalšími oceněnými byly sportovní kolektivy, které reprezentovaly Univerzitu Pardubice na ČAH a AMČR:

Pohybové skladby – za 1. místo na ČAH

Fotbal m. – za 2. místo na ČAH

Futsal – za 2. místo na ČAH

Lední hokej – za 2. místo na AMČR

Za medailová umístění a reprezentaci univerzity na mezinárodní a republikové úrovni byli oceněni:

Nováková Lada – atletika – běh na 5000 m, 1500 m, 10 km

Brida Michal – inline hokej

Merta Tomáš – BMX

Rolenc Ondřej – kanoe

Zajíc Jakub – atletika – chůze

Mgr. Lenka Doležalová

Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Sportovní den

Jedna z akcí, které jsou tradičně organizovány v rámci programu UPa ke Dni boje studentů za svobodu a demokracii, je sportovní den, který probíhá ve sportovních areálech univerzity. Letos se konal 15. listopadu a studenti se mohli zapojit celkem do sedmi sportovních odvětví. Jako vždy se běžel přespolní běh kolem slepého ramene Labe, kterého se letos zúčastnilo 18 mužů a 9 žen. Další disciplínou byl závod jednotlivců na veslařském trenažeru, který se konal v tělocvičně. 2000 metrů na čas si zajelo 11 mužů a 4 ženy. Dále se sehrála mezi studenty univerzity přátelská utkání ve futsalu a basketbalu a florbalový turnaj, do kterého se přihlásilo celkem 7 týmů. Největší účast zaznamenal letos volejbalový turnaj, do kterého se přihlásilo rekordních 12 družstev. Posledním sportem, který byl na programu sportovního dne, byl badmintonový turnaj jednotlivců, kterého se zúčastnilo 21 mužů a 4 ženy. Letošní ročník všechny organizátory sportovních soutěží velice potěšil velkým počtem sportovců a jejich zápalom do všech závodů a utkání. Budeme se těšit na podobnou účast a nadšení v celém následujícím akademickém roce.

Výsledky:

Přespolní běh:

ženy – 1. Učíková Michaela, 2. Šramlová Lucie, 3. Berná Lenka
muži – 1. Hrubý Josef, 2. Janata Karel, 3. Zajíc Jakub

Závod na 2000 metrů na veslařském trenažeru:

ženy – 1. Pišová Pavlína, 2. Novotná Martina, 3. Křivská Lenka
muži – 1. Zikuda Petr, 2. Macas Tomáš, 3. Kycl Pavel

Badminton:

ženy – 1. Milena Poděbradská, 2. Jana Bachurová, 3. Veronika Tejkalová

muži – 1. Jakub Merta, 2. Radek Cinko, 3. Martin Malý

Florbal:

finálové utkání: tým Lovari – tým Sajrajti – 5:1

Volejbal:

1. tým Nechte se překvapit, 2. tým Team players,
3. tým Pod vlivem, 3. tým Rumový víly

Mgr. Lenka Doležalová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

přespolní běh

přátelské utkání v basketbale

Podzimní aerobikové akce

obr. 1 – Mikulášský maraton; obr. 2 – víkend s aerobikem

2

V letošním roce se konaly tradiční „cvičící“ akce dost krátce po sobě, ale ani to neodradilo studenty a členy USK, aby si přišli vyzkoušet různé druhy aerobních, tanečních a posilovacích hodin. VÍKEND S AEROBIKEM, který se letos konal poslední listopadový víkend, nabídl čtyři bloky cvičení, každý zaměřený na jiný typ cvičení. V sobotu dopoledne byl na programu aerobikový blok, ve kterém byla lekce klasického dance aerobiku, step aerobiku nebo double aerobiku. Druhý blok, který navazoval na dopolední část, byl zaměřen na lekce z oblasti body and mind. Příchozí si mohli vyzkoušet powerjogu, port de bras nebo meditaci. Nedělní program začal kondičními hodinami aqua aerobiku v nedalekém Plaveckém centru U Majáku a pokračoval v tělocvičně posilovací lekcí, ve které si ti, co ještě měli síly, zlepšili svoji kondici na funkčním tréninku a vyzkoušeli novinku v oblasti fitness tabatu, což je také forma

intervalového tréninku. Víkend zakončily dvě taneční lekce, a to stále oblíbená zumba a dance for you.

MIKULÁŠSKÝ MARATON se uskutečnil hned první středu v prosinci a jako vždy nechyběl Mikuláš s dárečky, vystoupení taneční skupiny z Tanečního centra DDM Beta, příchozí v červeno-černé kombinaci a šest zajímavých lekcí. Na první lekci „Free dance“ se všichni příchozí zahřáli, aby mohli pokračovat na lekcích double aerobiku, aerobiku, zumbly a port de bras. Akce se zúčastnila téměř stovka studentů, ale pouze ti, kteří odcvičili všech šest hodin, přispěli svým fakultám body do soutěže Standarta rektora. Letos vydrželo odcvičit všechny lekce celkem 34 studentek a 1 student a zvítězila Fakulta chemicko-technologická.

Mgr. Lenka Doležalová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Turnaj ve squashu – zimní semestr 2013/2014

Konec zimního semestru je již tradičně ve znamení turnajů a soutěží mezi studenty naší univerzity. Jedním z nich je i turnaj ve squashu, který se koná pravidelně již několik let v areálu IXI Clubu Polabiny, v jehož prostorách probíhá i semestrální výuka tohoto stále žádaného a atraktivního sportu. Vlastní turnaj se odehrál ve dvou prosincových termínech, kdy jeden den hráli studenti a druhý den studentky.

Studenti byli rozděleni do tří skupin, kde hráli systémem „každý s každým“ na dva vítězné sety do 11 bodů. Do finálových zápasů postupovali potom vždy první tři z každé skupiny (9 hráčů), kteří se podělili o 1. – 9. místo. Vítězem se stal již poněkoličtější student FEI Ondřej Valík, na 2. místě skončil Michal Papoušek, student FChT, a třetí příčku obsadil opět student FEI Adam Tobiška.

Vzhledem k tomu, že chřipková epidemie zasáhla studentky, které se původně přihlásily na turnaj, soutěže se zúčastnilo pouze

5 dívek, které si mezi sebou rozdělily body za 1. – 5. místo. Prvenství mezi studentkami získala poprvé studentka FF Michaela Posejpalová, na druhém místě se umístila Renata Sodomková, studentka FZS, a třetí příčku obsadila Marie Řezáčová studující na FES.

Podobně jako i ostatní sportovní soutěže, tak i tento turnaj má své vítěze mezi fakultami. Do Standarty rektora pro rok 2013/14 si nejvíce bodů připsala FES (5 bodů), na druhém a třetím místě se shodným počtem bodů skončily FF a FEI.

Přestože účast studentů tentokrát nebyla nejvyšší, zápasy na své atraktivitě nic neztratily a studenty je třeba pochválit nejen za účast na turnaji, ale především za jejich bojovnost a aktivní přístup k soutěži.

Mgr. Ivana Molková
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Obsah

univerzita

- Slavnostní zahájení akademického roku 2013/2014 českých vysokých škol
Rektor udělil dva čestné doktoráty 1
- Univerzita si připomněla odkaz 17. listopadu 3
- Projev rektora Univerzity Pardubice 4
- Slavnostní akademický obřad – promoce doktorů 5
- Rektor ocenil mimořádné výsledky v oblasti tvůrčích činností za rok 2012 a 2013 9
- Akademický senát univerzity zvolil kandidáta na funkci rektora pro další čtyřleté období 9
- Univerzita otevřela výukové a výzkumné centrum v dopravě 10
- Univerzita otevřela novou budovu a posluchárny Fakulty zdravotnických studií 11
- Soutěž Stavba roku Pardubického kraje 2013 patřila univerzitě 12
- Univerzita na veletrzích doma i v zahraničí – v Brně získala 1. místo 12
- Pořad Živá laboratoř se zařadil mezi nejlepší popularizační projekty 13
- Vědecko-technický jarmark uprostřed města Pardubic 14

- Sprechen Sie gern deutsch? 15
- Buddy System Pardubice 16
- Letní školy a denní kempy letos poprvé 17

fakulty

- Rektor jmenoval děkana Fakulty restaurování 18
- Dva vědci z univerzity zařazení mezi 100 nejvlivnějších vědců v oboru Analytická chemie 19
- Hanušova medaile pro prof. Oldřicha Pytlu 19
- Jan Hrabovský získal Cenu Genus v soutěži České hlavičky 2013 21
- Student Fakulty ekonomicko-správní uspěl v soutěži o cenu Josepha Fouriera 21
- Hodnocení bezpečnostní politiky Baracka Obamy 22
- GIS DAY 2013 22

- Dvě studentky uspěly v soutěži Česká dopravní stavba 22
- Noc vědců na dopravní fakultě 23
- Další projekt TIP na Dopravní fakultě Jana Pernera byl úspěšně ukončen 24
- Třikrát o matematice (a nejen o ní) 24
- Přednáškový a badatelský pobyt v Seville 25
- Autónoma del Estado de Hidalgo, Mexiko 26
- Mezinárodní týden na Fakultě zdravotnických studií 28
- Pollard prize zamířila do Čech 29
- Semináře pro učitele a exkurze žáků na FZS 29
- Zřízení odborné laboratoře na Fakultě zdravotnických studií 30
- Letní škola elektroniky pro středoškoláky 31
- Fakulta získala na půl roku elektromobil – pro testování 32
- 20 let výuky restaurování v Litomyšli 32

- Restaurátoři z Litomyšle se podílejí na restaurování antického chrámu v Efesu 34
- Na Fakultě restaurování se soutěžilo o nejlepší restaurátorský projekt 34
- Bavilo nás to všechny moc..... 35

konference, semináře

- 3rd European Lipidomic Meeting byl letos v Pardubicích 36
- Mezinárodní termoanalytická konference poprvé v Pardubicích 37
- 15. konference o speciálních anorganických pigmentech a práškových materiálech 38
- Kalorimetrický seminář 2013 39
- Regionální rozvoj mezi teorií a praxí 2013 40
- 7. ročník Týdne teorie a praxe v ekonomice 41
- Mezinárodní konference IMEA 2013 42
- Konference Interkulturní a transkulturní dimenze v lingvistickém, kulturním a historickém kontextu 42
- Konference k 100. výročí modelu atomu Nielse Bohra 43

- Konference o lásce a přátelství 44
- VIII. mezinárodní kongres FAGE ve Španělsku 45
- The Microwave and Radio Electronics Week (MAREW 2013) 46
- Šíření vln v kmitočtech 12 až 250 GHz 47
- Odborný seminář RailSim 2013 47
- Interdisciplinarita v péči o kulturní dědictví II 48
- Nanomateriály pro konzervaci a restaurování uměleckých děl 50

projekty

- Poradenské okénko APUPA 50
- Den otevřených dveří akademické poradny APUPA 52

- Pracovní stáž v rámci projektu IN2 52
- International Seminar 2013 – The Secret of Successful Projects 53
- Nový projekt na inovaci studijních programů a internacionalizace 54
- Studenti v prestižním výzkumném centru 54
- Soutěž BYZNYS TREFA do finále 55
- Dva projekty končí, další dva pokračují... 55
- Restaurátoři se učili tradičním vápenným technologiím v Rakousku 56
- IVEMCH úspěšně ukončen 57
- III. WORKSHOP projektu POSTA 58
- Profesoři z Japonska, USA a Ruska přednášejí na univerzitě 59
- Partnerství pro chemii – ohlédnutí za stážemi studentů v chemickém průmyslu 60
- Přednášky zahraničních odborníků v rámci projektu STUDY 61
- IVINTEP pomohl inovovat přes 200 předmětů a zasáhl více než 7,5 tisíce studentů 62
- Projekt Univerzitní IT pro vzdělávání a výzkum úspěšně ukončen 63

Informační centrum/Univerzitní knihovna/ Vydavatelství

- Přehledka nejnovější zahraniční odborné literatury 64
- Novinky v Univerzitní knihovně 64

• Setkání představitelů členů konsorcia a uživatelů databáze SciFinder	65	• Petr Miláček – Sochy	83	• Historicky první účast univerzitní osmiveslice na pražských Primátorkách	90
• Univerzita na 3. ročníku knižního veletrhu	66			• Slavnostní křest veslařských lodí	90
• Odborné knihy vydané v roce 2013	66			• Večer s bosu	91
studenti				• Běh naděje pod taktovkou univerzity	91
• Konference VĚDĚNÍ MLADÝM tentokrát na pardubickém zámku	67	• Pavel Piekar – Umělci a Benátky	83		
• Z Lombardie do Piemontu aneb křížem krázem Pádskou nížinou	69	• Jiří Nekovář – Kresby/sklo	85	• Vyhlášení Standarty rektora a nejúspěšnějších sportovců Univerzity Pardubice	92
• Regionální rozvoj v regionech Evropy 2013	70	• Studentský literárně-dramatický večer na pardubickém zámku již počtvrté	85	• Sportovní den	93
• Science Café v Pardubicích	70	• Den studentstva v kontextu Velké Moravy a FESTA ACADEMICA 2013	87	• Podzimní aerobikové akce	93
• Horolezení pro nevidomé není nemožné!	77	• Poděkování Janu Průchovi – archiváři Vysokoškolského uměleckého souboru Pardubice	88	• Turnaj ve squashu – zimní semestr 2013/2014	94
• Mizející svět a setkání s Alexandrem Lowitem	78	sport			
• Soutěž Global Management Challenge také na Univerzitě Pardubice	78	• Fotbalisté UPa akademickými vicemistry	89		
• Studentští senátoři českých vysokých škol se sešli v Pardubicích	79	• Spolupráce KTS na letní škole pro žáky základních a středních škol	89		
kultura					
• Projev předsedy SRUPa na vzpomínkém aktu k 17. listopadu	81				
• Výjimečná prezentace Východočeského muzea a univerzity v New Yorku	81				
• FIGURAMA 13	82				

Douška šéfredaktorky

Vážení a milí čtenáři,

pokud jste se přečetli až k těmto řádkům, musím vám poděkovat a vyjádřit obdiv za vytrvalost a zájem, který jste právě prokázali. Rozsah tohoto čísla předčil veškerá očekávání, rovněž tak časový horizont, který zaznamenává.

Shodou mnoha různých okolností, kapacitních, osobních, lidských, pracovních i technických, se z našeho univerzitního zpravodaje stala půlroční kronika. Koneckonců za ni jsem vždy náš časopis považovala – aby zůstalo zaznamenáno v tištěné podobě a uloženo v archivu to hlavní, co se u nás na univerzitě děje. Hlavní a významné události, zajímavosti z činnosti jednotlivých pracovišť, v posledních několika letech též hojně z projektových činností. Aby se nic z toho neztratilo v propadlišti dějin.

Nikdy si náš časopis nečinil ambici být novinami. Čas je nějak rychlejší, než bychom potřebovali, je drahocenným pro všechny z nás. I proto považuji za obdivuhodné, že tyto řádky vůbec čtete. Informace vznikají a zanikají mihnutím oka, ve virtuálním světě se propadají v nekonečné řadě událostí dalších. A nové zprávy na nás vyskakují tempem překotným a pod heslem: „Co se stane zítra, je už teď minulostí“. Vlastně pořád nestíháme – informace se dozvědět či vyhledat, pro vás připravit, editovat, aby se na konci onoho informačního řetězce našel někdo – vy,

kdo je bude i číst. A stihne si je čtenář vůbec uvědomovat, natož prožít si tu zprávu s námi? A což teprve, aby zůstala založena pro eventuální navrácení se k ní. Je to koloběh zpráv, stejný jako ostatně všeho kolem nás.

Autorům příspěvků se omlouvám za zpoždění.

Děkuji vám, že zůstáváte věrní našemu univerzitnímu časopisu. A pro ty, kdo mají rádi moderní elektronické informace a zpravodajství, připravujeme elektronický zpravodaj, který by měl naše zprávy a novinky, případně vaše autorské příspěvky, dostávat do světa rychleji. Kdo bude mít zájem, bude si jej moci objednat k odběru jednou za týden či čtrnáct dní do e-mailové schránky, někomu postačí si jej přečíst na univerzitním internetu. K těm, kterým nevadí mírné informační zpoždění s ohledem na čas potřebný pro tiskové zpracování zpravodaje, dorazí jednou za čas i jeho tištěná podoba.

Tím, doufám, se nám informačně podaří „uspokojit“ všechny naše čtenáře, přátele univerzity, kteří máte zájem o to, co se u nás na univerzitě děje.

Děkuji vám za přízeň a těším se na další setkávání na stránkách našeho zpravodaje, tištěného či elektronického.

Valerie Wágnerová, šéfredaktorka

Vydává Univerzita Pardubice jako svou nepravidelnou účelovou publikaci. Adresa redakce: Univerzita Pardubice, Rektorát, Studentská 95, 532 10 Pardubice 2, tel.: 466 036 555, fax: 466 036 361, e-mail: promotion@upce.cz.

Zpravodaj UPa je zveřejněn též na webové stránce univerzity na adrese: <http://www.uni-pardubice.cz>.

Šéfredaktor: Ing. Valerie Wágnerová. Redakční okruh: Ing. Ivo Holava, doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D., doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc., prof. Ing. Tatiana Molková, Ph.D., Tomáš Pospíchal, Ing. Iva Ulbrichová, CSc., Ivana Veselá.

Fotodokumentace: Univerzitní konferenční centrum – Adrian Zeiner, Lukáš Báčor a archiv pořadatelů akcí.

Grafická úprava a sazba: Informační centrum – Ing. Alena Komárková.

Tisk: Tiskařské středisko Univerzity Pardubice – prosinec 2013 – náklad I 600 ks